

INSETE

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

**Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής
προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2022**

Δεκέμβριος 2023

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ	9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	14
1.1 Γεωμορφολογία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	14
1.2 Διοικητικά Στοιχεία	17
1.3 Μεταφορικές Υποδομές	19
1.3.1 Αεροδρόμια στις Κυκλάδες	19
1.3.2 Λιμένες στις Κυκλάδες	22
1.3.3 Αεροδρόμια στα Δωδεκάνησα	26
1.3.4 Λιμένες στα Δωδεκάνησα	29
1.3.5 Οδικοί άξονες	32
1.4 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά, 2011-2021	33
1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια .	
.....	33
1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στις Κυκλάδες ανά	
Περιφερειακή Ενότητα	35
1.4.3 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στα Δωδεκάνησα ανά	
Περιφερειακή Ενότητα	37
1.5 Ηλικιακή Κατανομή, 2011 και 2021	38
1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας	38
1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Νοτίου	
Αιγαίου	40
1.6 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια,	
2016 και 2022	42
1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	
.....	42
1.7 Μακροοικονομικά Στοιχεία, 2015-2020	44
1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια .	44
1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Νοτίου	
Αιγαίου	46
1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	47
1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	48
1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά	
Περιφέρεια, 2022	49
1.8 Απασχόληση, 2019-2022	50

1.8.1	Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια	51
1.8.2	Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανά κατηγορία απασχόλησης	53
1.8.3	Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια	55
1.8.4	Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	59
1.8.5	Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια	62
1.8.6	Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	66
1.8.7	Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια	69
1.8.8	Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανά κατηγορία απασχόλησης	73
1.8.9	Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019- 2022	77
2	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ	80
2.1	Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2022.....	80
2.1.1	Ξενοδοχειακό δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια	80
2.1.2	Ξενοδοχειακό δυναμικό Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα	83
2.1.3	Ξενοδοχειακό δυναμικό Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα	86
2.2	Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων, 2019	89
2.2.1	Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	89
2.2.2	Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα	92
2.2.3	Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα	95
2.3	Δυναμικό Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών και Επαύλεων, 2018	97
2.3.1	Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	97
2.3.2	Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα	99
2.3.3	Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα	101
2.4	Κύριες και Δευτερεύουσες Κατοικίες, 2001-2011	103

2.5	Δυναμικό Καταλυμάτων Βραχυχρόνιας Μίσθωσης, Ιούλιος 2023	106
	.....	106
2.5.1	Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	106
2.5.2	Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα	108
2.5.3	Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα	110
2.6	Δυναμικό Κάμπινγκ, 2022	111
2.6.1	Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	111
2.6.2	Δυναμικό κάμπινγκ στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα	115
2.6.3	Δυναμικό κάμπινγκ στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα	117
3	ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	118
3.1	Παραδοσιακοί Οικισμοί	118
3.2	Αρχαιολογικοί Χώροι και Μουσεία	120
3.2.1	Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανά Ενότητα	120
3.2.2	Μουσεία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανά Περιφερειακή Ενότητα	124
3.3	Γαλάζιες Σημείες, 2022	128
3.4	Μαρίνες	130
3.5	Ιαματικοί φυσικοί πόροι	131
3.6	Σπηλαιολογία	132
3.7	Γκολφ	132
3.8	Καζίνο	132
3.9	Καταδυτικοί προορισμοί	133
3.10	Πεζοπορία	136
3.11	Αναρριχητικά πεδία	147
3.12	Θαλάσσιο Καγιάκ	149
3.13	Γαστρονομία - Οινοτουρισμός	151
4	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	154
4.1	Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις, 2019-2022	154
4.1.1	Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	154
4.1.2	Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα	157

4.1.3	Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα	159
4.2	Αεροπορικές Αφίξεις Εσωτερικού, 2019-2022	160
4.2.1	Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	160
4.2.2	Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού στις Κυκλάδες ανά αεροδρόμιο	162
4.2.3	Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού στα Δωδεκάνησα ανά αεροδρόμιο	164
4.3	Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εσωτερικού, 2019-2022	166
4.3.1	Ακτοπλοϊκή κίνηση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	166
4.3.2	Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα	168
4.3.3	Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα	170
4.4	Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εξωτερικού, 2019-2022	172
4.5	Στοιχεία Κρουαζιέρας, 2019-2022	174
4.5.1	Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια .	174
4.5.2	Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στις Κυκλάδες ανά λιμάνι	176
4.5.3	Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στα Δωδεκάνησα ανά λιμάνι ...	178
4.5.4	Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	180
4.5.5	Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις Κυκλάδες ανά λιμάνι	182
4.5.6	Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στα Δωδεκάνησα ανά λιμάνι	184
4.6	Επισκέπτες σε Μουσεία, 2019-2022	186
4.6.1	Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	186
4.6.2	Επισκέπτες σε μουσεία των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα	188
4.6.3	Επισκέπτες σε μουσεία των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα	190
4.7	Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους, 2019-2022	192
4.7.1	Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	192
4.7.2	Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα	194

4.7.3	Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα	196
4.8	Εισπράξεις σε Μουσεία (σε €), 2019-2022.....	197
4.8.1	Εισπράξεις σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	197
4.8.2	Εισπράξεις σε μουσεία των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα	199
4.8.3	Εισπράξεις σε μουσεία των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα	201
4.9	Εισπράξεις σε Αρχαιολογικούς Χώρους (σε €), 2019-2022	203
4.9.1	Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	203
4.9.2	Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα	205
4.9.3	Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα	207
5	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2019-2022	208
5.1	Βασικά Μεγέθη Εισερχόμενου Τουρισμού, 2019-2022	208
5.1.1	Επισκέψεις στην Ελλάδα	208
5.1.2	Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	211
5.1.3	Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	213
5.1.4	Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	215
5.1.5	Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	217
5.1.6	Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	219
5.2	Βασικοί Δείκτες Εισερχόμενου Τουρισμού, 2019-2022	221
5.2.1	Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα	221
5.2.2	Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	223
5.2.3	Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα	225
5.2.4	Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	227
5.2.5	Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	229
5.2.6	Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	232

5.3	Στοιχεία Αφίξεων-Διανυκτερεύσεων-Μέσης Διάρκειας Παραμονής-Πληρότητας σε Ξενοδοχειακά Καταλύματα, 2019-2022.....	235
5.3.1	Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	235
5.3.2	Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	238
5.3.3	Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	240
5.3.4	Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	242
5.3.5	Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα	245
5.3.6	Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα	248
5.3.7	Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	250
5.3.8	Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα	252
5.3.9	Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα	254
5.3.10	Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	255
5.3.11	Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα	257
5.3.12	Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα	258
5.4	Αφίξεις-Διανυκτερεύσεις-Μέση Διάρκεια Παραμονής σε Καταλύματα Σύντομης Διαμονής, 2019-2022.....	259
5.4.1	Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	259
5.4.2	Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	262
5.4.3	Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	265
5.5	Στοιχεία Αφίξεων-Διανυκτερεύσεων-Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε Κάμπινγκ, 2019-2022	268
5.5.1	Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	268
5.5.2	Αφίξεις σε κάμπινγκ στις Κυκλάδες ανά Ενότητα	270

5.5.3	Αφίξεις σε κάμπινγκ στα Δωδεκάνησα ανά Ενότητα	272
5.5.4	Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	274
5.5.5	Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στις Κυκλάδες ανά Ενότητα	276
5.5.6	Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στα Δωδεκάνησα ανά Ενότητα.	278
5.5.7	Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	280
5.5.8	Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα	282
5.5.9	Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα	284
6	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ	285
6.1	Οικονομικοί Δείκτες Απόδοσης Ξενοδοχείων, 2021.....	285
6.1.1	Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα	286
6.1.2	Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στις Κυκλάδες	288
6.1.3	Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στα Δωδεκάνησα.....	290
6.2	Δείκτες Ποιότητας Ξενοδοχείων, 2019-2022.....	292
6.2.1	Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	293
6.2.2	Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στις Κυκλάδες ανά κατηγορία αστεριού	294
6.2.3	Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στα Δωδεκάνησα ανά κατηγορία αστεριού	295
7	ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	296
7.1	Βασικές προτεινόμενες Στρατηγικές Κατευθύνσεις / Δράσεις στα Δωδεκάνησα.....	296
7.2	Βασικές προτεινόμενες Στρατηγικές Κατευθύνσεις / Δράσεις στις Κυκλάδες.....	300

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **ΑΕΠ:** Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- **Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού:** στις αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού καταγράφονται και αλλοδαποί.
- **Αφίξεις:** ορίζονται ως οι διεθνείς αφίξεις που καταγράφονται στα κατά τόπους σημεία εισόδου (αεροδρόμια, μεθοριακοί σταθμοί, λιμάνια) της χώρας.
- **Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής:** είναι οι αφίξεις (Κατοίκων και Μη κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα:** το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Αφίξεις σε κάμπινγκ:** το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια.
- **Απασχολούμενοι:** ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποίαν απουσίαζαν προσωρινά.
- **Διανυκτερεύσεις:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια στα επιμέρους καταλύματα.
- **Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής:** είναι οι διανυκτερεύσεις (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια.
- **Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις:** οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις δεν καταγράφουν εθνικότητα αλλά χώρα προέλευσης.
- **Εισπράξεις:** το σύνολο των τουριστικών εισπράξεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια. Στο σύνολο των εισπράξεων δεν **περιλαμβάνεται το μεταφορικό κόστος (αεροπορικό, θαλάσσιο και σιδηροδρομικό) ακόμα και αν η εταιρεία είναι Ελληνική.**

- **Επισκέψεις:** ορίζονται ως οι επισκέψεις (Μη κατοίκων) που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται 2 Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια άφιξη και δύο επισκέψεις.
- **Ίδια Κεφάλαια:** περιλαμβάνει τα κεφάλαια που έχουν συνεισφέρει οι μέτοχοι στην εταιρεία είτε άμεσα είτε έμμεσα.
- **Καθαρά Πάγια:** στα καθαρά πάγια περιλαμβάνονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας (ακίνητα, εξοπλισμός κλπ.) και τυχόν έξοδα ιδρύσεως μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων.
- **ΚΠΦ:** Κέρδος προ Φόρων.
- **ΚΠΦΤΑ:** Κέρδος προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.
- **Κύκλος Εργασιών:** είναι ο τζίρος που κάνει ένα ξενοδοχείο κατά την διάρκεια ενός έτους.
- **Μακροπρόθεσμα Δάνεια:** μακροπρόθεσμα ονομάζονται τα δάνεια με χρονική διάρκεια αποπληρωμής μεγαλύτερη του ενός έτους.
- **Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη:** ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια. Αντίθετα, η Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη αντιπροσωπεύει το σύνολο της δαπάνης που κάνει ο τουρίστας στην χώρα (που μπορεί να επισκέπτεται δύο ή περισσότερες Περιφέρειες).
- **Μέση Διάρκεια Παραμονής:** ορίζεται ως η Μέση Διάρκεια παραμονής των επισκεπτών (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια.
- **Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση:** ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια.
- **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός:** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.
- **Πληρότητα Ξενοδοχειακών καταλυμάτων:** η ετήσια πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων ανά Περιφέρεια.
- **ΠΟΠ:** Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης,
- **ΠΓΕ:** Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση με τίτλο: Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του Τουρισμού για το έτος 2022 – Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου υλοποιείται στο πλαίσιο της Πράξης «Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5003333¹. Η μελέτη αποσκοπεί στην τεκμηρίωση του τομέα και μέσω αυτής στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το περιεχόμενο του παρόντος Παραδοτέου αφορά στην διαγνωστική ανάλυση και στις κατευθύνσεις του τουριστικού κλάδου στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και ειδικότερα περιλαμβάνει:

Η καταγραφή των ακόλουθων στοιχείων αναφορικά με τους τουριστικούς πόρους, τις τουριστικές υποδομές, τη ζήτηση κλπ. πραγματοποιήθηκε με έρευνα από το γραφείο (desk research). Για τυχόν παρατηρήσεις / συμπληρώσεις, παρακαλούμε στείλτε μας email στο Regionreports@insete.gr.

- ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών (πληθυσμός, ηλικιακή διάρθρωση),
- ανάλυση των βασικών μακροοικονομικών στοιχείων (ΑΕΠ, κατά Κεφαλήν ΑΕΠ),
- ανάλυση των τουριστικών υποδομών (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις, κύριες & δευτερεύουσες κατοικίες, καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης, κάμπινγκ)
- ανάλυση των βασικών μεγεθών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, εισπράξεις),
- ανάλυση των βασικών δεικτών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη, Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση, Μέση Διάρκεια Παραμονής),
- ανάλυση της απασχόλησης (αριθμός απασχολούμενων, φύλο, ηλικία και τύπος απασχόλησης ανά κλάδο δραστηριότητας), της εξέλιξης της ανεργίας και του οικονομικά ενεργού πληθυσμού,
- ανάλυση της αεροπορικής κίνησης (διεθνείς αφίξεις και αφίξεις εσωτερικού),

---

¹ Η παρούσα έκθεση αποτελεί το παραδοτέο Π.2.2.12.1 του Υποέργου 3: Δράσεις παρακολούθησης της δυναμικότητας των τουριστικών προορισμών και των επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, Δράσεις Διάχυσης/προβολής της Πράξης & Δράσεις Συντονισμού και Επιστημονικής υποστήριξης της υλοποίησης της Πράξης: Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του (MIS 5003333).

- ανάλυση της ακτοπλοϊκής κίνησης (διακινηθέντες κατά την επιβίβαση και την αποβίβαση),
- ανάλυση της οδικής κίνησης στους μεθοριακούς σταθμούς (αφίξεις Μη – Κατοίκων),
- ανάλυση της κρουαζιέρας (κίνηση κρουαζιερόπλοιων και αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας),
- ανάλυση της επισκεψιμότητας σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- ανάλυση των εισπράξεων σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- καταγραφή αφίξεων, διανυκτερεύσεων, πληρότητας και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα,
- καταγραφή αφίξεων, διανυκτερεύσεων και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής,
- καταγραφή αφίξεων, διανυκτερεύσεων και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε κάμπινγκ,
- ανάλυση βασικών δεικτών απόδοσης (Οικονομικοί και Ποιοτικοί δείκτες απόδοσης).

Για την ανάλυση του τουριστικού κλάδου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου συλλέχθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

- μακροοικονομικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις τουριστικές υποδομές από το ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας), το ΜΗΤΕ (Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων), την Transparent και την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα βασικά μεγέθη και τους βασικούς δείκτες του ελληνικού τουρισμού από την Τράπεζα της Ελλάδος,
- στοιχεία για την απασχόληση, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και την ανεργία από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις και την κίνηση εσωτερικού από την FRAPORT, την ΥΠΑ (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας) και τον ΔΑΑ (Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών),
- στοιχεία για την οδική κίνηση από τους Μεθοριακούς Σταθμούς,
- στοιχεία ακτοπλοϊκής κίνησης από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία κρουαζιέρας από την Ένωση Λιμένων Ελλάδος,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων, πληρότητας και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε κάμπινγκ από την ΕΛΣΤΑΤ,

- στοιχεία επισκέψεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία εισπράξεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας,
- στοιχεία για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία από το Υπουργείο Πολιτισμού,
- στοιχεία για τους δείκτες απόδοσης των ξενοδοχείων από την ICAP,
- στοιχεία για τους δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων από την Review Pro,
- στοιχεία για τις μαρίνες και τους ιαματικούς φυσικούς πόρους από το Υπουργείο Τουρισμού.

1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ²

1.1 ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Χάρτης 1: Γεωγραφική αποτύπωση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου βρίσκεται στο Νοτιοανατολικό άκρο της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διοικητικά περιλαμβάνει τα νησιωτικά συμπλέγματα των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων. Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου έχει συνολική έκταση 5.286 km² και καλύπτει το 4% της συνολικής έκτασης της χώρας, με έδρα την Ερμούπολη του νησιού της Σύρου.

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (ΠΝΑ) εκτείνεται σε μία μεγάλη θαλάσσια ζώνη, από τις ακτές της Αττικής (Μακρόνησος) έως τα νότια παράλια της Τουρκίας (Καστελόριζο). Διαθέτει συνολική επιφάνεια ακτών 5.055 km², με συνολικό μήκος ακτογραμμής 3.281 km². Αποτελείται από 79 νησιά, από τα οποία κατοικούνται τα 48, και 178 βραχονησίδες.

Στο μεγαλύτερο ποσοστό τους τα νησιά της Περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου είναι μικρά και δεν έχουν ζώνες με μεγάλες υψομετρικές διαφορές. Γι' αυτό τον λόγο η **βλάστηση** που σχηματίζεται σε αυτά είναι συνήθως φρύγανα και Μακκία (χαμηλή βλάστηση) καθώς και περιορισμένα δάση από Τραχεία Πεύκη.

Στα προϊστορικά χρόνια μέχρι την αρχαϊκή εποχή τα νησιά των Κυκλάδων ήταν σκεπασμένα με πυκνά δάση, η δράση του ανθρώπου (φωτιά, βόσκηση) όμως οδήγησε στην σημερινή έλλειψη βλάστησης. Παρόλα αυτά, υπολείμματα των

² Προγενέστερα στοιχεία μπορείτε να βρείτε στο [Marketing Plan της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, οδικός χάρτης 2015-2020](#).

αρχαίων δασών σώζονται στην Άνδρο (πλατάνια, ευκάλυπτοι, βελανιδιές, καρυδιές), στην Κέα όπου βρίσκεται το μεγαλύτερο δάσος βασιλικής δρυός και στην Νάξο με τις σπάνιες συστάδες Κέδρων. Παρά την φτωχή βλάστηση, στα νησιά της Περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου συναντάμε ένα σπάνιο πλούτο **χλωρίδας** που περιλαμβάνει περισσότερα από 2.200 είδη με τουλάχιστον 169 καταγεγραμμένα ενδημικά, σπάνια ή απειλούμενα είδη.

Όσον αφορά στην **πανίδα** ευδοκimei ένας σημαντικός αριθμός ειδών που απαντώνται στην ευρύτερη περιοχή της Περιφέρειας όπως: πτηνά (μόνιμα και μεταναστευτικά), ερπετά (οχιά και σαύρα της Μήλου, σαλαμάνδρα και βάτραχος της Καρπάθου τοπικά ενδημικά κ.α.), θηλαστικά (αγριοκάτσικο της Αντιμήλου, αλογάκι της Ρόδου τοπικά ενδημικά, ελάφι της Ρόδου, λαγοί, αγριοκούνελα, μεσογειακή φώκια και διάφορα είδη δελφινιών (ρινοδέλφινο, μαυροδέλφινο, σταχοδέλφινο) κ.α.). Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει για την εξαιρετικά πλούσια θαλάσσια πανίδα με πάνω από 200 είδη ψαριών καθώς επίσης και για την εντομοπανίδα με πιο χαρακτηριστικό είδος τη σπάνια πεταλούδα *Callimorpha Quadripunctaria* της Πάρου καθώς και την *Panaxia Quadripunctaria*.

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου λόγω της ποικιλομορφίας του εδάφους της και της πλούσιας ιστορίας της εμφανίζει στην επικράτεια της πλήθος **θεσμοθετημένων περιοχών**. Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου φιλοξενεί:

- 3 από τα 17 Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της χώρας: 1) Μεσαιωνική πόλη της Ρόδου, 2) Δήλος, 3) Ιστορικό Κέντρο της Πάτμου με τη Μονή του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου και το Σπήλαιο της Αποκάλυψης,
- 1 Περιοχή Προστασίας της Φύσης: «Υγρότοπος και ακτή Ψαλιδίου Δήμου Κω (Ζώνες ΠΠΦ1 και ΠΠΦ2)»,
- 1 Εθνικό Πάρκο (Υγρότοπος και ακτή Ψαλιδίου Δήμου Κω),
- 2 Προστατευόμενους Φυσικούς Σχηματισμούς και Τοπία: Υπό-περιοχές με στοιχεία 2.3^α.6 και 2.3^α.8 της ΖΟΕ (Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου) Μυκόνου,
- 28 Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) (Οδηγία 92/43/ΕΚ) και 31 Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για την ορνιθοπανίδα (οδηγία 79/409/ΕΟΚ, όπως κωδικοποιήθηκε από την οδηγία 2009/147/ΕΚ). 3 περιοχές που είναι ταυτόχρονα και Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και Ζώνες Ειδικής Προστασίας,
- 1 Βιογενετικό Απόθεμα: το Φυσικό Μνημείο Δάσους Κυπαρισσιού Έμπωνα Ρόδου,

- 2 Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης (ο πλάτανος του Ιπποκράτη στην Κω και το φυσικό δάσος κυπαρισσίου στον Έμπωνα Ρόδου),
- 79 Καταφύγια Άγριας Ζωής (ΚΑΖ),
- 104 περιοχές οι οποίες περιλαμβάνονται στον κατάλογο των «Μικρών Νησιωτικών Υγροτόπων»,
- 1 γεωλογικό μνημείο παγκόσμιας εμβέλειας: το ηφαιστειακό συγκρότημα της Σαντορίνης,
- Πλήθος θεσμοθετημένων περιοχών του δικτύου Natura και
- 127 Παραδοσιακοί Οικισμοί.

1.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου χωρίζεται σε 13 Περιφερειακές Ενότητες:

Ενότητα Άνδρου, περιλαμβάνει το νησί της Άνδρου και έχει έκταση 379,21km². Η έδρα της Ενότητας είναι το νησί της Άνδρου.

Ενότητα Θήρας, περιλαμβάνει τα νησιά της Σαντορίνης, της Ίου, της Ανάφης, της Σικίνου και της Φολεγάνδρου και έχει έκταση 312,7 km². Η έδρα της Ενότητας είναι η Θήρα.

Ενότητα Καλύμνου, περιλαμβάνει τα νησιά Κάλυμνος, Αγαθονήσι, Αστυπάλαια, Λειψοί, Λέρος και Πάτμος και έχει έκταση 420 km². Η έδρα της Ενότητας είναι η Κάλυμνος.

Ενότητα Καρπάθου, περιλαμβάνει τα νησιά της Καρπάθου και της Κάσου και έχει έκταση 394,2 km². Η έδρα της Ενότητας είναι η Κάρπαθος.

Ενότητα Κέας – Κύθνου, περιλαμβάνει τα νησιά της Κέας και της Κύθνου και έχει έκταση 249,1 km². Η έδρα της Ενότητας είναι η Ιουλίδα ή Χώρα.

Ενότητα Κω, περιλαμβάνει τα νησιά της Κω και της Νισύρου και έχει έκταση 337,3 km². Η έδρα της Ενότητας είναι η Κως.

Ενότητα Μήλου, περιλαμβάνει τα νησιά της Μήλου, της Κιμώλου, της Σερίφου και της Σίφνου και έχει έκταση 346,6 km². Η έδρα της Ενότητας είναι η Μήλος.

Ενότητα Μυκόνου, περιλαμβάνει το νησί της Μυκόνου και έχει έκταση 105,2 km². Η έδρα της Ενότητας είναι η Μύκονος.

Ενότητα Νάξου, περιλαμβάνει τα νησιά της Νάξου, της Αμοργού, της Δονούσας, των Κουφονησίων, της Σχοινούσας και της Ηρακλειάς και έχει έκταση 622,1 km². Η έδρα της Ενότητας είναι η Νάξος.

Ενότητα Πάρου, περιλαμβάνει τα νησιά της Πάρου και της Αντιπάρου και έχει έκταση 231,4 km². Η έδρα της Ενότητας είναι η Πάρος.

Ενότητα Ρόδου, περιλαμβάνει τα νησιά της Ρόδου, της Σύμης, της Τήλου, της Χάλκης και της Μεγίστης και έχει έκταση 1584,3 km². Η έδρα της Ενότητας είναι η Ρόδος.

Ενότητα Σύρου, περιλαμβάνει το νησί της Σύρου και έχει έκταση 102,4 km². Η έδρα της Ενότητας είναι η Ερμούπολη.

Ενότητα Τήνου, περιλαμβάνει το νησί της Τήνου και έχει έκταση 194,6 km². Η έδρα της Ενότητας είναι η Τήνος.

Οι **Κυκλάδες** είναι νησιωτικό σύμπλεγμα το οποίο βρίσκεται στο νότιο και μέχρι το Κεντρικό Αιγαίο, μεταξύ Κρήτης - Πελοποννήσου - Εύβοιας και της Ενότητας Σάμου και Δωδεκανήσων, η έκταση της είναι 2.572 km². Τα νησιά βρέχονται από το Αιγαίο, το Μυρτώο και το Κρητικό Πέλαγος. Τα κυριότερα νησιά των Κυκλάδων είναι η Νάξος, η Άνδρος, η Τήνος, η Πάρος, η Κέα, η Μήλος, η Αμοργός, η Ίος, η Σύρος, η Κύθνος, η Μύκονος, η Σίφνος, η Σέριφος, η Σαντορίνη, η Σίκινος, η Κίμωλος, η Φολέγανδρος, η Ανάφη, η Αντίπαρος, η Γυάρος, η Ηρακλειά, η Μακρόνησος, η Πολύαιγος, η Ρήνεια, η Δονούσα, η Κέρος, η Θηρασιά, το Δεσποτικό και η Δήλος. Η ονομασία των Κυκλάδων οφείλεται στους αρχαίους γεωγράφους, οι οποίοι τις ονόμασαν έτσι λόγω της κυκλικής τους κατανομής γύρω από το ιερό νησί της Δήλου (γενέτειρα της θεάς Άρτεμης και του θεού Απόλλωνα).

Το **έδαφος** των Κυκλάδων είναι κυρίως ορεινό, έτσι δεν υπάρχουν πεδινές εκτάσεις αλλά μόνο μικρές κοιλάδες και κάμποι. Είναι άγονα νησιά και η καλλιεργήσιμη γη είναι περιορισμένη. Οι κυριότερες ασχολίες των κατοίκων τους είναι ο τουρισμός και η κτηνοτροφία. Το κλίμα των Κυκλάδων είναι το χαρακτηριστικό κλίμα του Αιγαίου, με ήπιο χειμώνα και δροσερό καλοκαίρι.

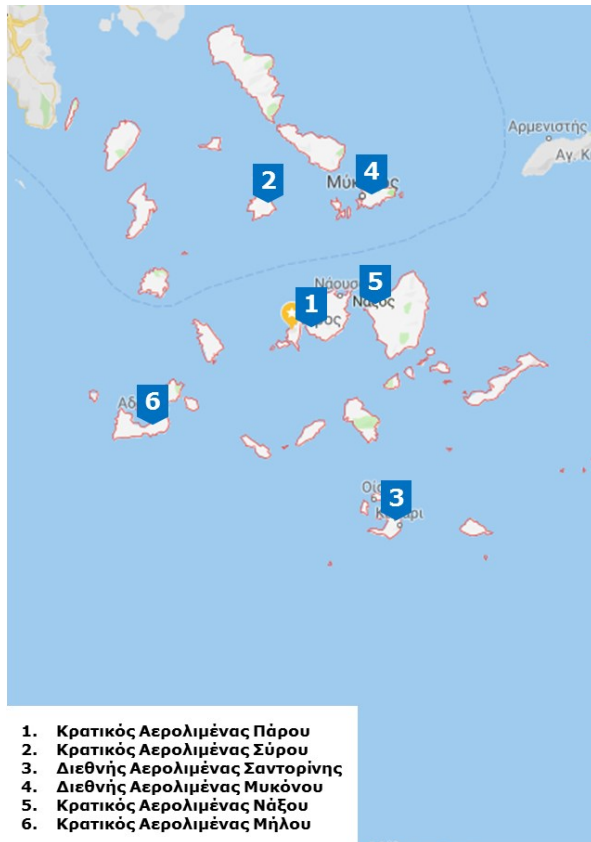
Το νησιωτικό σύμπλεγμα των **Δωδεκανήσων** βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα του Αιγαίου πελάγους ανάμεσα στη Σάμο, την Κρήτη και τα Μικρασιατικά παράλια, και αποτελεί το πιο απομακρυσμένο σύνορο της ΝΑ Ευρώπης. Τα Δωδεκάνησα περιλαμβάνουν τα νησιά: Πάτμο, Αστυπάλαια, Λέρο, Κάλυμνο, Κω, Νίσυρο, Χάλκη, Τήλο, Σύμη, Ρόδο, Κάρπαθο, Κάσο, Λειψοί, Αγαθονήσι, Καστελόριζο καθώς και πλήθος μικρότερων νησιών. Η έκταση των Δωδεκανήσων είναι 2.714 km².

Το **έδαφος** των Δωδεκανήσων είναι άγονο και πετρώδες. Το 42% της συνολικής έκτασης είναι πεδινό, το 26% ημιορεινό και το 32% ορεινό.

Οι κυριότερες ασχολίες των κατοίκων είναι η γεωργία (κυρίως στα μεγαλύτερα νησιά), η αλιεία (σπογγαλιεία) και ο τουρισμός. Οι **κλιματολογικές συνθήκες** των Δωδεκανήσων διακρίνονται από ήπιους χειμώνες και δροσερά καλοκαίρια.

1.3 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Χάρτης 2: Αεροπορικές υποδομές στις Κυκλάδες

1.3.1 Αεροδρόμια στις Κυκλάδες

Αναφορικά με τις αεροπορικές υποδομές, οι Κυκλάδες διαθέτουν 6 αεροδρόμια, τον Διεθνή Αερολιμένα Σαντορίνης, τον Διεθνή Αερολιμένα Μυκόνου, τον Κρατικό Αερολιμένα Πάρου, τον Κρατικό Αερολιμένα Νάξου «Απόλλων», τον Κρατικό Αερολιμένα Σύρου «Δημήτριος Βικέλας» και τον Κρατικό Αερολιμένα Μήλου.

Ο Διεθνής Αερολιμένας Σαντορίνης βρίσκεται 6χλμ. από την πόλη των Φηρών στην περιοχή «Μονόλιθος» και λειτουργεί από το 1976. Από το Δεκέμβριο του 2015, το αεροδρόμιο της Σαντορίνης πέρασε στην διαχείριση της εταιρίας Fraport. Το 2020 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αναβάθμισης και εκμοντερνισμού των υφιστάμενων εγκαταστάσεων που αφορούσαν:

- Την επέκταση και της αναδιαμόρφωση του τερματικού σταθμού,
- Την κατασκευή νέου πυροσβεστικού σταθμού,
- Την αναδιοργάνωση του χώρου στάθμευσης των αεροσκαφών,

- Την αύξηση κατά 236% της συνολικής έκτασης του αεροσταθμού σε 15.460m², με την αντικατάσταση τμήματος του υπάρχοντος και την ανέγερση νέου,
- Την αύξηση κατά 113% των σταθμών check-in (από 8 σε 17),
- Τον διπλασιασμό των ζωνών παραλαβής αποσκευών (από 1 σε 2),
- Την αύξηση κατά 20% του συνολικού αριθμού πυλών (από 5 σε 6),
- Την αύξηση κατά 250% των σημείων ασφαλείας και ελέγχου του αεροδρομίου (από 2 σε 7) και
- Την αύξηση κατά 250% των ζωνών ασφαλείας του αεροδρομίου.

Ο Διεθνής Αερολιμένας Μυκόνου βρίσκεται σε απόσταση 3χλμ. από την πόλη της Μυκόνου. Από το Δεκέμβριο του 2015, το αεροδρόμιο της Μυκόνου πέρασε στην διαχείριση της εταιρίας Fraport. Το 2019 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αναβάθμισης και εκμοντερνισμού των υφιστάμενων εγκαταστάσεων που αφορούσαν:

- Την επέκταση και αναδιαμόρφωση του τερματικού σταθμού – 50% αύξηση της συνολικής έκτασης του αεροσταθμού σε 13.350m² με την ανέγερση νέου τμήματος αεροσταθμού,
- Την κατασκευή νέου πυροσβεστικού σταθμού,
- Την αναδιοργάνωση του χώρου στάθμευσης των αεροσκαφών,
- Την αύξηση κατά 33% των σταθμών check-in (από 12 σε 16),
- Την αύξηση κατά 17% του συνολικού αριθμού πυλών (από 6 σε 7) και
- Την αύξηση κατά 25% των σημείων ασφαλείας και ελέγχου του αεροδρομίου (από 4 σε 5).

Ο Κρατικός Αερολιμένας Πάρου βρίσκεται ΝΝΔ του νησιού, 10χλμ από το λιμάνι της Παροικιάς. Λειτουργεί από το 1982, ενώ στις 25 Ιουλίου του 2016, έγινε η μετεγκατάσταση του πολύ κοντά στον Παλιό Αερολιμένα. Το εμβαδόν των κτιριακών εγκαταστάσεων για κοινό και γραφεία είναι περίπου 60τμ. ενώ διαθέτει ένα επιβατικό αεροσταθμό, ένα πυροσβεστικό σταθμό, τρεις θέσεις στάθμευσης αεροσκαφών μεσαίου μεγέθους (ATR-Q400) και θέσεις στάθμευσης ελαφρών αεροσκαφών της Γενικής Αεροπορίας. Στο πλαίσιο περαιτέρω ανάπτυξης του αεροδρομίου της Πάρου, το 2021 το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών προχώρησε σε δημοπράτηση έργου ανάπτυξης νέων και βελτίωσης των υφιστάμενων υποδομών του αεροδρομίου. Το έργο περιλαμβάνει:

- κατασκευή νέου κτιρίου αεροσταθμού μετά του απαιτούμενου εξοπλισμού (συστημα διαχείρισης αποσκευών, σύστημα οπτικών αγγελιών πτήσεων, σύστημα CUTE, λοιπός ηλεκτρονικός εξοπλισμός κλπ.),

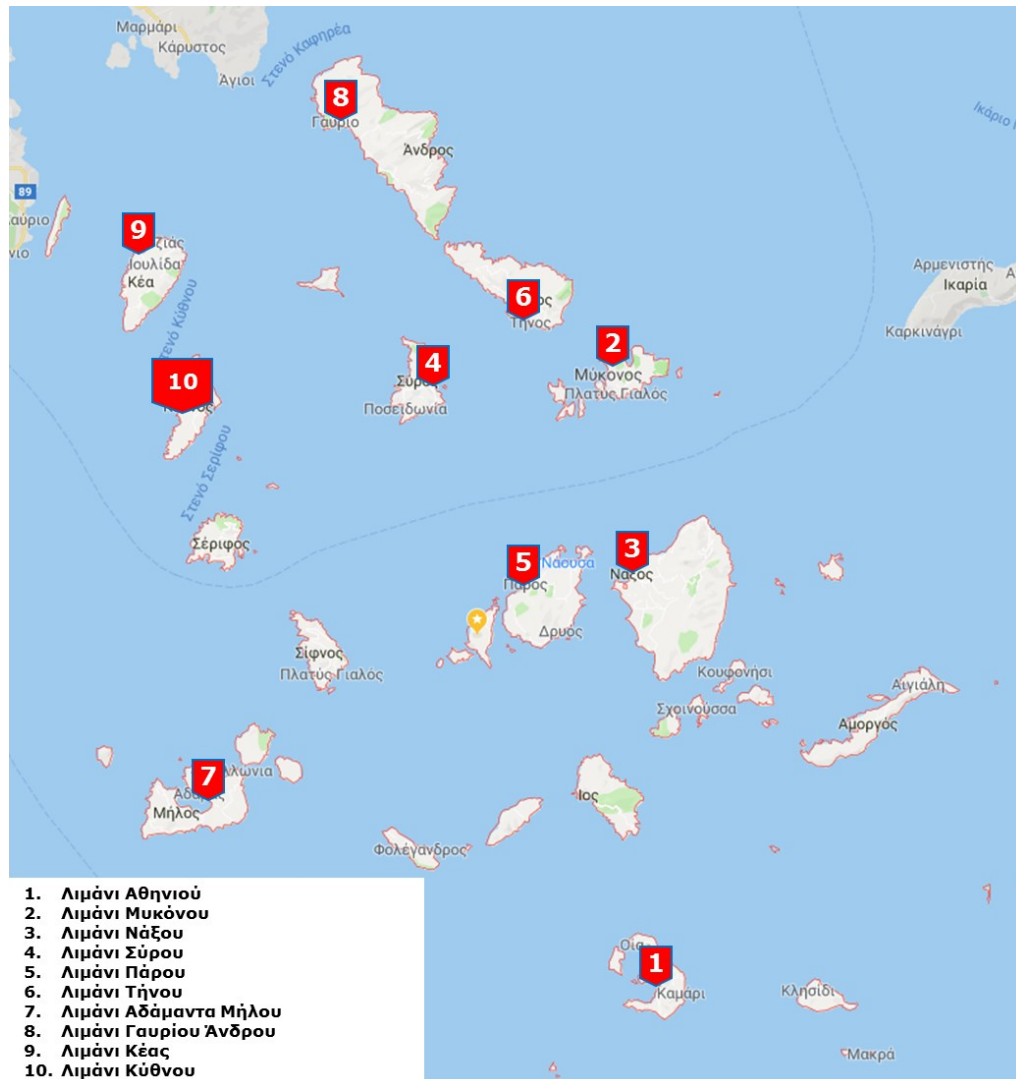
- φυλάκιο ασφαλείας,
- μόνιμη εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων,
- διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου,
- Επέκταση δαπέδου στάθμευσης αεροσκαφών κατά 90μ. προς νότο και κατά 50μ. προς βορρά, έτσι ώστε το δάπεδο να αποκτήσει διαστάσεις 340μ. * 130μ. από 200μ.*130μ. που είναι σήμερα,
- υδραυλικά έργα αποστράγγισης,
- Η/Μ εγκαταστάσεις (φωτοσήμανση κλπ.),
- επέκταση του διαδρόμου προσγείωσης-απογείωσης από 1.400μ. σε 1.799μ.,
- διαμόρφωση ζωνών ασφαλείας και ζωνών RESA,
- εργασίες διαγράμμισης, σήμανσης και ασφάλισης,
- κατασκευή νέου πύργου ελέγχου (Π.Ε.Α.) επιφάνειας 159 τ.μ. σε επαφή με το νέο κτίριο αεροσταθμού,
- αποξήλωση καμπίνας παλαιού πύργου ελέγχου και
- κατασκευή πυροσβεστικού σταθμού 563 τ.μ.

Ο Κρατικός Αερολιμένας Σύρου «Δημήτριος Βικέλας» βρίσκεται 2χλμ. από την Ερμούπολη την έδρα του νησιού και των Κυκλάδων και λειτουργεί από το 1991. Οι κτιριακές του εγκαταστάσεις καλύπτουν επιφάνεια 1.800τμ. ενώ παράλληλα διαθέτει ένα επιβατικό σταθμό, ένα πυροσβεστικό σταθμό, 2 θέσεις στάθμευσης αεροσκαφών και 6 θέσεις στάθμευσης αεροσκαφών της Γενικής Αεροπορίας.

Ο Κρατικός Αερολιμένας Νάξου «Απόλλων» βρίσκεται σε απόσταση 3χλμ. από το κέντρο της πόλης της Νάξου και λειτουργεί από το 1992. Οι κτιριακές του εγκαταστάσεις καλύπτουν επιφάνεια 300τμ. ενώ διαθέτει ένα επιβατικό αεροσταθμό, ένα πυροσβεστικό σταθμό και θέσεις στάθμευσης για 2 αεροσκάφη ATR42 ταυτόχρονα. Τέλος, οι διαστάσεις του αεροδιαδρόμου είναι 900μ.* 30μ.

Ο Κρατικός Αερολιμένας Μήλου βρίσκεται σε απόσταση 5χλμ. νοτιοανατολικά από το λιμάνι του νησιού, τον Αδάμαντα, δίπλα στις παλιές Αλυκές και λειτουργεί από το 1972. Διαθέτει ένα επιβατικό αεροσταθμό εμβαδού 1.615τ.μ. και 1 θέση στάθμευσης αεροσκαφών.

Χάρτης 3: Λιμενικές υποδομές στις Κυκλάδες

1.3.2 Λιμένες στις Κυκλάδες

Αναφορικά με τις λιμενικές υποδομές, οι Κυκλάδες διαθέτουν 10 κύρια λιμάνια, το λιμάνι του Αθηνιού (Σαντορίνη), το λιμάνι της Μυκόνου, το λιμάνι της Νάξου, το λιμάνι της Σύρου, το λιμάνι της Παροικιάς (Πάρος), το λιμάνι της Τήνου, το λιμάνι του Αδάμαντα (Μήλος), του λιμάνι του Γαυρίου (Άνδρος), το λιμάνι της Κέας και το λιμάνι της Κύθνου.

Το λιμάνι του Αθηνιού, είναι το κεντρικό λιμάνι της Σαντορίνης, βρίσκεται στους πρόποδες της καλντέρας σε απόσταση 8χλμ. από τα Φηρά, την πρωτεύουσα του νησιού και 7χλμ. από το Διεθνές Αεροδρόμιο της Σαντορίνης. Το λιμάνι του Αθηνιού εξυπηρετεί την επιβατική (τόσο με τον Πειραιά όσο και με τα γύρω νησιά) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το λιμάνι του Αθηνιού έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού Κρουαζιερόπλοιων και σκαφών αναψυχής.

Ο Νέος λιμένας Μυκόνου αποτελεί το κύριο λιμάνι της Μυκόνου και βρίσκεται σε μικρή απόσταση από το κέντρο της Μυκόνου στην τοποθεσία «Τούρλου». Ο Νέος Λιμένας Μυκόνου εξυπηρετεί την επιβατική (τόσο με τον Πειραιά όσο και με τα γύρω νησιά) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, ο Νέος Λιμένας Μυκόνου έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού Κρουαζιερόπλοιων και σκαφών αναψυχής.

Ο λιμένας Νάξου βρίσκεται στην έδρα του νησιού, Χώρα ή Νάξος. Το Λιμάνι εξυπηρετεί την επιβατική (τόσο με τον Πειραιά όσο και με τα γύρω νησιά) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το λιμάνι της Νάξου έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού Κρουαζιερόπλοιων και σκαφών αναψυχής.

Ο λιμένας Σύρου βρίσκεται στην έδρα του νησιού, την Ερμούπολη. Το Λιμάνι εξυπηρετεί την επιβατική (τόσο με τον Πειραιά όσο και με τα γύρω νησιά) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το λιμάνι της Σύρου έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού Κρουαζιερόπλοιων και σκαφών αναψυχής.

Ο λιμένας της Πάρου βρίσκεται στην έδρα του νησιού την Παροικιά. Το Λιμάνι εξυπηρετεί την επιβατική (τόσο με τον Πειραιά όσο και με τα γύρω νησιά) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το λιμάνι της Παροικιάς έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού Κρουαζιερόπλοιων και σκαφών αναψυχής.

Ο λιμένας της Τήνου βρίσκεται στην έδρα του νησιού, Χώρα ή Τήνος. Το Λιμάνι εξυπηρετεί την επιβατική (τόσο με τον Πειραιά όσο και με τα γύρω νησιά) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το λιμάνι της Τήνου έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής.

Ο λιμένας της Μήλου βρίσκεται στην βορειοανατολική ακτή του κόλπου της Μήλου στην τοποθεσία Αδάμαντας. Το Λιμάνι εξυπηρετεί την επιβατική (τόσο με τον Πειραιά όσο και με τα γύρω νησιά) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το λιμάνι του Αδάμαντα έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού Κρουαζιερόπλοιων και σκαφών αναψυχής.

Ο λιμένας της Άνδρου βρίσκεται στα βορειοδυτικά του νησιού σε απόσταση 32χλμ. από την Χώρα, στο παραθαλάσσιο χωριό Γαύριο. Το Λιμάνι εξυπηρετεί την επιβατική (τόσο με τον Πειραιά όσο και με τα γύρω νησιά) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το λιμάνι του Γαυρίου έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού Κρουαζιερόπλοιων και σκαφών αναψυχής.

Ο λιμένας της Κέας βρίσκεται σε απόσταση 5,5χλμ. από την έδρα του νησιού, Ιουλίδα, στην τοποθεσία Κορησσία (Λιβάδι). Το Λιμάνι εξυπηρετεί την επιβατική

(τόσο με τον Πειραιά και το Λαύριο όσο και με τα νησιά της Σύρου, της Τήνου, της Κύθνου και της Μυκόνου) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το λιμάνι της Κέας έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής.

Ο λιμένας της Κύθνου βρίσκεται στα δυτικά του νησιού σε απόσταση 7χλμ. από την Χώρα, στο παραθαλάσσιο οικισμό της Μέριχας. Το Λιμάνι εξυπηρετεί την επιβατική (τόσο με τον Πειραιά και το Λαύριο όσο και με τα νησιά της Σερίφου, της Σίφνου, της Μήλου, της Κιμώλου, της Σαντορίνης, της Σίκινου και της Φολεγάνδρου) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το λιμάνι της Κύθνου έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής.

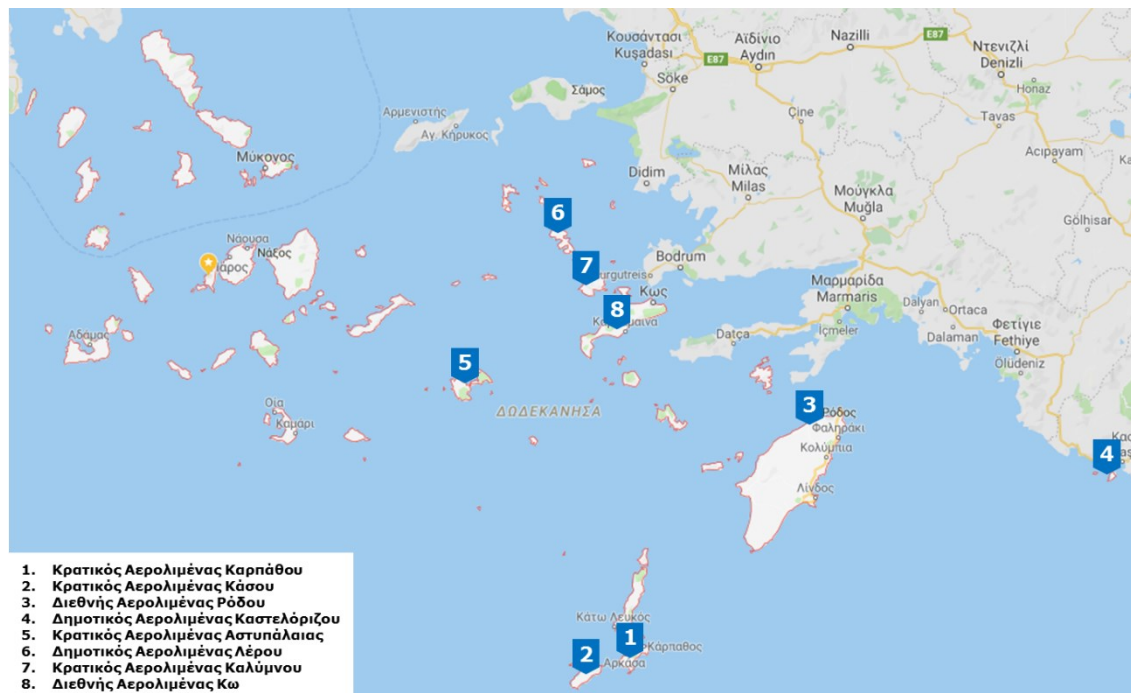
Τα υπόλοιπα λιμάνια των Κυκλάδων είναι:

- Λιμάνι Ίου «Γιαλός ή Όρμος», βρίσκεται ανατολικά σε απόσταση 1,5χλμ. από τη Χώρα της Ίου. Εξυπηρετεί την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, διαθέτει την δυνατότητα ελλιμενισμού κρουαζιερόπλοιων και σκαφών αναψυχής,
- Λιμάνι Φολεγάνδρου «Καραβοστάσης», βρίσκεται στο νοτιοανατολικό άκρο του νησιού σε απόσταση 3χλμ. από την Χώρα. Εξυπηρετεί κυρίως την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού,
- Λιμάνι Σίκινου «Αλοπρόνοιας», βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του νησιού σε απόσταση 4χλμ. από την Χώρα. Εξυπηρετεί κυρίως την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού,
- Λιμάνι Κιμώλου «Ψάθη», βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα του νησιού σε απόσταση 1χλμ. από το Χωριό την πρωτεύουσα και κύριο οικισμό της Κιμώλου. Εξυπηρετεί κυρίως την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού,
- Λιμάνι Σερίφου «Λιβιάδι», βρίσκεται στο νότιο τμήμα του νησιού σε απόσταση 5χλμ. από την πρωτεύουσα της Σερίφου την Χώρα. Εξυπηρετεί κυρίως την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το λιμάνι διαθέτει σύγχρονη μαρίνα με ειδικούς χώρους πρόσδεσης σκαφών (ταχύπλοων και ιστιοφόρων),
- Λιμάνι Αμοργού «Κατάπολα», το λιμάνι βρίσκεται σε απόσταση 5χλμ. από την πρωτεύουσα του νησιού Χώρα. Εξυπηρετεί κυρίως την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού,
- Λιμάνι Δονούσας «Σταυρός ή Κάμπος», βρίσκεται στο νοτιοδυτικό όρμο του νησιού. Εξυπηρετεί κυρίως την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού,

- Λιμάνι Σχοινούσας «Μερσίνοι», απέχει 1,2χλμ. από τον οικισμό της χώρας. Εξυπηρετεί κυρίως την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού,
- Λιμάνι Κουφονησίου, εξυπηρετεί κυρίως την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού,
- Λιμάνι Ηρακλειάς «Άγιος Γεώργιος», βρίσκεται σε απόσταση 4,5χλμ. από την πρωτεύουσα του νησιού Παναγιά. Εξυπηρετεί κυρίως την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού,
- Λιμάνι Ανάφης «Άγιος Νικόλαος», βρίσκεται 3 χλμ. από την χώρα της Ανάφης. Εξυπηρετεί κυρίως την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού,
- Λιμάνι Αντιπάρου, εξυπηρετεί την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού μέσω ferry boat από το νησί της Πάρου.

Χάρτης 4: Αεροπορικές υποδομές στα Δωδεκάνησα

1.3.3 Αεροδρόμια στα Δωδεκάνησα

Αναφορικά με τις αεροπορικές υποδομές, τα Δωδεκάνησα διαθέτουν 8 αεροδρόμια, τον Διεθνή Αερολιμένα Ρόδου «Διαγόρας», τον Διεθνή Αερολιμένα Κω «Ιπποκράτης», τον Διεθνή Αερολιμένα Καρπάθου, τον Κρατικό Αερολιμένα Κάσου, τον Κρατικό Αερολιμένα Αστυπάλαιας «Παναγίας», τον Κρατικό Αερολιμένα Καλύμνου, το Δημοτικό Αεροδρόμιο Καστελόριζου και το Δημοτικό Αερολιμένα Λέρου.

Ο Διεθνής Αερολιμένας Ρόδου βρίσκεται σε απόσταση 16χλμ. από την πόλη της Ρόδου κοντά στα χωριά Κρεμαστή Ρόδου και Παραδείσι και λειτουργεί από το 1977. Από το Δεκέμβριο του 2015, το αεροδρόμιο της Ρόδου πέρασε στην διαχείριση της εταιρίας Frarort. Το 2019 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αναβάθμισης και εκμοντερνισμού των υφιστάμενων εγκαταστάσεων που αφορούσαν την:

- Αναδιαμόρφωση του τερματικού σταθμού,
- Αναδιοργάνωση του χώρου στάθμευσης των αεροσκαφών,
- Κατασκευή νέου πυροσβεστικού σταθμού,
- Αύξηση κατά 13% των σταθμών check-in (από 40 σε 45),
- Αύξηση κατά 13% του συνολικού αριθμού πυλών (από 16 σε 18),
- Αύξηση κατά 71% των σημείων ασφαλείας και ελέγχου του αεροδρομίου (από 7 σε 12) και

- Αύξηση κατά 25% των χώρων παραλαβής των αποσκευών (από 4 σε 5).

Ο Διεθνής Αερολιμένας Κω βρίσκεται σε απόσταση 27χλμ. από την πόλη της Κω στην περιοχή Αντιμάχεια και λειτουργεί από το 1964. Από το Δεκέμβριο του 2015, το αεροδρόμιο της Κω πέρασε στην διαχείριση της εταιρίας Frarport. Το 2020 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αναβάθμισης και εκμοντερνισμού των υφιστάμενων εγκαταστάσεων που αφορούσαν:

- Την κατασκευή νέου τερματικού σταθμού,
- Την κατασκευή νέου πυροσβεστικού σταθμού,
- Την ανακαίνιση/επέκταση της εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων,
- Την αύξηση κατά 201% της συνολικής έκτασης του αεροδρομίου σε 24.000km²,
- Την αύξηση κατά 75% των σταθμών check-in (από 16 σε 28) και
- Την αύξηση κατά 125% των σημείων ασφαλείας και ελέγχου του αεροδρομίου (από 4 σε 9).

Ο Διεθνής Αερολιμένας Καρπάθου βρίσκεται σε απόσταση 15χλμ. νοτιοδυτικά από το κέντρο της πόλης στην περιοχή της Αφιάρτης και λειτουργεί από το 1970. Το εμβαδόν των κτιριακών του εγκαταστάσεων είναι 700τ.μ. ενώ διαθέτει και τέσσερις θέσεις στάθμευσης αεροσκαφών (2 για μεγάλα, 1 για μικρό και 1 για ελαφρύ αεροσκάφος).

Ο Κρατικός Αερολιμένας Καλύμνου βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα του νησιού, σε απόσταση 7χλμ. από το κέντρο της πόλης της Καλύμνου και η λειτουργία του ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2006. Το εμβαδόν των κτιριακών του εγκαταστάσεων είναι 2.500τ.μ. ενώ διαθέτει και ένα επιβατικό αεροσταθμό.

Ο Κρατικός Αερολιμένας Αστυπάλαιας «Παναγίας» βρίσκεται 12χλμ. βορειοανατολικά από την πόλη της Αστυπάλαιας στη θέση Ανάληψη. Το εμβαδόν των κτιριακών του εγκαταστάσεων καλύπτουν επιφάνεια περίπου 700τ.μ. ενώ διαθέτει ένα επιβατικό σταθμό, ένα πυροσβεστικό σταθμό και δέκα θέσεις στάθμευσης αεροσκαφών (3ATR, 3 DH8 και 4 γενικής Αεροπορίας).

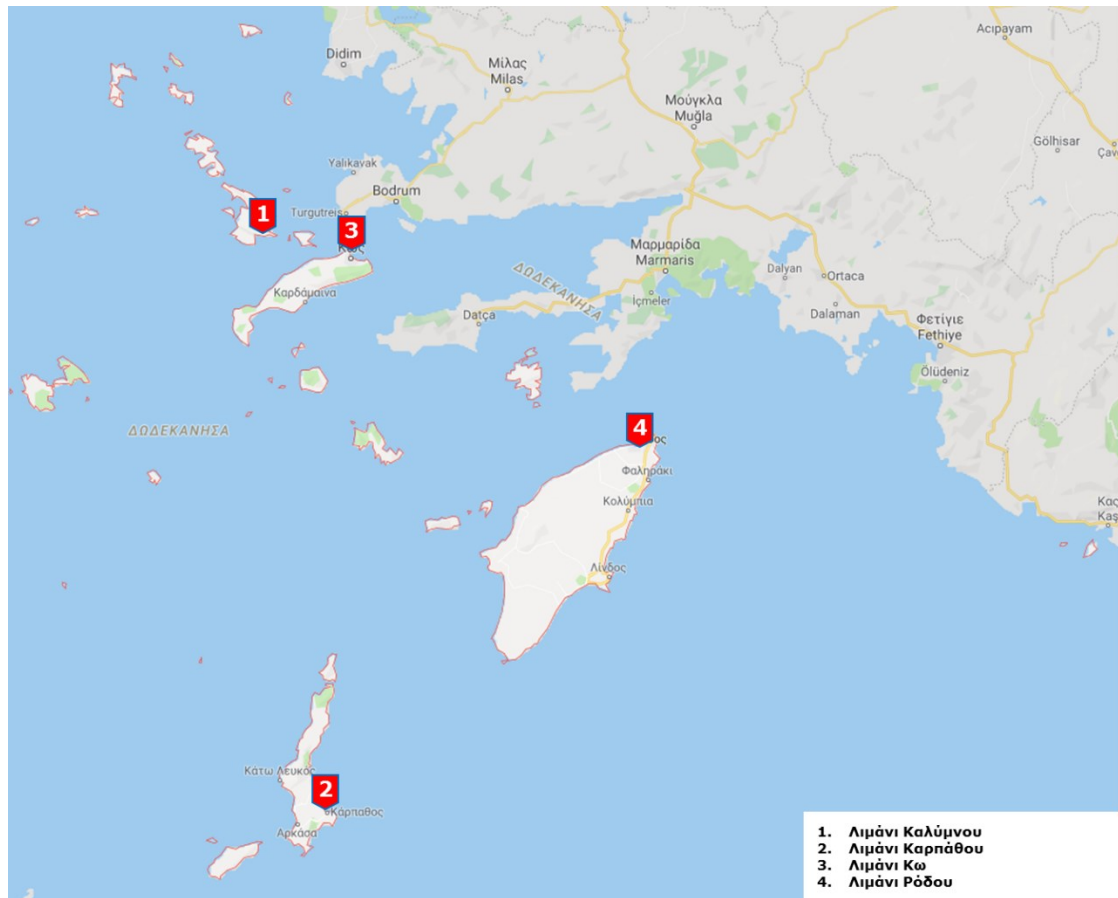
Ο Κρατικός Αερολιμένας Κάσου βρίσκεται στο μέσο του νησιού σε απόσταση 800μ. από το κέντρο της πόλης και λειτουργεί από το 1983. Το εμβαδόν των κτιριακών του εγκαταστάσεων είναι 120τ.μ. ενώ έχουν ήδη αρχίσει εργασίες για την κατασκευή νέου αεροσταθμού συνολικού εμβαδού 500τ.μ. Διαθέτει ένα επιβατικό

αεροσταθμό και 3 θέσεις στάθμευσης αεροσκαφών (1 ATR-42 ή 1 DASH-8 και 2 ελαφρά αεροσκάφη).

Το Δημοτικό Αεροδρόμιο Καστελόριζου βρίσκεται 2χλμ. από την πόλη της Μεγίστης και λειτουργεί από το 1986. Διαθέτει ένα επιβατικό αεροσταθμό 150τ.μ. και τέσσερις θέσεις στάθμευσης αεροσκαφών.

Το Δημοτικό Αεροδρόμιο Λέρου βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του νησιού, στη θέση Παρθένι και σε απόσταση 9χλμ. από το κέντρο της Λέρου (Πλάτανος). Η λειτουργία του άρχισε το 1984. Το εμβαδόν των κτιριακών εγκαταστάσεων του αερολιμένα είναι 2.000τ.μ. και διαθέτει ένα επιβατικό αεροσταθμό και ένα πυροσβεστικό σταθμό. Το αεροδρόμιο δέχεται αεροσκάφη τύπου ATR-43, DASH-8 καθώς και ελαφρά αεροσκάφη.

Χάρτης 5: Λιμενικές υποδομές στα Δωδεκάνησα

1.3.4 Λιμένες στα Δωδεκάνησα

Αναφορικά με τις λιμενικές υποδομές, τα Δωδεκάνησα διαθέτουν 4 κύρια λιμάνια, το λιμάνι της Καλύμνου, το λιμάνι της Καρπάθου (Διαφάνι), το λιμάνι της Κω και το λιμάνι της Ρόδου.

Το λιμάνι της Ρόδου «Ακαντιάς», είναι το κεντρικό λιμάνι της Ρόδου και εξυπηρετεί την επιβατική (σύνδεση με Πειραιά, Κρήτη, Θεσσαλονίκη, Κω, Δωδεκάνησα, Λέσβο, Χίο, Σάμο και Κυκλάδες) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το παλιό λιμάνι της Ρόδου έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού Κρουαζιερόπλοιων και σκαφών αναψυχής.

Το λιμάνι της Κω βρίσκεται στην βόρεια πλευρά της πόλης της Κω. Εξυπηρετεί την επιβατική (σύνδεση με Πειραιά, Δωδεκάνησα, Σύρο, Σαντορίνη, Χίο, Μυτιλήνη και Θεσσαλονίκη) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το λιμάνι της Κω έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού κρουαζιερόπλοιων και σκαφών αναψυχής. Τέλος, υπάρχει σύνδεση του λιμένα της Κω με τον λιμένα Μπόντρουμ της Τουρκίας.

Ο λιμένας της Καλύμνου βρίσκεται στην έδρα του νησιού, την πόλη Πόθια. Εξυπηρετεί την επιβατική (σύνδεση με Πειραιά, Δωδεκάνησα, Ικαρία, Χίο, Σάμο, Νάξο και Πάρο) και εμπορευματική κίνηση του νησιού.

Ο λιμένας της Καρπάθου βρίσκεται στην πρωτεύουσα του νησιού τα Πηγάδια. Εξυπηρετεί την επιβατική (σύνδεση με Πειραιά, Ανάφη, Χάλκη, Ηράκλειο, Κάσο, Μήλο, Ρόδο, Σαντορίνη και Σητεία) και εμπορευματική κίνηση του νησιού.

Τα υπόλοιπα λιμάνια των Δωδεκανήσων είναι:

- Λιμάνι Αγίου Γεωργίου Αγαθονησίου, εξυπηρετεί την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού με τα νησιά της Σάμου, της Πάτμου, της Καλύμνου, της Ρόδου, της Κω, της Λέρου, των Λειψών και των Αρκιών,
- Λιμάνι Άγιου Ανδρέα Αστυπάλαιας, βρίσκεται 6χλμ. από την πόλη της Αστυπάλαιας. Εξυπηρετεί την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού με τα νησιά των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων,
- Λιμάνι Λειψών, εξυπηρετεί την επιβατική (σύνδεση με Πειραιά, Αγαθονήσι, Αρκιούς, Ικαρία, Κάλυμνο, Κω, Λέρο, Πάτμο, Ρόδο, Σάμο, Σύμη και Φούρνους) και εμπορευματική κίνηση του νησιού. Επίσης, το λιμάνι των Λειψών διαθέτει την δυνατότητα ελλιμενισμού αλιευτικών σκαφών και σκαφών αναψυχής,
- Λιμάνι Λέρου «Λακκί», το λιμάνι βρίσκεται 4χλμ. νοτιοδυτικά από την έδρα του νησιού, τον Πλάτανο. Εξυπηρετεί την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού με τον Πειραιά τα νησιά του Βορείου Αιγαίου, των Δωδεκανήσων και της Σύρου,
- Λιμάνι Πάτμου «Σκάλα», το λιμάνι βρίσκεται 3χλμ. από την πόλη της Πάτμου. Εξυπηρετεί την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού με τον Πειραιά, την Καβάλα, τα Δωδεκάνησα, τα νησιά του Βορείου Αιγαίου, την Μύκονο και την Σύρο. Επίσης, το λιμάνι έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού κρουαζιερόπλοιων και σκαφών αναψυχής,
- Λιμάνι Κάσου «Φρυ», το λιμάνι βρίσκεται στην έδρα του νησιού και εξυπηρετεί την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού με τον Πειραιά, την Σαντορίνη, την Ανάφη, την Κάρπαθο, την Ρόδο, την Χάλκη, την Θήρα, το Ηράκλειο, την Σητεία, την Μήλο και την Κάρπαθο,
- Λιμάνι Νισύρου «Μανδράκι», το λιμάνι βρίσκεται στην έδρα του νησιού και εξυπηρετεί την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού με τον Πειραιά, τα Δωδεκάνησα, την Νάξο και την Πάρο,
- Λιμάνι Μεγίστης, εξυπηρετεί την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού με τον Πειραιά, τα Δωδεκάνησα, την Νάξο και την Πάρο,

- Λιμάνι Σύμης «Γιαλός», εξυπηρετεί την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού με τον Πειραιά και τα Δωδεκάνησα. Επίσης, το λιμάνι της Σύμης έχει την δυνατότητα ελλιμενισμού κρουαζιερόπλοιων και σκαφών αναψυχής,
- Λιμάνι Τήλου «Λιβιάδια», εξυπηρετεί την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού με τον Πειραιά, τα Δωδεκάνησα, την Νάξο και την Πάρο και
- Λιμάνι Χάλκης «Νημποριό», εξυπηρετεί την επιβατική και εμπορευματική κίνηση του νησιού με τον Πειραιά, τα Δωδεκάνησα, την Ανάφη, το Ηράκλειο, την Μήλο, την Σαντορίνη και την Σητεία.

1.3.5 Οδικοί άξονες

Το οδικό δίκτυο είναι περιορισμένο και αποτελείται κυρίως από επαρχιακούς και αγροτικούς δρόμους. Ο βαθμός ανάπτυξης των οδικών μεταφορών μπορεί να εκτιμηθεί σε επίπεδο νησιού, λαμβάνοντας υπόψη τη γεωμορφολογία, την οικιστική ανάπτυξη και το μέγεθος του κάθε νησιού. Παρόλα αυτά ως κεντρικούς άξονες σημειώνεται η καθοριστική σημασία που έχουν οι συνδέσεις κύριων οικιστικών κέντρων με τα σημεία εισόδου/εξόδου (λιμάνι ή αεροδρόμιο) αλλά και μεταξύ των μικρότερων οικισμών και των αγροτικών περιοχών του νησιού καθώς και η δημιουργία μεγάλων και ασφαλών οδικών αξόνων εθνικής σημασίας αποφεύγοντας το ενδεχόμενο αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, κυρίως στις παράκτιες περιοχές.

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών 2019, παρουσιάζει μια σειρά από στόχους που σχετίζονται με την προσβασιμότητα και την περιφερειακή ανάπτυξη και βασίζονται στο οδικό δίκτυο. Σε αυτό το πλαίσιο απαιτείται η ποιοτική αναβάθμιση των οδικών αξόνων με γνώμονα τη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος, την εξασφάλιση της σύνδεσης των κύριων οικισμών της ενδοχώρας με τα σημεία πρόσβασης σε κάθε νησί αλλά και η διάνοιξη ή αναβάθμιση των περιφερειακών οδών που οδηγούν σε λιμάνια ώστε να αποφεύγεται η κυκλοφοριακή συμφόρηση στα αστικά κέντρα. Επιπλέον, η Περιφέρεια προτείνει τη συμπλήρωση του οδικού δικτύου με δίκτυα κυκλοφορίας πεζών, ποδηλάτων και μονοπατιών. Επίσης, σε νησιά με σύνθετες και αυξημένες ανάγκες όπως η Κως και η Ρόδος (αυξημένος αριθμός τουριστών, πανεπιστημιακές και στρατιωτικές υποδομές, μεταναστευτικές ροές) προτείνεται εκτεταμένη αναβάθμιση του οδικού δικτύου. Τέλος, σε νησιά όπου η κυκλοφορία των οχημάτων μειώνει αισθητά το επίπεδο και την αισθητική του τουριστικού προϊόντος προτείνονται ευρύτερες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις.

1.4 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, 2011-2021

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα οριστικά στοιχεία απογραφής πληθυσμού που ανακοίνωσε η ΕΛΣΤΑΤ, ο πληθυσμός της Ελλάδας την περίοδο 2011-2021 σημείωσε μείωση κατά -3% (από 10,8 εκατ. το 2011 σε 10,5 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν μείωση την περίοδο 2011-2021, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+6%, από 309 χιλ. το 2011 σε 328 χιλ. το 2021) και Κρήτης (+0,2%, από 623 χιλ. το 2011 σε 624 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Δυτικής Μακεδονίας (-10%, από 284 χιλ. το 2011 σε 255 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-8%, από 608 χιλ. το 2011 σε 562 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-7%, από 547 χιλ. το 2011 σε 508 χιλ. το 2021), Πελοποννήσου (-7%, από 578 χιλ. το 2011 σε 540 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (-6%, από 733 χιλ. το 2011 σε 688 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-5%, από 1,9 εκατ. το 2011 σε 1,8 εκατ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-5%, από 680 χιλ. το 2011 σε 648 χιλ. το 2021), Ηπείρου (-5%, από 337 χιλ. το 2011 σε 320 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-2%, από 208 χιλ. το 2011 σε 205 χιλ. το 2021), Βορείου Αιγαίου (-2%, από 199 χιλ. το 2011 σε 195 χιλ. το 2021) και Αττικής (-0,4%, από 3,8 εκατ. το 2011 σε 3,8 εκατ. το 2021).

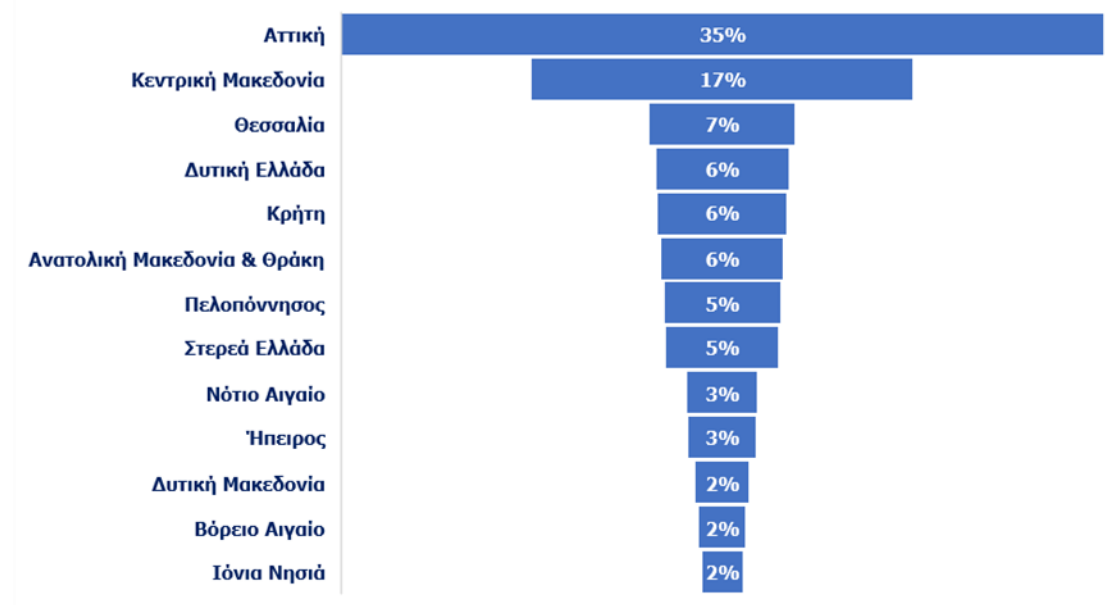
Πίνακας 1: Εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011-2021

Περιφέρεια	2011	2021	%Δ 2011 - 2021
Αττική	3.828.434	3.814.064	0%
Κεντρική Μακεδονία	1.882.108	1.795.669	-5%
Θεσσαλία	732.762	688.255	-6%
Δυτική Ελλάδα	679.796	648.220	-5%
Κρήτη	623.065	624.408	0%
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	608.182	562.201	-8%
Πελοπόννησος	577.903	539.535	-7%
Στερεά Ελλάδα	547.390	508.254	-7%
Νότιο Αιγαίο	309.015	327.820	6%
Ήπειρος	336.856	319.991	-5%
Δυτική Μακεδονία	283.689	254.595	-10%
Ιόνια Νησιά	207.855	204.532	-2%
Βόρειο Αιγαίο	199.231	194.943	-2%
Ελλάδα	10.816.286	10.482.487	-3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή Πληθυσμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού στις 13 Περιφέρειες της χώρας για το 2021, παρατηρούμε ότι το 54% του συνόλου είναι συγκεντρωμένο στις Περιφέρειες Αττικής (36%) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%), στις οποίες ανήκουν και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει για το 2021 το 3% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2021

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2011-2021, σημείωσε αύξηση κατά +6% (από 309 χιλ. το 2011 σε 328 χιλ. το 2021). Επιμέρους, οι Κυκλάδες εμφάνισαν αύξηση κατά +3% (από 118 χιλ. το 2011 σε 121 χιλ. το 2021) αντιπροσωπεύοντας το 1% του πληθυσμού της Ελλάδας για το 2021. Σε ότι αφορά τις Περιφερειακές Ενότητες, η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Νάξου (+8%, από 21 χιλ. το 2011 σε 23 χιλ. το 2021), Θήρας (+1%, από 19 χιλ. το 2011 σε 19 χιλ. το 2021), Πάρου (+6%, από 15 χιλ. το 2011 σε 16 χιλ. το 2021), Μυκόνου (+6%, από 10 χιλ. το 2011 σε 11 χιλ. το 2021), Μήλου (+2%, από 10 χιλ. το 2011 σε 10 χιλ. το 2021) και Τήνου (+3%, από 9 χιλ. το 2011 σε 9 χιλ. το 2021) να εμφανίζουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Σύρου (-2%, από 22 χιλ. το 2011 σε 21 χιλ. το 2021), Άνδρου (-4%, από 9 χιλ. το 2011 σε 9 χιλ. το 2021) και Κέας-Κύθνου (-0,2%, από 4 χιλ. το 2011 σε 4 χιλ. το 2021) μείωση.

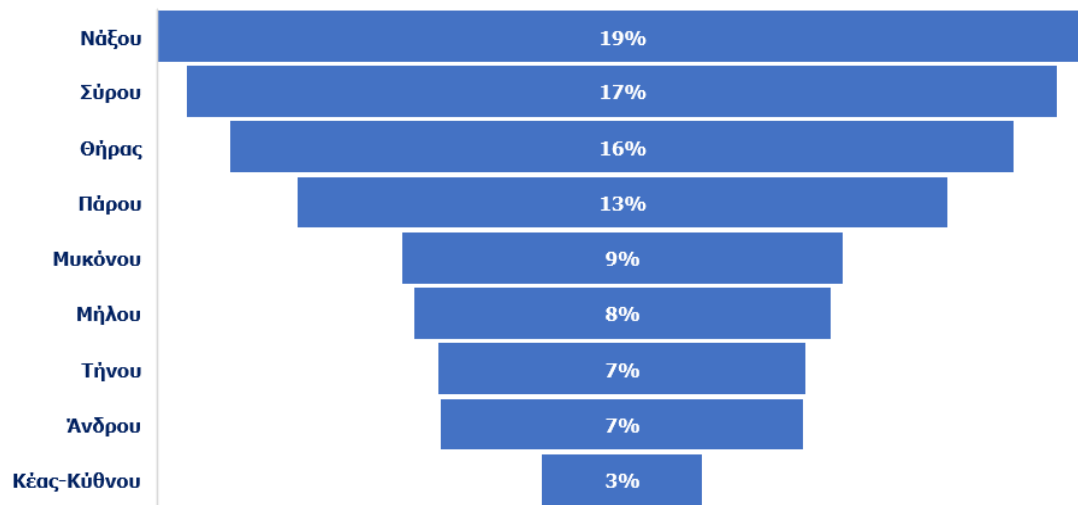
Πίνακας 2: Εξέλιξη του πληθυσμού στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2011-2021

Ενότητα	2011	2021	%Δ 2011 - 2021
Νάξου	20.877	22.539	8%
Σύρου	21.507	21.124	-2%
Θήρας	18.883	19.044	1%
Πάρου	14.926	15.785	6%
Μυκόνου	10.134	10.704	6%
Μήλου	9.932	10.130	2%
Τήνου	8.636	8.934	3%
Άνδρου	9.221	8.826	-4%
Κέας-Κύθνου	3.911	3.903	0%
Νότιο Αιγαίο	118.027	120.989	3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή Πληθυσμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού των Κυκλάδων για το 2021, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Νάξου (19%) εμφανίζει το υψηλότερο μερίδιο και ακολουθούν οι Ενότητες Σύρου (17%), Θήρας (16%), Πάρου (13%), Μυκόνου (9%), Μήλου (8%), Τήνου και Άνδρου με 7% αντίστοιχα και Κέας-Κύθνου (3%).

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2021

1.4.3 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2011-2021, σημείωσε αύξηση κατά +6% (από 309 χιλ. το 2011 σε 328 χιλ. το 2021). Επιμέρους, τα Δωδεκάνησα εμφάνισαν αύξηση κατά +8% (από 191 χιλ. το 2011 σε 207 χιλ. το 2021) αντιπροσωπεύοντας το 2% του πληθυσμού της Ελλάδας για το 2021. Σε ότι αφορά τις Περιφερειακές Ενότητες, η εικόνα είναι θετική: Ρόδος (+8%, από 120 χιλ. το 2011 σε 130 χιλ. το 2021), Κως (+11%, από 34 χιλ. το 2011 σε 38 χιλ. το 2021), Κάλυμνος (+7%, από 29 χιλ. το 2011 σε 31 χιλ. το 2021) και Κάρπαθος (+7%, από 7 χιλ. το 2011 σε 8 χιλ. το 2021)

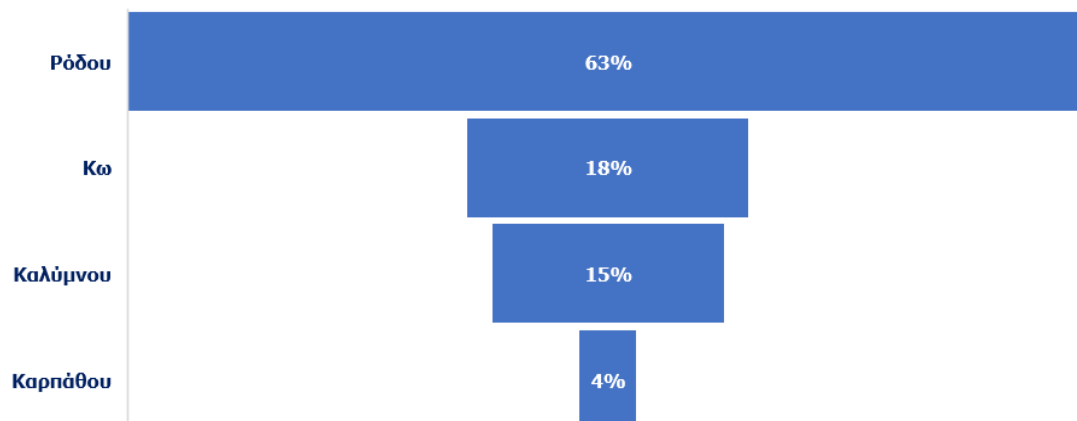
Πίνακας 3: Εξέλιξη του πληθυσμού στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2011-2021

Ενότητα	2011	2021	%Δ 2011 - 2021
Ρόδου	119.830	129.521	8%
Κω	34.396	38.137	11%
Καλύμνου	29.452	31.383	7%
Καρπάθου	7.310	7.790	7%
Δωδεκάνησα	190.988	206.831	8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή Πληθυσμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού των Δωδεκανήσων για το 2021, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχει η Ενότητα Ρόδου (63%) και ακολουθούν οι Ενότητες Κω (18%), Καλύμνου (15%) και Καρπάθου (4%).

Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2021

1.5 ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ, 2011 ΚΑΙ 2021

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας

Αναφορικά με την ηλικιακή κατανομή, παρατηρούμε γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδας την περίοδο 2011-2021. Συγκεκριμένα, οι ηλικίες 0-39 ετών εμφανίζουν μείωση του πληθυσμού τους ενώ αντίθετα οι ηλικίες 40-80+ ετών αύξηση, με εξαίρεση τις ηλικίες 70-79 ετών που σημειώνουν μείωση. Ειδικότερα: 0-9 ετών (-16%, από 1,0 εκατ. το 2011 σε 878 χιλ. το 2021), 10-19 ετών (-0,4%, από 1,1 εκατ. το 2011 σε 1,1 εκατ. το 2021), 20-29 ετών (-22%, από 1,4 εκατ. το 2011 σε 1,1 εκατ. το 2021), 30-39 ετών (-23%, από 1,6 εκατ. το 2011 σε 1,3 εκατ. το 2021), 40-49 ετών (+1%, από 1,6 εκατ. το 2011 σε 1,6 εκατ. το 2021), 50-59 ετών (+11%, από 1,4 εκατ. το 2011 σε 1,5 εκατ. το 2021), 60-69 ετών (+17%, από 1,1 εκατ. το 2011 σε 1,3 εκατ. το 2021), 70-79 ετών (-2%, από 1,0 εκατ. το 2011 σε 996 χιλ. το 2021) και 80+ ετών (+31%, από 583 χιλ. το 2011 σε 766 χιλ. το 2021).

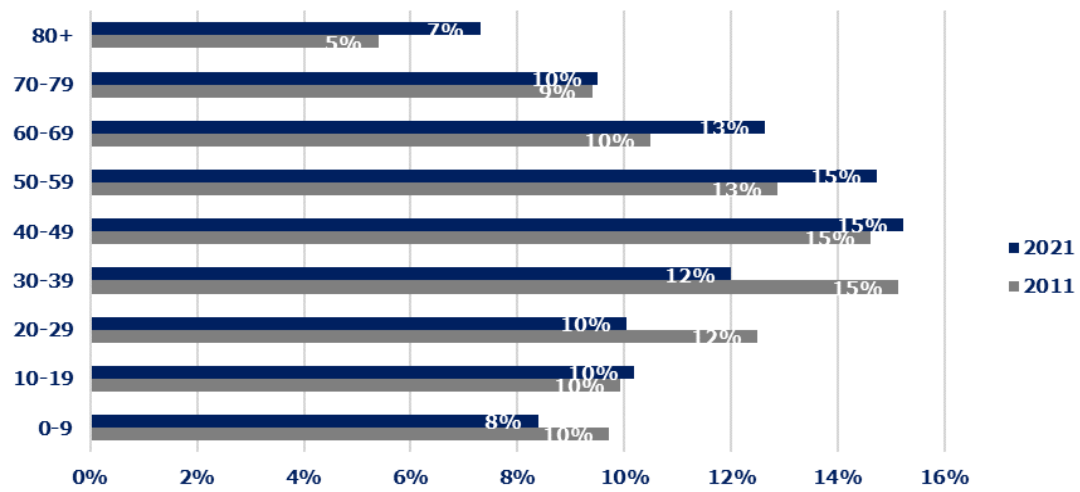
Πίνακας 3: Κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας ανά ηλικιακή κατηγορία, 2011-2021

Ηλικιακή κατηγορία	2011	2021	%Δ 2011-2021
0-9	1.049.839	878.491	-16%
10-19	1.072.705	1.068.216	0%
20-29	1.350.868	1.053.304	-22%
30-39	1.635.304	1.256.393	-23%
40-49	1.581.095	1.596.028	1%
50-59	1.391.854	1.543.340	11%
60-69	1.134.045	1.324.635	17%
70-79	1.017.242	996.037	-2%
80+	583.334	766.043	31%
Σύνολο	10.816.286	10.482.487	-3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή Πληθυσμού 2021-Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2021, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 40-49 και 50-59 ετών με 15% αντίστοιχα και ακολουθούν οι ηλικίες 60-69 ετών (13%), 30-39 ετών (12%), 10-19, 20-29 και 70-79 ετών (10% αντίστοιχα), 0-9 ετών (8%) και 80+ ετών (7%).

Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας, 2011 και 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ Απογραφή Πληθυσμού 2021 - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εμφανίζει διαφορετική εικόνα από το σύνολο της χώρας, με υψηλότερη αύξηση στις ηλικίες 40-49, 50-59 και 80+ ετών, αύξηση στις ηλικίες 10-19 και 70-79 ετών έναντι μείωσης στο σύνολο της χώρας και πιο ήπια μείωση στις ηλικίες 0-9, 20-29 και 30-39 ετών-. Συγκεκριμένα, η εικόνα στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 0-9 ετών (-2%, από 34 χιλ. το 2011 σε 33 χιλ. το 2021), 20-29 ετών (-19%, από 42 χιλ. το 2011 σε 34 χιλ. το 2021) και 30-39 ετών (-12%, από 51 χιλ. το 2011 σε 45 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες: 10-19 ετών (+8%, από 33 χιλ. το 2011 σε 35 χιλ. το 2021), 40-49 ετών (+17%, από 45 χιλ. το 2011 σε 52 χιλ. το 2021), 50-59 ετών (+23%, από 37 χιλ. το 2011 σε 45 χιλ. το 2021), 60-69 ετών (+13%, από 32 χιλ. το 2011 σε 37 χιλ. το 2021), 70-79 ετών (+30%, από 22 χιλ. το 2011 σε 29 χιλ. το 2021) και 80+ ετών (+32%, από 13 χιλ. το 2011 σε 18 χιλ. το 2021).

Πίνακας 4: Κατανομή του πληθυσμού της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανά ηλικιακή κατηγορία, 2011-2021

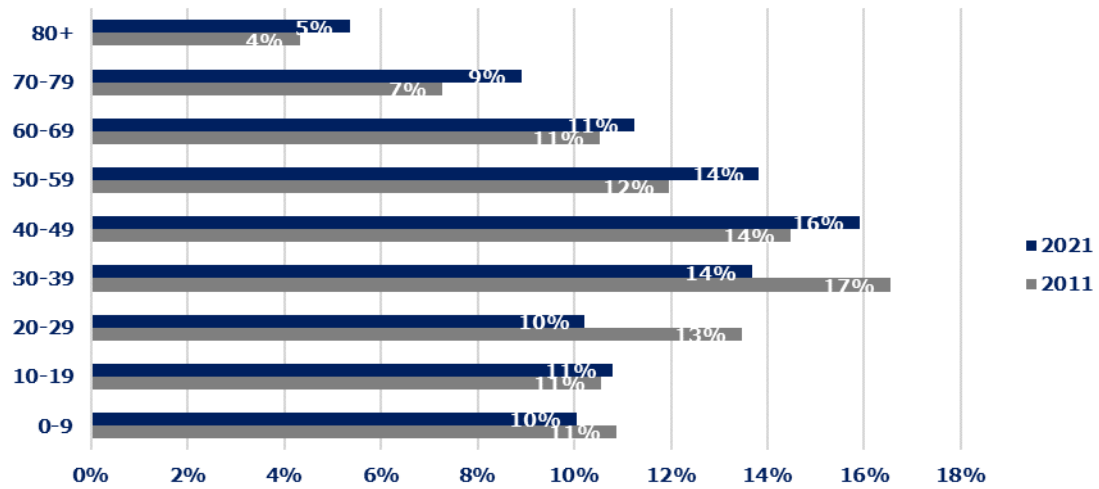
Ηλικιακή κατηγορία	2011	2021	%Δ 2011-2021
0-9	33.615	32.947	-2%
10-19	32.615	35.383	8%
20-29	41.609	33.502	-19%
30-39	51.138	44.867	-12%
40-49	44.714	52.110	17%
50-59	36.993	45.318	23%
60-69	32.496	36.870	13%
70-79	22.485	29.245	30%
80+	13.350	17.578	32%
Σύνολο	309.015	327.820	6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή Πληθυσμού 2021-Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2021, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 40-49 ετών (16%) και ακολουθούν οι ηλικίες 30-39 και 50-59 ετών (14%), 10-19 και 60-69 ετών (11%), 0-9 και 20-29 ετών (10%), 70-79 ετών (9%) και 80+ ετών (5%).

Διάγραμμα 4: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2011 και 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ Απογραφή Πληθυσμού 2021 - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 2016 ΚΑΙ 2022

Η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί κάθε χρόνο την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, η οποία εκτός από στοιχεία απασχόλησης περιλαμβάνει εκτιμήσεις για τον πληθυσμό, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, δείκτες απασχόλησης και ανεργίας κ.α. Ο **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Οι ηλικίες άνω των 15 ετών αντιπροσωπεύουν το 85% του πληθυσμού της χώρας τα έτη 2016 και 2022 αντίστοιχα, εκ των οποίων το 52% και για τα δύο έτη αποτελεί τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της. Στις επιμέρους Περιφέρειες, δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις και για τα δύο έτη, με το ποσοστό των ηλικιών 15+ ετών για το 2016 να κυμαίνεται μεταξύ 83%-87% ενώ για το 2022 μεταξύ 83%-86%.

Αναφορικά με τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε την περίοδο 2016-2022 μικτή εικόνα, με τις Περιφέρειες Αττικής, Θεσσαλίας, Κρήτης, Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου και Βορείου Αιγαίου να εμφανίζουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Ηπείρου, Νοτίου Αιγαίου, Δυτικής Μακεδονίας και Ιονίων Νήσων μείωση. Ειδικότερα, το υψηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού το 2022 καταγράφεται στις Περιφέρειες Αττικής και Κρήτης (55% αντίστοιχα) ενώ το χαμηλότερο στις Περιφέρειες Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας (47% αντίστοιχα). Οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Πελοπόννησος (53%), Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα και Νότιο Αιγαίο (52% αντίστοιχα), Κεντρική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά και Βόρειο Αιγαίο (51% αντίστοιχα), Αν. Μακεδονία & Θράκη (50%) και Δυτική Ελλάδα (49%).

Η πλειοψηφία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού όπως είναι φυσικό απαντάται και για τα 2 έτη στις μεγάλες αστικές Περιφέρειες της χώρας (53% και για τα δύο έτη), Αττικής (36%/35% αντίστοιχα) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%/18% αντίστοιχα), ενώ οι υπόλοιπες Περιφέρειες σημειώνουν μικρότερα μερίδια κάτω από το 7%.

Πίνακας 6: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2016 και 2022

	2016			2022		
	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού
Αττική	86%	54%	36%	85%	55%	35%
Κεντρική Μακεδονία	85%	51%	17%	85%	51%	18%
Θεσσαλία	86%	50%	7%	85%	52%	7%
Δυτική Ελλάδα	85%	51%	6%	85%	49%	6%
Κρήτη	83%	55%	6%	83%	55%	6%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	85%	51%	6%	85%	50%	6%
Στερεά Ελλάδα	86%	50%	5%	85%	52%	5%
Πελοπόννησος	86%	52%	5%	85%	53%	5%
Ήπειρος	87%	48%	3%	86%	47%	3%
Νότιο Αιγαίο	83%	57%	3%	83%	52%	3%
Δυτική Μακεδονία	86%	50%	3%	85%	47%	3%
Ιόνια Νησιά	85%	52%	2%	84%	51%	2%
Βόρειο Αιγαίο	86%	49%	2%	85%	51%	2%
Ελλάδα	85%	52%	100%	85%	52%	100%

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*επί του συνόλου των ηλικιών 15+

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 3% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας και για τα δύο έτη, ενώ το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ως προς τον πληθυσμό της ηλικίας 15+ ετών ήταν 57% το 2016 και 52% το 2022. Σε σύγκριση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εμφανίζει το υψηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού για το 2016 και το 4^ο υψηλότερο για το 2022 μαζί με τις Περιφέρειες Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας.

1.7 ΜΑΚΡΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, 2015-2020

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι την περίοδο 2015-2020 το ΑΕΠ της χώρας σημείωσε μείωση κατά -6% (από € 176.369 εκατ. το 2015 σε € 165.406 εκατ. το 2020), η εικόνα αναστράφηκε το 2020 μετά από 3 συνεχόμενα έτη ανάπτυξης λόγω της επίδρασης της πανδημίας του κορονοϊού. Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση του ΑΕΠ τους, με εξαίρεση την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (+6%, από € 8,0 δισ. το 2015 σε € 8,5 δισ. το 2020). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-6%, από € 83,6 δισ. το 2015 σε € 79,0 δισ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-5%, από € 23,8 δισ. το 2015 σε € 22,6 δισ. το 2020), Θεσσαλίας (-4%, από € 9,0 δισ. το 2015 σε € 8,7 δισ. το 2020), Κρήτης (-11%, από € 8,8 δισ. το 2015 σε € 7,9 δισ. το 2020), Πελοποννήσου (-4%, από € 8,0 δισ. το 2015 σε € 7,7 δισ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-6%, από € 8,0 δισ. το 2015 σε € 7,5 δισ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-4%, από € 6,8 δισ. το 2015 σε € 6,5 δισ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-17%, από € 6,1 δισ. το 2015 σε € 5,1 δισ. το 2020), Ηπείρου (-6%, από € 3,9 δισ. το 2015 σε € 3,7 δισ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-28%, από € 4,7 δισ. το 2015 σε € 3,4 δισ. το 2020), Ιονίων Νήσων (-15%, από € 3,1 δισ. το 2015 σε € 2,6 δισ. το 2020) και Βορείου Αιγαίου (-7%, από € 2,5 δισ. το 2015 σε € 2,3 δισ. το 2020).

Πίνακας 7: ΑΕΠ Περιφερειών της Χώρας, 2015-2020 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

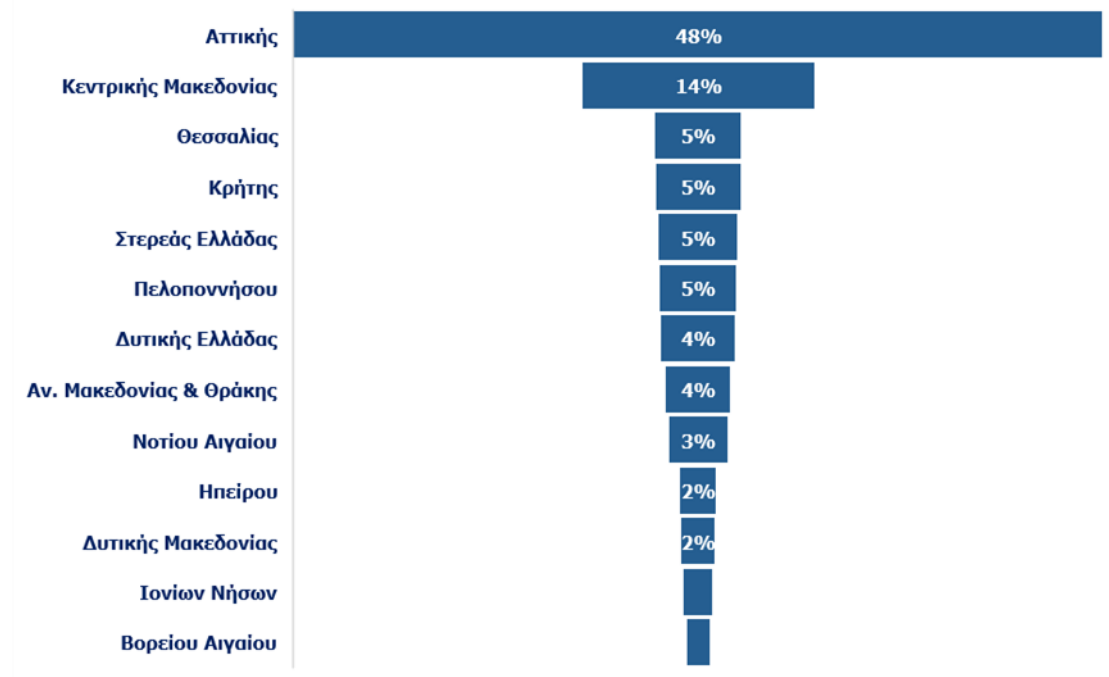
Περιφέρεια	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	%Δ 2015-2020
Αττικής	83.617	83.007	84.535	85.688	87.642	78.993	-6%
Κεντρικής Μακεδονίας	23.817	23.801	24.037	24.601	24.990	22.556	-5%
Θεσσαλίας	8.988	8.843	8.918	9.081	9.365	8.672	-4%
Στερεάς Ελλάδας	8.027	8.136	8.313	8.434	8.616	8.498	6%
Κρήτης	8.826	8.606	8.824	9.013	9.212	7.878	-11%
Πελοποννήσου	7.972	7.934	8.060	8.056	8.343	7.680	-4%
Δυτικής Ελλάδας	8.034	7.832	7.838	7.948	8.115	7.538	-6%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	6.786	6.808	6.807	6.888	6.976	6.509	-4%
Νοτίου Αιγαίου	6.088	5.855	5.920	6.134	6.339	5.066	-17%
Ηπείρου	3.929	3.892	3.870	3.935	4.034	3.685	-6%
Δυτικής Μακεδονίας	4.705	4.313	4.298	4.159	3.896	3.381	-28%
Ιονίων Νήσων	3.086	3.034	3.050	3.155	3.265	2.619	-15%
Βορείου Αιγαίου	2.495	2.433	2.433	2.467	2.558	2.331	-7%
Ελλάδα	176.369	174.494	176.903	179.558	183.351	165.406	-6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSET Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, όπως είναι φυσιολογικό την μεγαλύτερη συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας έχουν οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, που αποτελούν και την καρδιά της οικονομικής δραστηριότητας, συνεισφέροντας το 61% του ΑΕΠ της. Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 3% του ΑΕΠ της χώρας.

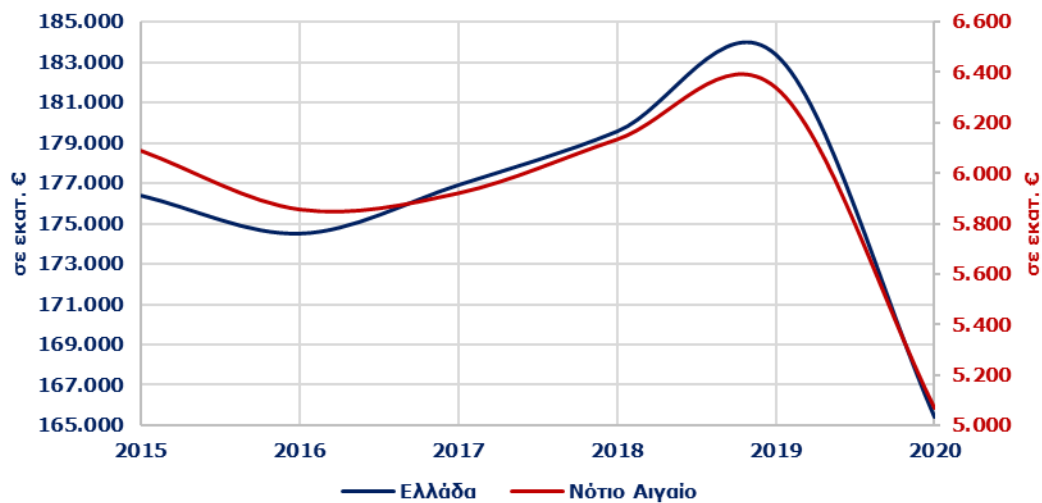
Διάγραμμα 6: Ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Η εξέλιξη του ΑΕΠ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτήν που καταγράφεται στο σύνολο της χώρας, αν και με πιο έντονα χαρακτηριστικά μείωσης. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2015-2020 η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσε μείωση του ΑΕΠ της κατά -17% (από € 6.088 εκατ. το 2015 σε € 5.066 εκατ. το 2020).

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη του ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (σε εκατ. €), 2015-2020

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, και οι δύο γεωγραφικές περιοχές της Περιφέρειας την περίοδο 2015-2020 κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Δωδεκάνησα (-18%, από € 3.349 εκατ. το 2015 σε € 2.745 εκατ. το 2020) και Κυκλάδες (-15%, από € 2.738 εκατ. το 2015 σε € 2.321 εκατ. το 2020).

Πίνακας 8: ΑΕΠ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Ενότητα	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	%Δ 2015-2020
Δωδεκάνησα	3.349	3.227	3.257	3.377	3.477	2.745	-18%
Κυκλάδες	2.738	2.627	2.663	2.756	2.862	2.321	-15%
Νότιο Αιγαίο	6.088	5.855	5.920	6.134	6.339	5.066	-17%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας την περίοδο 2015-2020 μειώθηκε κατά -5% (από € 16.299 το 2015 σε € 15.461 το 2020). Επιμέρους η εικόνα είναι αρνητική, με εξαίρεση την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (+6%, από € 14.416 το 2015 σε € 15.322 το 2020). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-4%, από € 21.992 το 2015 σε € 21.134 το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-20%, από € 18.182 το 2015 σε € 14.572 το 2020), Ιονίων Νήσων (-14%, από € 14.935 το 2015 σε € 12.914 το 2020), Κρήτης (-11%, από € 13.972 το 2015 σε € 12.374 το 2020), Πελοποννήσου (-2%, από € 13.693 το 2015 σε € 13.456 το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-25%, από € 17.102 το 2015 σε € 12.838 το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-4%, από € 12.611 το 2015 σε € 12.092 το 2020), Θεσσαλίας (-1%, από € 12.286 το 2015 σε € 12.172 το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-3%, από € 11.977 το 2015 σε € 11.616 το 2020), Ηπείρου (-5%, από € 11.624 το 2015 σε € 11.097 το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-3%, από € 11.207 το 2015 σε € 10.908 το 2020) και Βορείου Αιγαίου (-20%, από € 12.654 το 2015 σε € 10.163 το 2020).

Πίνακας 9: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2015-2020 (σε €)

Περιφέρεια	2015	2016	2017	2018	2019*	2020*	%Δ 2015-2020
Αττικής	21.992	21.975	22.453	22.854	23.430	21.134	-4%
Στερεάς Ελλάδας	14.416	14.639	14.959	15.175	15.497	15.322	6%
Νοτίου Αιγαίου	18.182	17.395	17.431	17.911	18.332	14.572	-20%
Πελοποννήσου	13.693	13.677	13.946	13.995	14.553	13.456	-2%
Ιονίων Νήσων	14.935	14.743	14.877	15.447	16.041	12.914	-14%
Δυτικής Μακεδονίας	17.102	15.817	15.895	15.513	14.656	12.838	-25%
Κρήτης	13.972	13.611	13.939	14.212	14.490	12.374	-11%
Θεσσαλίας	12.286	12.152	12.318	12.606	13.064	12.172	-1%
Κεντρικής Μακεδονίας	12.611	12.649	12.799	13.121	13.343	12.092	-4%
Δυτικής Ελλάδας	11.977	11.758	11.845	12.091	12.424	11.616	-3%
Ηπείρου	11.624	11.583	11.560	11.781	12.098	11.097	-5%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	11.207	11.277	11.308	11.472	11.643	10.908	-3%
Βορείου Αιγαίου	12.654	12.154	11.732	11.415	11.355	10.163	-20%
Ελλάδα	16.299	16.193	16.449	16.730	17.101	15.461	-5%

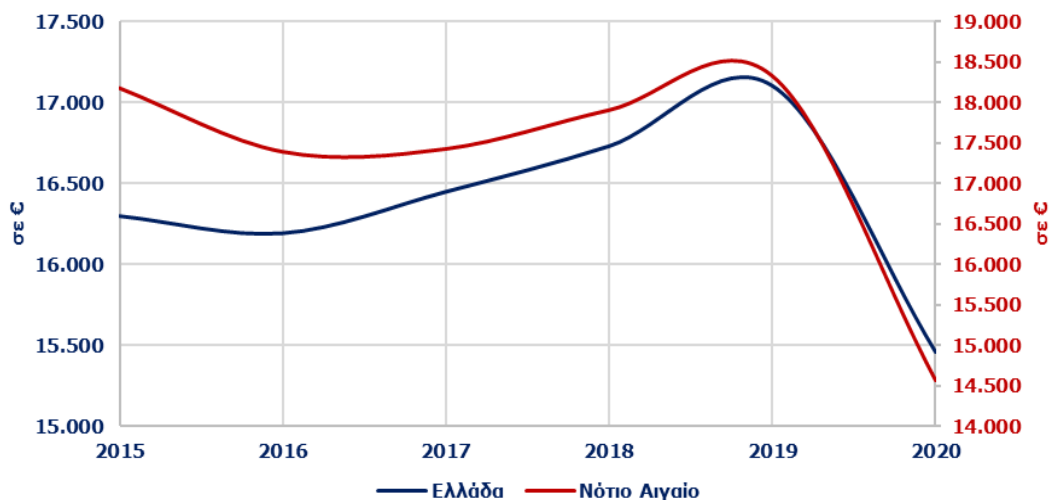
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETÉ Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Η εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου εμφάνισε παρόμοια εικόνα με αυτήν που καταγράφηκε στο σύνολο της χώρας, αν και με πιο έντονα χαρακτηριστικά μείωσης. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2015-2020 η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσε μείωση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της κατά -20% (από € 18.182 το 2015 σε € 14.572 το 2020).

Διάγραμμα 8: Εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (σε €), 2015-2020

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, όλες οι γεωγραφικές περιοχές της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2015-2020 κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Κυκλάδες (-15%, από € 21.540 το 2015 σε € 18.308 το 2020) και Δωδεκάνησα (-23%, από € 16.126 το 2015 σε € 12.428 το 2020).

Πίνακας 10: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2015-2020

Ενότητα	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	%Δ 2015-2020
Κυκλάδες	21.540	20.688	20.985	21.733	22.567	18.308	-15%
Δωδεκάνησα	16.126	15.399	15.310	15.663	15.879	12.428	-23%
Νότιο Αιγαίο	18.182	17.395	17.431	17.911	18.332	14.572	-20%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2022

Η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας το 2022 ήταν της τάξης του 11,5% ή € 23,9 δισ. Λόγω της προσεγγιστικής φύσης των στοιχείων του πίνακα, η εικόνα που αναδεικνύει είναι κατά κύριο λόγο ενδεικτική. Παρόλα αυτά είναι εντυπωσιακή η συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων και της Κρήτης.

Τα έσοδα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου από τον τουρισμό το 2022, αντιπροσώπευαν το 27% (€ 6.522 εκατ.) των συνολικών εσόδων της χώρας.

Πίνακας 11: Συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2022

Περιφέρεια	% κατανομή εσόδων εισερχόμενου τουρισμού 2022	αναλογία άμεσης τουριστικής δαπάνης 2022 - σε € εκ.	ΑΕΠ Περιφερειών 2022* - σε εκ.	% ΑΕΠ στο οποίο αντιστοιχεί η τουριστική δαπάνη	κατά κεφαλήν ΑΕΠ 2020 - σε €
Ν. Αιγαίο	27%	6.522	6.372	102%	14.572
Κρήτη	21%	5.073	9.908	51%	12.374
Αττική	17%	3.948	99.349	4%	21.134
Ιόνια Νησιά	15%	3.614	3.293	110%	12.914
Κεντ. Μακεδονία	9%	2.094	28.368	7%	12.092
Πελοπόννησος	3%	628	9.659	6%	13.456
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2%	508	8.187	6%	10.908
Ήπειρος	2%	361	4.635	8%	11.097
Θεσσαλία	1%	320	10.907	3%	12.172
Δυτ. Ελλάδα	1%	306	9.480	3%	11.616
Στερεά Ελλάδα	1%	301	10.688	3%	15.322
Β. Αιγαίο	1%	173	2.931	6%	10.163
Δυτ. Μακεδονία	0%	67	4.253	2%	12.838
Σύνολο Χώρας	100%	23.914	208.030	11,5%	15.461

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Η κατανομή του ΑΕΠ των Περιφερειών είναι εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψη την ποσοστιαία κατανομή του 2020

*Το ΑΕΠ των Περιφερειών είναι προσωρινό και υπόκειται σε αλλαγή

1.8 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ³, 2019-2022

Στην ενότητα αυτή δίδονται στοιχεία για την εξέλιξη του συνόλου της απασχόλησης ανά Περιφέρεια καθώς επίσης και στοιχεία για την εξέλιξη της απασχόλησης στους κλάδους των καταλυμάτων, της εστίασης και των λοιπών κλάδων. Επίσης, αναλύονται στοιχεία απασχόλησης ανά τύπο (πλήρης – μερικής), ηλικιακή διάρθρωση και φύλο απασχολούμενων τόσο συνολικά όσο και στα καταλύματα, την εστίαση και τους λοιπούς κλάδους. Τέλος, παρέχονται στοιχεία ανεργίας ανά Περιφέρεια.

Αν και μέρος της δραστηριότητας της εστίασης δεν αφορά στον τουρισμό, η εποχικότητα που παρουσιάζουν τα στοιχεία απασχόλησης σε αυτήν ταυτίζεται με την εποχικότητα του Ελληνικού τουρισμού. Ως εκ τούτου θεωρούμε την δραστηριότητα της εστίασης ως κλάδο του τουρισμού. Επίσης, σημειώνουμε ότι υπάρχουν άλλες τουριστικές δραστηριότητες (πχ μεταφορές, ταξιδιωτικά γραφεία) που περιλαμβάνονται σε άλλες κατηγορίες και δεν καταγράφονται στα παρόντα στοιχεία. Τέλος, τα στοιχεία προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ και η περίοδος αναφοράς είναι τα έτη 2019, 2021 και 2022. Αναφορικά με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, σημειώνουμε τα εξής:

- Η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού είναι δειγματοληπτική και διεξάγεται από την ΕΛΣΤΑΤ,
- Ως απασχολούμενοι ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποία απουσίαζαν προσωρινά.

---

³ Λόγω της δειγματοληπτικής μεθόδου της ΕΕΔ, εκτιμήσεις <5.000 πρέπει να λαμβάνονται ενδεικτικά καθώς συνοδεύονται από μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα (CV~20%).

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των απασχολούμενων την περίοδο 2019-2021 στο σύνολο της χώρας κατέγραψε οριακή αύξηση κατά +0,4% (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 3,9 εκατ. το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+4%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (+0,1%, από 643 χιλ. το 2019 σε 643 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (+2%, από 253 χιλ. το 2019 σε 258 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (+7%, από 215 χιλ. το 2019 σε 231 χιλ. το 2021), Πελοποννήσου (+0,3%, από 211 χιλ. το 2019 σε 212 χιλ. το 2021) και Δυτικής Μακεδονίας (+3%, από 87 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (-9%, από 253 χιλ. το 2019 σε 231 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από 215 χιλ. το 2019 σε 200 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 194 χιλ. το 2019 σε 192 χιλ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 133 χιλ. το 2019 σε 117 χιλ. το 2021), Ηπείρου (-8%, από 113 χιλ. το 2019 σε 104 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-6%, από 77 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-4%, από 75 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2021) μείωση.

Την περίοδο 2019-2022, οι απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +6% (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 4,1 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (-1%, από 253 χιλ. το 2019 σε 251 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-0,5%, από 215 χιλ. το 2019 σε 214 χιλ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-5%, από 133 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2022), Ιονίων Νήσων (-3%, από 77 χιλ. το 2019 σε 75 χιλ. το 2022) και Βορείου Αιγαίου (-0,3%, από 75 χιλ. το 2019 σε 75 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+9%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (+6%, από 643 χιλ. το 2019 σε 683 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (+6%, από 253 χιλ. το 2019 σε 270 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (+12%, από 215 χιλ. το 2019 σε 241 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (+2%, από 211 χιλ. το 2019 σε 216 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (+8%, από 194 χιλ. το 2019 σε 209 χιλ. το 2022), Ηπείρου (+5%, από 113 χιλ. το 2019 σε 118 χιλ. το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (+2%, από 87 χιλ. το 2019 σε 89 χιλ. το 2022).

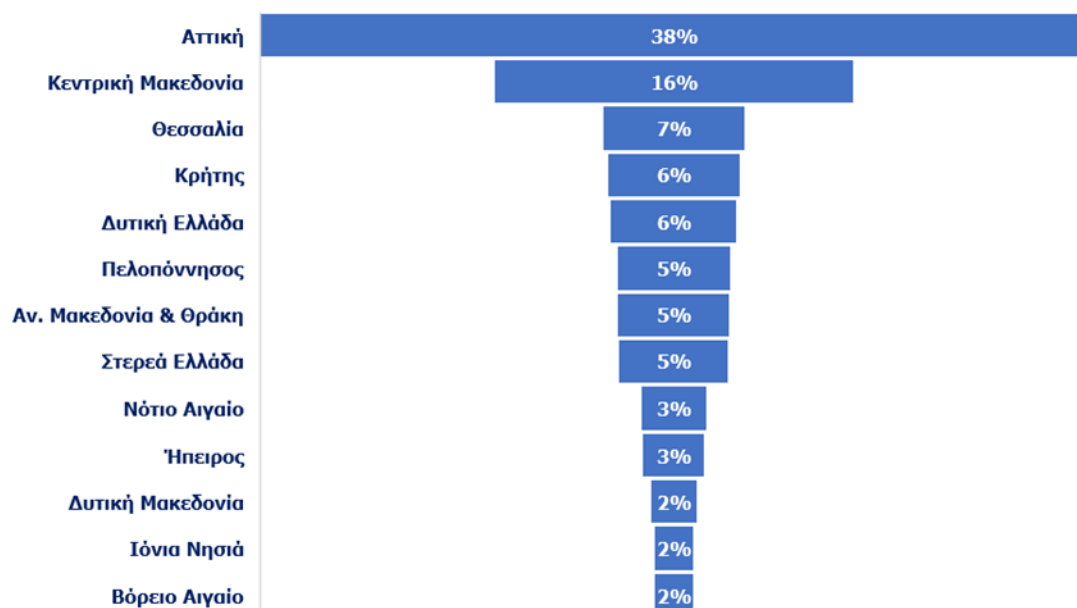
Πίνακας 12: Εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττική	1.442.366	1.506.223	1.575.373	4%	9%
Κεντρική Μακεδονία	642.691	643.027	682.713	0%	6%
Θεσσαλία	253.248	257.653	269.582	2%	6%
Κρήτης	252.984	230.649	250.519	-9%	-1%
Δυτική Ελλάδα	214.683	230.668	241.144	7%	12%
Πελοπόννησος	211.431	212.001	216.391	0%	2%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	214.647	200.305	213.617	-7%	0%
Στερεά Ελλάδα	194.168	192.212	209.080	-1%	8%
Νότιο Αιγαίο	132.973	117.433	126.107	-12%	-5%
Ήπειρος	112.748	103.875	117.833	-8%	5%
Δυτική Μακεδονία	87.085	89.665	89.020	3%	2%
Ιόνια Νησιά	77.188	72.349	74.689	-6%	-3%
Βόρειο Αιγαίο	74.817	71.920	74.565	-4%	0%
Σύνολο	3.911.030	3.927.980	4.140.633	0%	6%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (7%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 9: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2022

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανά κατηγορία απασχόλησης

Οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν πτώση κατά -12% (από 133 χιλ. το 2019 σε 117 χιλ. το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι αρνητική: λοιποί κλάδοι (-6%, από 96 χιλ. το 2019 σε 91 χιλ. το 2021), καταλύματα (-12%, από 22 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2021) και εστίαση (-48%, από 15 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσαν πτώση κατά -5% (από 133 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι αρνητική: λοιποί κλάδοι (-0,3%, από 96 χιλ. το 2019 σε 96 χιλ. το 2022), καταλύματα (-16%, από 22 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2022) και εστίαση (-20%, από 15 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2022).

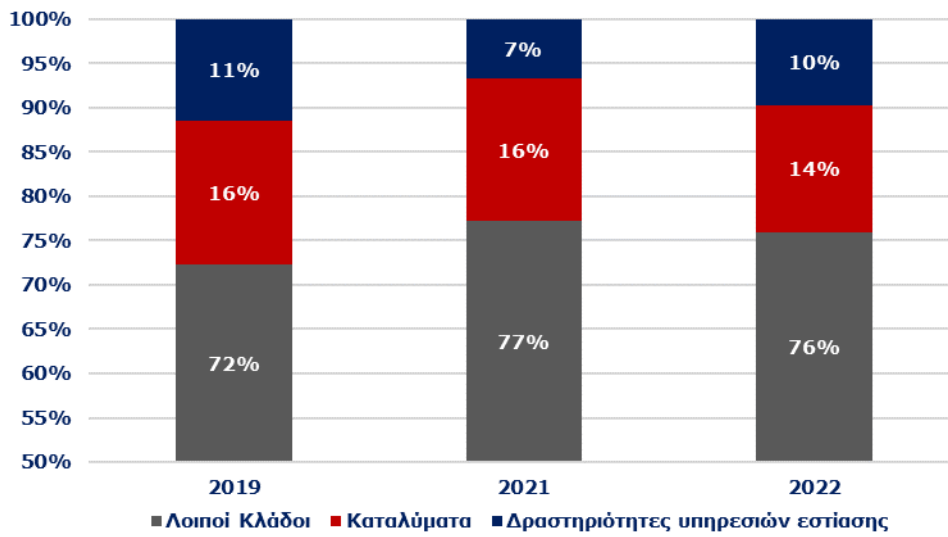
Πίνακας 13: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2022

Κλάδος	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Λοιποί Κλάδοι	96.137	90.631	95.818	-6%	0%
Καταλύματα	21.647	18.969	18.092	-12%	-16%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	15.189	7.833	12.196	-48%	-20%
Σύνολο	132.973	117.433	126.107	-12%	-5%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των απασχολούμενων εντοπίζεται στους λοιπούς κλάδους (από 72% το 2019 σε 76% το 2022) ενώ μικρότερα είναι τα μερίδια στα καταλύματα (από 16% το 2019 σε 14% το 2022) και την εστίαση (από 11% το 2019 σε 10% το 2022). Αξιοσημείωτο, είναι ότι η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου με κύρια οικονομική δραστηριότητα τον τουρισμό εμφανίζει υψηλά μερίδια στους απασχολούμενους σε καταλύματα και εστίαση σε αντίθεση με άλλες Περιφέρειες λιγότερο τουριστικές.

Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με τον τύπο απασχόλησης στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2019-2021, οι απασχολούμενοι πλήρους απασχόλησης σημείωσαν αύξηση κατά +1% (από 3,6 εκατ. το 2019 σε 3,6 εκατ. το 2021) ενώ της μερικής μείωση κατά -9% (από 361 χιλ. το 2019 σε 327 χιλ. το 2021). Επιμέρους, η εικόνα στην πλήρη απασχόληση είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+7%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (+2%, από 576 χιλ. το 2019 σε 587 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (+2%, από 220 χιλ. το 2019 σε 225 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (+7%, από 197 χιλ. το 2019 σε 210 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (+2%, από 177 χιλ. το 2019 σε 180 χιλ. το 2021) και Δυτικής Μακεδονίας (+3%, από 80 χιλ. το 2019 σε 82 χιλ. το 2021) να καταγράφουν αύξηση απασχολούμενων ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (-10%, από 239 χιλ. το 2019 σε 216 χιλ. το 2021), Πελοποννήσου (-1%, από 199 χιλ. το 2019 σε 198 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από 200 χιλ. το 2019 σε 186 χιλ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-10%, από 121 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2021), Ηπείρου (-9%, από 105 χιλ. το 2019 σε 95 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-7%, από 74 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-6%, από 70 χιλ. το 2019 σε 66 χιλ. το 2021) μείωση.

Αναφορικά με τους μερικής απασχόλησης την περίοδο 2019-2021, η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-15%, από 151 χιλ. το 2019 σε 128 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-16%, από 66 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (-2%, από 34 χιλ. το 2019 σε 33 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-29%, από 18 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2021) και Νοτίου Αιγαίου (-27%, από 12 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021) να καταγράφουν μείωση απασχολούμενων ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (+16%, από 18 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2021), Κρήτης (+7%, από 14 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2021), Πελοποννήσου (+21%, από 12 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+0,4%, από 14 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2021), Ηπείρου (+16%, από 7 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021), Δυτικής Μακεδονίας (+6%, από 7 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (+8%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (+21%, από 5 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2021) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2022, οι απασχολούμενοι πλήρους απασχόλησης σημείωσαν αύξηση κατά +7% (από 3,6 εκατ. το 2019 σε 3,8 εκατ. το 2022) ενώ οι μερικής μείωση κατά -6% (από 361 χιλ. το 2019 σε 340 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα στην πλήρη απασχόληση είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+12%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (+9%, από 576 χιλ. το 2019 σε 627 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (+7%, από 220 χιλ. το 2019 σε 236 χιλ. το

2022), Δυτικής Ελλάδας (+15%, από 197 χιλ. το 2019 σε 226 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (+0,4%, από 199 χιλ. το 2019 σε 200 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (+10%, από 177 χιλ. το 2019 σε 194 χιλ. το 2022) και Ηπείρου (+3%, από 105 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση απασχολούμενων ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (-3%, από 239 χιλ. το 2019 σε 231 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-1%, από 200 χιλ. το 2019 σε 198 χιλ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-5%, από 121 χιλ. το 2019 σε 116 χιλ. το 2022), Δυτικής Μακεδονίας (-3%, από 80 χιλ. το 2019 σε 78 χιλ. το 2022), Ιονίων Νήσων (-5%, από 74 χιλ. το 2019 σε 70 χιλ. το 2022) και Βορείου Αιγαίου (-3%, από 70 χιλ. το 2019 σε 68 χιλ. το 2022) μείωση.

Σε ότι αφορά τους απασχολούμενους μερικής απασχόλησης την περίοδο 2019-2022, η εικόνα είναι επίσης μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-15%, από 151 χιλ. το 2019 σε 128 χιλ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (-16%, από 66 χιλ. το 2019 σε 55 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-13%, από 18 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-16%, από 18 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2022) και Νοτίου Αιγαίου (-10%, από 12 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Θεσσαλίας (+1%, από 34 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2022), Κρήτης (+35%, από 14 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (+34%, από 12 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+10%, από 14 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2022), Ηπείρου (+25%, από 7 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2022), Δυτικής Μακεδονίας (+56%, από 7 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2022), Ιονίων Νήσων (+39%, από 3 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022) και Βορείου Αιγαίου (+36%, από 5 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2022) αύξηση.

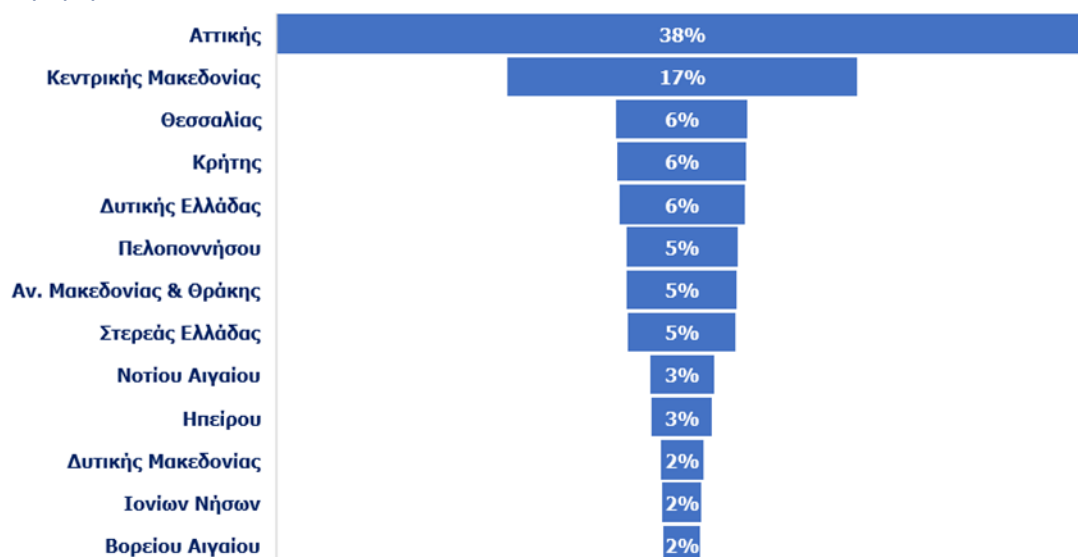
Πίνακας 14: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά τύπο απασχόλησης, 2019-2022

Περιφέρεια	Τύπος Απασχόλησης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττικής	Πλήρης	1.290.923	1.378.192	1.447.359	7%	12%
	Μερική	151.444	128.030	128.014	-15%	-15%
Κεντρικής Μακεδονίας	Πλήρης	576.379	587.216	627.252	2%	9%
	Μερική	66.313	55.811	55.461	-16%	-16%
Θεσσαλίας	Πλήρης	219.707	224.619	235.719	2%	7%
	Μερική	33.541	33.033	33.863	-2%	1%
Κρήτης	Πλήρης	238.866	215.552	231.443	-10%	-3%
	Μερική	14.118	15.097	19.076	7%	35%
Δυτικής Ελλάδας	Πλήρης	197.020	210.259	225.696	7%	15%
	Μερική	17.663	20.409	15.449	16%	-13%
Πελοποννήσου	Πλήρης	199.489	197.587	200.352	-1%	0%
	Μερική	11.942	14.414	16.039	21%	34%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Πλήρης	200.265	185.869	197.806	-7%	-1%
	Μερική	14.383	14.437	15.811	0%	10%
Στερεάς Ελλάδας	Πλήρης	176.667	179.820	194.319	2%	10%
	Μερική	17.501	12.392	14.761	-29%	-16%
Νοτίου Αιγαίου	Πλήρης	121.418	108.950	115.753	-10%	-5%
	Μερική	11.555	8.483	10.354	-27%	-10%
Ηπείρου	Πλήρης	105.495	95.487	108.787	-9%	3%
	Μερική	7.253	8.388	9.046	16%	25%
Δυτικής Μακεδονίας	Πλήρης	79.978	82.141	77.942	3%	-3%
	Μερική	7.107	7.524	11.078	6%	56%
Ιονίων Νήσων	Πλήρης	74.137	69.064	70.441	-7%	-5%
	Μερική	3.050	3.285	4.248	8%	39%
Βορείου Αιγαίου	Πλήρης	70.071	66.175	68.113	-6%	-3%
	Μερική	4.746	5.746	6.452	21%	36%
Ελλάδα	Πλήρης	3.550.414	3.600.931	3.800.983	1%	7%
	Μερική	360.616	327.049	339.650	-9%	-6%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

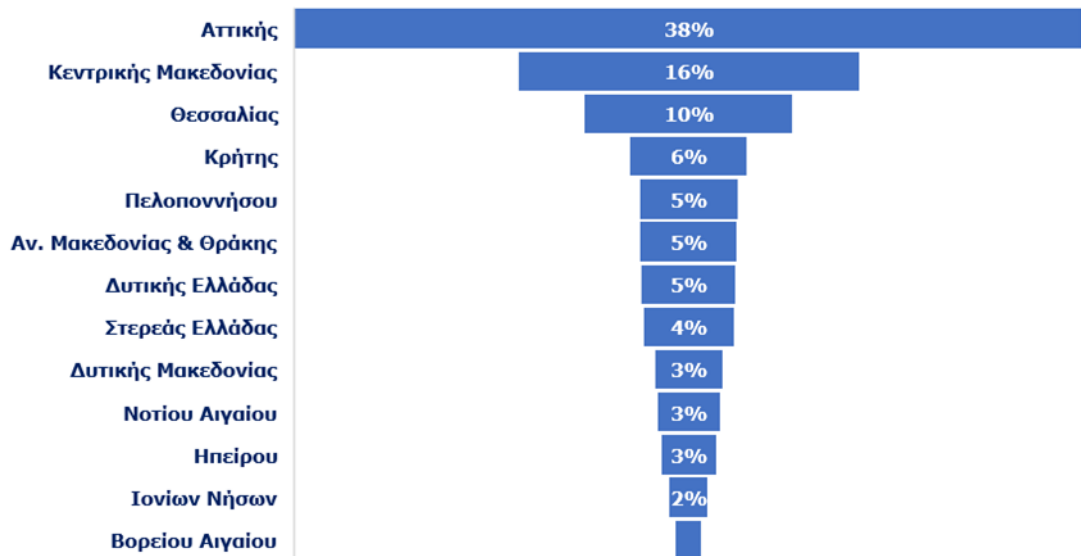
Στην πλήρη απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (17%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 11: Ποσοστιαία κατανομή των εργαζόμενων πλήρους απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2022

Στην μερική απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (10%), Κρήτης (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Δυτικής Μακεδονίας (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (1%).

Διάγραμμα 12: Ποσοστιαία κατανομή των εργαζόμενων μερικής απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2022

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021, σημείωσαν μείωση κατά -10% (από 121 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2021) ενώ οι μερικής μείωση κατά -27% (από 12 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι πλήρους απασχόλησης σημείωσαν πτώση σε όλες τις κατηγορίες: λοιποί κλάδοι (-6%, από 88 χιλ. το 2019 σε 82 χιλ. το 2021), καταλύματα (-11%, από 21 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2021) και εστίαση (-40%, από 13 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021). Παρόμοια είναι η εικόνα και στην μερική απασχόληση: λοιποί κλάδοι (-4%, από 9 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021), καταλύματα (-80%, από 542 απασχολούμενοι το 2019 σε 107 απασχολούμενους το 2021) και εστίαση (-95%, από 2 χιλ. το 2019 σε 123 απασχολούμενους το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι απασχολούμενοι πλήρους απασχόλησης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατέγραψαν μείωση κατά -5% (από 121 χιλ. το 2019 σε 116 χιλ. το 2022) ενώ οι μερικής μείωση κατά -10% (από 12 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2022). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι πλήρους απασχόλησης σημείωσαν πτώση σε όλες τις κατηγορίες: λοιποί κλάδοι (-1%, από 88 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2022), καταλύματα (-14%, από 21 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2022) και εστίαση (-13%, από 13 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2022). Η εικόνα στην μερική απασχόληση είναι μικτή, με τους λοιπούς κλάδους (+8%, από 9 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα τα καταλύματα (-92%, από 542 απασχολούμενοι το 2019 σε 45 απασχολούμενους το 2022) και η εστίαση (-56%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022) μείωση.

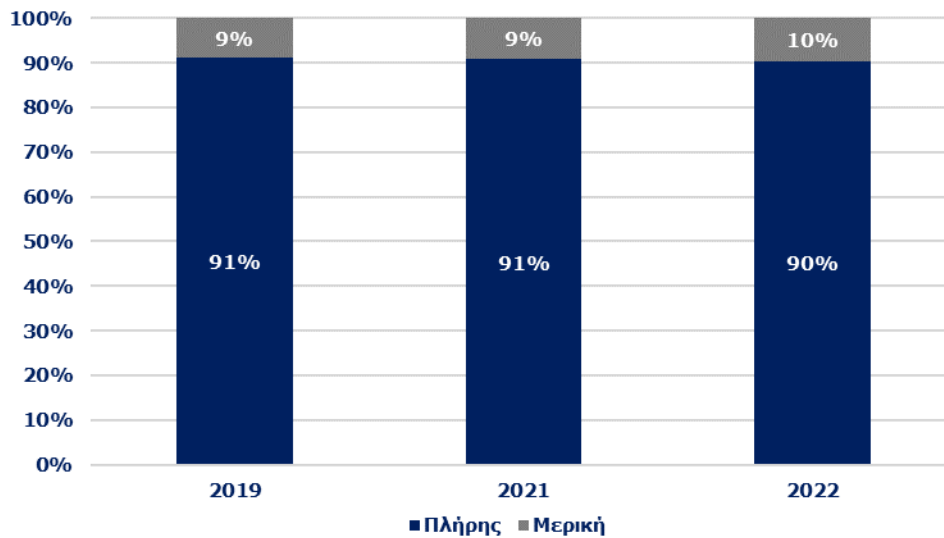
Πίνακας 15: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανά τύπο απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2022

Κλάδος	Τύπος απασχόλησης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Λοιποί κλάδοι	Πλήρης	87.536	82.379	86.568	-6%	-1%
	Μερική	8.601	8.253	9.251	-4%	8%
Καταλύματα	Πλήρης	21.105	18.861	18.046	-11%	-14%
	Μερική	542	107	45	-80%	-92%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Πλήρης	12.778	7.710	11.139	-40%	-13%
	Μερική	2.412	123	1.058	-95%	-56%
Νότιο Αιγαίο	Πλήρης	121.418	108.950	115.753	-10%	-5%
	Μερική	11.555	8.483	10.354	-27%	-10%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, την περίοδο 2019-2022, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους (από 91% το 2019 σε 90% το 2022) εμφάνισαν υψηλότερα μερίδια έναντι των μερικής απασχόλησης (από 9% το 2019 σε 10% 2022).

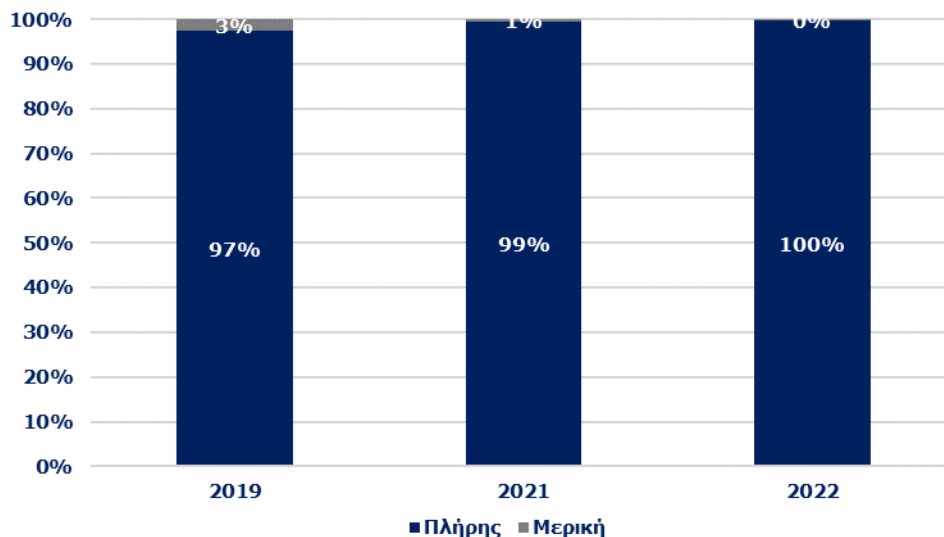
Διάγραμμα 13: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά τους απασχολούμενους στα καταλύματα, οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης (από 97% το 2019 σε 100% το 2022) καταγράφουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 3% το 2019 σε 0% το 2022).

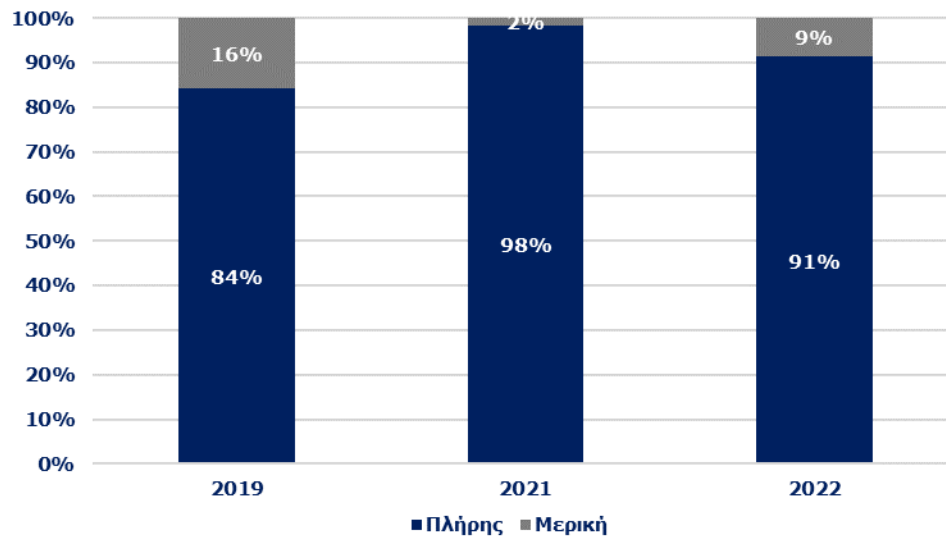
Διάγραμμα 14: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τους απασχολούμενους στην εστίαση, οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης (από 84% το 2019 σε 91% το 2022) καταγράφουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 16% το 2019 σε 9% το 2022).

Διάγραμμα 15: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2019-2021, παρατηρούμε ότι οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν οριακή αύξηση κατά +0,2% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,3 εκατ. το 2021) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +1% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2021). Επιμέρους, η εικόνα στους άνδρες απασχολούμενους είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+3%, από 808 χιλ. το 2019 σε 834 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (+1%, από 372 χιλ. το 2019 σε 376 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (+0,1%, από 150 χιλ. το 2019 σε 150 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (+6%, από 133 χιλ. το 2019 σε 141 χιλ. το 2021) και Πελοποννήσου (+1%, από 123 χιλ. το 2019 σε 125 χιλ. το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (-6%, από 143 χιλ. το 2019 σε 135 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από 127 χιλ. το 2019 σε 118 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 125 χιλ. το 2019 σε 124 χιλ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 78 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2021), Ηπείρου (-3%, από 65 χιλ. το 2019 σε 63 χιλ. το 2021), Δυτικής Μακεδονίας (-1%, από 53 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2021), Βορείου Αιγαίου (-5%, από 45 χιλ. το 2019 σε 42 χιλ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-7%, από 45 χιλ. το 2019 σε 41 χιλ. το 2021) μείωση.

Σε ότι αφορά τις γυναίκες, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+6%, από 634 χιλ. το 2019 σε 672 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (+4%, από 103 χιλ. το 2019 σε 107 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (+10%, από 82 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2021) και Δυτικής Μακεδονίας (+9%, από 34 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-1%, από 271 χιλ. το 2019 σε 267 χιλ. το 2021), Κρήτης (-13%, από 110 χιλ. το 2019 σε 96 χιλ. το 2021), Πελοποννήσου (-1%, από 88 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-6%, από 88 χιλ. το 2019 σε 83 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 69 χιλ. το 2019 σε 68 χιλ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 55 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2021), Ηπείρου (-15%, από 48 χιλ. το 2019 σε 41 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-5%, από 32 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-2%, από 30 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2021) μείωση.

Την περίοδο 2019-2022, οι άνδρες απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +6% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2022) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +6% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα στους άνδρες απασχολούμενους είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+7%, από 808 χιλ. το 2019 σε 864 χιλ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (+8%, από 372 χιλ. το 2019 σε 403 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (+6%, από 150 χιλ. το 2019 σε 159 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (+12%, από 133 χιλ. το 2019 σε

149 χιλ. το 2022), Κρήτης (+0,2%, από 143 χιλ. το 2019 σε 143 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (+2%, από 123 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (+6%, από 126 χιλ. το 2019 σε 133 χιλ. το 2022), Ηπείρου (+6%, από 65 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2022), Δυτικής Μακεδονίας (+2%, από 53 χιλ. το 2019 σε 54 χιλ. το 2022) και Ιονίων Νήσων (+0,5%, από 45 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-0,2%, από 127 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-1%, από 78 χιλ. το 2019 σε 77 χιλ. το 2022) και Βορείου Αιγαίου (-2%, από 45 χιλ. το 2019 σε 44 χιλ. το 2022) μείωση.

Σε ότι αφορά τις γυναίκες, η εικόνα είναι επίσης μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+12%, από 634 χιλ. το 2019 σε 711 χιλ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (+3%, από 271 χιλ. το 2019 σε 280 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (+8%, από 103 χιλ. το 2019 σε 111 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (+12%, από 82 χιλ. το 2019 σε 92 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (+3%, από 88 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (+11%, από 69 χιλ. το 2019 σε 76 χιλ. το 2022), Ηπείρου (+3%, από 48 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2022), Δυτικής Μακεδονίας (+3%, από 34 χιλ. το 2019 σε 35 χιλ. το 2022) και Βορείου Αιγαίου (+2%, από 30 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (-2%, από 110 χιλ. το 2019 σε 107 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-1%, από 88 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-11%, από 55 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2022) και Ιονίων Νήσων (-8%, από 32 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2022) μείωση.

Πίνακας 16: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά φύλο απασχολούμενων, 2019-2022

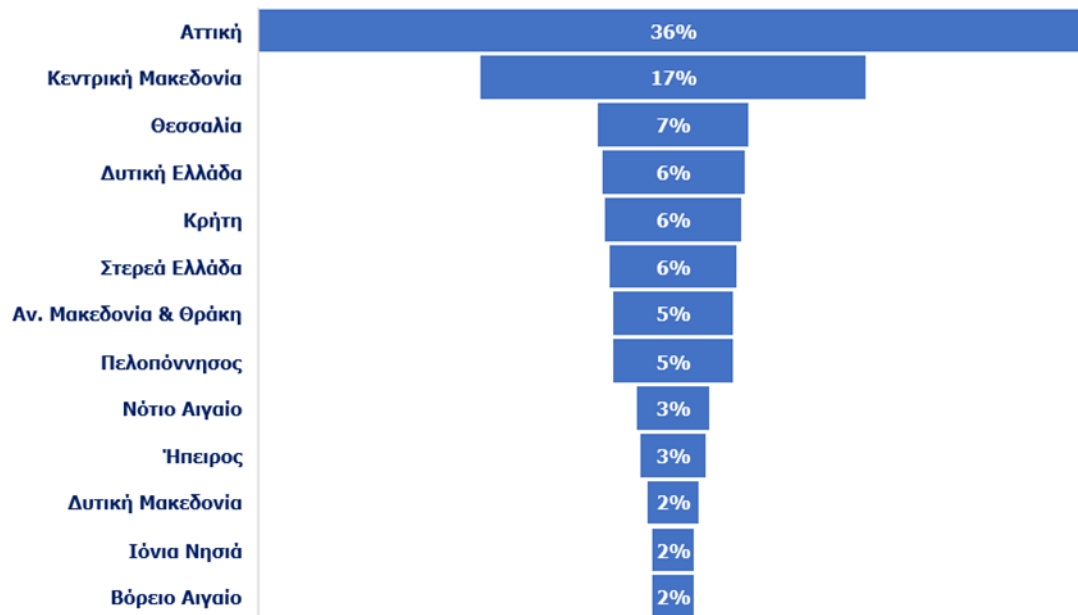
Περιφέρεια	Φύλο απασχολούμενων	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττική	Άνδρες	808.049	833.876	864.217	3%	7%
	Γυναίκες	634.317	672.347	711.156	6%	12%
Κεντρική Μακεδονία	Άνδρες	371.786	375.945	402.968	1%	8%
	Γυναίκες	270.905	267.082	279.745	-1%	3%
Θεσσαλία	Άνδρες	150.333	150.444	158.832	0%	6%
	Γυναίκες	102.915	107.209	110.750	4%	8%
Δυτική Ελλάδα	Άνδρες	132.765	140.701	149.226	6%	12%
	Γυναίκες	81.918	89.967	91.919	10%	12%
Κρήτη	Άνδρες	143.067	135.119	143.333	-6%	0%
	Γυναίκες	109.917	95.530	107.186	-13%	-2%
Πελοπόννησος	Άνδρες	123.344	124.757	125.927	1%	2%
	Γυναίκες	88.087	87.244	90.464	-1%	3%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Άνδρες	126.742	117.661	126.481	-7%	0%
	Γυναίκες	87.906	82.645	87.136	-6%	-1%
Στερεά Ελλάδα	Άνδρες	125.121	123.745	132.659	-1%	6%
	Γυναίκες	69.047	68.467	76.421	-1%	11%
Νότιο Αιγαίο	Άνδρες	77.847	68.657	77.007	-12%	-1%
	Γυναίκες	55.126	48.776	49.099	-12%	-11%
Ήπειρος	Άνδρες	64.717	62.829	68.591	-3%	6%
	Γυναίκες	48.031	41.046	49.242	-15%	3%
Δυτική Μακεδονία	Άνδρες	53.017	52.677	54.072	-1%	2%
	Γυναίκες	34.068	36.987	34.948	9%	3%
Ιόνια Νησιά	Άνδρες	44.712	41.380	44.918	-7%	0%
	Γυναίκες	32.476	30.969	29.771	-5%	-8%
Βόρειο Αιγαίο	Άνδρες	44.827	42.388	43.957	-5%	-2%
	Γυναίκες	29.989	29.532	30.607	-2%	2%
Ελλάδα	Άνδρες	2.266.326	2.270.181	2.392.189	0%	6%
	Γυναίκες	1.644.704	1.657.800	1.748.444	1%	6%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (36%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (17%), Θεσσαλίας (7%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Κρήτης (6%), Στερεάς Ελλάδας (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Πελοποννήσου (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

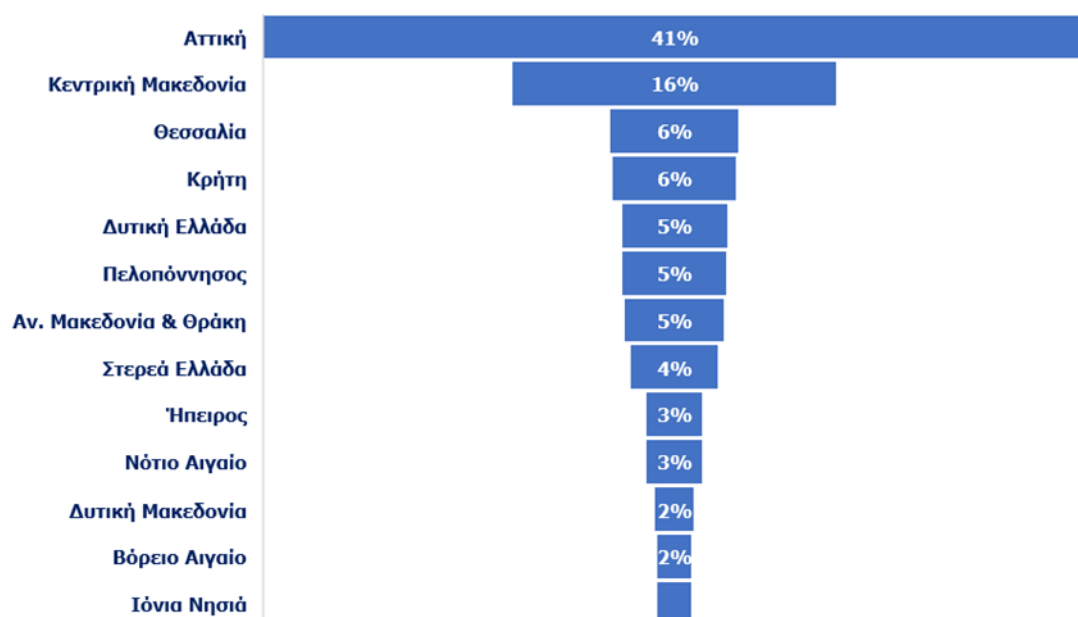

Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2022

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2022, το υψηλότερο ποσοστό σημειώνεται στην Περιφέρεια Αττικής (41%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Ηπείρου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 17: Ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2022

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021, σημείωσαν μείωση κατά -12% (από 78 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2021) ενώ οι γυναίκες μείωση κατά -12% (από 55 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2021). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι κατέγραψαν μείωση σε όλες τις κατηγορίες: λοιποί κλάδοι (-12%, από 61 χιλ. το 2019 σε 54 χιλ. το 2021), καταλύματα (-1%, από 9 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2021) και εστίαση (-25%, από 8 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2021). Η εικόνα στις γυναίκες απασχολούμενες είναι μικτή, με τους λοιπούς κλάδους (+5%, από 35 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα τα καταλύματα (-20%, από 13 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2021) και η εστίαση (-73%, από 7 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021) μείωση.

Την περίοδο 2019-2022, οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 78 χιλ. το 2019 σε 77 χιλ. το 2022) ενώ οι γυναίκες μείωση κατά -11% (από 55 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2022). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι κατέγραψαν μείωση στους λοιπούς κλάδους (-0,3%, από 61 χιλ. το 2019 σε 61 χιλ. το 2022) και τα καταλύματα (-9%, από 9 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2022) και αύξηση στην εστίαση (+2%, από 8 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2022). Η εικόνα στις γυναίκες απασχολούμενες είναι αρνητική: λοιποί κλάδοι (-0,4%, από 35 χιλ. το 2019 σε 35 χιλ. το 2022), καταλύματα (-22%, από 13 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2022) και εστίαση (-42%, από 7 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022).

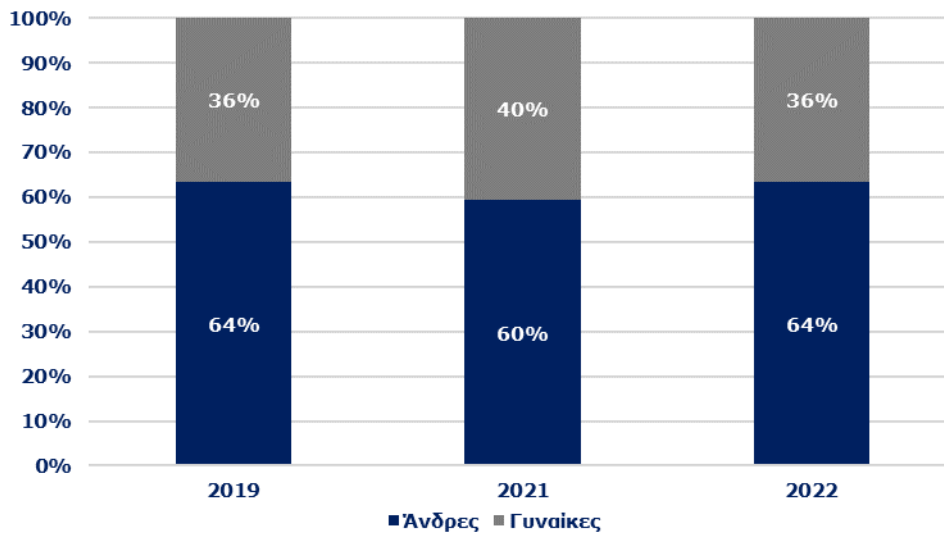
Πίνακας 17: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανά φύλο απασχολούμενων και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2022

Κλάδος	Φύλο απασχολούμενων	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Λοιποί κλάδοι	Άνδρες	61.060	53.972	60.883	-12%	0%
	Γυναίκες	35.077	36.659	34.935	5%	0%
Καταλύματα	Άνδρες	8.945	8.818	8.162	-1%	-9%
	Γυναίκες	12.702	10.151	9.930	-20%	-22%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Άνδρες	7.842	5.867	7.962	-25%	2%
	Γυναίκες	7.347	1.966	4.234	-73%	-42%
Νότιο Αιγαίο	Άνδρες	77.847	68.657	77.007	-12%	-1%
	Γυναίκες	55.126	48.776	49.099	-12%	-11%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στους λοιπούς κλάδους την περίοδο 2019-2022, οι άνδρες απασχολούμενοι (από 64% το 2019 σε 64% το 2022) εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τις γυναίκες (από 36% το 2019 σε 36% το 2022).

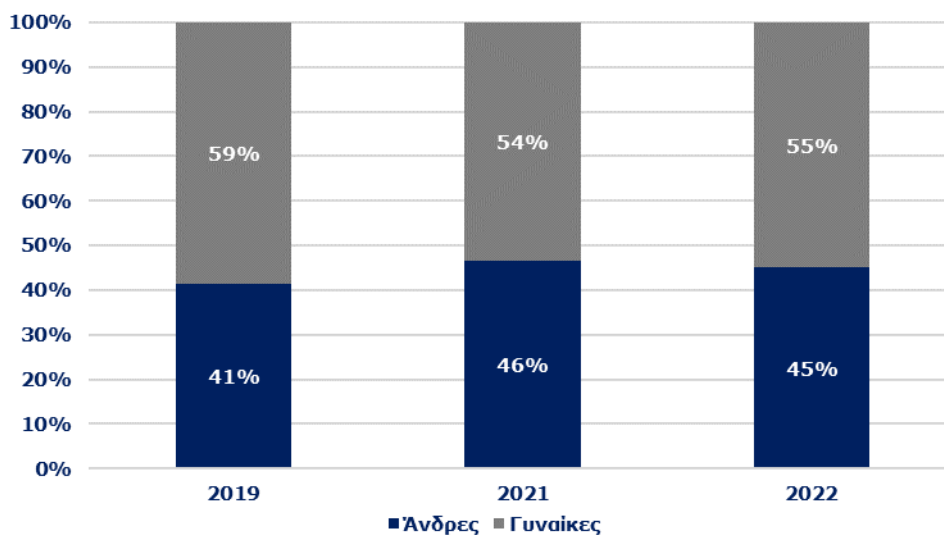
Διάγραμμα 18: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά φύλο απασχολούμενων, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στα καταλύματα, σε αντίθεση με τους λοιπούς κλάδους και την εστίαση, οι γυναίκες εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια (από 59% το 2019 σε 55% το 2022) σε σύγκριση με τους άνδρες (από 41% το 2019 σε 45% το 2022).

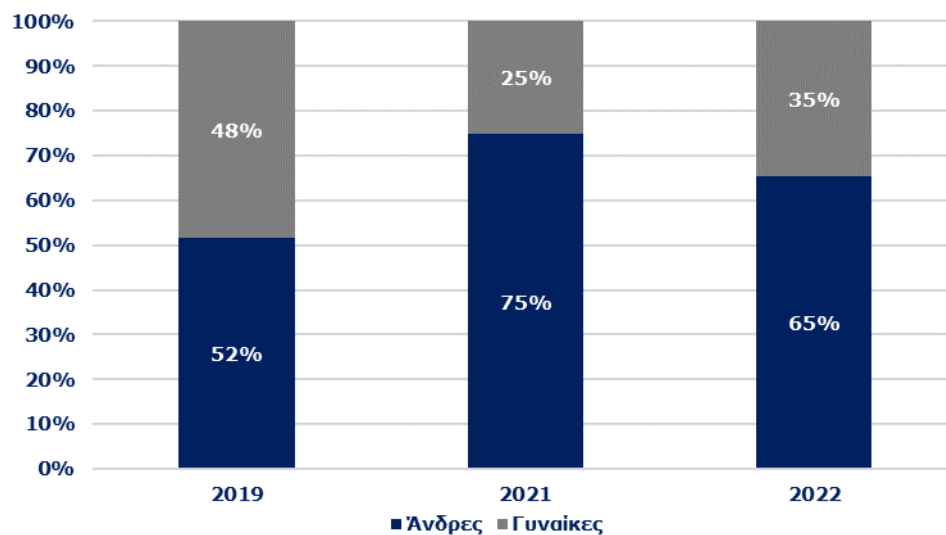
Διάγραμμα 19: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά φύλο απασχολούμενων, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η εστίαση εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτή που καταγράφεται στους λοιπούς κλάδους, με τους άνδρες απασχολούμενους να εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια (από 52% το 2019 σε 65% το 2022) σε σύγκριση με αυτά των γυναικών (από 48% το 2019 σε 35% το 2022).

Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά φύλο απασχολούμενων, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι οι γυναίκες έχουν περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης στα καταλύματα απ' ό τι στους λοιπούς κλάδους και στην εστίαση.

1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με την ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων την περίοδο 2019-2021, παρατηρούμε ότι η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-8%, από 151 χιλ. το 2019 σε 140 χιλ. το 2021), 25-34 ετών (-6%, από 786 χιλ. το 2019 σε 737 χιλ. το 2021) και 35-44 ετών (-7%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021) να καταγράφουν πτώση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 45-54 ετών (+5%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2021) και 55+ (+14%, από 687 χιλ. το 2019 σε 786 χιλ. το 2021).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις την περίοδο 2019-2021, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-43%, από 7 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-40%, από 4 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021), Κρήτης (-30%, από 12 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-22%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-25%, από 30 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-20%, από 45 χιλ. το 2019 σε 36 χιλ. το 2021) και Κρήτης (-19%, από 52 χιλ. το 2019 σε 42 χιλ. το 2021), για τις ηλικίες 35-44 ετών στην Περιφέρεια Ηπείρου (-24%, από 35 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2021) και για τις ηλικίες 45-54 ετών στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (-8%, από 22 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2021).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2019-2021, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (+56%, από 7 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2021), για τις ηλικίες 25-34 ετών στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (+21%, από 12 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2021), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+8%, από 193 χιλ. το 2019 σε 209 χιλ. το 2021) και Θεσσαλίας (+6%, από 74 χιλ. το 2019 σε 78 χιλ. το 2021) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+24%, από 218 χιλ. το 2019 σε 271 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (+21%, από 35 χιλ. το 2019 σε 42 χιλ. το 2021) και Θεσσαλίας (+15%, από 52 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 35-44 ετών (-6%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες: 15-24 ετών (+11%, από 151 χιλ. το 2019 σε 169 χιλ. το 2022), 25-34 ετών (+2%, από 786 χιλ. το 2019 σε 805 χιλ. το 2022), 45-54 ετών (+8%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2022) και 55+ ετών (+24%, από 687 χιλ. το 2019 σε 852 χιλ. το 2022).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις την περίοδο 2019-2022, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-20%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2022), Βορείου Αιγαίου (-36%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2022) και Κρήτης (-17%, από 12 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2022), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-13%, από 45 χιλ. το 2019 σε 39 χιλ. το 2022) και Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 30 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2022), για τις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-20%, από 26 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-15%, από 38 χιλ. το 2019 σε 32 χιλ. το 2022) και Ηπείρου (-12%, από 35 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2022) και για τις ηλικίες 45-54 ετών στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (-7%, από 22 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2022).

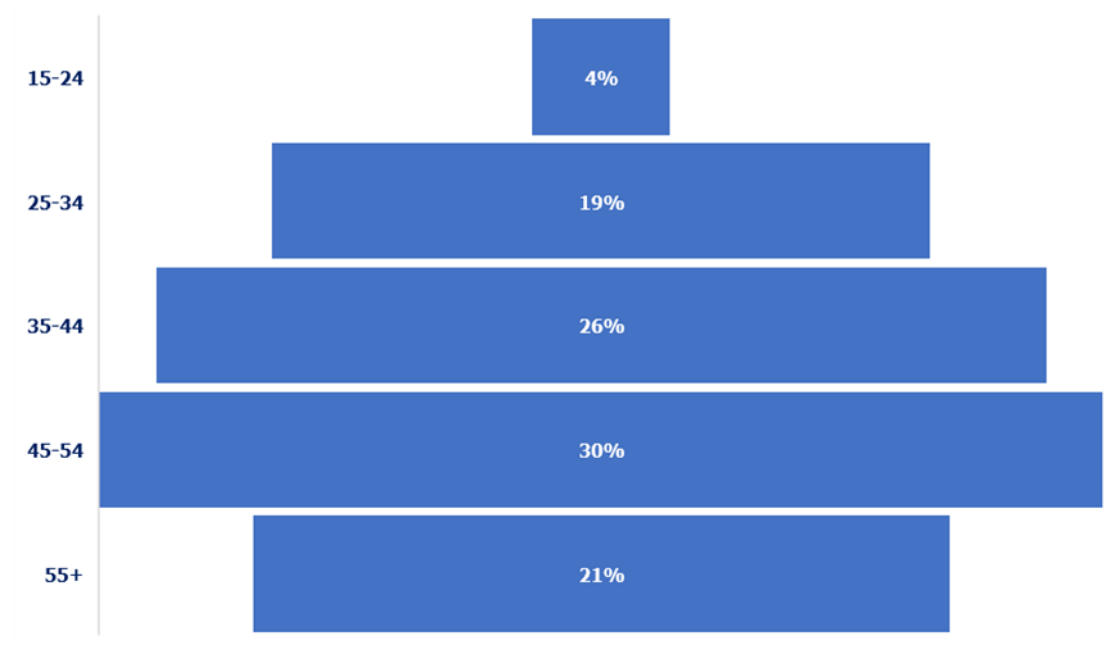
Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2019-2022, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+55%, από 5 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (+50%, από 7 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2022), Ηπείρου (+33%, από 3 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (+32%, από 3 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (+15%, από 12 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2022) και Δυτικής Ελλάδας (+11%, από 43 χιλ. το 2019 σε 47 χιλ. το 2022), για τις ηλικίες 35-44 ετών στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (+2%, από 59 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2022), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Ηπείρου (+13%, από 32 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (+12%, από 74 χιλ. το 2019 σε 82 χιλ. το 2022) και Κεντρικής Μακεδονίας (+11%, από 193 χιλ. το 2019 σε 215 χιλ. το 2022) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+32%, από 218 χιλ. το 2019 σε 291 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (+32%, από 35 χιλ. το 2019 σε 46 χιλ. το 2022) και Δυτικής Ελλάδας (+25%, από 45 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2022).

Πίνακας 18: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αν. Μακεδονία & Θράκη	15-24	9.036	8.354	9.927	-8%	10%
	25-34	44.998	36.002	39.085	-20%	-13%
	35-44	59.987	52.687	55.260	-12%	-8%
	45-54	58.758	61.269	61.889	4%	5%
	55+	41.869	41.994	47.456	0%	13%
Αττική	15-24	57.161	58.170	66.095	2%	16%
	25-34	301.567	296.867	326.432	-2%	8%
	35-44	449.035	432.312	432.585	-4%	-4%
	45-54	416.252	447.507	458.883	8%	10%
	55+	218.351	271.367	291.378	24%	33%
Ιόνια Νησιά	15-24	3.971	2.395	3.174	-40%	-20%
	25-34	13.302	12.724	12.920	-4%	-3%
	35-44	21.066	19.586	18.877	-7%	-10%
	45-54	22.465	20.684	20.887	-8%	-7%
	55+	16.383	16.959	18.831	4%	15%
Βόρειο Αιγαίο	15-24	4.246	3.314	2.722	-22%	-36%
	25-34	18.107	15.964	17.752	-12%	-2%
	35-44	19.772	18.074	17.555	-9%	-11%
	45-54	18.812	19.532	20.073	4%	7%
	55+	13.879	15.037	16.463	8%	19%
Δυτική Ελλάδα	15-24	7.122	11.076	10.695	56%	50%
	25-34	42.604	45.576	47.305	7%	11%
	35-44	58.683	59.524	59.686	1%	2%
	45-54	61.730	63.601	67.706	3%	10%
	55+	44.545	50.892	55.752	14%	25%
Δυτική Μακεδονία	15-24	2.727	2.795	3.587	2%	32%
	25-34	12.196	14.771	14.077	21%	15%
	35-44	25.596	23.458	20.428	-8%	-20%
	45-54	29.727	29.662	31.608	0%	6%
	55+	16.838	18.980	19.320	13%	15%
Ήπειρος	15-24	2.963	2.417	3.942	-18%	33%
	25-34	19.796	16.892	18.950	-15%	-4%
	35-44	34.789	26.609	30.708	-24%	-12%
	45-54	32.437	33.648	36.515	4%	13%
	55+	22.764	24.309	27.717	7%	22%
Θεσσαλία	15-24	9.373	10.031	11.355	7%	21%
	25-34	50.918	42.898	46.134	-16%	-9%
	35-44	67.239	66.784	66.675	-1%	-1%
	45-54	73.557	77.793	82.128	6%	12%
	55+	52.162	60.148	63.289	15%	21%
Κεντρική Μακεδονία	15-24	23.636	17.410	25.073	-26%	6%
	25-34	126.150	118.780	128.446	-6%	2%
	35-44	187.775	173.500	179.001	-8%	-5%
	45-54	193.294	208.697	214.682	8%	11%
	55+	111.836	124.640	135.510	11%	21%
Κρήτη	15-24	11.792	8.291	9.812	-30%	-17%
	25-34	51.598	41.958	50.129	-19%	-3%
	35-44	76.167	65.786	67.786	-14%	-11%
	45-54	70.319	69.770	70.524	-1%	0%
	55+	43.109	44.844	52.269	4%	21%
Νότιο Αιγαίο	15-24	7.445	4.268	6.628	-43%	-11%
	25-34	30.316	22.624	26.777	-25%	-12%
	35-44	37.849	33.040	32.357	-13%	-15%
	45-54	34.697	34.228	35.257	-1%	2%
	55+	22.665	23.273	25.088	3%	11%
Πελοπόννησος	15-24	4.861	4.241	7.515	-13%	55%
	25-34	36.827	37.405	38.234	2%	4%
	35-44	57.402	52.964	52.984	-8%	-8%
	45-54	64.851	66.164	64.957	2%	0%
	55+	47.490	51.227	52.701	8%	11%
Στερεά Ελλάδα	15-24	7.082	6.927	8.113	-2%	15%
	25-34	37.929	34.140	39.198	-10%	3%
	35-44	57.861	51.224	54.642	-11%	-6%
	45-54	56.595	57.874	61.163	2%	8%
	55+	34.701	42.047	45.964	21%	32%
Ελλάδα	15-24	151.415	139.688	168.637	-8%	11%
	25-34	786.309	736.601	805.439	-6%	2%
	35-44	1.153.220	1.075.548	1.088.545	-7%	-6%
	45-54	1.133.493	1.190.428	1.226.273	5%	8%
	55+	686.593	785.716	851.739	14%	24%

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά ηλικιακή κατηγορία για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικιακές ομάδες 45-54 ετών (30%) και 35-44 ετών (26%) και ακολουθούν οι ηλικίες 55+ ετών (21%), 25-34 ετών (19%) και 15-24 ετών (4%).

Διάγραμμα 21: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά ηλικιακή ομάδα, 2022

1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανά κατηγορία απασχόλησης

Η εικόνα στις ηλικιακές ομάδες για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021 είναι αρνητική, με εξαίρεση τις ηλικίες 55+ ετών (+3%, από 23 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικίες: 15-24 ετών (-43%, από 7 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021), 25-34 ετών (-25%, από 30 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2021), 35-44 ετών (-13%, από 38 χιλ. το 2019 σε 33 χιλ. το 2021) και 45-54 ετών (-1%, από 35 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2021).

Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους λοιπούς είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-56%, από 4 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021), 25-34 ετών (-21%, από 22 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2021) και 35-44 ετών (-7%, από 29 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2021) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 45-54 ετών (+0,4%, από 26 χιλ. το 2019 σε 26 χιλ. το 2021) και 55+ ετών (+19%, από 16 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2021) αύξηση. Στα καταλύματα η εικόνα είναι αρνητική, με εξαίρεση τις ηλικίες 45-54 ετών (+15%, από 5 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικίες: 15-24 ετών (-28%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2021), 25-34 ετών (-11%, από 5 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021), 35-44 ετών (-24%, από 6 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2021) και 55+ ετών (-23%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021). Στην εστίαση η εικόνα είναι αρνητική: 15-24 ετών (-31%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021), 25-34 ετών (-75%, από 3 χιλ. το 2019 σε 872 απασχολούμενους το 2021), 35-44 ετών (-41%, από 3 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021), 45-54 ετών (-32%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021) και 55+ ετών (-64%, από 3 χιλ. το 2019 σε 911 απασχολούμενους το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 45-54 ετών (+2%, από 35 χιλ. το 2019 σε 35 χιλ. το 2022) και 55+ ετών (+11%, από 23 χιλ. το 2019 σε 25 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 15-24 ετών (-11%, από 7 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2022), 25-34 ετών (-12%, από 30 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2022) και 35-44 ετών (-15%, από 38 χιλ. το 2019 σε 32 χιλ. το 2022) μείωση.

Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους λοιπούς είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (+14%, από 4 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022), 45-54 ετών (+10%, από 26 χιλ. το 2019 σε 28 χιλ. το 2022) και 55+ ετών (+27%, από 16 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 25-34 ετών (-23%, από 22 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2022) και 35-44 ετών (-9%, από 29 χιλ. το 2019 σε 26 χιλ. το 2022) μείωση. Στα καταλύματα η εικόνα είναι αρνητική, με εξαίρεση

τις ηλικίες 25-34 ετών (+17%, από 5 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες: 15-24 ετών (-60%, από 2 χιλ. το 2019 σε 618 απασχολούμενους το 2022), 35-44 ετών (-36%, από 6 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022), 45-54 ετών (-13%, από 5 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022) και 55+ ετών (-12%, από 4 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022). Στην εστίαση η εικόνα είναι αρνητική, με εξαίρεση τις ηλικίες 25-34 ετών (+22%, από 3 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες: 15-24 ετών (-18%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022), 35-44 ετών (-21%, από 3 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022), 45-54 ετών (-31%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2022) και 55+ ετών (-59%, από 3 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022).

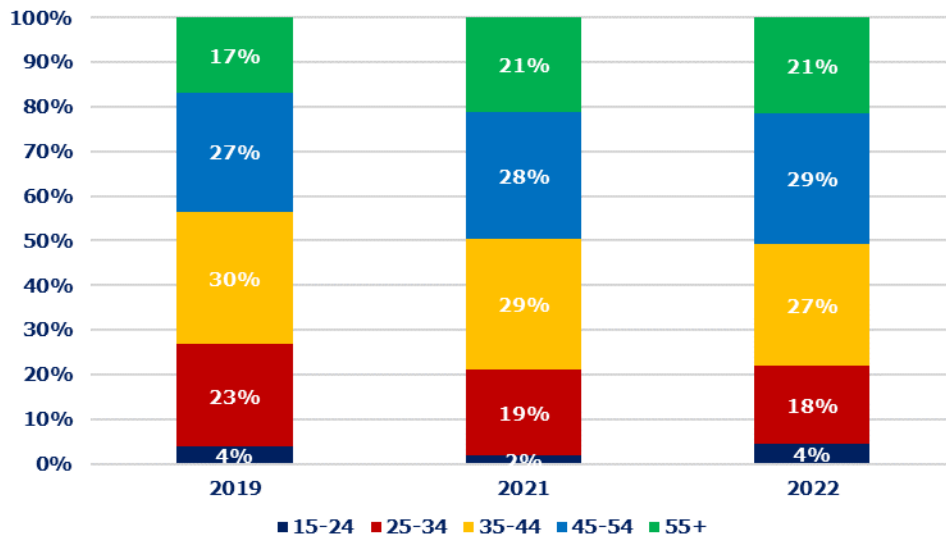
Πίνακας 19: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2022

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Λοιποί κλάδοι	15-24	3.631	1.581	4.146	-56%	14%
	25-34	22.079	17.517	16.932	-21%	-23%
	35-44	28.651	26.542	26.062	-7%	-9%
	45-54	25.615	25.726	28.143	0%	10%
	55+	16.160	19.265	20.535	19%	27%
Καταλύματα	15-24	1.535	1.107	618	-28%	-60%
	25-34	4.754	4.236	5.583	-11%	17%
	35-44	6.456	4.888	4.129	-24%	-36%
	45-54	4.903	5.640	4.246	15%	-13%
	55+	3.999	3.097	3.516	-23%	-12%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	15-24	2.279	1.579	1.864	-31%	-18%
	25-34	3.483	872	4.261	-75%	22%
	35-44	2.742	1.610	2.166	-41%	-21%
	45-54	4.179	2.862	2.868	-32%	-31%
	55+	2.507	911	1.036	-64%	-59%
Νότιο Αιγαίο	15-24	7.445	4.268	6.628	-43%	-11%
	25-34	30.316	22.624	26.777	-25%	-12%
	35-44	37.849	33.040	32.357	-13%	-15%
	45-54	34.697	34.228	35.257	-1%	2%
	55+	22.665	23.273	25.088	3%	11%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων για τους λοιπούς κλάδους της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 27% το 2019 σε 29% το 2022) και 35-44 ετών (από 30% το 2019 σε 27% το 2022) και ακολουθούν οι ηλικίες 55+ ετών (από 17% το 2019 σε 21% το 2022) και 25-34 ετών (από 23% το 2019 σε 18% το 2022). Μικρότερα είναι τα μερίδια που καταγράφονται στις ηλικίες 15-24 ετών (από 4% το 2019 σε 4% το 2022).

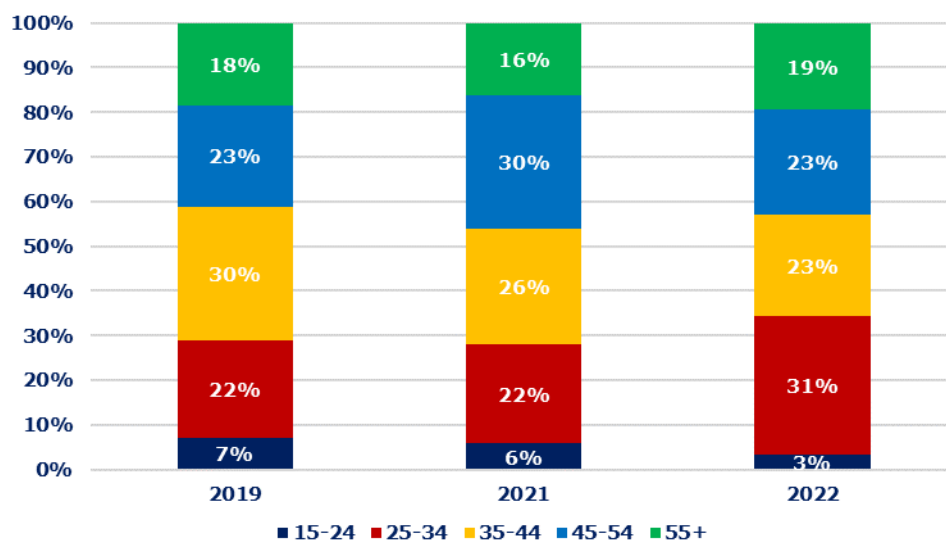
Διάγραμμα 22: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στα καταλύματα, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 23% το 2019 σε 23% το 2022) και ακολουθούν οι ηλικίες 35-44 ετών (από 30% το 2019 σε 23% το 2022), 25-34 ετών (από 22% το 2019 σε 31% το 2022), 55+ ετών (από 18% το 2019 σε 19% το 2022) και 15-24 ετών (από 7% το 2019 σε 3% το 2022).

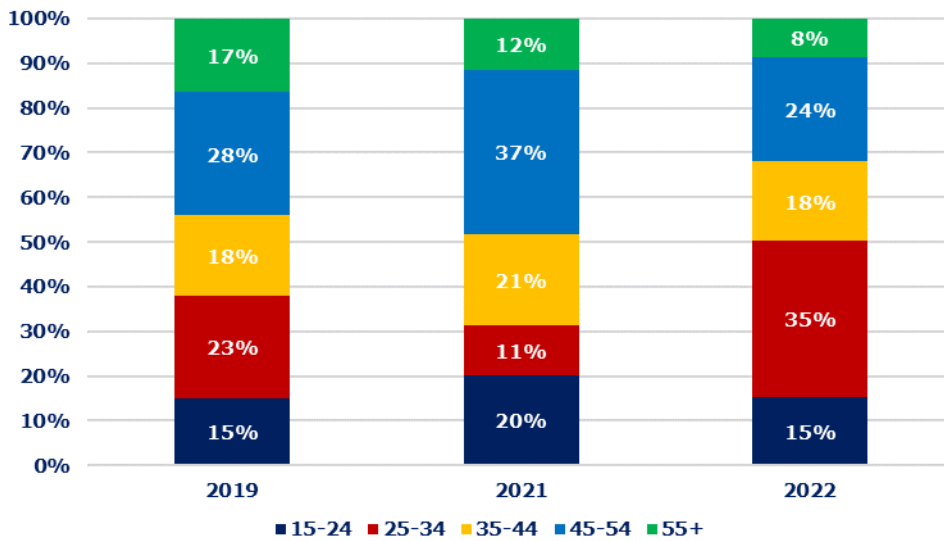
Διάγραμμα 23: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στην εστίαση, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 28% το 2019 σε 24% το 2022), 25-34 ετών (από 23% το 2019 σε 35% το 2022), 35-44 ετών (από 18% το 2019 σε 18% το 2022), 15-24 ετών (από 15% το 2019 σε 15% το 2022) και 55+ ετών (από 17% το 2019 σε 8% το 2022).

Διάγραμμα 24: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Η ανεργία στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση κατά -17% (από 819 χιλ. το 2019 σε 678 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των ανέργων τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+10%, από 41 χιλ. το 2019 σε 46 χιλ. το 2021), Κρήτης (+34%, από 33 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2021), Πελοποννήσου (+7%, από 29 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (+28%, από 21 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (+1%, από 11 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-31%, από 294 χιλ. το 2019 σε 203 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-21%, από 157 χιλ. το 2019 σε 124 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (-11%, από 58 χιλ. το 2019 σε 51 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-28%, από 68 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 40 χιλ. το 2019 σε 40 χιλ. το 2021), Δυτικής Μακεδονίας (-22%, από 28 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2021), Ηπείρου (-16%, από 22 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-28%, από 16 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η ανεργία σημείωσε μείωση κατά -28% (από 819 χιλ. το 2019 σε 588 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν πτώση, με εξαίρεση την Κρήτη (+3%, από 33 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2022), την Πελοπόννησο (+8%, από 29 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2022) και τα Ιόνια Νησιά (+2%, από 11 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-41%, από 294 χιλ. το 2019 σε 175 χιλ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (-25%, από 157 χιλ. το 2019 σε 117 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (-9%, από 58 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-11%, από 41 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-49%, από 68 χιλ. το 2019 σε 35 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-17%, από 40 χιλ. το 2019 σε 33 χιλ. το 2022), Δυτικής Μακεδονίας (-33%, από 28 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2022), Ηπείρου (-18%, από 22 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-28%, από 21 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2022) και Βορείου Αιγαίου (-39%, από 16 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2022).

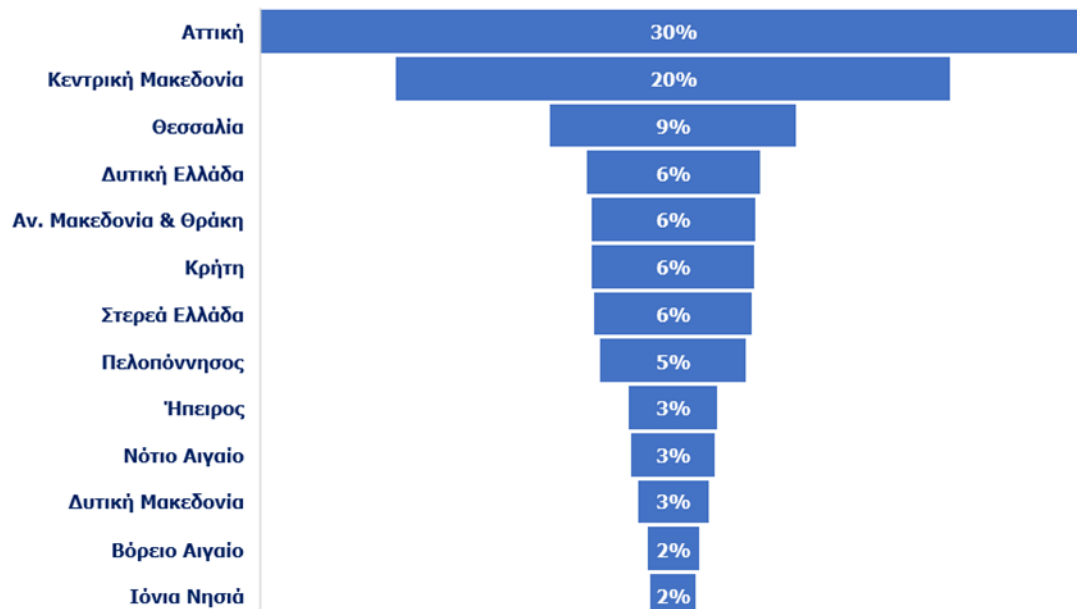
Αναφορικά με το ποσοστό των ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό για το 2022, παρατηρούμε ότι τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (10%), Νοτίου Αιγαίου (11%), Βορείου Αιγαίου (11%) και Κρήτης (12%) και τα υψηλότερα στις Περιφέρειες Θεσσαλίας (16%), Κεντρικής Μακεδονίας (15%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (15%) και Στερεάς Ελλάδας (14%).

Πίνακας 20: Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019		2021		2022		%Δ	
	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	2019-2021	2019-2022
Αττική	294	17%	203	12%	175	10%	-31%	-41%
Κεντρική Μακεδονία	157	20%	124	16%	117	15%	-21%	-25%
Θεσσαλία	58	19%	51	17%	52	16%	-11%	-9%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	41	16%	46	19%	37	15%	10%	-11%
Δυτική Ελλάδα	68	24%	49	17%	35	13%	-28%	-49%
Κρήτη	33	12%	45	16%	34	12%	34%	3%
Στερεά Ελλάδα	40	17%	40	17%	33	14%	-1%	-17%
Πελοπόννησος	29	12%	31	13%	31	13%	7%	8%
Δυτική Μακεδονία	28	25%	22	20%	19	13%	-22%	-33%
Ήπειρος	22	16%	19	15%	18	13%	-16%	-18%
Νότιο Αιγαίο	21	14%	27	19%	15	11%	28%	-28%
Ιόνια Νησιά	11	12%	11	13%	11	13%	1%	2%
Βόρειο Αιγαίο	16	18%	12	14%	10	11%	-28%	-39%
Σύνολο	819	17%	678	15%	588	12%	-17%	-28%

Πηγή: ΕΕΔ ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργειακή INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (30%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (20%), Θεσσαλίας (9%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (6%), Κρήτης (6%), Στερεάς Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (5%), Ηπείρου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (3%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 25: Ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καταγράφει το 3% των ανέργων της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2019-2022 μείωση κατά -28% (από 21 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2022) ενώ την περίοδο 2019-2021 αύξηση κατά +28% (από 21 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2021). Παράλληλα, εμφανίζει το 2022 και το 2^ο χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της (11% έναντι 14% το 2019 και 19% το 2021) στο σύνολο των 13 Περιφερειών.

2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

2.1 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 2022

2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό⁴ Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 21: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2022

Περιφέρεια		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
	Μονάδες	274	457	586	754	185	2.256
Νότιο Αιγαίο	Δωμάτια	34.672	38.238	21.036	18.998	2.816	115.760
	Κλίνες	72.769	77.820	41.382	36.412	5.551	233.934
Κρήτη	Μονάδες	159	351	425	546	169	1.650
	Δωμάτια	25.973	33.638	18.259	17.636	3.992	99.498
	Κλίνες	55.266	66.848	34.553	31.560	7.752	195.979
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	71	177	276	415	72	1.011
	Δωμάτια	10.275	13.960	14.555	12.572	1.500	52.862
	Κλίνες	21.263	27.873	28.946	24.482	2.932	105.496
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	65	146	291	297	349	1.148
	Δωμάτια	10.109	11.076	10.079	7.664	7.406	46.334
	Κλίνες	21.320	22.419	20.617	15.220	14.981	94.557
Αττική	Μονάδες	51	138	169	227	113	698
	Δωμάτια	7.820	10.125	7.482	6.836	2.314	34.577
	Κλίνες	15.104	19.787	14.250	12.620	5.041	66.802
Πελοπόννησος	Μονάδες	32	144	240	203	59	678
	Δωμάτια	3.280	5.066	6.498	4.251	772	19.867
	Κλίνες	7.262	10.185	12.804	8.068	1.504	39.823
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	9	52	162	231	53	507
	Δωμάτια	706	3.741	4.457	5.186	859	14.949
	Κλίνες	1.559	7.676	8.696	9.799	1.624	29.354
Θεσσαλία	Μονάδες	30	119	145	186	68	548
	Δωμάτια	1.651	3.960	3.884	4.134	1.202	14.831
	Κλίνες	3.410	7.927	7.596	7.971	2.475	29.379
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	10	34	138	159	40	381
	Δωμάτια	1.097	1.850	4.876	3.715	615	12.153
	Κλίνες	2.175	3.602	9.478	6.991	1.181	23.427
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	14	34	123	144	66	381
	Δωμάτια	1.316	2.068	3.909	2.980	971	11.244
	Κλίνες	2.728	4.293	7.727	5.843	1.896	22.487
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	7	43	110	91	21	272
	Δωμάτια	1.500	2.705	3.317	2.064	267	9.853
	Κλίνες	3.206	5.457	6.297	3.965	522	19.447
Ήπειρος	Μονάδες	18	98	176	125	18	435
	Δωμάτια	1.487	1.784	3.481	2.121	293	9.166
	Κλίνες	3.139	3.846	7.098	4.151	565	18.799
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	4	14	62	33	9	122
	Δωμάτια	99	356	1.403	687	196	2.741
	Κλίνες	219	773	2.977	1.528	643	6.140
Σύνολο	Μονάδες	744	1.807	2.903	3.411	1.222	10.087
	Δωμάτια	99.985	128.567	103.236	88.844	23.203	443.835
	Κλίνες	209.420	258.506	202.421	168.610	46.667	885.624

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

⁴ Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται σε αυτή την Ενότητα προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ.

Η Ελλάδα το 2022 διέθετε 10.087 ξενοδοχειακές μονάδες με 443.835 δωμάτια και 885.624 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής, που δέχονται και τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 67% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας (6.763 ξενοδοχειακές μονάδες).

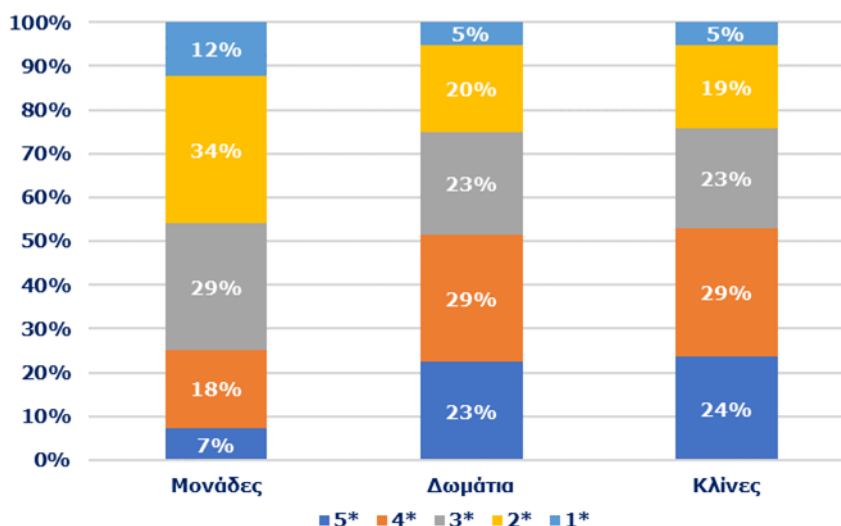
Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (34%) και 3* (29%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (7%). Οι υπόλοιπες κατηγορίες 4* (18%) και 1* (12%).

Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη, με εξαίρεση τα 1*. Συγκεκριμένα: 5* το 23%, 4* το 29%, 3* το 23%, 2* το 20% και 1* μόλις το 5%. Παρόμοια εικόνα και στις κλίνες 5* το 24%, 4* το 29%, 3* το 23%, 2* το 19% και 1* το 5%.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι τα 5* παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 7% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 23% των δωματίων και το 24% των κλινών.

Τέλος, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (37%) και της Κρήτης (21%) έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό 5* ξενοδοχείων αντιπροσωπεύοντας το 58% του συνόλου.

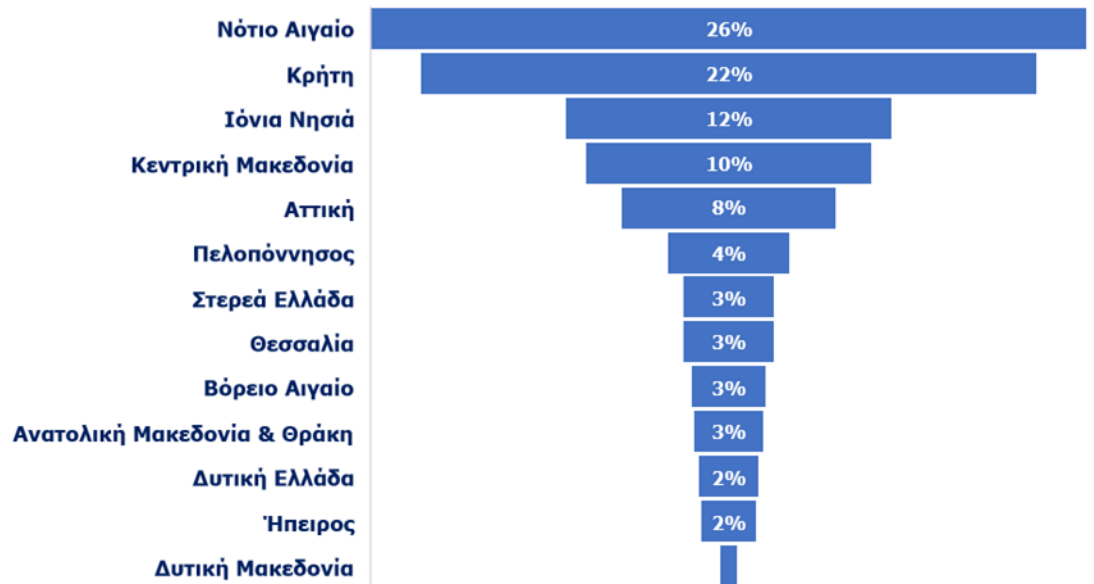
Διάγραμμα 26: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Ελλάδα, 2022

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

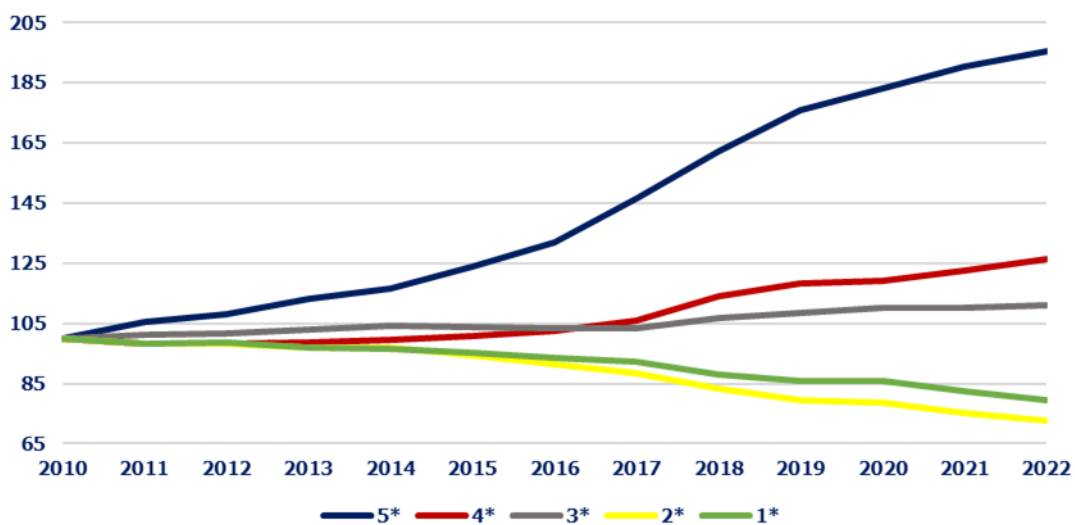
Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής αντιπροσωπεύουν και το 2022 το 79% των ξενοδοχειακών δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 27: Ποσοστιαία κατανομή ξενοδοχειακών δωματίων ανά Περιφέρεια, 2022

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2010-2022, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+96%), 4* (+26%) και 3* (+11%) και μείωση στα 2* (-28%) και 1* (-21%).

Διάγραμμα 28: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της Ελλάδας (2010=100), 2010-2022

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2022 το 22% των μονάδων, το 26% των δωματίων και το 26% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 2.256 μονάδες με 115.760 δωμάτια και 233.934 κλίνες. Επιμέρους, οι Κυκλάδες αντιπροσωπεύουν για το 2022 το 12% των μονάδων, το 7% των δωματίων και το 7% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 1.163 μονάδες, 30.656 δωμάτια και 61.713 κλίνες.

Πίνακας 22: Ξενοδοχειακό δυναμικό των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

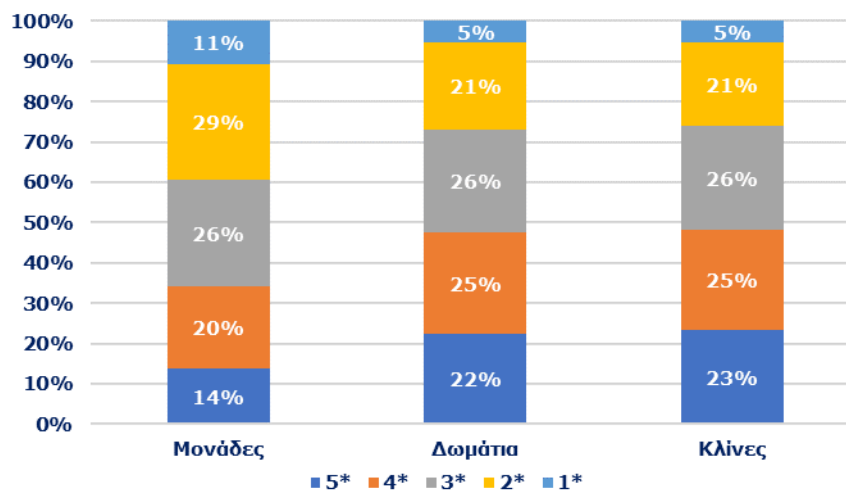
Ενότητα		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Θήρας	Μονάδες	70	103	119	77	35	404
	Δωμάτια	2.675	2.709	2.648	1.616	478	10.126
	Κλίνες	5.541	5.420	5.389	3.079	988	20.417
Μυκόνου	Μονάδες	65	67	35	24	25	216
	Δωμάτια	3.262	2.358	1.148	485	315	7.568
	Κλίνες	6.973	4.891	2.331	946	622	15.763
Νάξου	Μονάδες	5	19	36	92	21	173
	Δωμάτια	202	657	1.234	1.599	272	3.964
	Κλίνες	430	1.359	2.443	3.142	555	7.929
Πάρου	Μονάδες	11	21	44	56	20	152
	Δωμάτια	492	920	1.214	1.016	285	3.927
	Κλίνες	1.019	1.707	2.433	1.970	577	7.706
Μήλου	Μονάδες	3	7	21	41	10	82
	Δωμάτια	122	201	315	792	142	1.572
	Κλίνες	221	413	643	1.569	269	3.115
Σύρου	Μονάδες	4	12	17	20	1	54
	Δωμάτια	34	480	384	439	12	1.349
	Κλίνες	66	918	744	844	22	2.594
Τήνου	Μονάδες	0	6	17	14	5	42
	Δωμάτια	0	331	393	367	68	1.159
	Κλίνες	0	630	805	704	113	2.252
Άνδρου	Μονάδες	1	2	13	7	5	28
	Δωμάτια	17	15	425	163	87	707
	Κλίνες	39	32	800	340	143	1.354
Κέας - Κύθνου	Μονάδες	2	1	4	4	1	12
	Δωμάτια	63	16	98	91	16	284
	Κλίνες	144	38	187	182	32	583
Σύνολο	Μονάδες	161	238	306	335	123	1.163
	Δωμάτια	6.867	7.687	7.859	6.568	1.675	30.656
	Κλίνες	14.433	15.408	15.775	12.776	3.321	61.713

Πηγή: ΕΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών, παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (29%), 3* (26%) και 4* (20%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (14%) και 1* (11%). Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανομημένη, 5* (22%), 4* (25%), 3* (26%), 2* (21%) και 1* (5%), με εξαίρεση τα 1*.

Παρόμοια εικόνα με τα δωμάτια συναντάμε και στις κλίνες, 5* (23%), 4* (25%), 3* (26%), 2* (21%) και 1* (5%).

Διάγραμμα 29: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στις Κυκλάδες, 2022

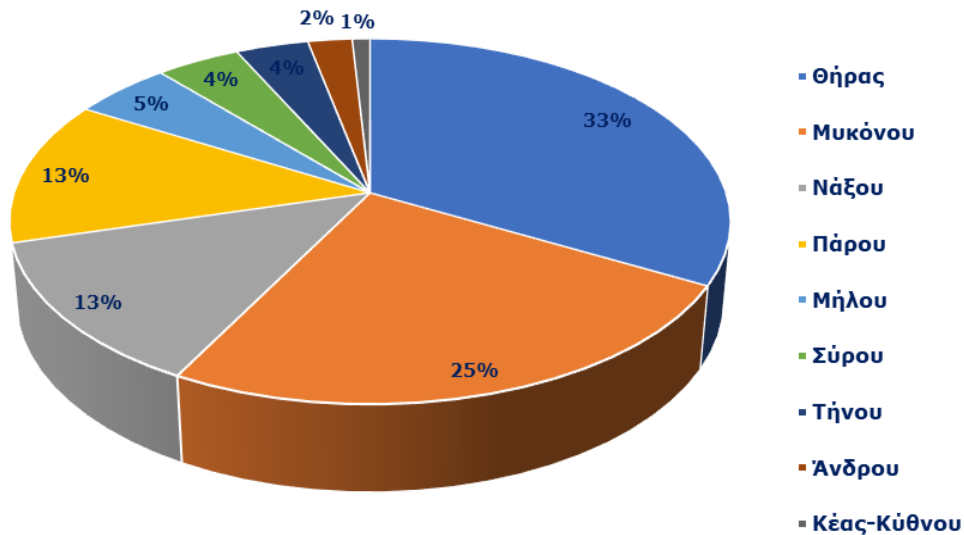
Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενώτητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Θήρας αντιπροσωπεύει το 33% των δωματίων των Κυκλάδων με 404 μονάδες, 10.126 δωμάτια και 20.417 κλίνες,
- Η Ενότητα Μυκόνου διαθέτει το 25% του δυναμικού των Κυκλάδων με 216 μονάδες, 7.568 δωμάτια και 15.763 κλίνες,
- Η Ενότητα Νάξου διαθέτει το 13% του δυναμικού με 173 μονάδες, 3.964 δωμάτια και 7.929 κλίνες,
- Η Ενότητα Πάρου αντιπροσωπεύει το 13% του δυναμικού με 152 μονάδες, 3.927 δωμάτια και 7.706 κλίνες,
- Η Ενότητα Μήλου διαθέτει το 5% του δυναμικού με 82 μονάδες, 1.572 δωμάτια και 3.115 κλίνες,
- Η Ενότητα Σύρου διαθέτει το 4% του δυναμικού των Κυκλάδων με 54 μονάδες, 1.349 δωμάτια και 2.594 κλίνες,
- Η Ενότητα Τήνου αντιπροσωπεύει το 4% του δυναμικού με 42 μονάδες, 1.159 δωμάτια και 2.252 κλίνες,

- Η Ενότητα Άνδρου αντιπροσωπεύει το 2% του δυναμικού με 28 μονάδες, 707 δωμάτια και 1.354 κλίνες και
- Η Ενότητα Κέας-Κύθνου διαθέτει το 1% του δυναμικού με 12 μονάδες, 284 δωμάτια και 583 κλίνες.

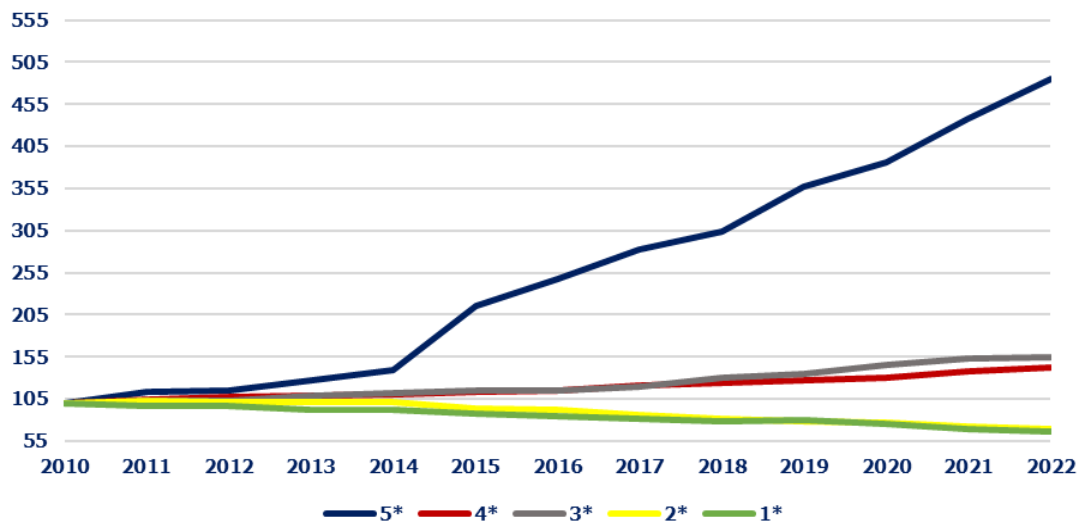
Διάγραμμα 30: Ποσοστιαία κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού σε δωμάτια των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

Πηγή: ΕΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στις Κυκλάδες την περίοδο 2010-2022, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+385%), 4* (+43%) και 3* (+54%) και μείωση στα 2* (-31%) και 1* (-34%).

Διάγραμμα 31: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στις Κυκλάδες (2010=100), 2010-2022

Πηγή: ΕΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.1.3 Ξενοδοχειακό δυναμικό Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2022 το 22% των μονάδων, το 26% των δωματίων και το 26% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 2.256 μονάδες με 115.760 δωμάτια και 233.934 κλίνες. Επιμέρους, τα Δωδεκάνησα αντιπροσωπεύουν για το 2022 το 11% των μονάδων, το 19% των δωματίων και το 19% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 1.093 μονάδες, 85.104 δωμάτια και 172.221 κλίνες.

Πίνακας 23: Ξενοδοχειακό δυναμικό των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

Ενότητα		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Ρόδου	Μονάδες	66	142	153	149	45	555
	Δωμάτια	16.956	20.697	7.184	5.282	862	50.981
	Κλίνες	35.179	42.152	13.966	10.163	1.693	103.153
Κω	Μονάδες	44	53	65	125	4	291
	Δωμάτια	10.421	9.024	4.101	4.294	90	27.930
	Κλίνες	22.255	18.570	8.063	8.135	189	57.212
Καρπάθου	Μονάδες	2	15	35	64	5	121
	Δωμάτια	364	558	1.149	1.323	72	3.466
	Κλίνες	727	1.099	2.151	2.441	122	6.540
Καλύμνου	Μονάδες	1	9	27	81	8	126
	Δωμάτια	64	272	743	1.531	117	2.727
	Κλίνες	175	591	1.427	2.897	226	5.316
Σύνολο	Μονάδες	113	219	280	419	62	1.093
	Δωμάτια	27.805	30.551	13.177	12.430	1.141	85.104
	Κλίνες	58.336	62.412	25.607	23.636	2.230	172.221

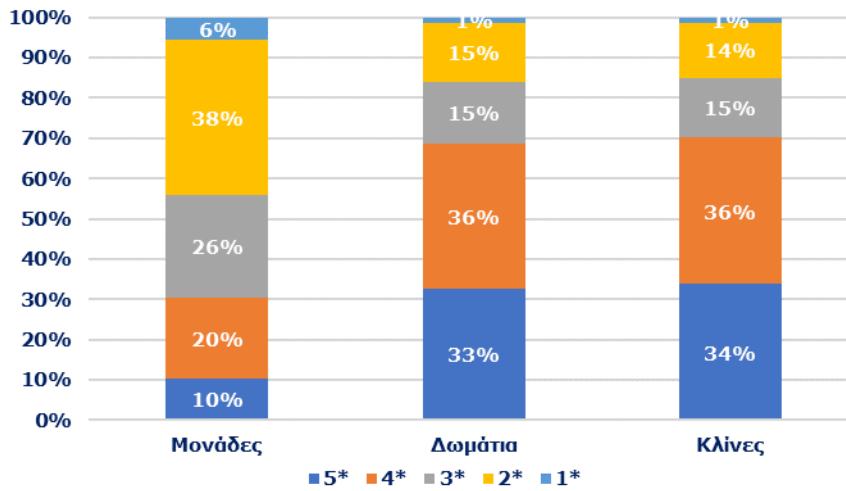
Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών, παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (38%), 3* (26%) και 4* (20%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (10%) και 1* (6%). Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη με εξαίρεση τα 1*, 5* (33%), 4* (36%), 3* (15%), 2* (15%) και 1* (1%).

Παρόμοια εικόνα με τα δωμάτια συναντάμε και στις κλίνες, 5* (34%), 4* (36%), 3* (15%), 2* (14%) και 1* (1%).

Συμπερασματικά παρατηρούμε ότι παρόλο που τα 5* ξενοδοχεία κατέχουν το 10% των μονάδων εντούτοις αντιπροσωπεύουν το 33% των δωματίων και το 34% των κλινών.

Διάγραμμα 32: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στα Δωδεκάνησα, 2022

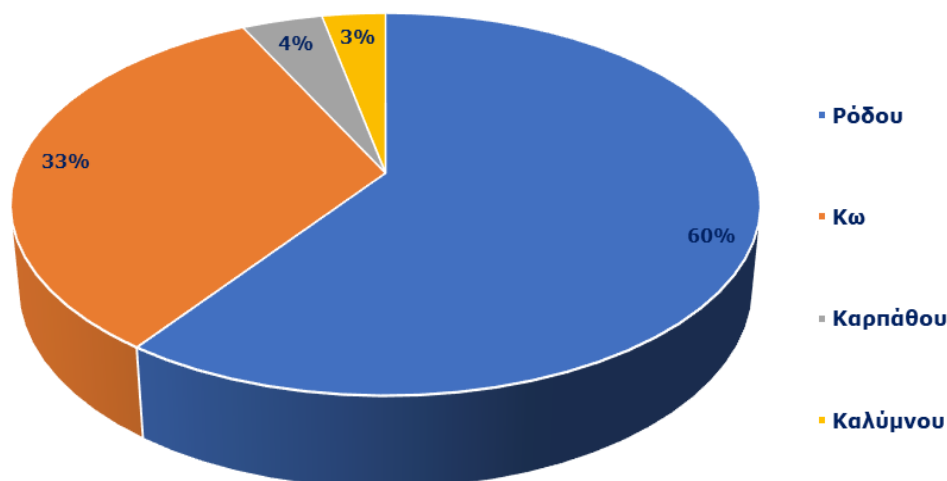

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Ρόδου αντιπροσωπεύει το 60% των δωματίων των Δωδεκανήσων με 555 μονάδες, 50.981 δωμάτια και 103.153 κλίνες,
- Η Ενότητα Κω διαθέτει το 33% του δυναμικού των Δωδεκανήσων με 291 μονάδες, 27.930 δωμάτια και 57.212 κλίνες,
- Η Ενότητα Καρπάθου αντιπροσωπεύει το 4% του δυναμικού με 121 μονάδες, 3.466 δωμάτια και 6.540 κλίνες και
- Η Ενότητα Καλύμνου διαθέτει το 3% του δυναμικού με 126 μονάδες, 2.727 δωμάτια και 5.316 κλίνες.

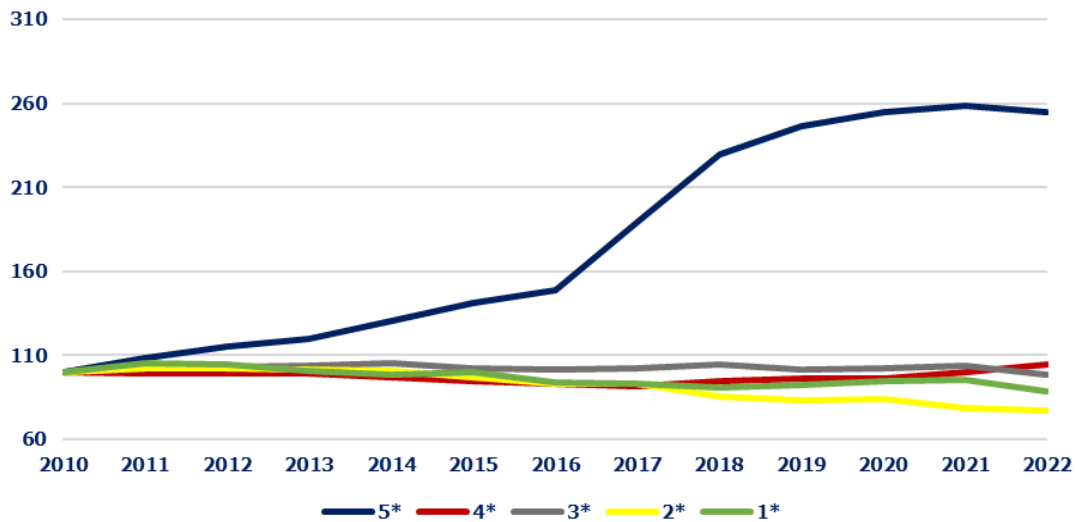
Διάγραμμα 33: Ποσοστιαία κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού σε δωμάτια των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στα Δωδεκάνησα την περίοδο 2010-2022, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+155%) και 4* (+5%) και μείωση στα 3* (-2%), 2* (-23%) και 1* (-11%).

Διάγραμμα 34: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στα Δωδεκάνησα (2010=100), 2010-2022

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.2 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2019

2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 24: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων ανά Περιφέρεια, 2019						
Περιφέρεια		4Κ	3Κ	2Κ	1Κ	Σύνολο
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	582	2.060	3.517	1.165	7.324
	Δωμάτια	4.564	15.892	23.591	6.891	50.938
	Κλίνες	11.060	36.879	53.146	15.229	116.314
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	103	977	1.857	1.128	4.065
	Δωμάτια	869	7.688	13.249	7.255	29.061
	Κλίνες	2.144	17.211	31.707	17.225	68.287
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	157	812	2.063	1.222	4.254
	Δωμάτια	1.320	5.767	12.398	6.331	25.816
	Κλίνες	3.296	14.411	29.350	15.067	62.124
Κρήτη	Μονάδες	137	1.171	1.507	523	3.338
	Δωμάτια	1.243	9.294	10.470	3.135	24.142
	Κλίνες	2.987	22.037	23.698	7.036	55.758
Θεσσαλία	Μονάδες	48	375	922	348	1.693
	Δωμάτια	401	2.267	6.096	2.175	10.939
	Κλίνες	1.089	5.602	13.901	4.788	25.380
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	49	447	532	238	1.266
	Δωμάτια	346	3.567	3.494	1.271	8.678
	Κλίνες	826	7.804	7.621	2.690	18.941
Ήπειρος	Μονάδες	132	480	523	192	1.327
	Δωμάτια	1.189	2.880	2.917	993	7.979
	Κλίνες	2.914	7.238	6.766	2.196	19.114
Πελοπόννησος	Μονάδες	66	411	608	196	1.281
	Δωμάτια	508	2.814	3.518	939	7.779
	Κλίνες	1.336	6.878	8.494	2.267	18.975
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	25	210	676	241	1.152
	Δωμάτια	240	1.546	4.221	1.315	7.322
	Κλίνες	549	3.921	9.858	2.832	17.160
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	10	157	669	121	957
	Δωμάτια	64	1.181	4.408	658	6.311
	Κλίνες	179	2.896	9.843	1.396	14.314
Αττική	Μονάδες	124	133	338	180	775
	Δωμάτια	1.211	1.233	2.425	1.008	5.877
	Κλίνες	2.863	2.786	5.329	2.226	13.204
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	21	102	105	45	273
	Δωμάτια	141	731	639	232	1.743
	Κλίνες	345	1.674	1.493	543	4.055
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	18	38	32	3	91
	Δωμάτια	113	274	224	14	625
	Κλίνες	244	612	524	33	1.413
Σύνολο	Μονάδες	1.472	7.373	13.349	5.602	27.796
	Δωμάτια	12.209	55.134	87.650	32.217	187.210
	Κλίνες	29.832	129.949	201.730	73.528	435.039

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

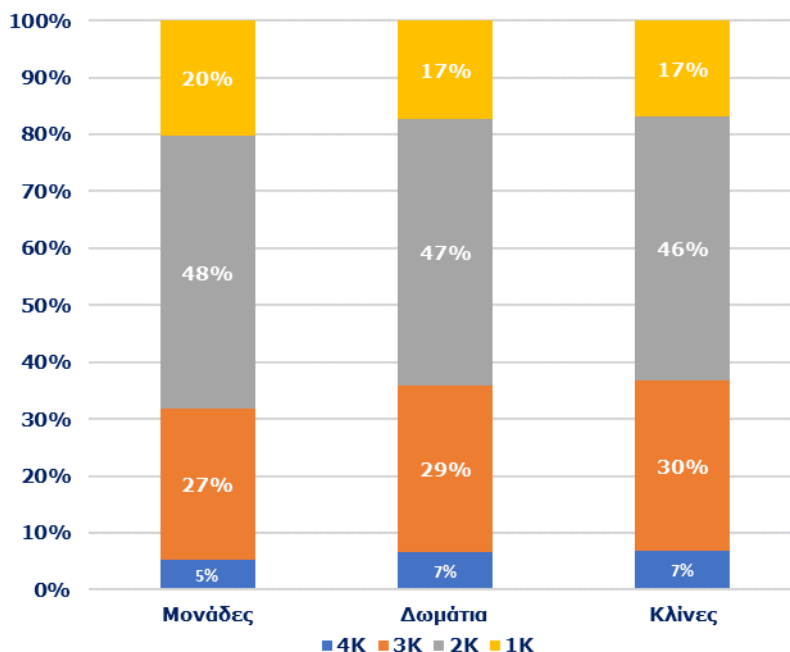
Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Η Ελλάδα το 2019 διέθετε 27.796 μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων με 187.210 δωμάτια και 435.039 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσώπευαν το 2019 το 74% του δυναμικού ενοικιαζόμενων δωματίων της χώρας (20.674 μονάδες). Το top-5 των Περιφερειών, με εξαίρεση την Θεσσαλία αντί για την Αττική, παραμένει ίδιο και για το δυναμικό των ενοικιαζόμενων δωματίων.

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες 2K (48%), 3K (27%) και 1K (20%) και χαμηλή στις μονάδες με 4K (5%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4K (7%), 3K (29%), 2K (47%) και 1K (17%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4K (7%), 3K (30%), 2K (46%) και 1K (17%). Σε αντίθεση με το ξενοδοχειακό δυναμικό και τα 5* ξενοδοχεία, που αν και αποτελούν μόλις το 6% των μονάδων κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών, τα ενοικιαζόμενα δωμάτια με 4K δεν εμφανίζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στα δωμάτια και στις κλίνες.

Διάγραμμα 35: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Ελλάδα, 2019

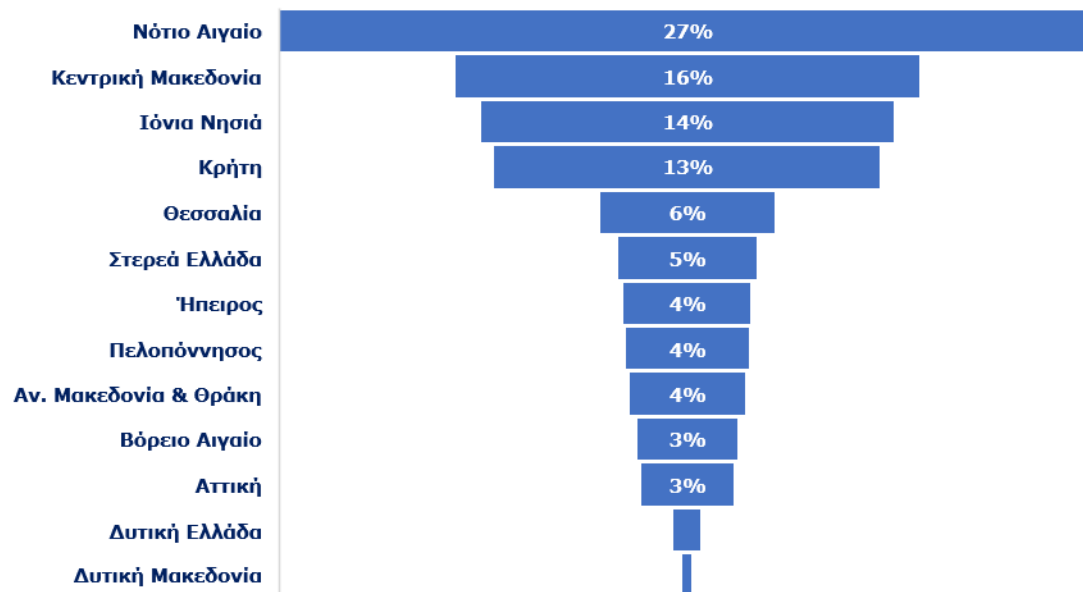

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Την μεγαλύτερη συγκέντρωση σε μονάδες με 4Κ έχουν οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (40%), Ιονίων Νήσων (11%), Κρήτης (9%) και Ηπείρου (9%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 4Κ. Ενώ οι Περιφέρειες με την μεγαλύτερη συγκέντρωση στις μονάδες με 3 Κ είναι το Νότιο Αιγαίο (28%), η Κρήτη (16%), η Κεντρική Μακεδονία (13%) και τα Ιόνια Νησιά (11%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 3Κ.

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσωπεύουν το 2019 το 75% των δωματίων της χώρας. Παρόμοια είναι η εικόνα και για τις κλίνες στις επιμέρους Περιφέρειες.

Διάγραμμα 36: Ποσοστιαία κατανομή των ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2019 το 26% των μονάδων, το 27% των δωματίων και το 27% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 7.324 μονάδες με 50.938 δωμάτια και 116.314 κλίνες. Επιμέρους, οι Κυκλάδες αντιπροσωπεύουν το 2019 το 21% των μονάδων, το 21% των δωματίων και των 21% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτουν 5.743 μονάδες με 38.747 δωμάτια και 90.214 κλίνες.

Πίνακας 25: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

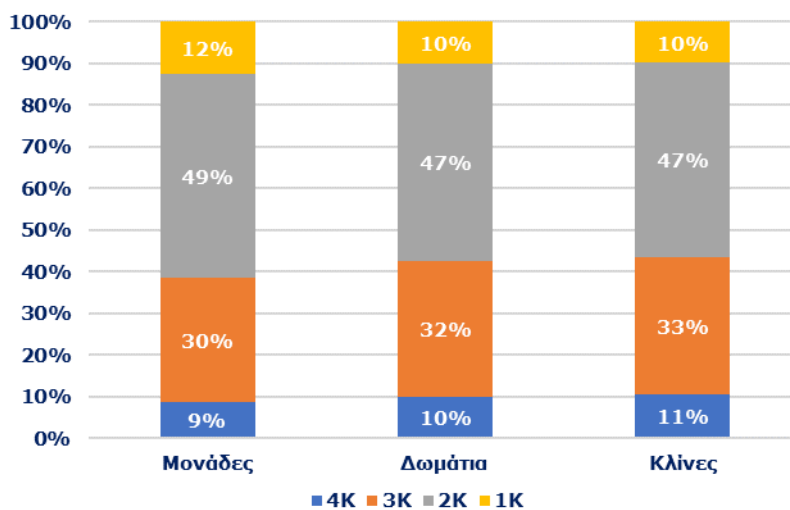
Ενότητα		Κυκλάδες				Σύνολο
		Ενοικιαζόμενα δωμάτια 2019				
		4Κ	3Κ	2Κ	1Κ	
Θήρας	Μονάδες	210	508	589	138	1.445
	Δωμάτια	1.857	4.100	4.569	929	11.455
	Κλίνες	4.507	9.497	10.318	2.087	26.409
Νάξου	Μονάδες	48	279	459	114	900
	Δωμάτια	309	1.887	3.275	768	6.239
	Κλίνες	718	4.289	7.424	1.711	14.142
Πάρου	Μονάδες	84	191	517	118	910
	Δωμάτια	607	1.560	3.371	675	6.213
	Κλίνες	1.549	3.833	7.920	1.545	14.847
Μήλου	Μονάδες	36	214	478	134	862
	Δωμάτια	205	1.348	2.606	571	4.730
	Κλίνες	489	3.176	5.737	1.241	10.643
Μυκόνου	Μονάδες	73	177	220	65	535
	Δωμάτια	633	1.564	1.444	348	3.989
	Κλίνες	1.581	3.756	3.267	878	9.482
Σύρου	Μονάδες	7	93	208	55	363
	Δωμάτια	62	605	1.108	227	2.002
	Κλίνες	155	1.411	2.643	545	4.754
Άνδρου	Μονάδες	11	79	136	22	248
	Δωμάτια	79	538	846	101	1.564
	Κλίνες	195	1.315	1.935	246	3.691
Τήνου	Μονάδες	29	110	132	35	306
	Δωμάτια	134	647	647	129	1.557
	Κλίνες	326	1.567	1.551	296	3.740
Κέας - Κύθου	Μονάδες	6	54	86	28	174
	Δωμάτια	31	312	508	147	998
	Κλίνες	86	812	1.262	346	2.506
Σύνολο	Μονάδες	504	1.705	2.825	709	5.743
	Δωμάτια	3.917	12.561	18.374	3.895	38.747
	Κλίνες	9.606	29.656	42.057	8.895	90.214

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες με 2K (49%) και 3K (30%) και χαμηλή στις μονάδες με 1K (12%) και 4K (9%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4K (10%), 3K (32%), 2K (47%) και 1K (10%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4K (11%), 3K (33%), 2K (47%) και 1K (10%).

Διάγραμμα 37: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στις Κυκλάδες, 2019

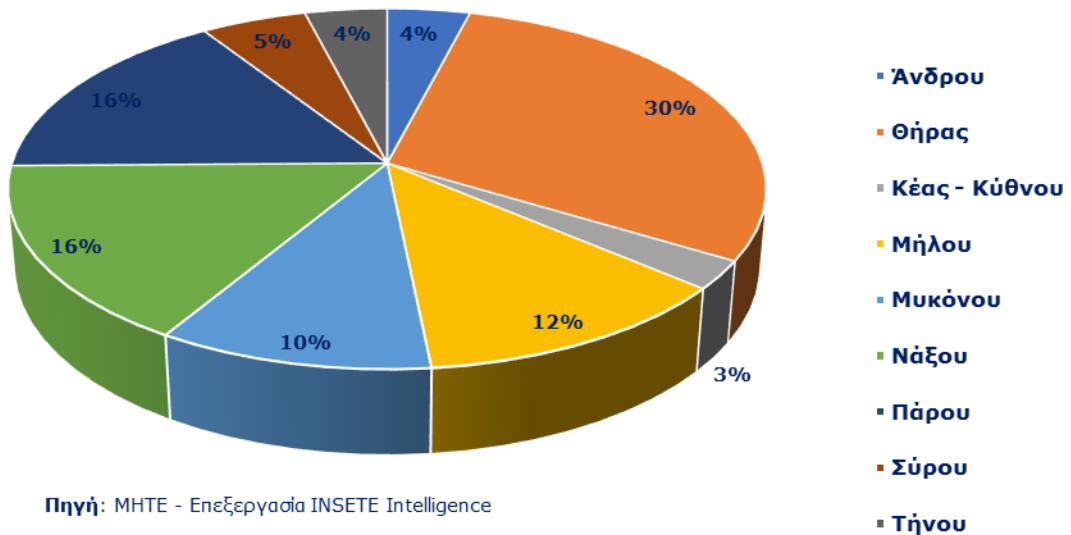
Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Θήρας αντιπροσωπεύει το 30% του δυναμικού δωματίων των Κυκλάδων με 1.445 μονάδες, 11.455 δωμάτια και 26.409 κλίνες,
- Η Ενότητα Νάξου διαθέτει το 16% του δυναμικού των Κυκλάδων με 900 μονάδες, 6.239 δωμάτια και 14.142 κλίνες,
- Η Ενότητα Πάρου αντιπροσωπεύει το 16% του δυναμικού με 910 μονάδες, 6.213 δωμάτια και 14.847 κλίνες,
- Η Ενότητα Μήλου διαθέτει το 12% του δυναμικού με 862 μονάδες, 4.730 δωμάτια και 10.643 κλίνες,
- Η Ενότητα Μυκόνου διαθέτει το 10% του δυναμικού με 535 μονάδες, 3.989 δωμάτια και 9.482 κλίνες,
- Η Ενότητα Σύρου αντιπροσωπεύει το 5% του δυναμικού με 363 μονάδες, 2.002 δωμάτια και 4.754 κλίνες,
- Η Ενότητα Άνδρου διαθέτει το 4% του δυναμικού με 248 μονάδες, 1.564 δωμάτια και 3.961 κλίνες,

- Η Ενότητα Τήνου διαθέτει το 4% του δυναμικού με 306 μονάδες, 1.557 δωμάτια και 3.740 κλίνες και
- Η Ενότητα Κέας-Κύθνου διαθέτει το 3% του δυναμικού με 174 μονάδες, 998 δωμάτια και 2.506 κλίνες.

Διάγραμμα 38: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

2.2.3 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2019 το 26% των μονάδων, το 27% των δωματίων και το 27% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 7.324 μονάδες με 50.938 δωμάτια και 116.314 κλίνες. Επιμέρους, τα Δωδεκάνησα αντιπροσωπεύουν το 2019 το 6% των μονάδων, το 7% των δωματίων και των 6% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτουν 1.581 μονάδες με 12.191 δωμάτια και 26.100 κλίνες.

Πίνακας 26: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

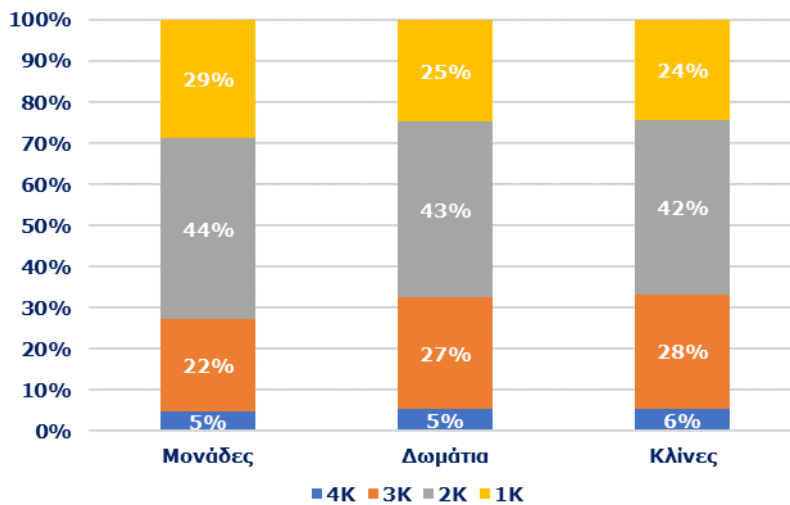
Ενότητα		Δωδεκάνησα				
		Ενοικιαζόμενα δωμάτια 2019				
		4K	3K	2K	1K	Σύνολο
Ρόδου	Μονάδες	65	203	363	234	865
	Δωμάτια	539	1.944	2.744	1.451	6.678
	Κλίνες	1.195	4.262	5.868	3.129	14.454
Κω	Μονάδες	8	54	93	115	270
	Δωμάτια	74	734	1.032	973	2.813
	Κλίνες	162	1.504	2.176	2.013	5.855
Καλύμνου	Μονάδες	5	77	190	79	351
	Δωμάτια	34	500	1.097	391	2.022
	Κλίνες	97	1.116	2.319	831	4.363
Καρπάθου	Μονάδες	0	21	46	28	95
	Δωμάτια	0	153	344	181	678
	Κλίνες	0	341	726	361	1.428
Σύνολο	Μονάδες	78	355	692	456	1.581
	Δωμάτια	647	3.331	5.217	2.996	12.191
	Κλίνες	1.454	7.223	11.089	6.334	26.100

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες με 2K (44%), 1K (29%) και 3K (22%) και χαμηλή στις μονάδες με 4K (5%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4K (5%), 3K (27%), 2K (43%) και 1K (25%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4K (6%), 3K (28%), 2K (42%) και 1K (24%).

Διάγραμμα 39: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στα Δωδεκάνησα, 2019

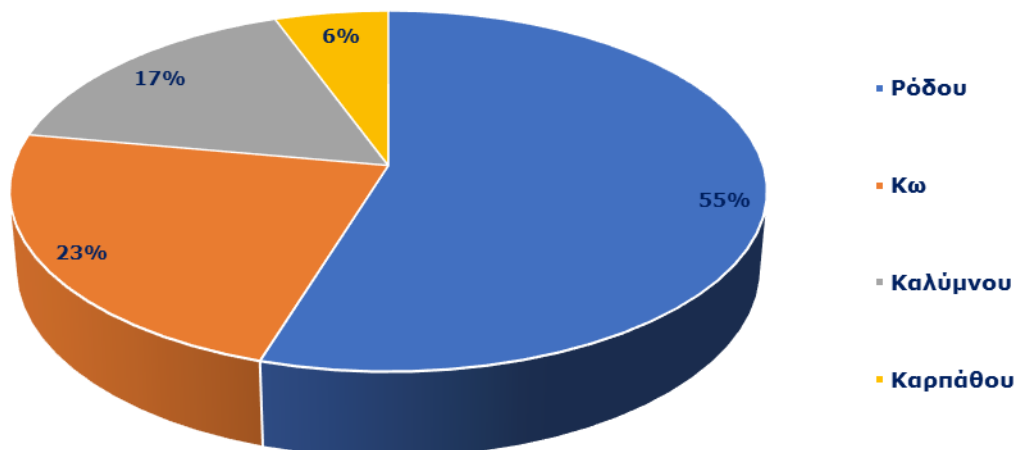

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Ρόδου αντιπροσωπεύει το 55% του δυναμικού δωματίων των Δωδεκανήσων με 865 μονάδες, 6.678 δωμάτια και 14.454 κλίνες,
- Η Ενότητα Κω διαθέτει το 23% του δυναμικού των Δωδεκανήσων με 270 μονάδες, 2.813 δωμάτια και 5.855 κλίνες,
- Η Ενότητα Καλύμνου αντιπροσωπεύει το 17% του δυναμικού με 351 μονάδες, 2.022 δωμάτια και 4.363 κλίνες και
- Η Ενότητα Καρπάθου διαθέτει το 6% του δυναμικού με 95 μονάδες, 678 δωμάτια και 1.428 κλίνες,

Διάγραμμα 40: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.3 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΥΛΕΩΝ, 2018

2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Η Ελλάδα το 2018 διέθετε και 11.415 τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις με 17.300 δωμάτια και 90.910 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Πελοποννήσου αντιπροσώπευαν το 2018 το 79% του δυναμικού των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας (9.055 δωμάτια).

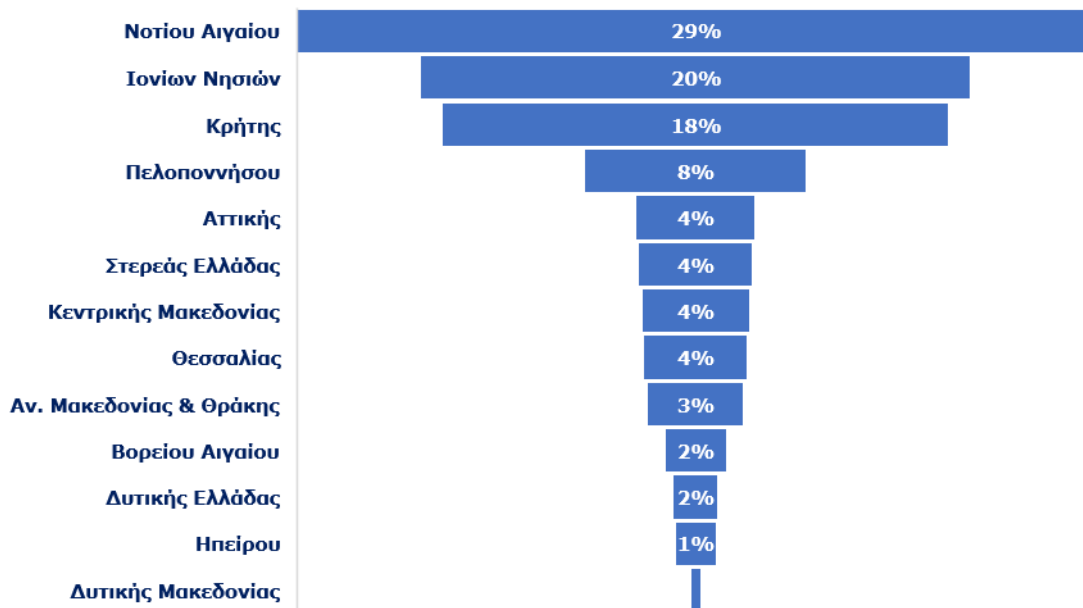
Πίνακας 27: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018			
Περιφέρεια	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Νοτίου Αιγαίου	3.862	4.972	28.326
Ιονίων Νησιών	2.235	3.432	18.691
Κρήτης	2.306	3.159	17.623
Πελοποννήσου	652	1.384	6.125
Αττικής	483	744	4.232
Στερεάς Ελλάδας	240	709	2.763
Κεντρικής Μακεδονίας	411	672	3.445
Θεσσαλίας	502	648	3.531
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	242	599	2.383
Βορείου Αιγαίου	228	384	1.473
Δυτικής Ελλάδας	129	277	1.084
Ηπείρου	98	256	949
Δυτικής Μακεδονίας	27	64	285
Σύνολο	11.415	17.300	90.910

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, παρατηρούμε ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (29%), των Ιονίων Νήσων (20%), της Κρήτης (18%) και της Πελοποννήσου (8%) αντιπροσώπευαν το 2018 το 75% των δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 41: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Η εικόνα διαφοροποιείται ελαφρώς στις κλίνες με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (31%), των Ιονίων Νήσων (21%), της Κρήτης (19%) και της Πελοποννήσου (7%) να αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 78% των κλινών της χώρας.

Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2018 το 79% των μονάδων, το 75% των δωματίων και το 78% των κλινών.

2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2018 το 34% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 29% των δωματίων και το 31% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 3.862 μονάδες με 4.972 δωμάτια και 28.326 κλίνες. Επιμέρους, οι Κυκλάδες το 2018 αντιπροσωπεύουν το 27% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 23% των δωματίων και το 26% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 3.035 μονάδες με 3.946 δωμάτια και 23.289 κλίνες.

Πίνακας 28: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στις Κυκλάδες ανά Ενότητα, 2018			
Ενότητα	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Μυκόνου	795	973	6.996
Θήρας	649	915	4.012
Πάρου	567	706	4.648
Μήλου	239	296	1.502
Νάξου	224	296	1.570
Τήνου	163	257	1.332
Κέας - Κύθνου	204	244	1.582
Σύρου	118	150	989
Άνδρου	76	109	658
Σύνολο	3.035	3.946	23.289

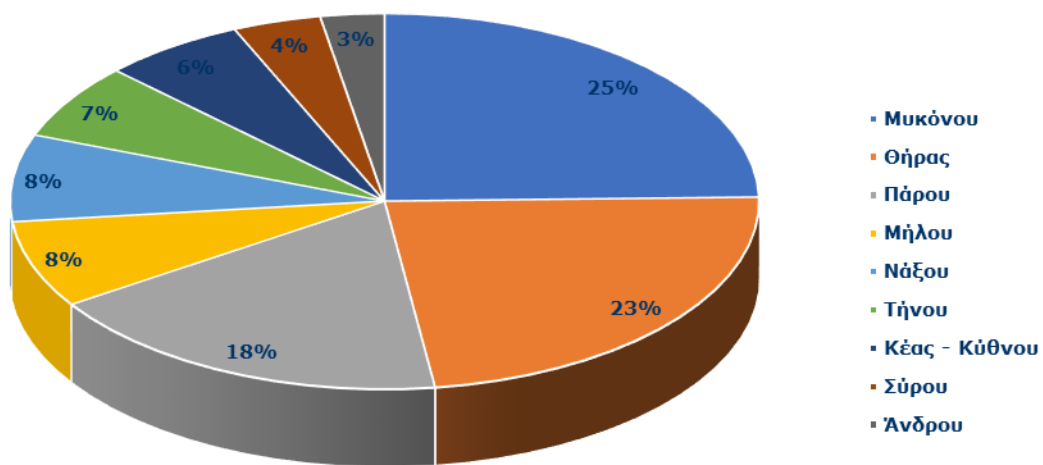
Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Μυκόνου αντιπροσώπευε το 25% του δυναμικού δωματίων των Κυκλάδων με 795 μονάδες, 973 δωμάτια και 6.996 κλίνες,
- Η Ενότητα Θήρας διέθετε το 23% του δυναμικού των Κυκλάδων με 649 μονάδες, 915 δωμάτια και 4.012 κλίνες,
- Η Ενότητα Πάρου αντιπροσώπευε το 18% του δυναμικού με 567 μονάδες, 706 δωμάτια και 4.648 κλίνες,
- Η Ενότητα Μήλου διέθετε το 8% του δυναμικού με 239 μονάδες, 296 δωμάτια και 1.502 κλίνες,
- Η Ενότητα Νάξου αντιπροσώπευε το 8% του δυναμικού με 224 μονάδες, 296 δωμάτια και 1.570 κλίνες,
- Η Ενότητα Τήνου διέθετε το 7% του δυναμικού με 163 μονάδες, 257 δωμάτια και 1.332 κλίνες,

- Η Ενότητα Κέας - Κύθνου διέθετε το 6% του δυναμικού με 204 μονάδες, 244 δωμάτια και 1.582 κλίνες,
- Η Ενότητα Σύρου διέθετε το 4% του δυναμικού με 118 μονάδες, 150 δωμάτια και 989 κλίνες και
- Η Ενότητα Άνδρου αντιπροσώπευε το 3% του δυναμικού με 76 μονάδες, 109 δωμάτια και 658 κλίνες.

Διάγραμμα 42: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.3.3 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2018 το 34% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 29% των δωματίων και το 31% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 3.862 μονάδες με 4.972 δωμάτια και 28.326 κλίνες. Επιμέρους, τα Δωδεκάνησα το 2018 αντιπροσωπεύουν το 7% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 6% των δωματίων και το 6% των κλινών. Συνολικά διαθέτουν 827 μονάδες με 1.026 δωμάτια και 5.037 κλίνες.

Πίνακας 29: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

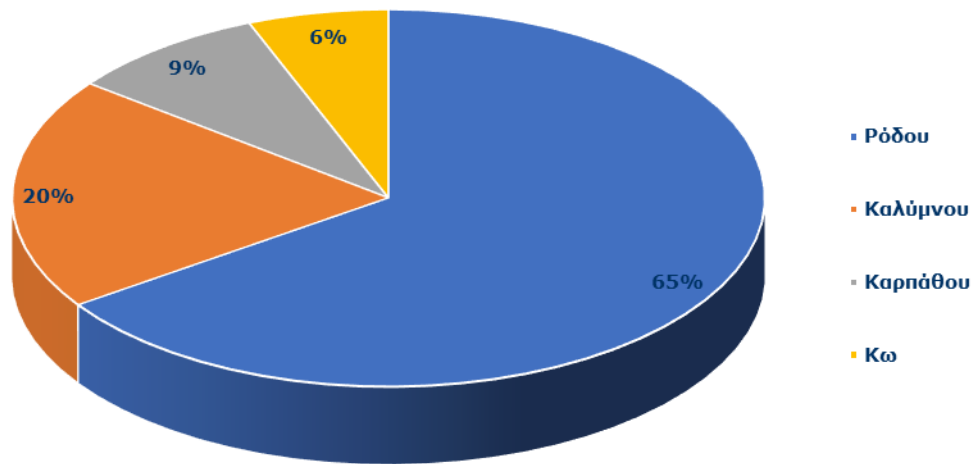
Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στα Δωδεκάνησα ανά Ενότητα, 2018			
Ενότητα	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Ρόδου	602	671	3.500
Καλύμνου	151	205	1.027
Καρπάθου	36	88	273
Κω	38	62	237
Σύνολο	827	1.026	5.037

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Ρόδου αντιπροσώπευε το 65% του δυναμικού δωματίων των Δωδεκανήσων με 602 μονάδες, 671 δωμάτια και 3.500 κλίνες,
- Η Ενότητα Καλύμνου διέθετε το 20% του δυναμικού των Δωδεκανήσων με 151 μονάδες, 205 δωμάτια και 1.027 κλίνες,
- Η Ενότητα Καρπάθου αντιπροσώπευε το 9% του δυναμικού με 36 μονάδες, 88 δωμάτια και 273 κλίνες,
- Η Ενότητα Κω διέθετε το 6% του δυναμικού με 38 μονάδες, 62 δωμάτια και 237 κλίνες.

Διάγραμμα 43: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.4 ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, 2001-2011

Στην Ενότητα αυτή γίνεται η καταγραφή του συνόλου των κατοικιών καθώς επίσης των κενών και των δευτερεύουσων και εξοχικών κατοικιών. Η καταγραφή αυτή γίνεται λόγω της σημαντικής αύξησης των βραχυχρόνιων μισθώσεων (μέσω Airbnb κ.α.) στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Οι κενές και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή κατοικιών που διενεργήθηκε το 2011, η Ελλάδα σημείωσε αύξηση στο σύνολο των κατοικιών της κατά +17% (από 5.476.162 το 2001 σε 6.384.353 το 2011). Σε απόλυτες τιμές, οι μεγαλύτερες αυξήσεις εντοπίστηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+290.780 κατοικίες ή +16%), Κεντρικής Μακεδονίας (+163.354 κατοικίες ή +18%) και Κρήτης (+70.989 ή +23%). Σημαντικά υψηλότερη αύξηση (+56%) παρουσίασαν οι κενές κατοικίες (από 1.439.041 το 2001 σε 2.249.813 το 2011) και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες κατά +47% (από 922.228 το 2001 σε 1.351.845 το 2011). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι κενές κατοικίες μαζί με τις εξοχικές και δευτερεύουσες αντιπροσώπευαν το 56% του συνόλου των κατοικιών, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (14%) και Κεντρικής Μακεδονίας (9%).

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εμφάνισε αύξηση στις κατοικίες της κατά +22% (από 188 χιλ. το 2001 σε 230 χιλ. το 2011), κατά +41% στις κενές κατοικίες (από 81 χιλ. το 2001 σε 113 χιλ. το 2011) και κατά +32% στις δευτερεύουσες & εξοχικές κατοικίες (από 57 χιλ. το 2001 σε 75 χιλ. το 2011).

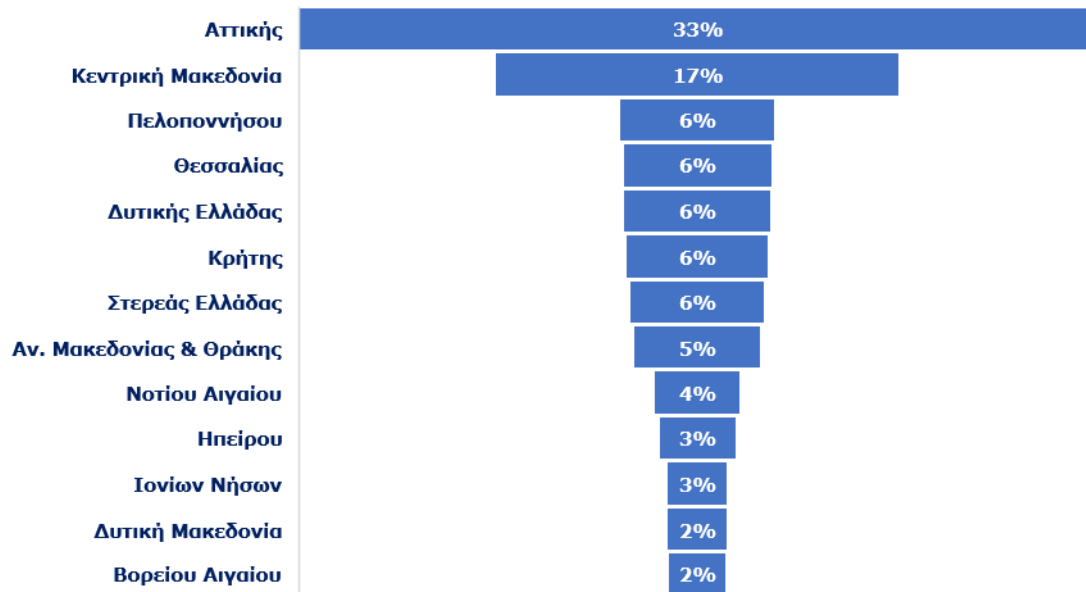
Πίνακας 30: Δυναμικό κύριων και δευτερευουσών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2001-2011

Περιφέρεια	Σύνολο Κατοικιών, 2011	Σύνολο Κενών, 2011	Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες, 2011	Κενές & Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες ως % επί του συνόλου, 2011	%Δ Σύνολο Κατοικιών 2001 - 2011	%Δ Σύνολο Κενών 2001 - 2011	%Δ Εξοχικές & Δευτερ. 2001 - 2011
Αττικής	2.121.155	609.058	295.178	14%	16%	78%	64%
Κεντρική Μακεδονία	1.076.148	360.990	200.295	9%	18%	62%	56%
Πελοποννήσου	411.462	198.386	148.239	5%	14%	35%	28%
Θεσσαλίας	397.301	132.749	87.891	3%	14%	54%	43%
Δυτικής Ελλάδας	390.609	148.250	100.941	4%	14%	56%	54%
Κρήτης	381.737	140.099	81.656	3%	23%	61%	44%
Στερεάς Ελλάδας	359.236	158.234	115.324	4%	15%	43%	35%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	340.682	105.333	64.864	3%	20%	63%	85%
Νοτίου Αιγαίου	229.919	113.284	75.257	3%	22%	41%	32%
Ηπείρου	204.948	76.560	53.682	2%	16%	46%	40%
Ιονίων Νήσων	160.298	79.591	43.839	2%	22%	50%	41%
Δυτική Μακεδονία	159.409	55.294	34.087	1%	15%	58%	52%
Βορείου Αιγαίου	151.449	71.985	50.592	2%	7%	17%	13%
Ελλάδα	6.384.353	2.249.813	1.351.845	56%	17%	56%	47%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργειακή INSETE Intelligence

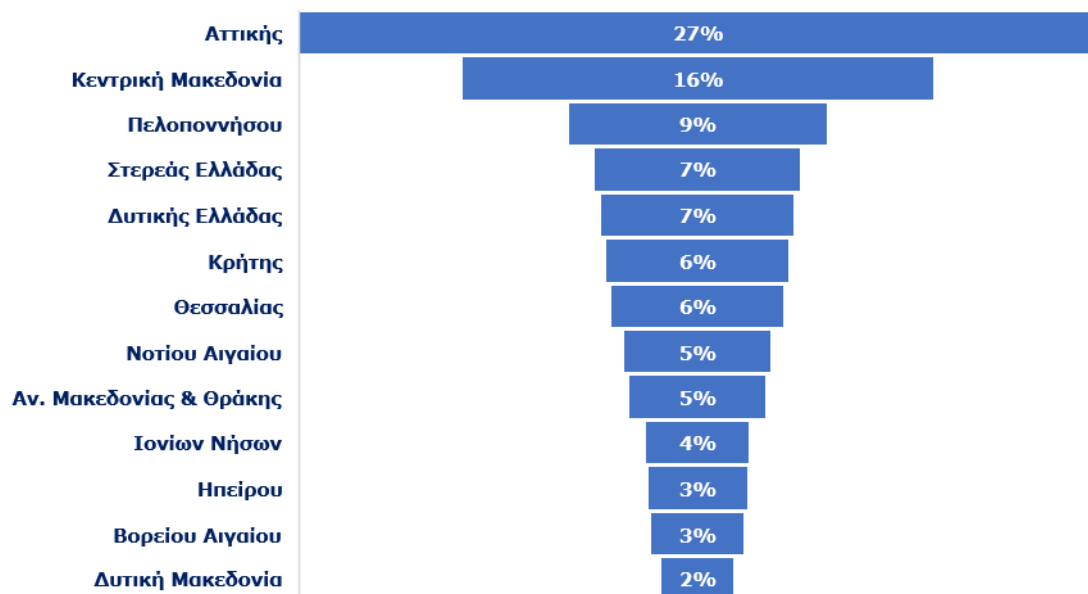
Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των κατοικιών βρίσκονται στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας όπου εντοπίζονται και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Συγκεκριμένα, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευαν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας.

Διάγραμμα 44: Ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

Η εικόνα στην ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών είναι παρόμοια με το σύνολο των κατοικιών, με μικρές διαφοροποιήσεις ανά Περιφέρεια. Η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εντοπίζεται στην Περιφέρεια Αττικής.

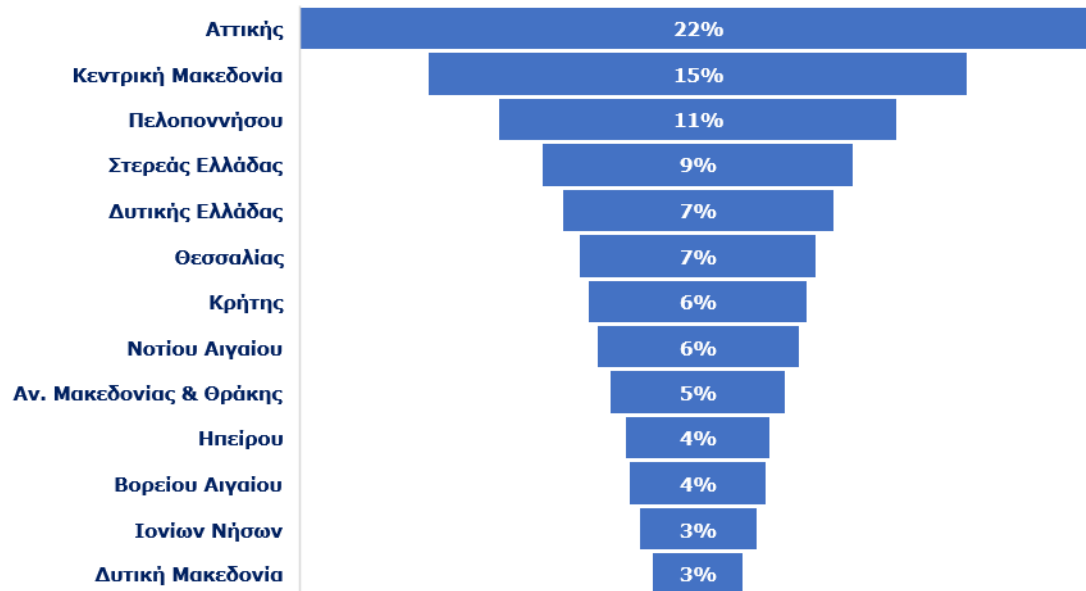
Διάγραμμα 45: Ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

Αναφορικά με τις εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες παρατηρούμε ότι η Αττική (22%), η Κεντρική Μακεδονία (15%) και η Πελοπόννησος (11%) σημειώνουν τα μεγαλύτερα μερίδια, αντιπροσωπεύοντας το 48% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 46: Ποσοστιαία κατανομή των εξοχικών & δευτερεύουσων κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

Συμπερασματικά, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύουν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας εκ των οποίων το 43% των κενών κατοικιών και το 37% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2011 το 4% των κατοικιών της Ελλάδας, εκ των οποίων το 5% των κενών κατοικιών και το 6% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

2.5 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΑΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ⁵, ΙΟΥΛΙΟΣ 2023

Τα στοιχεία του δυναμικού των καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης προέρχονται από την εταιρεία [Transparent](#) και αφορούν στον μήνα Ιούλιο του 2023 (peak season). Η Transparent είναι εταιρεία η οποία παρακολουθεί και καταγράφει τις καταχωρήσεις καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στις πλατφόρμες Airbnb, Vrbo, Booking.com και TripAdvisor.

2.5.1 Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 31: Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, Ιούλιος 2023

Περιφέρεια	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Νοτίου Αιγαίου	46.370	89.232	208.202
Κρήτης	32.242	64.776	155.235
Ιονίων Νήσων	33.618	64.065	151.269
Αττικής	27.820	45.712	113.998
Κεντρικής Μακεδονίας	23.594	42.117	103.924
Πελοποννήσου	11.970	21.961	51.789
Θεσσαλίας	9.983	17.170	41.571
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	7.725	14.047	33.274
Στερεάς Ελλάδας	5.345	10.504	25.199
Ηπείρου	4.976	8.086	19.579
Βορείου Αιγαίου	4.383	6.920	16.675
Δυτικής Ελλάδας	3.706	6.806	16.553
Δυτικής Μακεδονίας	467	722	1.899
Σύνολο	212.199	392.118	939.167

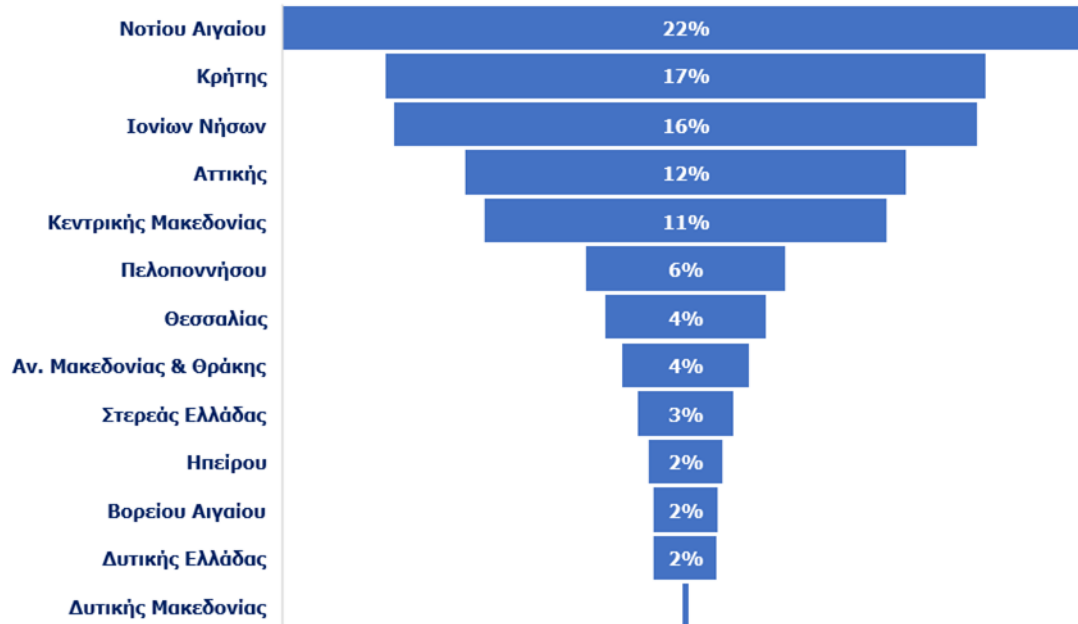
Πηγή: Transparent - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα τον Ιούλιο του 2023 διαθέτει 212.199 καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης με 392.118 δωμάτια και 939.167 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης, της Αττικής και της Κεντρικής Μακεδονίας, που δέχονται και τον υψηλότερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 77% του δυναμικού της χώρας (163.644 μονάδες).

⁵ Στο δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης περιλαμβάνονται οι κατηγορίες: Διαμέρισμα, Bed & Breakfast, Σκάφος, Bungalow, Κάστρο, Σαλέ, Κοιτώνας, Glamping, Ξενώνας, Σπίτι, RV, Αρχοντικό, Βίλα και Λοιπά. Οι κατηγορίες Σκάφος, Glamping και RV αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 0,5% του δυναμικού.

Σε ότι αφορά τα δωμάτια και τις κλίνες, το 78% του δυναμικού της χώρας αντίστοιχα εντοπίζεται στις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Αττικής και της Κεντρικής Μακεδονίας.

Διάγραμμα 47: Ποσοστιαία κατανομή των κλινών βραχυχρόνιας μίσθωσης της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, Ιούλιος 2023

2.5.2 Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει τον Ιούλιο του 2023 το 22% των μονάδων της χώρας, το 23% των δωματίων και το 22% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 46.370 μονάδες με 89.232 δωμάτια και 208.202 κλίνες. Οι Κυκλάδες αντιπροσωπεύουν τον Ιούλιο του 2023 το 16% των μονάδων της χώρας, το 16% των δωματίων και το 16% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 33.618 μονάδες με 64.065 δωμάτια και 151.269 κλίνες.

Πίνακας 32: Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα, Ιούλιος 2023

Περιφερειακή Ενότητα	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Μυκόνου	5.403	15.116	33.098
Θήρας	6.903	10.715	27.045
Πάρου	5.173	10.861	25.294
Νάξου	5.139	8.313	20.791
Τήνου	3.989	5.883	14.107
Κέας-Κύθνου	2.162	3.823	9.106
Σύρου	1.452	3.263	7.487
Άνδρου	1.835	3.069	7.330
Μήλου	1.562	3.022	7.011
Σύνολο	33.618	64.065	151.269

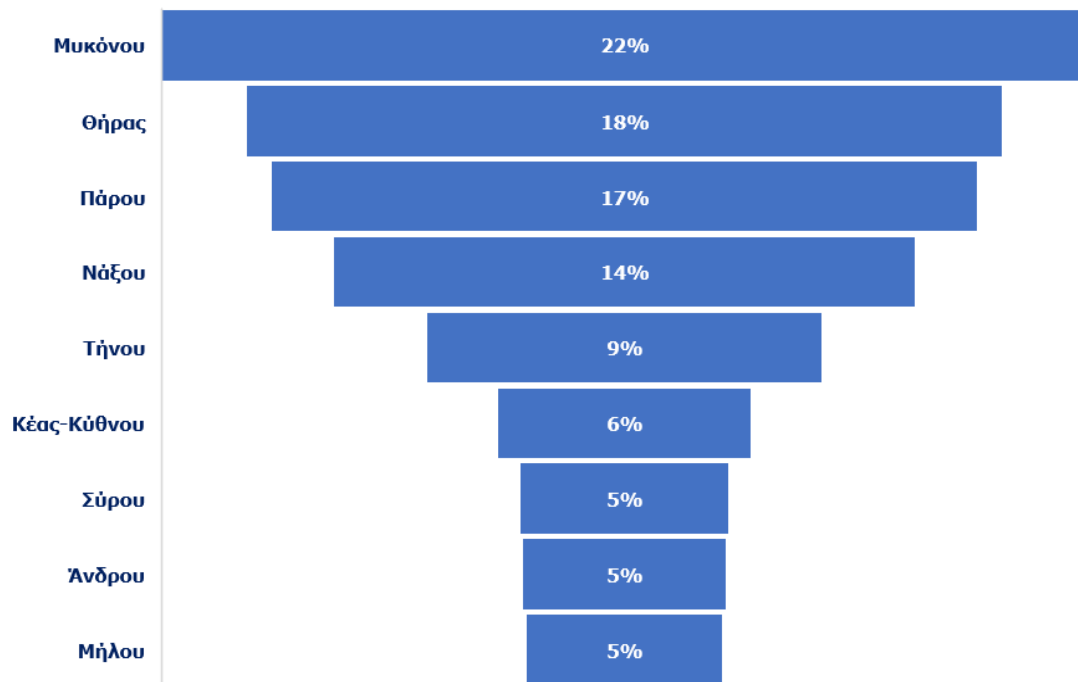
Πηγή: Transparent - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Μυκόνου αντιπροσωπεύει το 22% των κλινών της Περιφέρειας με 5.403 μονάδες, 15.116 δωμάτια και 33.098 κλίνες,
- Η Ενότητα Θήρας διαθέτει το 18% των κλινών της Περιφέρειας με 6.903 μονάδες, 10.715 δωμάτια και 27.045 κλίνες,
- Η Ενότητα Πάρου διαθέτει το 17% των κλινών της Περιφέρειας με 5.173 μονάδες, 10.861 δωμάτια και 25.294 κλίνες,
- Η Ενότητα Νάξου διαθέτει το 14% των κλινών της Περιφέρειας με 5.139 μονάδες, 8.313 δωμάτια και 20.791 κλίνες,
- Η Ενότητα Τήνου διαθέτει το 9% των κλινών της Περιφέρειας με 3.989 μονάδες, 5.883 δωμάτια και 14.107 κλίνες,
- Η Ενότητα Κέας-Κύθνου διαθέτει το 6% των κλινών της Περιφέρειας με 2.162 μονάδες, 3.823 δωμάτια και 9.106 κλίνες,
- Η Ενότητα Σύρου διαθέτει το 5% των κλινών της Περιφέρειας με 1.452 μονάδες, 3.263 δωμάτια και 7.487 κλίνες,

- Η Ενότητα Άνδρου διαθέτει το 5% των κλινών της Περιφέρειας με 1.835 μονάδες, 3.069 δωμάτια και 7.330 κλίνες και
- Η Ενότητα Μήλου διαθέτει το 5% των κλινών της Περιφέρειας με 1.562 μονάδες, 3.022 δωμάτια και 7.011 κλίνες.

Διάγραμμα 48: Ποσοστιαία κατανομή των κλινών βραχυχρόνιας μίσθωσης στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα, Ιούλιος 2023

2.5.3 Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει τον Ιούλιο του 2023 το 22% των μονάδων της χώρας, το 23% των δωματίων και το 22% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 46.370 μονάδες με 89.232 δωμάτια και 208.202 κλίνες. Τα Δωδεκάνησα αντιπροσωπεύουν τον Ιούλιο του 2023 το 6% των μονάδων της χώρας, το 6% των δωματίων και το 6% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 11.970 μονάδες με 21.961 δωμάτια και 51.789 κλίνες.

Πίνακας 33: Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα, Ιούλιος 2023

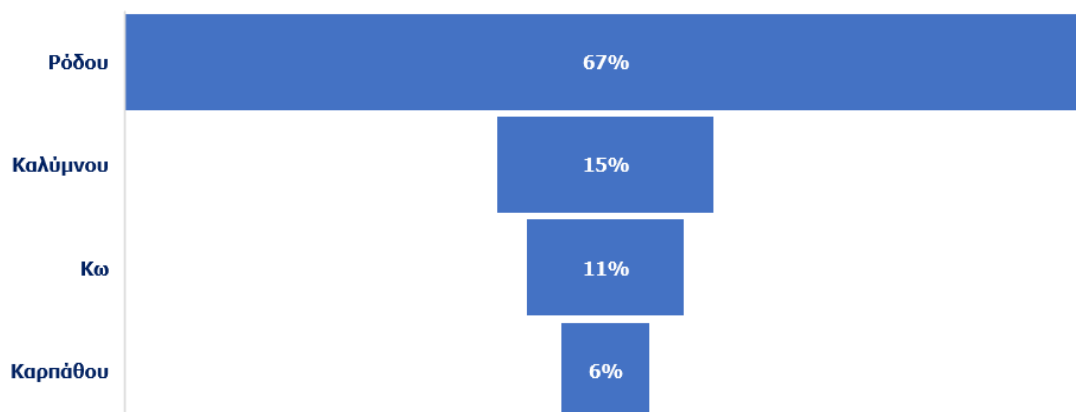
Περιφερειακή Ενότητα	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Ρόδου	7.569	14.894	34.933
Καλύμνου	2.040	3.279	7.877
Κω	1.478	2.449	5.756
Καρπάθου	883	1.339	3.223
Σύνολο	11.970	21.961	51.789

Πηγή: Transparent - Επεξεργασία INSETTE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Ρόδου αντιπροσωπεύει το 67% των κλινών της Περιφέρειας με 7.569 μονάδες, 14.894 δωμάτια και 34.933 κλίνες,
- Η Ενότητα Καλύμνου διαθέτει το 15% των κλινών της Περιφέρειας με 2.040, 3.279 δωμάτια και 7.877 κλίνες,
- Η Ενότητα Κω διαθέτει το 11% των κλινών της Περιφέρειας με 1.478 μονάδες, 2.449 δωμάτια και 5.756 κλίνες και
- Η Ενότητα Καρπάθου διαθέτει το 6% των κλινών της Περιφέρειας με 883 μονάδες, 1.339 δωμάτια και 3.223 κλίνες.

Διάγραμμα 49: Ποσοστιαία κατανομή των κλινών βραχυχρόνιας μίσθωσης στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα, Ιούλιος 2023

2.6 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2022

2.6.1 Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 34: Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

Περιφέρεια		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	0	10	9	43	6	68
	Οικίσκοι	0	28	83	222	26	359
	Θέσεις	0	1.751	1.170	3.092	329	6.342
Πελοπόννησος	Μονάδες	0	1	9	46	1	57
	Οικίσκοι	0	11	17	26	0	54
	Θέσεις	0	50	1.001	3.062	31	4.144
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	0	2	5	22	3	32
	Οικίσκοι	0	0	114	172	0	286
	Θέσεις	0	22	371	1.489	540	2.422
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	0	6	2	6	2	16
	Οικίσκοι	0	16	0	1	0	17
	Θέσεις	0	975	266	557	242	2.040
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	0	1	3	19	0	23
	Οικίσκοι	0	26	0	93	0	119
	Θέσεις	0	101	259	1.399	0	1.759
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	0	1	5	17	0	23
	Οικίσκοι	0	41	22	12	0	75
	Θέσεις	0	120	408	1.129	0	1.657
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	0	3	8	9	1	21
	Οικίσκοι	0	50	52	0	0	102
	Θέσεις	0	406	474	572	30	1.482
Ήπειρος	Μονάδες	0	0	4	13	0	17
	Οικίσκοι	0	0	11	21	0	32
	Θέσεις	0	0	288	898	0	1.186
Θεσσαλία	Μονάδες	1	0	1	12	1	15
	Οικίσκοι	0	0	1	9	0	10
	Θέσεις	75	0	98	702	196	1.071
Κρήτη	Μονάδες	0	1	2	11	1	15
	Οικίσκοι	0	0	0	14	0	14
	Θέσεις	0	90	58	512	100	760
Αττική	Μονάδες	0	2	2	3	2	9
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	222	128	241	80	671
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	0	0	0	1	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	0	53	0	53
Σύνολο	Μονάδες	1	27	50	202	17	297
	Οικίσκοι	0	172	300	570	26	1.068
	Θέσεις	75	3.737	4.521	13.706	1.548	23.587

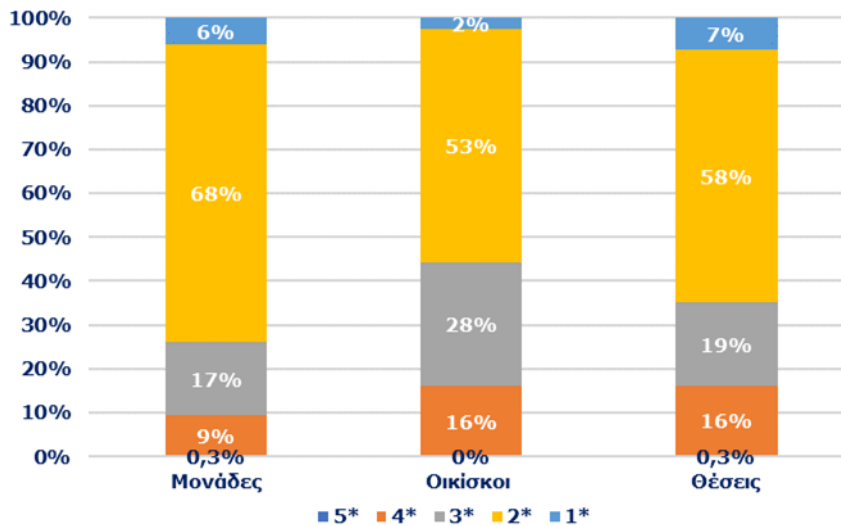
Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2022 διέθετε 297 μονάδες κάμπινγκ με 1.068 οικίσκους και 23.587 θέσεις. Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (68%) και 3* (17%) κάμπινγκ και χαμηλή στα 4* (9%), 1* (6%) και 5* (0,3%).

Η εικόνα στους οικίσκους ανά κατηγορία αστεριού είναι: 4* (16%), 3* (28%), 2* (53%) και 1* (2%) ενώ παρόμοια είναι και η εικόνα στις θέσεις 5* (0,3%), 4*

(16%), 3* (19%), 2* (58%) και 1* (7%). Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι το μοναδικό 5* κάμπινγκ καταγράφεται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Διάγραμμα 50: Κατανομή μονάδων, οικίσκων και θέσεων ανά κατηγορία αστεριού στην Ελλάδα, 2022

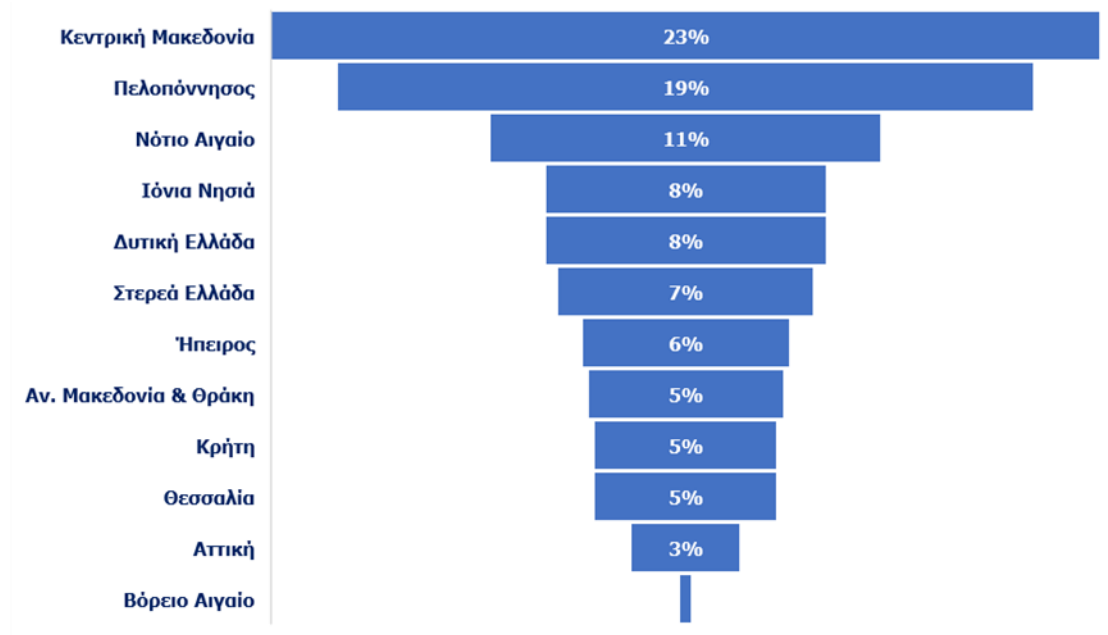

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των μονάδων των κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι για το 2022 η πλειοψηφία βρίσκεται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 53% του συνόλου της χώρας. Αξιοσημείωτο είναι, ότι τουριστικές Περιφέρειες όπως τα Ιόνια Νησιά (8%) και η Κρήτη (5%) καταγράφουν μικρό δυναμικό στα κάμπινγκ.

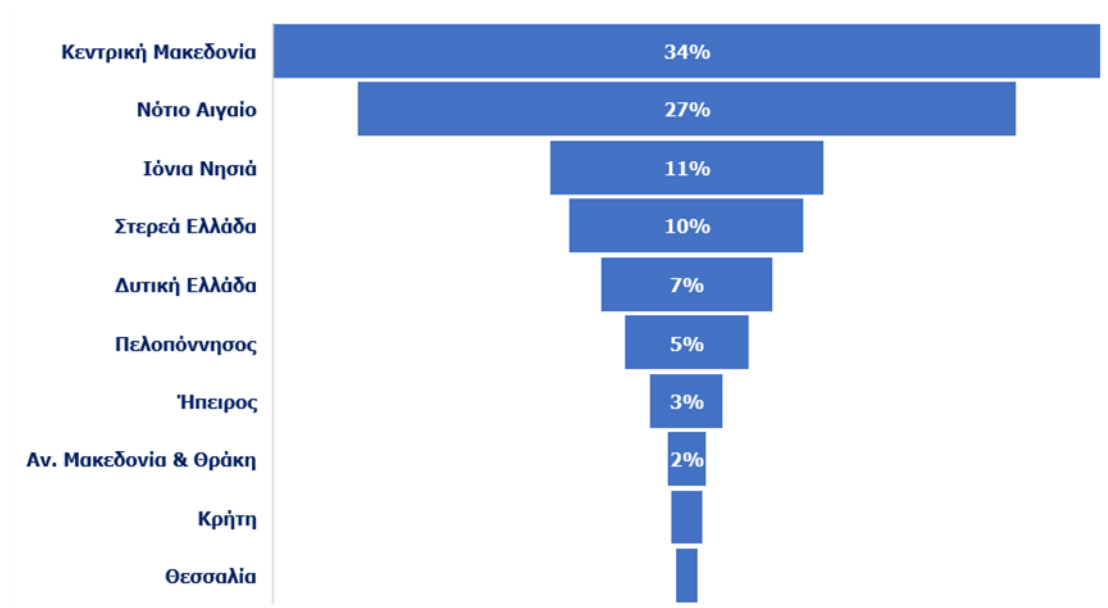

Διάγραμμα 51: Ποσοστιαία κατανομή των μονάδων κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

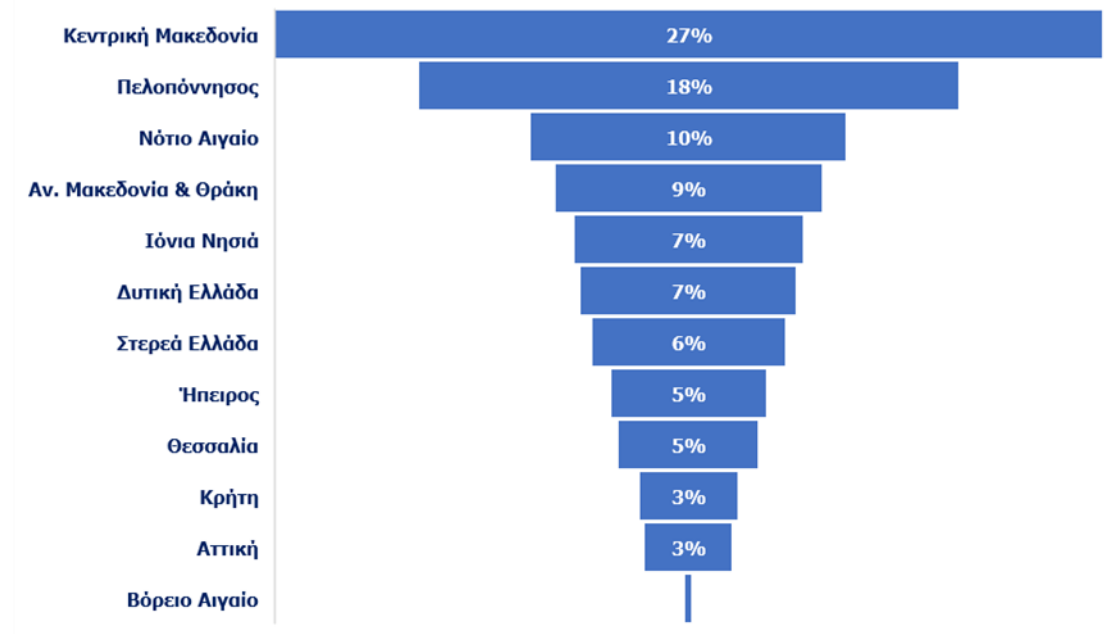
Όσον αναφορά τους οικίσκους, η εικόνα διαφοροποιείται, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων και Στερεάς Ελλάδας να καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια αντιπροσωπεύοντας το 81% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 52: Ποσοστιαία κατανομή των οικίσκων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

Τέλος, στις θέσεις των κάμπινγκ, τα μεγαλύτερα μερίδια καταγράφονται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 55% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 53: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

2.6.2 Δυναμικό κάμπινγκ στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2022 το 11% των μονάδων της χώρας, το 27% των οικίσκων και το 10% των θέσεων. Συνολικά διαθέτει 32 μονάδες με 286 οικίσκους και 2.422 θέσεις. Επιμέρους, οι Κυκλάδες καταγράφουν το 2022 το 10% των μονάδων της χώρας, το 27% των οικίσκων και το 10% των θέσεων. Συνολικά διαθέτει 29 μονάδες με 286 οικίσκους και 2.342 θέσεις.

Πίνακας 35: Δυναμικό κάμπινγκ στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

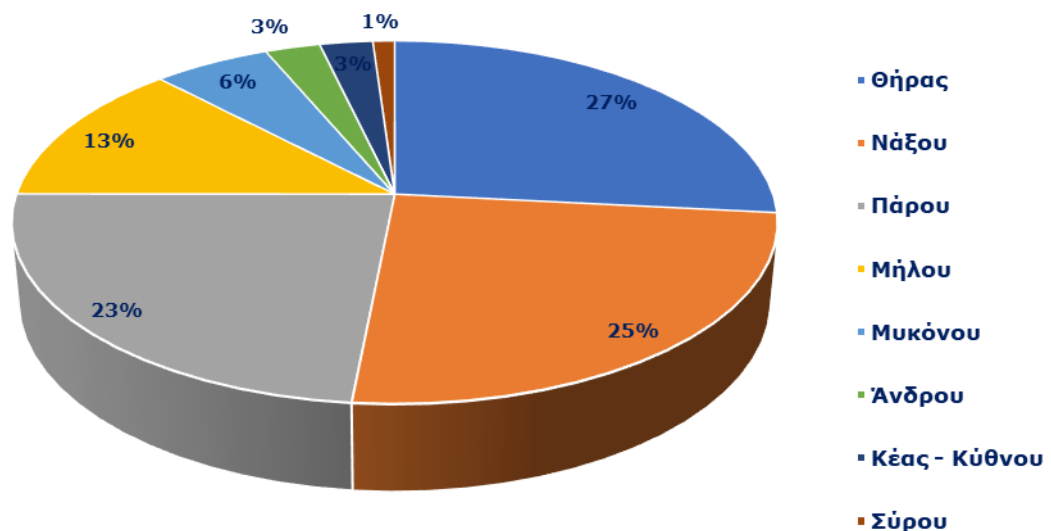
Ενότητα		4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Θήρας	Μονάδες	0	1	4	1	6
	Οικίσκοι	0	13	23	0	36
	Θέσεις	0	88	346	190	624
Νάξου	Μονάδες	0	1	4	1	6
	Οικίσκοι	0	0	21	0	21
	Θέσεις	0	30	303	250	583
Πάρου	Μονάδες	0	1	6	0	7
	Οικίσκοι	0	60	0	0	60
	Θέσεις	0	125	425	0	550
Μήλου	Μονάδες	0	1	2	1	4
	Οικίσκοι	0	12	25	0	37
	Θέσεις	0	63	138	100	301
Μυκόνου	Μονάδες	1	1	1	0	3
	Οικίσκοι	0	29	93	0	122
	Θέσεις	2	65	68	0	135
Άνδρου	Μονάδες	0	0	1	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	63	0	63
Κέας - Κύθνου	Μονάδες	0	0	1	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	61	0	61
Σύρου	Μονάδες	0	0	1	0	1
	Οικίσκοι	0	0	10	0	10
	Θέσεις	0	0	25	0	25
Σύνολο	Μονάδες	1	5	20	3	29
	Οικίσκοι	0	114	172	0	286
	Θέσεις	2	371	1.429	540	2.342

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Θήρας αντιπροσωπεύει το 27% του δυναμικού των θέσεων των Κυκλάδων με 6 μονάδες, 36 οικίσκους και 624 θέσεις,
- Η Ενότητα Νάξου διαθέτει το 25% του δυναμικού των Κυκλάδων με 6 μονάδες, 21 οικίσκους και 583 θέσεις,
- Η Ενότητα Πάρου διαθέτει το 23% του δυναμικού των Κυκλάδων με 7 μονάδες, 60 οικίσκους και 550 θέσεις,
- Η Ενότητα Μήλου διαθέτει το 13% του δυναμικού με 4 μονάδες, 37 οικίσκους και 301 θέσεις,
- Η Ενότητα Μυκόνου αντιπροσωπεύει το 6% του δυναμικού των Κυκλάδων με 3 μονάδες, 122 οικίσκους και 135 θέσεις,
- Η Ενότητα Άνδρου διαθέτει το 3% του δυναμικού με 1 μονάδα, 0 οικίσκους και 63 θέσεις,
- Η Ενότητα Κέας-Κύθνου διαθέτει το 3% του δυναμικού με 1 μονάδα, 0 οικίσκους και 61 θέσεις και
- Η Ενότητα Σύρου αντιπροσωπεύει το 1% του δυναμικού των Κυκλάδων με 1 μονάδα, 10 οικίσκους και 25 θέσεις.

Διάγραμμα 54: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.6.3 Δυναμικό κάμπινγκ στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2022 το 11% των μονάδων της χώρας, το 27% των οικίσκων και το 10% των θέσεων. Συνολικά διαθέτει 32 μονάδες με 286 οικίσκους και 2.422 θέσεις. Επιμέρους, τα Δωδεκάνησα καταγράφουν το 2022 το 1% των μονάδων της χώρας, το 0% των οικίσκων και το 0,3% των θέσεων. Συνολικά διαθέτει 3 μονάδες με 0 οικίσκους και 80 θέσεις.

Πίνακας 36: Δυναμικό κάμπινγκ στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

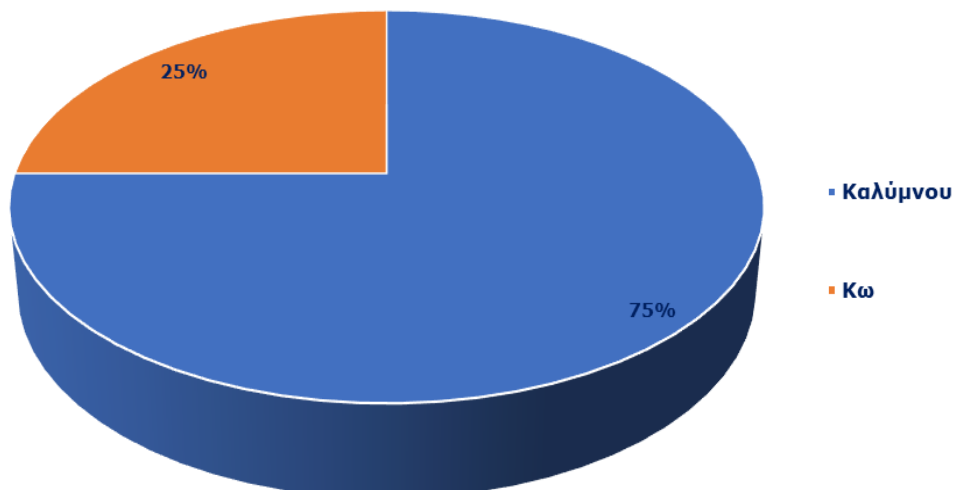
Ενότητα		4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Καλύμνου	Μονάδες	0	0	2	0	2
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	60	0	60
Κω	Μονάδες	1	0	0	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	20	0	0	0	20
Σύνολο	Μονάδες	1	0	2	0	3
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	20	0	60	0	80

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Καλύμνου αντιπροσωπεύει το 75% του δυναμικού των θέσεων των Δωδεκάνησων με 2 μονάδες, 0 οικίσκους και 60 θέσεις και
- Η Ενότητα Κω διαθέτει το 25% του δυναμικού με 1 μονάδα, 0 οικίσκους και 20 θέσεις.

Διάγραμμα 55: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Οι Παραδοσιακοί οικισμοί, είναι οικισμοί με ιδιαίτερη «ιστορική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, λαογραφική, κοινωνική και αισθητική» φυσιογνωμία διατηρώντας αναλλοίωτη την εικόνα που είχαν στον παρελθόν καθώς και τον τοπικό τους χαρακτήρα. Με ευθύνη του ΥΠΕΚΑ (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας), 867 οικισμοί έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί. Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καταγράφονται 218 παραδοσιακοί οικισμοί εκ των οποίων οι 163 στις Κυκλάδες και οι 55 στα Δωδεκάνησα.

Πίνακας 37: Παραδοσιακοί Οικισμοί στις Κυκλάδες

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ													
ΑΝΔΡΟΥ	ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟΝ	ΒΟΘΩΝ	ΘΗΡΑΣ	ΚΕΑΣ - ΚΥΘΝΟΥ	ΜΗΛΟΥ	ΜΥΚΟΝΟΥ	ΝΑΞΟΥ	ΠΑΡΟΥ	ΣΥΡΟΥ	ΤΗΝΟΥ			
ΑΝΔΡΟΣ	ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟΝ	ΒΟΘΩΝ	ΑΝΑΦΗ	ΒΟΥΡΚΑΡΙΟΝ (ΚΕΑΣ)	ΑΠΟΛΛΩΝΙΑ (ΣΙΦΝΟΥ)	ΑΝΩ ΜΕΡΑ	ΑΠΕΙΡΑΝΘΟΣ	ΜΕΣΗ ΠΟΤΑΜΙΑ	ΑΓΚΑΙΡΙΑ	ΑΝΩ ΣΥΡΟΣ	ΑΓΑΠΗ	ΞΙΝΑΡΑ	
ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ	ΑΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΕΜΠΟΡΕΙΟΝ	ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ	ΔΡΥΟΠΟΛΙΣ (ΚΥΘΝΟΥ)	ΑΡΤΕΜΩΝ (ΣΙΦΝΟΥ)	ΧΩΡΑ ΜΥΚΟΝΟΥ	ΑΓΙΑ	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ	ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΝ	ΑΡΝΑΔΟΣ	ΚΑΜΠΟΣ	
ΑΗΔΟΝΙΑ	ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΝ	ΕΞΩ ΓΩΝΙΑ	ΙΟΣ	ΚΕΑ	ΒΑΘΥ (ΣΙΦΝΟΥ)		ΑΝΩ ΠΟΤΑΜΙΑ	ΑΙΓΙΑΛΗ	ΙΣΤΕΡΝΙΟΝ	ΕΡΜΟΥΠΟΛΗ	ΒΕΡΝΑΔΑΤΟΣ	ΜΕΣΗ	
ΑΛΑΜΑΝΝΙΑ	ΚΑΤΑΚΑΛΑΙΟΙ	ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΓΩΝΙΑΣ	ΚΑΜΠΟΥ (ΙΟΥ)	ΚΟΡΗΣΣΙΑ (ΚΕΑΣ)	ΓΑΛΑΝΗ (ΣΕΡΙΦΟΥ)		ΑΝΩ ΣΑΓΚΡΙΟΝ	ΑΜΟΡΓΟΣ	ΚΩΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚΟΠΗ	ΒΩΛΑΞ	ΜΟΥΝΤΑΔΟΣ	
ΑΜΟΝΑΚΛΙΟΣ	ΜΕΣΑΡΙΑ	ΗΜΕΡΟΒΙΓΛΙΟ	ΒΟΣΤΑΣΗΣ (ΦΟΛΕΓΑΝΙ)	ΚΥΘΝΟΣ	ΚΑΣΤΡΟΝ (ΣΙΦΝΟΥ)		ΒΙΒΛΟΣ	ΘΟΛΑΡΙΑ	ΛΕΥΚΑΙ	ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑ	ΔΥΟ ΧΩΡΙΑ	ΜΠΕΡΔΕΜΙΑΡΟΣ	
ΑΠΟΙΚΙΑ	ΜΟΥΣΙΩΝΑΣ	ΘΗΡΑ	ΟΡΜΟΥ ΓΕΡΜΑΝΩΛΗ (ΙΟΥ)	ΛΟΥΤΡΑ (ΚΥΘΝΟΥ)	ΚΑΤΩ ΠΕΤΑΛΙΟΝ (ΣΙΦΝΟΥ)		ΓΑΛΑΝΑΔΟΝ	ΚΑΤΑΠΟΛΑ	ΜΑΡΑΘΙΟΝ	ΧΡΟΥΣΑ	ΙΣΤΕΡΝΙΑ	ΠΑΝΟΡΜΟΣ (ΠΥΡΓΟΣ)	
ΒΟΥΡΚΩΤΗ	ΜΠΑΤΣΙΟΝ	ΘΗΡΑΣΙΑ	ΣΙΚΙΝΟΣ	ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ (ΚΕΑΣ)	ΚΕΝΤΑΡΧΟΣ (ΣΕΡΙΦΟΥ)		ΓΛΙΝΑΡΔΟΝ	ΞΥΛΟΚΕΑΡΑΤΙΔΙΟΝ	ΜΑΡΜΑΡΑ		ΚΑΛΛΟΝΗ	ΠΛΑΤΙΑ	
ΒΡΑΧΝΟΣ	ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΝ	ΘΟΛΟΣ	ΦΟΙΝΙΚΙΑ	ΠΛΑΓΙΑ (ΚΕΑΣ)	ΚΙΜΩΛΟΣ		ΔΑΜΑΡΙΩΝΑΣ	ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤΡΟΥΜΠΟΥ	ΜΑΡΠΗΣΣΑ		ΚΑΡΔΙΑΝΗ	ΠΟΤΑΜΙΑ	
ΕΞΩ ΒΟΥΝΙΟΝ	ΠΑΛΑΙΟΠΟΛΙΣ	ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΣ	ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ		ΚΛΗΜΑ		ΚΑΤΩ ΠΟΤΑΜΙΑ	ΡΑΧΙΔΙΟΝ	ΝΑΟΥΣΑ		ΚΑΤΩ ΚΛΕΙΣΜΑ	ΣΚΑΛΑΔΟΣ	
ΚΟΡΘΙΟΝ	ΠΕΡΑ ΧΩΡΙΟ	ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΝ			ΠΑΝΑΓΙΑ (ΣΕΡΙΦΟΥ)		ΚΑΤΩ ΣΑΓΚΡΙΟΝ		ΠΑΡΟΙΚΙΑ		ΚΕΧΡΟΣ	ΣΜΑΡΔΑΚΙΟΝ	
ΛΑΜΥΡΑ	ΡΟΓΟΝ	ΜΕΣΑΡΙΑ			ΣΕΡΙΦΟΣ		ΚΕΡΑΜΩΤΗ		ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ		ΚΟΥΜΑΡΟΣ	ΣΤΕΝΗ	
ΛΙΒΑΔΙΑ	ΣΤΑΥΡΟΣ	ΟΙΑ			ΤΡΥΠΗΤΗ		ΚΙΝΙΔΑΡΟΣ				ΚΡΟΚΟΣ	ΤΑΡΑΜΠΑΔΟΣ	
ΜΕΛΙΝΑ	ΣΤΕΝΙΑΙ	ΟΡΜΟΣ ΑΜΜΟΥΔΙΟΥ			ΦΑΡΟΣ (ΣΙΦΝΟΥ)		ΚΟΡΩΝΙΣ				ΚΤΙΚΑΔΟΣ	ΤΖΑΔΟΣ	
ΜΕΝΗΤΕΣ	ΣΤΡΑΠΟΥΡΙΑΙ	ΟΡΜΟΣ ΑΡΜΕΝΗΣ			ΦΟΥΡΚΟΒΟΥΝΙ		ΚΟΡΩΝΟΣ				ΚΩΜΑ	ΤΡΙΑΝΤΑΔΟΣ	
ΜΕΣΑ ΒΟΥΝΙΟΝ	ΥΨΗΛΑ	ΠΥΡΓΟΣ			ΧΩΡΑ ΜΗΛΟΥ		ΚΟΥΡΟΥΝΟΧΩΡΙΟΝ				ΛΟΥΤΡΑ	ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ	
ΜΕΣΑΘΟΥΡΙΟΝ	ΦΑΛΛΙΚΑ						ΜΟΝΗ				ΜΑΡΛΑΣ	ΦΑΛΑΤΑΔΟΣ	
ΜΠΑΤΣΙ ΑΝΔΡΟΥ	ΧΩΝΑΙ						ΦΙΛΟΤΙΟΝ				ΜΥΡΣΙΝΗ	ΧΑΤΖΙΡΑΔΟΣ	
ΠΙΣΩ ΜΕΡΙΑ							ΧΑΛΚΕΙΟΝ				ΠΕΡΑΣΤΡΑ		

Πηγή: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας - Ενεργειαία INSETE Intelligence

Πίνακας 38: Παραδοσιακοί Οικισμοί στα Δωδεκάνησα

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ			
ΚΑΛΥΜΝΟΥ	ΚΑΡΠΑΘΟΥ	ΚΩ	ΡΟΔΟΥ
ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ (ΛΕΡΟΥ)	ΛΕΥΚΟΣ	ΕΜΠΟΡΕΙΟΣ (ΝΙΣΥΡΟΥ)	ΑΛΙΜΙΑ (ΧΑΛΚΗΣ)
ΑΓΡΙΝΩΝΤΑ	ΑΥΛΩΝΑ	ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΝ (ΝΙΣΥΡΟΥ)	ΑΡΝΙΘΑ
ΑΛΙΝΔΑ (ΛΕΡΟΥ)	ΜΕΣΟΧΩΡΙΟΝ	ΝΙΚΙΑ (ΝΙΣΥΡΟΥ)	ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΝ
ΑΡΓΟΣ	ΟΛΥΜΠΟΣ	ΠΑΛΑΙΟΝ ΠΥΛΙΟΝ	ΒΑΓΙΕΣ
ΑΡΚΙΟΙ	ΤΡΙΣΤΟΜΟΣ		ΕΜΠΟΡΕΙΟΣ (ΣΥΜΗΣ)
ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑ	ΦΟΙΝΙΚΙΟΝ		ΕΠΑΝΩ ΚΑΛΑΜΩΝ
ΒΑΘΥΣ			ΚΑΤΤΑΒΙΑ
ΒΟΘΥΝΟΙ			ΚΙΟΤΑΡΙΟΝ
ΕΜΠΟΡΕΙΟΣ			ΚΟΣΚΙΝΟΥ
ΚΑΛΥΜΝΟΣ			ΛΙΒΑΔΙΑ (ΤΗΛΟΥ)
ΚΑΜΑΡΙΟΝ			ΛΙΝΔΟΣ
ΛΑΚΚΙΟΝ (ΛΕΡΟΥ)			ΜΕΓΑΛΟΝ ΧΩΡΙΟΝ (ΤΗΛΟΥ)
ΛΙΒΑΔΙΟΝ (ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ)			ΜΕΓΙΣΤΗ
ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΟΝ (ΑΓΑΘΟΝΗΣΙΟΥ)			ΜΕΣΑΝΑΓΡΟΣ
ΜΥΡΤΕΑΙ			ΠΑΝΟΡΜΙΤΗΣ
ΠΑΝΟΡΜΟΣ			ΠΕΔΙΟΝ
ΠΑΡΘΕΝΙΟΝ (ΛΕΡΟΥ)			ΠΕΥΚΟΙ
ΠΑΤΜΟΣ			ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ
ΣΚΑΛΙΑ			ΠΡΟΦΙΛΙΑ
ΤΕΛΕΝΔΟΣ			ΣΙΑΝΑ
ΨΕΡΙΜΟΣ			ΣΥΜΗ
			ΧΑΛΚΗ
			ΧΩΡΙΟΝ
			ΨΙΝΘΟΣ

Πηγή: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας - Επεξεργασία INSETTE Intelligence

3.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ

3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανά Ενότητα

Το Πολιτισμικό δυναμικό της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου συνθέτουν αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία εθνικής και διεθνούς εμβέλειας, οχυρωματικές κατασκευές (κάστρα κλπ.), θρησκευτικά μνημεία (ναοί, μοναστήρια, εξωκλήσια), αξιόλογα οικιστικά σύνολα κ.α.

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου έχουν χαρακτηριστεί από την UNESCO 3 Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου η οποία χρονολογείται από την αρχαιότητα (408 π.χ.), το νησί της Δήλου το οποίο υπήρξε σημαντικό λατρευτικό, επειδή εκεί γεννήθηκε ο Απόλλωνας και η Άρτεμις, και εμπορικό κέντρο της αρχαιότητας και η Μονή του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου στην Πάτμο η οποία αποτελεί ίσως το σημαντικότερο μοναστηριακό συγκρότημα του Αιγαίου Πελάγους. Η Μονή είναι χτισμένη στην κορυφή του βουνού, προφανώς στην θέση του ναού της Αρτέμιδος και μιας Παλαιοχριστιανικής Βασιλικής.

Άλλοι αξιόλογοι αρχαιολογικοί πόροι της Περιφέρειας είναι ο αρχαιολογικός χώρος της Υψηλής στην Άνδρο, η προϊστορική πόλη της Αρχαίας Θήρας ένα από τα σημαντικότερα κέντρα του Αιγαίου στα προϊστορικά χρόνια, με τις προϊστορικές εγκαταστάσεις να χρονολογούνται από την Ύστερη Νεολιθική Εποχή. Η Ακρόπολη της Ρόδου η οποία αποτελούσε μια μνημειακή ζώνη με ιερά, μεγάλους ναούς, δημόσια κτίρια και υπόγειους χώρους λατρείας. Ο αρχαιολογικός χώρος της αγοράς και του λιμένος της Κω, η Ακρόπολη Ποσειδίου Καρπάθου, η αρχαία πόλη της Ιαλυσού και της Κάμειρου στην Ρόδο, ο γεωμετρικός οικισμός της Ζαγοράς Άνδρου, το ιερό του Ποσειδώνα και της Αμφιτρίτης στα Κιόνια Τήνου, η Φυλακωπή της Μήλου, ο αρχαιολογικός χώρος Σκάρκου Ίου, το Ιερό των Υρίων και η Πορτάρα στην Νάξο, ο αρχαιολογικός χώρος στη θέση Μάντρα Δεσποτικού, ο αρχαίος Οικισμός της Λίνδου, το Ασκληπιείο της Κω κ.α.

Επίσης, στην Περιφέρεια διασώζονται πλήθος οχυρωματικών κατασκευών όπως τα Κάστρα των Ιπποτών της Χάλκης, της Σίφνου, της Χώρας Καλύμνου, της Αντιμάχειας και του Περιπάτου στην Κω, του χωριού της Σύμης, του Παντελιού Λέρου, των Λειψών, Απολακκιάς κ.α.

Τέλος, στο Νότιο Αιγαίο απαντώνται αξιόλογοι πόροι εκκλησιαστικού ενδιαφέροντος όπως οι Παλαιοχριστιανικές κατακόμβες της Μήλου, η Μονή Χοζοβιώτισσας στην Αμοργό, η Παναγία η Εκατονταφυλιανή, ο Ναός της Παναγίας Κάστρου Ρόδου και η Ιερά Μονή Παναγίας Κυράς στην Κω.

Οι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου χαρακτηρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 39: Αρχαιολογικοί χώροι στις Κυκλάδες

Αρχαιολογικοί Χώροι - Μνημεία στις Κυκλάδες									
Άνδρου	Θήρας	Κέας - Κύθνου	Μήλου	Μυκόνου	Νάξου	Πάρου	Σύρου	Τήνου	
Αρχαιολογικός Χώρος Ζαγοράς	Ανοιχτό Θέατρο Οδυσσέα Ελύτη	Η Καρθαία	Ακρόπολη Αγίου Ανδρέα Σίφνου	Μυκηναϊκός Τάφος	Ακρόπολη Μαρκιανής Αμοργού	Μονή Χοζοβιώτισσας στην Αμοργό	Αρχαίο Νεκροταφείο Πάρου	Αρχοντικό Βελισσαρόπουλου (Ερμούπολη)	Κιόνια Τήνου
Αρχαιολογικός Χώρος Στρόφιλας	Αρχαία Θήρα	Μεσολιθικός Οικισμός του Μαρουλά Κύθνος	Ακρόπολη Αγίου Νικίττα Σίφνου	Νεολιθικός Οικισμός της Φτελιάς	Ακρόπολη του Πανόρμου	Ναός Αγίου Αρτεμίου στη Θέση Σταυρός	Δεσποτικό	Δημαρχείο Ερμούπολης	
Αρχαιολογικός Χώρος Υψηλής Άνδρου	Αρχαιολογικός Χώρος Σκάρκου Ίου	Νεολιθικός Οικισμός Κεφάλας Κέας	Ακρόπολη Προφήτη Ηλία Σίφνου	Ο Λόφος Παλαιόκαστρο	Αρχαία Ακρόπολη Αιγιάλης Αμοργού	Ναός Αγίου Γεωργίου Διασορίτη	Εργαστήριο Κεραμικής	Καστρι	
Οικισμός Ζαγοράς	Αρχαίος Οικισμός Παλαιόκαστρο	Προϊστορικός Οικισμός Αγίας Ειρήνης Κέας	Άσπρος Πύργος Σίφνου	Παραπορτιανή	Αρχαίο Υδραγωγείο Νάξου	Ναός Παναγίας Δροσιανής	Ιερό Ασκληπιού και Πυθίου Απόλλωνα	Κληροδότημα Κουτσοδόντη-Πρώτο	
Οικισμός Παλαιόπολης	Αρχοντικό Γεωργίου Εμμανουήλ Αργυρού (Μεσσαριά)	Πύργος Αγίας Μαρίας	Δημοτικό Σχολείο Φολεγάνδρου	Το Δήλιον	Αρχαιολογικός Χώρος Γύρουλα Νάξου	Ναός Παναγίας Πρωτόθρονης	Παναγία η Εκατονταπυλιανή	Χαλανδριανή	
Οικισμός Υψηλής	Εμπορείο		Η Φυλακωπή της Μήλου		Αρχαίος Πύργος Αγίας Τριάδας Αμοργού	Οι Κούροι	Σπήλαιο Ωλιάρου		
Παρθεναγωγείο Άνδρου	Ναός Αγίου Νικολάου Μαρμαρίτη		Κάστρο Σίφνου		Γκρόττα Νάξου	Πρώην Σχολή Ουρσουλίνων	Υποβρύχια σωστική ανασκαφή στο λιμάνι Παροικιάς Πάρου		
Πύργος Αγίου Πέτρου	Ναός Επισκοπής Θήρας		Ναός Αγίου Ιωάννη Χρυσστόμου		Η Πορτάρα	Πύργος Χειμάρρου			
	Ο Ναός του Απόλλωνα Αιγλήτη		Οι Παλαιοχριστιανικές Κατακόμβες		Ιερό των Υρίων	Τύμβος των Προγόνων			
	Οικισμός της Οίας		Παραδοσιακός Οικισμός Σερίφου		Κάστρο Χώρας Νάξου και Πύργος Γλέζου (Κρίσι)	Χώρα Αμοργού			
	Προϊστορική πόλη στο Ακρωτήρι		Σπήλαιο Νυμφών Σίφνου		Κατάπολα Αμοργού	Σπήλαιο Ζα			
	Το Καστέλι		Σπήλαιο Χρυσοσπηλιά		Μινώα Αμοργού	Σπήλαιο Αγίου Ιωάννη, Ηρακλειά			
			Το Αρχαίο Ρωμαϊκό Θέατρο						

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Πίνακας 40: Αρχαιολογικοί χώροι στα Δωδεκάνησα

Αρχαιολογικοί Χώροι - Μνημεία στα Δωδεκάνησα							
Καλύμνου	Καρπάθου	Κω	Κω	Ρόδου	Ρόδου	Ρόδου	Ρόδου
Αγία Παρασκευή Πλατάνου (Λέρος)	Παλιохριστιανική βασιλική Παρθενίου	Άγιος Λουκάς στα Άπελλα (Απέρι Καρπάθου)	Αγία Τριάδα Νικίων (Νίσυρος)	Αγία Αικατερίνη, Μεσαιωνική πόλη Ρόδου	Βιοτεχνία κατασκευής καμπανών στο Εμπορείο	Κάστρο Μεσσαριάς	Ξενοδοχείο των Ρόδων
Άγιοι Σαραντά Άλινα	Παναγιά η Γουρλομάτα	Ακρόπολη Ποσειδίου Καρπάθου	Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος Μανδρακίου	Αγία Βαρβάρα (Χάλκη)	Βρουλιά	Κάστρο Σαλάκου	Ξενοίκια Αγίας Αικατερίνης, Μεσαιωνική πόλη της Ρόδου
Άγιος Γεώργιος Δρυμώνα (Λέρος)	ΠΚΠΑ Λέρου	Διοικητήριο Κω	Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος (Επτά Βήματα) (Κως)	Αγία Παρασκευή, Μεσαιωνική πόλη Ρόδου	Δημαρχείο Χάλκης	Κάστρο Σιάννων	Οικία Ιωάννη Κωνσταντάκη
Άγιος Ισίδωρος Δρυμώνα (Λέρος)	Πύργος ιπποτικής τεχντροποιίας στο Λακκί	Επαρχείο Καρπάθου	Αλάσαρνα	Αγία Τριάδα οδού Ιπποτών, Μεσαιωνική πόλη Ρόδου	Δημοτική Αγορά Καστελλορίζου	Κάστρο των Ιπποτών Χάλκης	Παλαιόκαστρο
Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος Λακκίου (Λέρος)	Πύργος Μπελένη	Η Ιερή Βρουκούντα	Αρχαίο Στάδιο Ξυστού Κως	Αγία Τριάδα, Μεσαιωνική πόλη Ρόδου	Δημοτικό Σχολείο Μασάρων	Κάστρο Φεράκλου	Παλαιόκαστρο Καστελλορίζου
Άγιος Πέτρος Δρυμώνα (Λέρος)	Σπήλαιο Αποκάλυψης	Οικία Μαριγιάς Μαυρικάκη	Ασκληγείο Κω	Άγιοι Ανάργυροι (Χάλκη)	Δημοτικό Σχολείο στην Κρεμαστή Πεταλούδων Ρόδου	Κάστρο Χωριού Σύμης	Παλιохριστιανική βασιλική Σαλάκου
Άνω Εγκλιανός Μεσσηνίας-Ανάκτορο Νέστορος	Σωτήρας Χριστός Πλατάνου	Παλαιόκαστρο Αρκάσας Καρπάθου	Βωμός Διονύσου	Άγιος Αθανάσιος, Μεσαιωνική πόλη Ρόδου	Διοικητήριο Ρόδου	Κάστρο Ψίνθου	Παναγιά η Καθολική
Αρχοντικό Βουβάλη	Χριστός της Ιερουσαλήμ, Κάλυμνος	Ρωμαϊκή δεξαμενή στα Ριά	Δημοτικές Ιαματικές Πηγές Νισύρου	Άγιος Γεώργιος Αλιμνιάς (Αλιμνιά)	Εθνικό Θέατρο Ρόδου	Κοίμηση της Θεοτόκου	Παναγία της Λίνδου
Αρχοντικό Νικολαΐδη (Πάτμος)			Εισόδια της Θεοτόκου στο Μανδράκι	Άγιος Γεώργιος Κρητηνιάς (Κρητηνία)	Ελαιοτριβείο και Κέλλα της Εκκλησίας στο Ασκληγείο Ρόδου	Κρηναίο Οικοδόμημα (Ιερό Άμμωνα Δία)	Παναγία του Κάστρου, μεσαιωνική πόλη της Ρόδου
Βρεφικό Νεκροταφείο			Ιαματικά Λουτρά Παντελίδη	Άγιος Γεώργιος του Βουνού (Μεγίστη)	Ένδοξοι Ασώματοι	Κτίριο Αστυνομίας Σαλάκου	Πανορμίτης
Δάμος Καλύμνου			Κάστρο Αντιμάχειας	Άγιος Ελευθέριος (Χωριό)	Ενυδρείο Ρόδου	Κτίριο Τεχνικού Επιμελητηρίου Ρόδου	Πύργος Βενετοκλή
Δημοτική Αγορά Λέρου			Κάστρο Κεφάλου	Άγιος Νικόλαος Φουντουκλή (Διμυλιά)	Ζαχαροπλαστείο "Ακταίων" στο Μανδράκι	Κυμισάλα	Πύργος Γυφάδας
Δημοτικό Σχολείο Λειψών			Κάστρο Παρλέττια	Άγιος Παύλος του San Marco (Κατταβιά)	Η Αρχαία Κάμειρος	Λαδάρμειο Δημοτικό Σχολείο Ρόδου	Ροδίσι
Ιταλικό κτήριο στη Σκάλα Πάτμου			Κάστρο Περιπάτου	Ακρόπολη Ιαλυσού	Ιπποτική γέφυρα στα Κοσκινού	Λουτρό (Ιερό Άμμωνα Δία)	Σαντράπεια Αστική Σχολή
Κάστρο Ξηροκάμπου			Κάστρο Πυλίου	Αμαράντειος Σχολή Ρόδου	Καζούλειο Παρθεναγωγείο Ρόδου	Λυκιακός τάφος	Σταυρός του Πολέμου
Κάστρο Παντελίου Λέρου			Κάστρο Νερατζιάς	Αρχαία Ακρόπολη και Κάστρο Τήλου	Κάστελλος	Λυκιακός Τάφος Καστελλορίζου	Συγκρότημα Ιαματικών Πηγών Καλλιθέας
Κάστρο των Λειψών			Κτηριακό συγκρότημα κινηματοθεάτρου "Ορφεία"	Αρχαία Ακρόπολη Ρόδου	Κάστρο Αγριοσυκιάς	Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου	Σχολικό κτήριο Παραδεισίου Πεταλούδων Ρόδου
Κάστρο Χρυσοχειριάς			Κτίριο Παλαιού Σχολείου στα Νικιά Νισύρου	Αρχαία Πόλη Ιαλυσού	Κάστρο Αλιμνιάς	Μονή Αγίου Παντελεήμονος (Γάλλοι)	Ταχυδρομείο Ρόδου
Κάστρο Χώρας Καλύμνου			Λιμένας και Αρχαία Αγορά Κω	Αρχαίο Θέατρο Λίνδου	Κάστρο Απολακκιάς	Μονή Αρχαγγέλου Μιχαήλ Πανορμίτη	
Κινηματοθέατρο και Ξενοδοχείο "Λέρος"			Παλαιόκαστρο Μανδρακίου Νισύρου	Αρχαίος Οικισμός Λίνδου	Κάστρο Απολλώνων	Μονή Παναγίας της Φιλερήμου	
Μονή Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου στην Πάτμο			Παναγιά η Θερμιανή	Αρχοντικό Παπακωνσταντή (Λίνδος)	Κάστρο Κατταβιάς	Μικηναϊκό Νεκροταφείο Πυλώνα	
Μικηναϊκοί Θολωτοί Τάφοι Αστυπάλαιας			Ρωμαϊκή οικία Κω	Αστική σχολή Ρόδου	Κάστρο κπάλων	Ναός Παναγίας Κάστρου Ρόδου	
Ναός Αρτέμιδος Λέρου			Ρωμαϊκό ωδείο Κω	Αστυνομικός και Λιμενικός Σταθμός Τήλου	Κάστρο Κοσκινού	Νεκρόπολη Κορακόνηρου	
Παλαιόκαστρο Λέρου			Παναγιά η Κυρά	Βασιλική του Σωλήνα	Κάστρο Λάρδου	Νεκρόπολη Περιοχής Αγίου Ιωάννη	
Παλιохριστιανικές βασιλικές στον Πλάτανο			Χαρμύλιο	Βενετόκλειο Γυμνάσιο Ρόδου	Κάστρο Λαχανιάς	Ξενοδοχειακό Συγκρότημα "Ελαφος και Ελαφίνα"	

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Στο ανωτέρω πολιτιστικό απόθεμα της Περιφέρειας θα πρέπει να προστεθούν τα αρχαιολογικά, λαογραφικά, εκκλησιαστικά κ.α. μουσεία που καταγράφονται στην επικράτεια της.

Τα σημαντικότερα Μουσεία της Περιφέρειας είναι το αρχαιολογικό μουσείο Δήλου στο οποίο φιλοξενούνται ευρήματα από την αρχαία πόλη της Δήλου (επιτύμβια αγάλματα, ειδώλια, κοσμήματα, ψηφιδωτά κ.α.), το αρχαιολογικό μουσείο Θήρας το οποίο περιλαμβάνει συλλογές γλυπτών και επιγραφών από την αρχαϊκή μέχρι την ρωμαϊκή εποχή καθώς και κεραμικά και πήλινα ειδώλια από την γεωμετρική μέχρι την και την ελληνιστική εποχή, το Προϊστορικό μουσείο Θήρας το οποίο φιλοξενεί ευρήματα από το Ακρωτήριο και διάφορες θέσεις της Θήρας, το αρχαιολογικό μουσείο Κω στο οποίο εκτίθενται ευρήματα από τις ανασκαφές στον αρχαιολογικό χώρο της Αγοράς, τον Βωμό του Διονύσου, το Ωδείο και την Ρωμαϊκή Οικία, το αρχαιολογικό μουσείο Ίου, το αρχαιολογικό μουσείο Μυκόνου, το αρχαιολογικό μουσείο Μήλου, αρχαιολογικό μουσείο Σίφνου κ.α.

Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει για το Αρχαιολογικό Μουσείο Ρόδου και το Παλάτι του Μεγάλου Μαγίστρου τα οποία δέχονται και τον υψηλότερο αριθμό επισκεπτών στην Περιφέρεια. Συγκεκριμένα, στο αρχαιολογικό μουσείο Ρόδου εκτίθενται ευρήματα ανασκαφών όπως μυκηναϊκά κοσμήματα, αγγεία και μικροαντικείμενα από ταφικά σύνολα της Ιαλυσίας και της Καμίρου από την Γεωμετρική ως την Κλασική περίοδο, γλυπτά Κλασικής και ελληνιστικής περιόδου και ροδιακά νομίσματα ελληνιστικών χρόνων. Το Παλάτι του Μεγάλου Μαγίστρου αποτελεί το σημαντικότερο ίσως μνημείο της Ιπποκρατίας. Εκτός από κατοικία του Μεγάλου Μαγίστρου ήταν διοικητικό κέντρο των Ιπποτών και έδρα της άρχουσας κοινωνικής και πνευματικής τάξης της Ρόδου.

Η Περιφέρεια διαθέτει κάποια αξιόλογα θεματικά μουσεία στην επικράτεια της όπως το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Γουλανδρή στην Άνδρο, το Ηφαιστειολογικό Μουσείο Νισύρου, το Μουσείο Μαρμαροτεχνίας Πύργου στην Τήνο, Μουσείο Ελιάς Κυκλάδων κ.α.

Επίσης, στην Περιφέρεια καταγράφονται πλήθος λαογραφικών μουσείων στα οποία εκτίθενται αντικείμενα όπως είδη κεραμικής, πλεκτά, κεντήματα, κιλίμια, χαλιά, ξυλόγλυπτα, παραδοσιακές φορεσιές, παραδοσιακά σκεύη, εργαλεία και έπιπλα. Τα σημαντικότερα Λαογραφικά Μουσεία της Περιφέρειας είναι το Λαογραφικό Μουσείο

Θήρας, Λαογραφικό Μουσείο Απολλωνίας Σίφνου, Λαογραφικό Μουσείο Καλύμνου κ.α.

Τέλος, τα κυριότερα μουσεία εκκλησιαστικού ενδιαφέροντος στην Περιφέρεια είναι Εκκλησιαστικό Μουσείο Δρυοπίδας στην Κύθνο, το Μουσείο Εκκλησιαστικής τέχνης στην Σίφνο, η έκθεση κειμηλίων Χοζοβιώτισσας στην Αμοργό, το Βυζαντινό Μουσείο Εκατονταφυλιανής και το Μουσείο Ευαγγελίστριας στην Τήνο.

Τα αναγνωρισμένα Μουσεία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στο πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 41: Μουσεία στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Μουσεία στις Κυκλάδες								
Άνδρου	Θήρας	Κέας - Κύθνου	Μήλου	Μυκόνου	Νάξου	Πάρου	Σύρου	Τήνου
Αρχαιολογικό Μουσείο Άνδρου	Αρχαιολογική Συλλογή Ανάφης	Αρχαιολογικό Μουσείο Κέας	Αρχαιολογική Συλλογή Σερίφου	Αρχαιολογικό Μουσείο Δήλου	Αρχαιολογική Συλλογή Αμοργού	Αρχαιολογικό Μουσείο Πάρου	Αρχαιολογικό Μουσείο Σύρου	Αρχαιολογικό Μουσείο Τήνου
Αρχαιολογικό Μουσείο Παλιόπολης	Αρχαιολογικό Μουσείο Θήρας	Εκκλησιαστικό Μουσείο Δρυοπίδας	Αρχαιολογικό Μουσείο Κιμώλου	Αρχαιολογικό Μουσείο Μυκόνου	Αρχαιολογικό Μουσείο Νάξου	Βυζαντινό Μουσείο Εκατονταπυλιανής	Βιομηχανικό Μουσείο Ερμούπολης	Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού
Καίρειος Βιβλιοθήκη- "Οικία Μιχαήλ Ε. Κυδωνιέως"	Αρχαιολογικό Μουσείο Ίου	Λαογραφικό Μουσείο Δρυοπίδας	Αρχαιολογικό Μουσείο Μήλου	Λαογραφικό Μουσείο	Έκθεση Κειμηλίων Χοζοβιώτισσας	Μουσείο Γλυπτικής «Νίκος Περαντίνος»	Ιστορικό Αρχείο Κυκλάδων	Μουσεία Ευαγγελίστριας
Μουσείο Ελιάς Κυκλάδων	Λαογραφικό Μουσείο		Αρχαιολογικού Μουσείο Σίφνου	Ναυτικό Μουσείο Αιγαίου	Μουσεία Απειράνθου Νάξου	Μουσείο Κυκλαδικής Λαογραφίας		Μουσείο Μαρμαροτεχνίας Πύργου
Μουσείο Λαογραφίας και Χριστιανικής Τέχνης	Λαογραφικό Μουσείο Σικίνου		Εκκλησιαστικό Μουσείο Αγίας Τριάδας			Μουσείο Νάουσας		Μουσείο Τηνίων Καλλιτεχνών
Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Γουλανδρή	Μουσείο Οίνου		Λαογραφικό και Ναυτικό Μουσείο					Μουσείο Υστερνιωτών Καλλιτεχνών
Ναυτικό Μουσείο Άνδρου	Μουσείο Ορυκτών και Απολιθωμάτων		Λαογραφικό Μουσείο Απολλωνίας Σίφνου					
	Μουσείο Προϊστορικής Θήρας		Λαογραφικό Μουσείο Μήλου					
	Ναυτικό Μουσείο		Λαογραφικό Μουσείο Σερίφου					
	Οικολογικό-Λαογραφικό Μουσείο Φολεγάνδρου		Μεταλλευτικό Μουσείο Μήλου					
			Μουσείο Εκκλησιαστικής Τέχνης Σίφνου					
			Ναυτικό Μουσείο Μήλου					

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Πίνακας 42: Μουσεία στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα

Μουσεία στα Δωδεκάνησα			
Ρόδου	Κω	Καλύμνου	Καρπάθου
Αρχαιολογικό Μουσείο Καστελόριζου	Αρχαιολογικό Μουσείο Κω	Αρχαιολογικό Μουσείο Αστυπάλαιας	Αρχαιολογική Συλλογή Κάσου
Αρχαιολογικό Μουσείο Ρόδου	Αρχαιολογικό Μουσείο Νισύρου	Αρχαιολογικό Μουσείο Καλύμνου	Αρχαιολογικό Μουσείο Καρπάθου
Αρχαιολογικό-Λαογραφικό Μουσείο Σύμης	Ηφαιστειολογικό Μουσείο Νισύρου	Αρχοντικό Βουβάλη	Λαογραφικό Μουσείο Κάσου
Δημοτική Πινακοθήκη Ρόδου	Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Νισύρου	Λαογραφικό Μουσείο Καλύμνου	Λαογραφικό Μουσείο Μενετών Καρπάθου
Εβραϊκό Μουσείο		Μουσείο Θαλάσσιων Ευρημάτων Βαλσαμίδα	
Ενυδρείο Ρόδου		Ναυτικό Μουσείο Καλύμνου	
Κοσμητική Συλλογή Ρόδου		Νικηφόρειο Εκκλησιαστικό και Λαϊκό Μουσείο Λειψών	
Λαογραφικό Καστελόριζου		Το Σκευοφυλάκιο Μουσείο Πάτμου	
Μουσείο Νεοελληνικής Τέχνης Ρόδου			
Μουσείο του Πανορμίτη			
Ναυτικό Μουσείο Σύμης			
Παλάτι Μεγάλου Μαγίστρου Ιπποτών Ρόδου			

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.3 ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ, 2022

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου βραβεύτηκαν το 2022 ενενήντα έξι παραλίες με γαλάζια σημαία⁶. Συγκεκριμένα:

- Ενότητα Ρόδου (55): Αμμούδες Φαληράκι/Mitsis Alila Resort, Αμμούδες Φαληράκι/Elysium Resort, Αμμούδες Φαληράκι/Rodos Palladium, Άντονι Κουίν, Αφάντου 2/Irene Palace, Αφάντου 2/Port Royal, Βληχά/Lindos Mare & Lindos Blu, Γαλούνι Κοκκινόγια/Boutique 5 Hotel, Γαλούνι Κοκκινόγια/Magia Exclusive Resort, Γαλούνι Κοκκινόγια/Mitsis Rodos Village, Γαλούνι Κοκκινόγια/Princess Adriana Resort, Ενυδρείο 1-Άγαλμα Διαγόρα, Ενυδρείο 2-Grand Hotel, Ενυδρείο 3-Έλλη, Ενυδρείο 4 Καζίνο, Θεολόγος, Ιξιά/Rhodes Bay Hotel, Ιξιά/Rodos Palace, Καβουράκια/Amilia Mare & Paradise Village, Καθαρά, Καλλιθέα, Κιοτάρι, Κιοτάρι 3/Rodos Princess Beach, Κιοτάρι Αγγελιένα 1, Κιοτάρι Αγγελιένα 2, Κολύμπια Α-Λιμανάκι/Atlantica Imperial, Κολύμπια/Mythos Beach, Κολύμπια/Μικρή Πόλη, Λαδικό, Λάρδος 1/Lindos Princess Beach, Λάρδος 3/Lindian Village, Λαχανιά/Atrium Prestige, Μαντώματα, Μεγάλη Γη/Atlantica Dreams Resort, Μεγάλος Γιαλός - Λίνδος, Μικρός Γιαλός -Λίνδος, Ρένη, Ρένη 1/Sunwing Kallithea Beach, Ρένη Καλάθου/Atrium Palace, Στεγνά/Porto Angeli, Τραουνού, Τριάντα Β/Sun Beach Resort, Τριάντα/Electra Palace Resort, Τσαμπίκα, Τσαμπίκα Συμιακή, Φαληράκι 1/Eesperides, Φαληράκι 2/Amada Colossos, Φαληράκι 3/Eesperos Palace, Φαληράκι 4/Καλυψώ, Φαληράκι 5/Blue Sea, Φαληράκι 5/Epsilon, Φαληράκι Α, Φαληράκι-Καστράκι/Grecotel Lux Me Dama Dama, Ψαλτός/Mitsis Lindos Memories Resort,
- Ενότητα Κω (12): Άκρο Χελώνας/Robinson Club Daidalos, Βουνό/Mitsis Hotels, Γουρνιατής/Atlantica Beach Resort Kos, Κέφαλος/Ikos Aria, Κρητικά-Atlantis Hotel, Λάμπη/Blue Lagoon, Μαρμάρι/Caravia Beach, Μαρμάρι/Royal Park, Μπαμιαλίκι/Astir Odysseus, Πευκοκεφαλή-Αγ. Φωκάς/Oceanis, Τρούλος/Neptune Hotels, Ψαλίδι/Mitsis Ramira Beach Hotel,
- Ενότητα Άνδρου (1): Δελαβόγια/Aneroussa Beach,
- Ενότητα Τήνου (1): Αγ. Φωκάς/Μαραθιά,
- Ενότητα Μυκόνου (1): Καλαφάτης/Aphrodite Beach Resort,
- Ενότητα Σύρου (6): Αγκαθωπές, Αζόλιμνος, Βάρη, Γαλησσάς, Κίνι, Φοίνικας,
- Ενότητα Κέας-Κύθνου (3): Γιαλισκάρι, Κούνδουρος, Οτζιάς,

⁶ Τα στοιχεία για τις γαλάζιες σημαίες προέρχονται από την ιστοσελίδα blueflag.gr

- Ενότητα Πάρου (5): Λιβάδια, Λογαράς, Μάρπησσα/Χρυσή Ακτή, Πούντα, Τσερδάκια,
- Ενότητα Θήρας (9): Αγ. Γεώργιος, Βλυχάδα, Καμάρι 1, Καμάρι 2, Περίβολος, Περίσσα, Μαγγανάρι, Μυλοπόταμος, Όρμος και
- Ενότητα Μήλου (3): Προβατάς, Καμάρες, Πλατύς Γιαλός.

3.4 ΜΑΡΙΝΕΣ

Σύμφωνα με το Τμήμα Χωροθέτησης Υποδομών Θαλάσσιου Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού, στην Ελλάδα έχουν χωροθετηθεί με πράξη χαρακτηρισμού 60 μαρίνες με δυναμικό 18.661 θέσεων. Αρκετές από τις μαρίνες, είναι βραβευμένες από το πρόγραμμα «Γαλάζιες Σημαίες της Ευρώπης». Επίσης, έχουν χωροθετηθεί 95 Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών με 6.624 θέσεις ελλιμενισμού καθώς και 12 ξενοδοχειακοί λιμένες/τουριστικές λιμενικές εγκαταστάσεις με δυναμικότητα 362 θέσεων.

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καταγράφονται πέντε μαρίνες με 1.512 θέσεις ελλιμενισμού. Συγκεκριμένα, οι μαρίνες ανά Ενότητα είναι:

- Ενότητα Ρόδου: Μανδράκι Ρόδου (175 θέσεις) και Σφαγεία Ρόδου (563 θέσεις),
- Ενότητα Μυκόνου: Τούρλος (270 θέσεις),
- Ενότητα Σύρου: Πηδάλι (254 θέσεις) και
- Ενότητα Κω: Κως (250 θέσεις).

Επίσης, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου έχουν χωροθετηθεί και δέκα οχτώ Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών με 920 θέσεις ελλιμενισμού. Συγκεκριμένα, στις Κυκλάδες καταγράφονται 6 Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών (1 στην Ενότητα Θήρας, 2 στην Ενότητα Νάξου, 1 στην Ενότητα Μήλου, 1 στην Ενότητα Άνδρου και 1 στην Ενότητα Πάρου) με 308 θέσεις ελλιμενισμού και στα Δωδεκάνησα 12 Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών (7 στην Ενότητα Καλύμνου, 2 στην Ενότητα Κω, 2 στην Ενότητα Ρόδου και 1 στην Ενότητα Καρπάθου) με 612 θέσεις ελλιμενισμού. Τέλος, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καταγράφονται και δύο ξενοδοχειακοί λιμένες (1 στην Κω και 1 στην Πάρο) με 47 θέσεις ελλιμενισμού.

3.5 ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Ιαματικές πηγές ονομάζονται οι πηγές τα νερά των οποίων έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά νερά πηγάζουν από πετρώματα και κατά τη διαδρομή τους μέχρι την επιφάνεια της Γης, αποκτούν τα μεταλλικά συστατικά τους στα οποία οφείλεται και η θεραπευτική τους δράση. Το Ελληνικό Κράτος μέσω της Ειδικής Επιτροπής Προστασίας Φυσικών Ιαματικών Πόρων του [Υπουργείου Τουρισμού](#) είχε προβεί στην αναγνώριση 82 Ιαματικών Φυσικών Πόρων.

Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου έχουν αναγνωριστεί οκτώ Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι:

- Νερό πηγής Αγίων Αναργύρων Κύθνου,
- Νερό πηγής Κακάβου Κύθνου,
- Νερό ιαματικών λουτρών Λάκκου Αδάμαντα Μήλου,
- Νερό από πηγάδι οικισμού Θερμών Καλύμνου,
- Νερό ιαματικής πηγής Καλλιθέας Ρόδου,
- Πηγή Μανδρακίου, Δήμου Νισύρου,
- Εμπρός Θέρμη – Αγ. Φωκά Κω και
- Πηγή Λουτρών Παντελίδης «Ιπποκράτης», Νίσυρος.

3.6 ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου διαθέτει ένα επισκέψιμο σπήλαιο στην επικράτεια της, το σπήλαιο Ωλιάρου ή Αντιπάρου. Το σπήλαιο Ωλιάρου ή Αντιπάρου βρίσκεται 8 χλμ. από την Χώρα της Αντιπάρου και είναι το μοναδικό κατακόρυφο σε όλη την Ευρώπη, βάθους τουλάχιστον 85 μέτρων. Το «Καταφύγι» ή «Σπήλαιο του Αγίου Ιωάννη» όπως είναι γνωστό, φιλοξενεί εκπληκτικούς σταλακτίτες και σταλαγμίτες ενώ εκεί θα βρείτε τον παλαιότερο σταλακτίτη της Ευρώπης που εκτιμάται ότι είναι 45 εκατομμυρίων ετών. Το σπήλαιο ανακαινίστηκε το 2009, στο πλαίσιο της οποίας δημιουργήθηκε μια σκάλα με 411 σκαλιά.

3.7 ΓΚΟΛΦ

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και συγκεκριμένα στο νησί της Ρόδου στην περιοχή Αφάντου συναντάμε ένα γήπεδο γκολφ, το Afandou Golf Course. Το γήπεδο είναι 18 οπών, par-73, σχεδιασμένο από τον διάσημο αρχιτέκτονα Donald Harradine. Η έκταση των εγκαταστάσεων ξεπερνά τα 500 στρέμματα και απέχει 22χλμ. από την πόλη της Ρόδου.

3.8 ΚΑΖΙΝΟ

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου διαθέτει στην επικράτεια της 2 Καζίνο, το Καζίνο Σύρου στην Ερμούπολη και το καζίνο Ρόδου στο ξενοδοχείο Hotel Casino Grande Albergo delle Rose.

Το καζίνο της Σύρου στεγάζεται στο πρώην ξενοδοχείο «Ευρώπη» σε ένα παραδοσιακό κτίριο που χρονολογείται από το 1830, ενώ η λειτουργία του Καζίνο ξεκίνησε τον Απρίλιο του 1997.

Το καζίνο της Ρόδου στεγάζεται στο ξενοδοχείο Hotel Casino Grande Albergo delle Rose και βρίσκεται σε απόσταση μερικών λεπτών από το κέντρο της Πόλης της Ρόδου. Το κτίριο κτίστηκε από τους Ιταλούς το 1927 ενώ δύο χρόνια αργότερα άνοιξε επίσημα και η αίθουσα καζίνο.

3.9 ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ

Σύμφωνα με γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων του [Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού](#) απελευθερώθηκαν μέσω ΚΥΑ, οι οργανωμένες και καθοδηγούμενες καταδύσεις σε 91 ναυάγια πλοίων και αεροπλάνων. Τα ναυάγια (24) που αποδίδονται στην καταδυτική κοινότητα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι:

- Υπερωκεάνιο Βρετανικός (HMHS Britannic). Βυθίστηκε την 21η Νοεμβρίου 1916, από πρόσκρουση σε νάρκη, έξω από το λιμάνι της Κέας. Ανώτατο βάθος 130 μέτρα.
- Υπερωκεάνιο S/S Burdigala. Βυθίστηκε την 14η Νοεμβρίου 1916, δυο περίπου ναυτικά μίλια νοτιοδυτικά του ακρωτηρίου Άγιος Νικόλαος της Κέας, από πρόσκρουση σε νάρκη. Ανώτατο βάθος 73 μέτρα.
- Τροχοφόρο ατμόπλοιο ΠΑΤΡΙΣ. Βυθίστηκε την 23^η Φεβρουαρίου 1868 μετά από πρόσκρουση σε ύφαλο στην Κούντουρο της Κέας. Ανώτατο βάθος 55 μέτρα.
- Αντιτορπιλικό «ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΟΛΓΑ». Βυθίστηκε την 26η Σεπτεμβρίου 1943 στο Λακκί της Λέρου, κατόπιν αεροπορικής επιδρομής της Luftwaffe. Ανώτατο βάθος 40 μέτρα. Πολεμικό πλοίο.
- Επιβατηγό ΠΑΝΟΡΜΙΤΗΣ, Τέλενδος. Βυθίστηκε την 26η Ιανουαρίου 1966, ταξιδεύοντας από την Λέρο στην Κάλυμνο, κατόπιν πυρκαγιάς και πρόσκρουσης στα βράχια της ακτής. Ανώτατο βάθος 40 μέτρα.
- Φορτηγό πλοίο ΒΔ του ακρωτηρίου Κοραή, Λέρος. Βυθίστηκε τον Σεπτέμβριο 1943, από τορπίλη γερμανικού αεροσκάφους στον όρμο Παρθένι, βόρεια της Λέρου. Ανώτατο βάθος 43 μέτρα.
- Αμερικάνικο αποβατηγό στο Λακί Λέρου. Τα στοιχεία ταυτοποίησής του δεν είναι γνωστά, ούτε και οι συνθήκες βύθισής του. Είναι αμερικανικής κατασκευής και προφανώς αποτελεί τμήμα της βοήθειας του δόγματος Τρούμαν στην μεταπολεμική Ελλάδα. Βρίσκεται σε βάθος 40 μέτρων. Πολεμικό πλοίο.
- Λέρος, Γερμανικό αποβατικό τύπου. Βυθίστηκε την 12η Νοεμβρίου 1943, στα ΒΑ της βραχονησίδας Στρογγυλή στη Λέρο κατόπιν κανονιοβολισμού. Ανώτατο βάθος 20 μέτρα. Πολεμικό πλοίο.
- Ελληνικό φορτηγό ατμόπλοιο ΑΡΤΕΜΙΣ ΠΙΤΑ. Επιταγμένο από τον γερμανικό στρατό κατοχής, βυθίστηκε από συμμαχικά αεροσκάφη την 21η Φεβρουαρίου 1943, στον Αδάμαντα της Μήλου. Μέγιστο βάθος 45 μέτρα.

- Ισπανικό φορτηγό ατμόπλοιο SAN EDUARDO. Βυθίστηκε από βρετανικό αεροσκάφος την 9η Μαΐου 1943 νοτιοδυτικά της Σερίφου. Μέγιστο βάθος 52 μέτρα.
- Ιταλικό φορτηγό ατμόπλοιο CITTA DI TRIPOLI. Βυθίστηκε από το βρετανικό υποβρύχιο HMS TORBAY, την 2α Ιουλίου 1941, βορειοδυτικά της Κέας. Μέγιστο βάθος 120 μέτρα.
- Γαλλικό επιβατηγό πλοίο THEOPHILE GAUTIER. Βυθίστηκε από το βρετανικό υποβρύχιο HMS TALISMAN την 11η Ιουνίου 1941, στα βόρεια της Κέας. Μέγιστο βάθος 110 μέτρα.
- Ελληνικό φορτηγό ατμόπλοιο ΣΙΦΝΟΣ. Βυθίστηκε από τη γερμανική αεροπορία, τον Απρίλιο του 1941, βόρεια της Μήλου. Μέγιστο βάθος 76 μέτρα.
- Βελγικό φορτηγό πλοίο PORTUGAL. Βυθίστηκε, λόγω πρόσκρουσης, την 4η Οκτωβρίου 1957, στον ύφαλο Τρυπητή (βορειοδυτική Μακρόνησος). Μέγιστο βάθος 35 μέτρα.
- Bristol Beaufighter, Πάρος. Καταρρίφθηκε από γερμανικά πυρά το φθινόπωρο του 1943 στα νοτιοανατολικά της Πάρου. Μέγιστο βάθος 40 μέτρα. Πολεμικό αεροσκάφος.
- Βρετανικό αεροσκάφος Vickers Wellington Mk.XIII. Καταρρίφθηκε από γερμανικά πυρά, την 7^η Νοεμβρίου 1943, ανατολικά της Σίφνου. Βάθος 72 μέτρα. Πολεμικό αεροσκάφος.
- Bristol Beaufighter, Νάξος. Το αεροπλάνο καταρρίφθηκε, τον Νοέμβριο 1943, κατόπιν αερομαχίας με δύο γερμανικά Arado 196. Προσθαλασσώθηκε μισό μίλι ανοιχτά από το ακρωτήριο Κούρουπας, στην Δυτική ακτή της Νάξου. Βάθος 34 μέτρα. Πολεμικό αεροσκάφος.
- Junkers 52, Λέρος. Κατέπεσε από συμμαχικά πυρά την 13η Νοεμβρίου 1943, στην Άνω Σύμη της Λέρου. Μέγιστο βάθος 51 μέτρα. Πολεμικό αεροσκάφος.
- Junkers 52, Κέα. Προσθαλασσώθηκε, Σεπτέμβριο 1943, ανοιχτά της Κέας. Μέγιστο βάθος 63 μέτρα. Πολεμικό αεροσκάφος.
- Arado Ar 196, Λέρος. Βρίσκεται ανατολικά του ακρωτηρίου Μαύρους Κάβους σε βάθος 20 μέτρων και μεταφέρθηκε στο σημείο παρασυρόμενο από δίχτυα αλιευτικού σκάφους. Πολεμικό αεροσκάφος.
- Heinkel 111, Λέρος. Βρίσκεται βυθισμένο Β.Δ. του κόλπου Μπλεφούτι, σε βάθος 16 μέτρων. Μεταφέρθηκε παρασυρόμενο από δίχτυα αλιευτικού σκάφους. Πολεμικό αεροσκάφος.
- Ιταλική φορτηγίδα, Λακκί Λέρος. Ιταλική φορτηγίδα καθέλκυσης μεταλλικού ανθυποβρυχιακού δικτύου προστασίας λιμένος. Βυθίστηκε Σεπτέμβρη ή Οκτώβρη, 1943. Μέγιστο βάθος 41 μέτρα.

- Γερμανικό αεροπλάνο Arrado 196, Ηρακλεία. Καταρρίφθηκε, κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Βρίσκεται στον όρμο Αλιμνιά της Ηρακλείας, σε βάθος 11 μέτρων.
- Αγνώστων στοιχείων ναυάγιο στην Παλαιά Καμμένη, Σαντορίνης. Σκάφος μήκους 30 μέτρων, που κατά τις μαρτυρίες, βυθίστηκε κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Βάθος 15 μέτρα.

Επίσης, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σχεδιάζει την δημιουργία καταδυτικών πάρκων σε Νάξο, Πάρο, Κάλυμνο και Λέρο με σκοπό την προσέλκυση καταδυτικού τουρισμού. Το έργο εντάσσεται στο Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Interreg V-A Ελλάδα – Κύπρος 2014-2020 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ 85%) και από εθνικούς πόρους (15%). Το έργο έχει διάρκεια τρία χρόνια και συνολικό προϋπολογισμό € 3,27 εκατ.

Τέλος, στα περισσότερα νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου δραστηριοποιούνται εξειδικευμένες εταιρείες οι οποίες προσφέρουν εκπαιδευτικά προγράμματα και εκδρομές κατάδυσης στο Αιγαίο Πέλαγος.

3.10 ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ⁷

Οι κυριότερες πεζοπορικές διαδρομές που καταγράφονται στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανά νησί είναι:

Άνδρος

- Μπατσι-Κατάκοιλος-Άρνη,
- Γαύριο-Αγ. Ελεούσα,
- Γαύριο-Άγιος Πέτρος-Πύργος-Παραλία,
- Άνω Άγιος Πέτρος-Μπατσι,
- Χώρα-Μένητες-Μονή Παναχράντου,
- Χώρα-Λιβιάδια-Μονή Παναχράντου,
- Χώρα-Αποίκια-Βουρκωτή,
- Χώρα-Συνετί-Όρμος Κορθίου,
- Βραχνού-Όρμος Κορθίου,
- Όρμος-Κοχύλου-Διποτάματα-Συνετί,
- Όρμος-Αηδόνια-Αη Γιάννης-Κρεμμύδες,
- Μεσαθούρι-Ευρούσες-Αποίκια,
- Βουρκωτή-Μονή Αγίου Νικολάου-Παραλία Άχλα,
- Μπατσι-Άρνη-Βουρκωτή-Αποίκια-Χώρα,
- Μεσαριά-Μονή Παναχράντου,
- Λιβιάδια-Βραχνού-Αλαδινού-Βακόνι,
- Απροβάτου-Πιτροφός-Στραπουριές,
- Σταυροπέδα-Μονή Παναχράντου.

Σαντορίνη

- Διάσχιση Νέας Καμμένης,
- Θηρασιά-Μανωλάς-Κόρφος,
- Μανωλάς-Μονή Παναγίας,
- Μανωλάς-Προφήτης Ηλίας,
- Φηρά-Οία,
- Οία-Αμμούδι,
- Φοινικιά-Κουλούμπος,
- Ημεροβίγλι-Σκάρος,

---

⁷ [TopoGuide](#) & google search

- Πύργος-Προφήτης Ηλίας-Μοναστήρι-Αρχαία Θήρα,
- Πύργος-Αγιώργης-Επισκοπή,
- Μέσα Γωνιά-Πύργος-Εμπορειό,
- Μεγαλοχώρι-Πύργος,
- Πύργος-Βόθωνας,
- Ακρωτήριο-Όρμος Μπάλου,
- Φάρος-Ακρωτήριο,
- Ακρωτήριο-Βλυχάδα,
- Καμάρι-Αρχαία Θήρα-Περίσσα,
- Θέρμη-παραλία Χριστός,
- Μεγαλοχώρι-Λουτρά Πλάκας.

Ανάφη

- Κατάβαση στον Άγιο Αντώνιο,
- Ανάβαση στην Καλαμιώτισσα,
- Ανάβαση στη Βίγλα,
- Αρχαία Ανάφη-Καλαμιώτισσα,
- Διάσχιση Χώρα-Δράπανο,
- Χώρα-Μονή Καλαμιώτισσας,
- Μ. Ζωοδόχου Πηγής-Άγ. Αντώνιος.

Ίος

- Χώρα-Άγιος Σπυρίδωνας-Περιβόλια-Άγιος Προκόπιος-Πελεκανιά,
- Πελεκανιά-Πατέλας Βιγλάρη-Μουσείο Γαϊτη-Θέατρο Οδυσσέα Ελύτη-Ανεμόμυλοι-Χώρα,
- Άγιος Προκόπιος-Περιβόλια-Επάνω Κάμπος-Ελληνικά-Γέφυρα Πρετέση-Σκάρκος-Χώρα,
- Χώρα-Παραλία Κολιτσάνοι,
- Λιμάνι-Παραλία Βαλμά.

Σίκινος

- Κάστρο-Αλοπρόνοια,
- Κάστρο-Επισκοπή-Άγιος Παντελεήμονας-Αλοπρόνοια,
- Κάστρο-Μάλτα.

Φολέγανδρος

- Αγκάλη-Παλιοθεμωνιές,
- Άνω Μεριά-Χώρα,
- Χώρα-Αγκάλη-Άγιος Νικόλαος,
- Χώρα-Καραβοστάση,
- Παλιοθεμωνιές-Ταξιάρχη,
- Ταξιάρχης-Άνω Μεριά.

Κέα

- Άγιος Συμεών-Άγιος Φίλιππος,
- Χαβουνά-Καλησκιά,
- Χαβουνά-Άγιος Ταξιάρχης-Πηγαδάκι-Καλησκιά-Καρθαία,
- Ελληνικά-Παναγία Λουτριανή,
- Ελληνικά-Ορκός,
- Ιουλίδα-Οτζιάς,
- Ιουλίδα-Ελληνικά,
- Ιουλίδα-Ποίσσεσες,
- Ιουλίδα-Σπαθί,
- Ιουλίδα-Συκαριά,
- Ακρωτήριο Κόκκας,
- Μονή Καστριανής-παραλία Καστριανή,
- Κάτω Μεριά-Καρθαία,
- Ποίσσεσες-Κάτω Μεριά,
- Κορησσία-Ιουλίδα,
- Ιουλίδα-Αρχαία Καρθαία,
- Σταυρουδάκι-Καρθαία.

Κύθνος

- Χώρα-Λουτρά,
- Χώρα-Δρυοπίδα,
- Λουτρά-Κάστρο Ωριάς,
- Δρυοπίδα-Λεύκες,
- Δρυοπίδα-Κανάλα,
- Δρυοπίδα-Άγιος Κωνσταντίνος-Κανάλα,
- Διάσχιση των μεταλλείων Κακόβολου,
- Χώρα-Άγ. Ιωάννης,

- Άγ. Στέφανος-Άγ. Ιωάννης,
- Δρυοπίδα-Επισκοπή,
- Φλαμπούρια-Μέριχας,
- Χώρα-Απόκρουση,
- Κακόβολος-Κολώνα.

Κίμωλος

- Χωριό-Ξαπλοβούνι-Άγ. Νικόλαος-Καρράς-Γούπα,
- Χωριό-Σκιάδι-Μαυροσπήλια,
- Χωριό-Σελάδι-Μαυρόδασος-παραλία Ελληνικά,
- Χωριό-Παλιόκαστρο-παραλία Κάστρο,
- Χωριό-Πέρου-Μοναστήρια-Σούφι,
- Χωριό-Χίμελη-παραλία Αγιόκλημα,
- Χωριό-Πατελίδα-παραλία Μακρόπουντα,
- Χωριό-Ρούπας-παραλία Μοναστήρια-παραλία Σούφι,
- Σελάδι-Μακρυπούντα,
- Σελάδι-Μαυροσπηλιά,
- Χωριό-Ελληνικά,
- Επάνω Μυρσίνη-Φάρος.

Μήλος

- Κατακόμβες-Ρωμαϊκό Θέατρο-Προφήτης Ηλίας-Αφροδίτη της Μήλου,
- Ζεφυρία-παραλία Αγίας Κυριακής,
- Φυλακωπή-Παπάφραγκας-Πάχαινα-Άγιος Κωνσταντίνος-Μύτικας-Σαρακίνικο-Μανδράκια,
- Πορεία στο Βάνι,
- Τρυπητή-Κλήμα,
- Ανάβαση στον Προφήτη Ηλία,
- Μύτικας-Άγιος Κωνσταντίνος,
- Αδάμας-Νύχια,
- Πολλώνια-Φυλακωπή-Πάχαινα-Βούδια,
- Αδάμας-Τρυπητή-Πλάκα,
- Ζεφυρία-Θειωρυχεία,
- Αλυκές-Ηφαιστειο,
- Αδάμας-Ακρωτήρι Βάνι-Αγκάθια,
- Ακρωτήριο Βάνι-Αγία Μαρίνα.

Σέριφος

- Παναγιά-Μέγα Λιβάδι,
- Χώρα-Καλλιτσος,
- Παναγιά-Συκαμιά,
- Άγιος Βλάσης-Κουταλάς.

Σίφνος

- Περίπατος Απολλωνία-Ελεήμονας,
- Απολλωνία-Τρεις Πηγές-Γλύστρες-Απολλωνία,
- Φυρόγεια-Μοναστήρι Προφήτη Ηλία,
- Προφήτης Ηλίας Τρουλακίου,
- Τρουλάκι-Άγιος Νικήτας-Χώνη,
- Καδέ-Μυκηναϊκή Ακρόπολη του Αγίου Ανδρέα,
- Πλατύς Γιαλός-Αϊ Γιώργης της Φυκιάδας,
- Αρτεμώννα-Παναγιά Πουλάτη,
- Βαθύ-Πλατύ Γιαλό,
- Εξάμπελα-Αγία Φωτεινή,
- Ξέβρης-Άγιος Συμεών,
- Αρτεμώννας-Κάστρο-Φάρος,
- Χερσόνησος-Φάρος Κοφτού.

Σύρος

- Ερμούπολη-Σα Μιχάλης,
- Γαλησάς-Άγιος στέφανος,
- Κάμπος-Γριά Σπηλιά-Γράμματα,
- Κάμπος-Μαρμάρι,
- Κίνι-Βαρβαρούσα,
- Πλατεία Βουνί-Καστρί,
- Ποσειδωνία-Φάρος Βιγλοστάσι,
- Σένερο-Δελφίνοι-Κίνι,
- Μαύρη Ράχη-Σύριγγας-Σχιζομενές,
- Στάση Βαγγέλη-Φάρος Βιγλοστάσι.

Νάξος

- Φιλότι-Ζας,
- Τσικαλαριό-Άνω Σαγκρί,

- Άνω Σαγκρί-Καστράκι,
- Διάσχιση Ζα,
- Γαλανάδο-Μέση Ποταμιά,
- Κορωνίδα-Απόλλωνας,
- Κεραμωτή-Ταμειευτήρα Φανερωμένης,
- Απείρανθος-Μούτσουνα,
- Κινίδαρος-Εγγαρές,
- Αδησαρός-Κάστρο Απαλήρου,
- Απείρανθος-Δανακός,
- Απείρανθος-Μονή,
- Απείρανθος-Προβολάκια,
- Κυκλική πορεία στον πύργο Αθαλασσάς,
- Πύργος Μπαζαίου-κορυφή Προφήτης Ηλίας,
- Χαλκί-Τσικαλαριό,
- Χαλκί-Κάστρο Απαλήρου,
- Χαλκί-Μονή,
- Πύργος Χειμάρρου-Πάνερμος,
- Καλαντός-Πάνερμος,
- Κεραμωτή-Παχειά Άμμος,
- Μέση Ποταμιά-Κουρουνοχώρι,
- Κάτω Σαγκρί-Ναός Δήμητρας,
- Σαγκρί-Τσικαλαριό,
- Τσικαλαριό-Μέση Ποταμιά,
- Βίβλος-Μέση Ποταμιά.

Αμοργός

- Χώρα-Μονή Χοζοβιώτισσας,
- Χώρα-Προφήτης Ηλίας,
- Χώρα-Πύργος Ρίχτι,
- Κύκλος στην Αιγιάλη,
- Αιγιάλη-Σταυρός,
- Καμάρι-Καστρί,
- Κατάπολα-Κάτω Ακρωτήριο,
- Κατάπολα-Πλάκες,
- Κατάπολα-Αρκεσίνη,
- Κατάπολα-Χώρα,
- Κατάπολα-Βαλσαμίτης,
- Κολοφάνα-Αρκεσίνη,

- Λαγκάδα-Μαχάς.

Πάρος

- Κυκλική πορεία στο Καμάρι,
- Λεύκες-Δρυός,
- Λεύκες-Πρόδρομος,
- Μοναστήρι-Αλμυρός,
- Μοναστήρι-Φάρος,
- Παροικιά-Μονή Θαψανών.

Τήνος

- Φαλατάδος-Μαγγανάρι-Πλατύ-Ακτή Λιβάδας,
- Ξινάρα-Ξώμπουργο-Κουμάρος-Σκαλάδος-Κρόκος-Λουτρά-Περάστρα-Σμαρδάκιτο-Ταραμπάδος-Κάμπος,
- Μονή Κεχροβουνίου-Μουντάδος-Σμπεράδος-Τριπόταμος-Ξώμπουργο,
- Φαλατάδος (Καθλικάδος)-Βωλάξ-Γρίζα-Σκλαβοχωριό-Αγάπη,
- Στενή-Ποταμιά-Μαρούλη-Λυχναφτιά,
- Μυρσίνη-Προφήτης Ηλίας-Κορυφή Τσικνιά,
- Δυο Χωριά-Μανταλού-Φανερωμένη-Κουναρές-Αγ. Βαρβάρα-Άγιος Σώστης,
- Καρδιανή-Όρμος Γιαννάκη-Ιστέρνια-Όρμος Ιστερνίων-Πλατιά-Πύργος-Πάνορμος-Μαρλάς-Μαμάδος,
- Κύκλος Καλλονή-Αγία Υπακοή,
- Κιόνια-Σπήλαιο Γαστριών,
- Κρόκος-Περάστρα,
- Ο Μαρμαρόστρωτος Δρόμος,
- Μαρλάς-Μαλλί-Κουμελάς,
- Καλλονή-Καρκάδος-Αετοφωλιά-Κόρης Πύργος-Σταυριά-Μονή Καταπολιανής-Πλατιά-Πύργος-Ρόχαρη.

Αστυπάλαια

- Λιβάδι-Άγιο Βασίλειο-Τζανάκι-Αρκάβλι-Άγιο Κωνσταντίνο-Πάπου-Καμινάκια-Βάτσες,
- Μαλτεζάνα-Βρυσί-Βαϊ-Κατελλάνο-Παναγία Πουλαριανή-Έξω Βαθύ.

Κάλυμνος

- Κάλυμνος trail,

- Χώρα-Προφήτης Ηλίας,
- Καμάρι-Λαγκουνάρα,
- Λαγκουνάρα-Παναγία Γαλατιανή,
- Σταυρός-Πύργος Πατέλας-Εμποριός,
- Παλιόνησος-Παραλία Σικάτη,
- Εμποριός-Απιτύκοι,
- Τέλενδος-Άγιος Κωνσταντίνος,
- Χώρα-Μετόχι Βαθέως,
- Ο Ιταλικός δρόμος,
- Βλυχάδια-Πόθια,
- Άργος-Βλυχάδια,
- Καντούνι-Άγιος Φώτιος,
- Μετόχι-Κάστελλας,
- Διασταύρωση Σταυρί-Παναγιά κυρά Ψηλή,
- Μετόχι-Αργινώντας,
- Ρωμαϊκή και Βυζαντινή Τέλενδος,
- Πόθια-Βλυχάδα.

Λειψοί

- Εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου-Ναός της Άνω Κοίμησης,
- Χώρα-Τουρκόμνημα-Μονοδέντρι.

Λέρος

- Πλάτανος-Κάστρο Παντελιού,
- Λακκί-Ξηρόκαμπος,
- Τούνελ Μερικιάς-Προφήτης Ηλίας,
- Παρθένι-Ναός Αρτέμιδος-Φακούδια,
- Παναγία Καβουράδενα-Διαπόρι.

Πάτμος

- Σκάλα-Χώρα,
- Απορθιανός δρόμος,
- Χώρα-Γροίκος-Διακόφτι,
- Χώρα-Κήποι-Ι.Μ. Ευαγγελισμού,
- Σταυρός-Πρασόβουνο-Ψιλή Άμμος,
- Χώρα-Προφήτης Ηλίας.

Κάρπαθος⁸

- Δ.Ε.Η-Αχάτα,
- Δ.Ε.Η-Προφήτης Ηλίας,
- Δ.Ε.Η-Τραγοπήδημα-Προφήτης Ηλίας,
- Πηγάδια-Αγία Κυριακή-Λαρνιώτισσα-Πηγάδια,
- Πηγάδια-Κούρι-Όθος,
- Αγία Τριάδα-Χ.Υ.Τ.Α-Όθος,
- Γύρος Χόμαλης: Αγία Τριάδα-Σταυρί-Χόμαλη-Χ.Υ.Τ.Α-Αγία Τριάδα,
- Απέρι-Αχάτα,
- Απέρι-Κατώδιο,
- Απέρι-Προφήτης Ηλίας,
- Απέρι-Σπήλαιο Λιμνιώτη,
- Βολάδα-Λάστος,
- Γύρος Ραντάρ: Άγιος Ραφαήλ-Κολά-Άγιος Νικόλαος-Λάστος-Άγιος Ραφαήλ,
- Λάστος-Άγιος Νικόλαος,
- Λάστος-Άδεια (Φαράγγι Φλασιάς),
- Λάστος-Σπόα,
- Λάστος-Χολέτρια-Άγιος Γεώργιος (Άνω Λεύκος),
- Πόρτες (Στες)-Λάστος,
- Λάστος-Καλή Λίμνη,
- Πυλές-Πήνι,
- Αγία Τριάδα (Μενετών)-Σταυρί-Αρκάσα-Παλαιόκαστρο,
- Λευκός-Καλή Λίμνη,
- Μεσοχώρι-Αγία Ειρήνη,
- Μεσοχώρι-Άγιος Γεώργιος (Άνω Λευκός),
- Μεσοχώρι-Κάτω Λευκός,
- Βουλισμένη-Μάζα-Άγιος Ιωάννης,
- Σπόα-Μύρια-Μεσοχώρι,
- Σπόα-Κάτω Ουνιά-Άγιος Νικόλαος,
- Σπόα-Μυζητριάρικα-Άγιος Νικόλαος,
- Σπόα-Όλυμπος,
- Πύργος-Τσίγκουνας-Ουνί,
- Γεροντίους-Κιμαράς-Σπόα,

---

⁸ Πηγή: Όμιλος Φίλων Βουνού και Θάλασσας Καρπάθου

- Άγιος Κωνσταντίνος-Κορύφι,
- Ανάκυμα-Άγιος Κωνσταντίνος-Διαφάνι,
- Ανάκυμα-Μέλενα-Διαφάνι,
- Ανάκυμα-Μέλενα-Παπά Μηνά-Διαφάνι,
- Ανάκυμα-Πόλη-Κιμαρέα-Διαφάνι,
- Ανάκυμα-Προφήτης Ηλίας,
- Αποσκίνου-Αμπελάκι-Πέι-Αποσκίνου,
- Ασία-Αγία Ειρήνη,
- Αυλώνα-Βανάντα-Διαφάνι,
- Αυλώνα-Βρουκούντα,
- Αυλώνα-Ιχαλίσματα-Διαφάνι,
- Αυλώνα-Μαλό,
- Αυλώνα-Τρίστομο,
- Κούφινας-Προφήτης Ηλίας,
- Όλυμπος-Φορόκλι,
- Όλυμπος-Προφήτης Ηλίας,
- Όλυμπος-Αυλώνα,
- Διαφάνι-Τρίστομο-Στενό (Δίαυλος),
- Διαφάνι-Όλυμπος,
- Παλάτια-Άργος-Άγιος Ζαχαρίας,
- Διάπλος-Παλάτια.

Κάσος

- Αντιπέρατος-Χαδιές,
- Φρυ-Μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου στις Χαδιές,
- Ανάβαση στον Μεγάλο Πρίωνα.

Κως

- Ασφενδιού-Μεγάλο Βουνό,
- Κυκλική Πορεία στο Παλιό Πυλί,
- Ζία-Χρίστος.

Νίσυρος

- Προφήτης Ηλίας-Νύφιος,
- Λακκί-Υδροθερμικοί κρατήρες,
- Ευαγγελίστρα-Εμπορειός-Λακκί,
- Άργος-Αγία Ειρήνη,

- Νικειά-Φυλάκιο,
- Νικειά-Κόκκινος Μύλος-Καϊλιά,
- Νικειά-Αυλάκι,
- Σταυρός-Πυριά,
- Νικειά-Λακκί,
- Καρδιά-Κάτερος,
- Χοχλάκοι-Κανόνι,
- Μύλος Παρθένη-Βαθιά.

Ρόδος

- Γύρος Κρητηνίας,
- Φαράγγι Σκουντουλιάρη,
- Ανάβαση στον Απτάβυρο,
- Χαλκί-Άνω Σαγκρί,
- Κύκλος Αρχάγγελου.

Σύμη

- Κότικα-Άγιος Αιμιλιανός,
- Νερά-Άγιος Νικόλαος,
- Νερά-Όρμος Νανούς,
- Πανορμίτης-Όρμος Φανερωμένης,
- Πεδί-Παραλία Αγίας Μαρίνας,
- Πεδί-Παραλία Αγίου Νικολάου,
- Σύμη-Φάρος Κούτσουμπας.

3.11 ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και συγκεκριμένα το νησί της Καλύμνου, έχει καθιερωθεί παγκοσμίως ως ένα από τα σημαντικότερα αναρριχητικά πεδία. Η ποικιλομορφία των βράχων και το ιδιαίτερο στυλ αναρρίχησης που επιβάλλουν οι γεωμορφές, η εύκολη πρόσβαση στα αναρριχητικά πεδία, η εύκολη μετακίνηση από το ένα στο άλλο, η αίσθηση του να σκαρφαλώνεις σε αρνητικά με θέα την θάλασσα και η δυνατότητα, χάρις στο ήπιο κλίμα να σκαρφαλώνεις όλο το χρόνο, καθιστούν την Κάλυμνο ένα από τα πιο ελκυστικά αναρριχητικά πεδία στον κόσμο. Συνολικά στο νησί συναντάμε 60 αναρριχητικά πεδία με διαδρομές αθλητικής αναρρίχησης, δυσκολίας από 4 έως 9 βαθμών και εύκολα προσβάσιμες από μονοπάτια. Επίσης, οι φίλοι των πιο παρθένων τοπίων μπορούν να επισκεφθούν το νησάκι της Τελένδου, στο οποίο διανοίγονται όλο και περισσότερες διαδρομές, με έμφαση στις διαδρομές «πολλών σχοινιών» διαφορετικού ύψους.

Επιπροσθέτως, στο νησί διοργανώνεται ένα φεστιβάλ αναρρίχησης με διεθνή απήχηση, το Kalymnos Climbing Festival. Τέλος, από το 2010 λειτουργεί το 1^ο κλειστό κέντρο αναρρίχησης υπεύθυνο για την εκπαίδευση των Καλύμνιων ορειβατών, την συντήρηση των αναρριχητικών διαδρομών και την ανανέωση τους.

Άλλα αναρριχητικά πεδία⁹ που απαντώνται στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανά νησί είναι:

Λέρος

- Αναρριχητικό πεδίο Punta Bianca, το πεδίο διαθέτει 20 διαδρομές δυσκολίας από 5c – 7b+,
- Αναρριχητικό πεδίο Ξηρόκαμπος, το πεδίο διαθέτει 15 διαδρομές δυσκολίας από 5b – 8b+.

Τήνος

- Αναρριχητικό πεδίο Ξώμπουργο, το πεδίο βρίσκεται στην Τήνο κοντά στα χωριά Ξινάρα και Τριπόταμος λίγο έξω από την χώρα του νησιού. Πρόκειται για πολλά πεδία με ποικίλα ονόματα Τάμα, Θαύμα κλπ. και έχουν χαρακτήρα σπορ

---

⁹ Τα στοιχεία για τα αναρριχητικά πεδία προέρχονται από την ιστοσελίδα sportsmag.gr

αναρρίχησης σε καλής ποιότητας γρανίτη. Υπάρχουν πάνω από 60 διαδρομές με βαθμό δυσκολίας από 5a – 7b+,

- Αναρριχητικό πεδίο Βόλαξ, πρόκειται για πεδίο αναρρίχησης τύπου bouldering και είναι ένα από τα πολλά πεδία που υπάρχουν στο νησί.

Μήλος

- Αναρριχητικό πεδίο Τούρλα του Βανιού, το πεδίο βρίσκεται στο ακρωτήριο Βάνη και η αναρρίχηση γίνεται σε κωνικό βράχο,
- Αναρριχητικό πεδίο Γλαρονήσια, το πεδίο βρίσκεται στα Πολλώνια σε βράχους από βασάλτη σε σχήμα εξάπλευρων ράβδων.

Σαντορίνη

- Αναρριχητικό πεδίο Καμάρι, το πεδίο βρίσκεται 9 χλμ. από τα Φηρά και διαθέτει 77 διαδρομές με βαθμό δυσκολίας από 4a – 7b,
- Αναρριχητικό πεδίο Περίσσα, το πεδίο βρίσκεται 13 χλμ. από τα Φηρά και διαθέτει 45 διαδρομές με βαθμό δυσκολίας από 5a – 7b+.

Σύμη

- Αναρριχητικό πεδίο στην παραλία Άη Γιώργη. Στην παραλία υπάρχουν 2 ορθοπλαγιές, η Νοτιοανατολική με 21 διαδρομές και βαθμό δυσκολίας 5c – 6c+ και η βορειοανατολική με 2 διαδρομές και βαθμό δυσκολίας 6a+ - 6c.

Ανάφη

- Το ανατολικό ακρωτήριο του νησιού ονομάζεται Κάλαμος (470μ.) και είναι ένας εντυπωσιακός μαρμάρινος βράχος. Θεωρείται ο δεύτερος μεγαλύτερος μονόλιθος της Μεσογείου μετά το Γιβραλτάρ. Η περιοχή διαθέτει μια διαδρομή παραδοσιακής αναρρίχησης.

Κάρπαθος

- Αναρριχητικό πεδίο Κυρά Παναγιά, το πεδίο διαθέτει 50 διαδρομές,
- Αναρριχητικό πεδίο Απέλλα, το πεδίο διαθέτει 30 διαδρομές,
- Αναρριχητικό πεδίο Άδεια, το πεδίο διαθέτει 20 διαδρομές.

3.12 ΘΑΛΛΑΣΙΟ ΚΑΥΑΚ¹⁰

- Θαλάσσιο Kayak στη Σαντορίνη. Η διαδρομή εξερευνά την νότια ακτογραμμή της Σαντορίνης ξεκινώντας από τα Μέσα Πηγάδια κωπηλατώντας στην συνέχεια διαδοχικά στην Μαύρη, την Κόκκινη και την Λευκή παραλία,
- Θαλάσσιο Kayak στο σπήλαιο της Ρήνας στο νησί της Νάξου. Η ξενάγηση ξεκινά από την πανέμορφη παραλία του Καλαντού η οποία βρίσκεται στο νότιο άκρο της Νάξου και συνεχίζεται κατά μήκος της νότιας ακτής της Νάξου στο σπήλαιο της Ρίνας,
- Θαλάσσιο Kayak στην Σχοινούσα. Η διαδρομή ξεκινάει από την παραλία Λιβάδι κωπηλατώντας στο νοτιότερο άκρο της Σχοινούσας, τον κάβο του Άη Βασίλη. Διέρχεται από την Στένωση, μια μικρή λωρίδα θάλασσας που χωρίζει τη Σχοινούσα από το έρημο νησί της Φιδού, και στην συνέχεια η διαδρομή συνεχίζεται περιμετρικά του νησιού με θέα την Ίο και την Ηρακλειά,
- Θαλάσσιο Kayak στη Ρόδο – Η διαδρομή των πειρατών. Η διαδρομή ξεκινάει από την παραλία Καθαρά στο Φαληράκι και συνεχίζεται κατά μήκος της Ανατολικής ακτής της Ρόδου εξερευνώντας τρεις από τις καλύτερες παραλίες της Ρόδου (Τραγανού, Λαδικό και κόλπος του Άντονι Κουίν),
- Θαλάσσιο Kayak με την ανατολή του ήλιου στην Ρόδο στον κόλπο του Άντονι Κουίν. Η εκδρομή ξεκινάει από την παραλία Καθαρά στο Φαληράκι συνεχίζοντας με κατεύθυνση προς τον νότο ακολουθώντας την ακτογραμμή με την Ανατολή στα αριστερά σας καταλήγοντας στον κόλπο του Άντονι Κουίν για την ανατολή του ήλιου,
- Θαλάσσιο Kayak στην Λίνδο. Η διαδρομή ξεκινάει από την παραλία Βλυχά συνεχίζοντας κατά μήκος της ακτογραμμής δίπλα σε βραχώδεις σχηματισμούς και κρυμμένες σπηλιές φτάνοντας στον γραφικό κόλπο του Αγίου Παύλου. Στην συνέχεια διέρχεται μέσα από ένα εξαιρετικό θαλάσσιο φαράγγι που οδηγεί στον εκπληκτικό κόλπο του Ναβαρόνε,
- Θαλάσσιο Kayak στη Ρόδο – Η παραλία Κόκκινη Άμμος. Η εκδρομή ξεκινάει από το μικρό παραθαλάσσιο χωριό Χαράκι συνεχίζοντας κατά μήκος της ανατολικής-νοτιοανατολικής ακτής της Ρόδου καταλήγοντας στην παραλία της κόκκινης άμμου,
- Διήμερο θαλάσσιο Kayak στη Σύμη. Η εκδρομή πραγματοποιείται σε δύο ημέρες και αποτελείται από δύο διαδρομές. Η διαδρομή την:
  - 1) 1^η ημέρα περιλαμβάνει τον κόλπο του Αγίου Γεωργίου Δυσάλωνα και

¹⁰ [Trekking Hellas](#)

2) 2^η ημέρα περιλαμβάνει τις περιοχές Γιαλός-Νημποριός-νήσος Νίμος.

- Θαλάσσιο Kayak στη Σύμη. Η διαδρομή ξεκινάει από την παραλία Πέδι και καταλήγει στον κόλπο του Αγίου Ανδρέα Δυσαλώνα, μια περιοχή προσβάσιμη μόνο με σκάφος. Ανάλογα με τις δυνατότητες της ομάδας υπάρχει η δυνατότητα επίσκεψης του μαγευτικού κόλπου της Νάνου θαυμάζοντας την θέα των τουρκικών ακτών.
- Θαλάσσιο kayak στην Κύθνο. Η διαδρομή ξεκινάει από την παραλία της Επισκοπής συνεχίζοντας προς το αρχαίο λιμάνι του Βρυοκάστρου και την διάσημη παραλία Κολώνα.
- Θαλάσσιο kayak στην Κύθνο ανατολική εξόρμηση¹¹. Αυτή η περιήγηση εξερευνά τη βορειοανατολική πλευρά του νησιού ξεκινώντας από τον Άγιο Στέφανο και συνεχίζοντας βόρεια σε δύο από τις ωραιότερες και πιο αμμόδεις παραλίες της Κύθνου, τον Άγιο Ιωάννη και το Βασιλικό.

---

¹¹ <https://www.xtremegreece.gr/el/canoe-kayak/sea-kayak-kythnos-east-coast-tour.html>

3.13 ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ - ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Κυκλάδες και Δωδεκάνησα ενώνονται με μια κοινή θάλασσα και, σε μεγάλο βαθμό, με μια κοινή ιστορία. Η απόλυτη εξάρτηση από την θάλασσα, ως μοναδικού τρόπου επικοινωνίας με τον υπόλοιπο κόσμο, αλλά και ως πηγή τροφής, σημάδεψε τις διατροφικές συνήθειες των νησιών, σε συνάρτηση με την εδαφολογική ιδιαιτερότητα του καθενός, τις επιρροές που δέχτηκε, και φτάνοντας στα νεότερα χρόνια, την κοινωνική και τουριστική εξέλιξη. Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου υπήρξε για αιώνες μια δεξαμενή, που δεχόταν τις συνήθειες και τη γνώση των εμπόρων, ταξιδιωτών, κατακτητών και τις ενσωμάτωσε στις γεύσεις του, με αποτέλεσμα μια κουζίνα με μοναδικές αποχρώσεις.

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ¹² είναι: το μελεκούι (ΠΓΕ), το ελαιόλαδο Ρόδου (ΠΓΕ), η φάβα Σαντορίνης (ΠΟΠ), η γραβιέρα Νάξου (ΠΟΠ), το τυρί Σαν Μιχάλη της Σύρου (ΠΟΠ), το αρσενικό της Νάξου (ΠΟΠ), το κρασοτύρι Κω/τυρί της Πόσας (ΠΓΕ), η κοπανιστή (ΠΟΠ), η πατάτα Νάξου (ΠΓΕ), τα φασσόλια κατταβιάς/λότια κατταβιάς στην Ρόδο (ΠΓΕ) και το τοματάκι Σαντορίνης (ΠΟΠ). Οι εξαιρετικής ποιότητας πρώτες ύλες και τα αγροτικά προϊόντα αποτελούν την βάση για την παρασκευή των εξαιρετων τοπικών εδεσμάτων της Περιφέρειας όπως: το μαστέλο και η καππαροσαλάτα στην Σίφνο, τα αμοργιανά χορτοπιτάκια και οι φαβοκεφτέδες στην Αμοργό, τα σκαλτσούνια Ανάφης, το κοτόπουλο με ρύζι Μιλανέζα και τα φουρτάλια στην Άνδρο, η ματσάτα και κόκορας με λαδοτύρι και το πάτιδο στην Αντίπαρο, τα γιαπράκια στην Δονούσα, το γεμιστό κασίκι και το μελιτίνη στην Ηρακλεία, τα τσιμέτια και η μυζηθρόπιτα στην Ίο, ο πασπαλάς στην Κέα, η αθρινόπιτα, οι τυρένιες και οι αμαραθένιες στην Κίμωλο, το κοκκινιστό πατατάτο στα Κουφονήσια, το σφουγγάτο στην Κύθνο, το μελιτζανοπίλαφο και τα λαδένια στην Μήλο, τα σκορδομακάρονα με Μόστρα και η Μόστρα παξιμάδι με κοπανιστή στην Μύκονο, τα φασολάκια μαυρομάτικα με σέσκουλα, η γλυκοπατάτα με βούτυρο κοπανιστής και λούζα και η μαραθένια πίτα στην Νάξο, η σαλάτα με σελάχι ποσαρισμένο σε κρασί και το σαλατούρι στην Πάρο, τα μελιτίνια, η φάβα και οι ντοματοκεφτέδες στην Σαντορίνη, το χοιρινό με αμπελοφάσουλα στην Σέριφο, το κουνέλι στη γάστρα γεμιστό με πατάτες στην Σίκινο, οι κουνουπιδοκεφτέδες, το μελιτζανοπίλαφο και το χταπόδι μαρινάτο με λιαστές ντομάτες και κάρπαρη στην Σύρο,

---

¹² Τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ προέρχονται από το [Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων](#).

οι ντομάτες γεμιστές, τα ραβιόλια με σέσκουλα και οι ντοματοκεφτέδες με λιαστή ντομάτα στην Τήνο και η ματσάτα με κόκκορα στην Φολέγανδρο.

Τα κυριότερα πιάτα των Δωδεκανήσων είναι: το κοκκινιστό κατσίκι στο Αγαθονήσι, τα αραντιστά στην Αστυπάλαια, η μακαρονάδα του ψαρά με αχινό, τα καλύμνικα φύλλα με αυγολέμονο και οι σκάροι με ντομάτα στην Κάλυμνο, το γεμιστό κατσίκι, οι μακαρούνες και η κατσικά κοκκινιστή με σέλινο στην Κάρπαθο, οι αγκινάρες γεμιστές με ρύζι, οι κολοκυθοκορφάδες, τα λαχανοπίτια ή σπανακοπίτια στην Κάσο, οι ρεβυθοκεφτέδες, τα γιουβαρλάκια και το κατσίκι γεμιστό στο Καστελόριζο, τα κατιμέρια με χόρτα και ζάχαρη, η μακαρούνα του πασά και το ντοματάκι γλυκό κουταλιού στην Κω, το μαύρο πιλάφι με σουπιά στους Λειψούς, το κουνουπίδι με πατάτες στο φούρνο με ντομάτα και κρεμμύδια, η τυρόπιτα και τα αμυγδαλωτά στην Λέρο, τα μαυρομάτικα με μαϊντανό και καραμελωμένα κρεμμύδια στη Νίσυρο, τα ψάρια μαρινάτα στην Πάτμο, η αχινομακαρονάδα, τα μελεκούνια και τα πιταρούδια με κρεμμύδι και κύμινο στη Ρόδο, η γαελλόπιτα και τα ακούμια στη Σύμη, τα γιαπράκια με κιμά, η ντοματοσόουπα με πλιγούρι και το γεμιστό κατσίκι στο φούρνο στη Τήλο και το φακόρυζο στη Χάλκη. Αποτέλεσμα του γαστρονομικού πλούτου της, ήταν ο τίτλος που της απονεμήθηκε το 2019 ως «Γαστρονομική Περιφέρεια της Ευρώπης».

Οι δυνατότητες για οινοτουρισμό¹³ στο Νότιο Αιγαίο είναι πολλές, καθώς το συγκροτούν τα συμπλέγματα των νησιών της Δωδεκανήσου και των Κυκλάδων. Η αμπελοκαλλιέργεια και η παραγωγή κρασιού είναι κοινός τόπος σε όλα τα νησιά, ανεξαρτήτως μεγέθους, ενώ σε ορισμένα έχει πολύ οργανωμένο χαρακτήρα. Από όλα τα Δωδεκάνησα το νησί με τη μεγάλη οινική παράδοση είναι η Ρόδος, στην οποία έχουν θεσπιστεί και οι αντίστοιχοι οίνοι προέλευσης: ΠΟΠ Ρόδος για ξηρούς οίνους και ΠΟΠ Μοσχάτος Ρόδου για λευκούς γλυκούς οίνους. Αμπέλια υπάρχουν σε όλα τα νησιά των Δωδεκανήσων, όπως και οινοπαραγωγή. Κατά κανόνα, τηρείται η παράδοση του ερυθρού γλυκού κρασιού, κυρίως από την ποικιλία φωκιανό. Επίσης, οινικό ενδιαφέρον υπάρχει και στο νησί της Κω στην οποία έχει θεσπιστεί ο ΠΓΕ Κως (Τοπικός Οίνος Κω) ενώ πρόσφατη είναι η είσοδος της Λέρου και των Λειψών στο εμφιαλωμένο κρασί. Ο συνολικός αμπελώνας των Δωδεκανήσων παράγει οίνους που φέρουν την ένδειξη ΠΓΕ Δωδεκάνησα.

Σε ότι αφορά τις Κυκλάδες, τα νησιά με τη μεγαλύτερη οινική παράδοση είναι η Πάρος με τους οίνους ΠΟΠ Πάρος, ΠΟΠ Malvasia Πάρος και ΠΓΕ Θαψανά Πάρου, η Σαντορίνη

---

¹³ Οι πληροφορίες που αφορούν τον οινοτουρισμό προέρχονται από τις ιστοσελίδες [Δρόμοι του κρασιού της Βορείου Ελλάδος](#) και [Οινικές Εξερευνήσεις](#).

με τους οίνους ΠΟΠ Σαντορίνη με την ποικιλία Ασύρτικο και η Σύρος με τους οίνους ΠΓΕ Σύρος. Βεβαίως αμπέλια υπάρχουν σε όλα τα νησιά, όπως και παραγωγή κρασιού. Ο ΠΓΕ Κυκλάδες (Τοπικός Οίνος Κυκλάδων), που στη σύνθεση του περιέχει πολλές από αυτές τις ποικιλίες, δίνει ταυτότητα στο οινικό δυναμικό που κρύβεται στα Κυκλαδονήσια. Τέλος, ο συνολικός αμπελώνας των νησιών της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων παράγει τους οίνους που φέρουν την ένδειξη ΠΓΕ Αιγαίο Πέλαγος.

4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

4.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2019-2022

4.1.1 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Το 2021, μετά από 1,5 χρόνο πανδημίας, η Ελλάδα υποδέχτηκε το 55% των διεθνών αφίξεων του 2019. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2019-2021, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις σημείωσαν πτώση κατά -45% (από 21,6 εκατ. το 2019 σε 11,8 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-54% ή -3,5 εκατ. αφίξεις, από 6,4 εκατ. το 2019 σε 2,9 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-36% ή -1,7 εκατ. αφίξεις, από 4,6 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2021), Κρήτης (-37% ή -1,6 εκατ. αφίξεις, από 4,5 εκατ. το 2019 σε 2,8 εκατ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-53% ή -1,3 εκατ. αφίξεις, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-44% ή -1,2 εκατ. αφίξεις, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2021).

Το 2022, η Ελλάδα κάλυψε τις απώλειες που κατέγραψαν οι αεροπορικές αφίξεις τα έτη 2020 και 2021, υποδέχοντας στα αεροδρόμια της το 99,99% των διεθνών αεροπορικών αφίξεων που καταγράφηκαν το 2019. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2019-2022, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις σημείωσαν οριακή πτώση κατά -0,01% (από 21,6 εκατ. το 2019 σε 21,6 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Θεσσαλίας (+18% σε 242 χιλ.), Νοτίου Αιγαίου (+14% σε 5,3 εκατ.), Ιονίων Νήσων (+11% σε 2,9 εκατ.), Δυτικής Ελλάδας (+9% σε 422 χιλ.), Στερεάς Ελλάδας (+8% σε 3 χιλ.), Κρήτης (+6% σε 4,7 εκατ.) και Πελοποννήσου (+4% σε 160 χιλ.) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Ηπείρου (-54% σε 7 χιλ.), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-17% σε 102 χιλ.), Κεντρικής Μακεδονίας (-16% σε 2,0 εκατ.), Αττικής (-13% σε 5,6 εκατ.) και Βορείου Αιγαίου (-11% σε 185 χιλ.) μείωση. Αξιοσημείωτο είναι, ότι οι κατ'εξοχήν παραδοσιακοί προορισμοί (Νότιο Αιγαίο, Κρήτη και Ιόνια Νησιά) της Ελλάδας για διακοπές Ήλιος & Θάλασσα σημείωσαν αύξηση.

Πίνακας 43: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

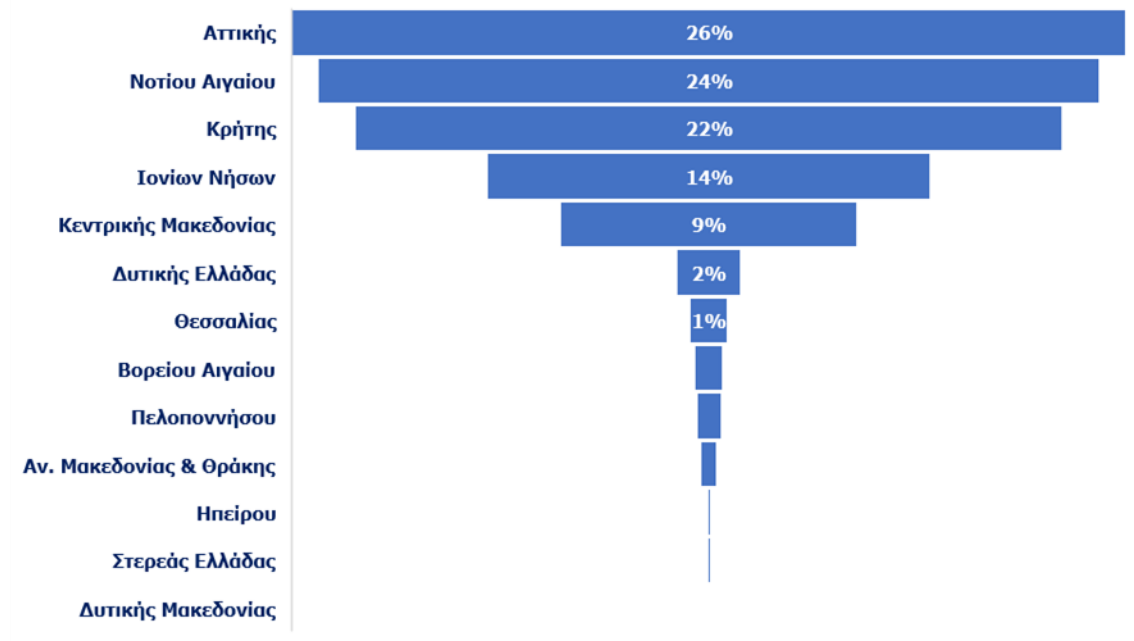
Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττικής	6.414.709	2.921.550	5.552.227	-54%	-13%
Νοτίου Αιγαίου	4.617.315	2.959.297	5.266.578	-36%	14%
Κρήτης	4.455.810	2.808.814	4.702.687	-37%	6%
Ιονίων Νήσων	2.644.287	1.487.733	2.946.490	-44%	11%
Κεντρικής Μακεδονίας	2.341.743	1.089.351	1.975.959	-53%	-16%
Δυτικής Ελλάδας	385.152	207.566	421.560	-46%	9%
Θεσσαλίας	205.802	87.899	241.926	-57%	18%
Βορείου Αιγαίου	207.098	83.844	184.649	-60%	-11%
Πελοποννήσου	153.364	77.186	160.060	-50%	4%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	122.933	55.894	101.553	-55%	-17%
Ηπείρου	14.776	6.759	6.766	-54%	-54%
Στερεάς Ελλάδας	3.100	1.627	3.360	-48%	8%
Δυτικής Μακεδονίας	0	0	0		
Ελλάδα	21.566.089	11.787.520	21.563.815	-45%	0%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αφίξεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής¹⁴ (26%), Νοτίου Αιγαίου (24%), Κρήτης (22%), Ιονίων Νήσων (14%) και Κεντρικής Μακεδονίας (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες υποδέχτηκαν το 2022 το 95% του συνόλου των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας.

¹⁴ Για τα στοιχεία του αεροδρόμιου της Αθήνας "Ελευθέριος Βενιζέλος", λόγω των διαταραχών της συγκεκριμένης έρευνας ή/και του μικρού μεγέθους δείγματος κατά την περίοδο Μαρτίου 2020-Ιουνίου 2021, οι αντίστοιχες εκτιμήσεις του όγκου των επιβατών πρέπει να αντιμετωπίζονται με προσοχή και να αποφεύγονται οι συγκρίσεις.

Διάγραμμα 56: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2022

4.1.2 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2022 το 24% των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της χώρας ενώ οι Κυκλάδες το 6%. Την περίοδο 2019-2021, οι διεθνείς αφίξεις στα αεροδρόμια των Κυκλάδων σημείωσαν πτώση κατά -16% (από 997 χιλ. το 2019 σε 836 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλα τα αεροδρόμια κατέγραψαν μείωση στις διεθνείς αφίξεις: Σαντορίνη (-9%, από 520 χιλ. το 2019 σε 472 χιλ. το 2021), Μύκονος (-24%, από 474 χιλ. το 2019 σε 362 χιλ. το 2021) και Πάρος (-64%, από 3 χιλ. το 2019 σε 911 αφίξεις το 2021). Τέλος, τα αεροδρόμια της Σύρου και της Νάξου δεν κατέγραψαν διεθνείς αφίξεις τα έτη 2019 και 2021.

Το 2022, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στα αεροδρόμια της Περιφέρειας ξεπέρασαν τα επίπεδα του 2019 σημειώνοντας την περίοδο 2019-2022 αύξηση κατά +40% (από 997 χιλ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τα αεροδρόμια της Σαντορίνης (+57%, από 520 χιλ. το 2019 σε 814 χιλ. το 2022) και της Μυκόνου (+22%, από 474 χιλ. το 2019 σε 576 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα το αεροδρόμιο της Πάρου (-81%, από 3 χιλ. το 2019 σε 490 αφίξεις το 2022) μείωση. Τέλος, τα αεροδρόμια της Σύρου και της Νάξου δεν κατέγραψαν διεθνείς αφίξεις τα έτη 2019 και 2022.

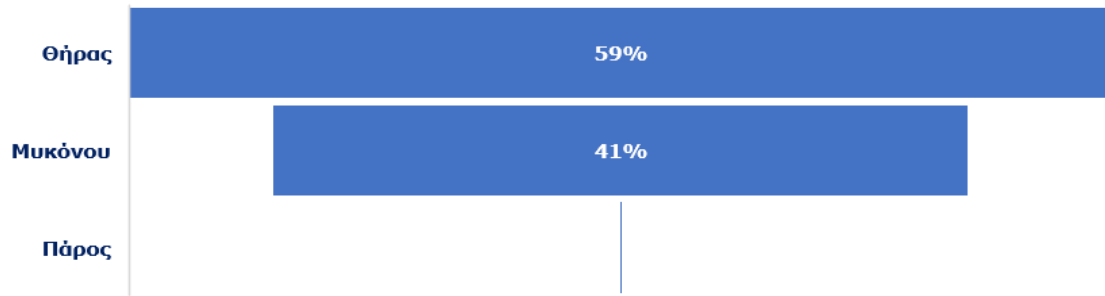
Πίνακας 44: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Θήρας	519.999	472.224	813.937	-9%	57%
Μυκόνου	474.081	362.452	576.364	-24%	22%
Πάρος	2.564	911	490	-64%	-81%
Σύρου	0	0	0		
Νάξου	0	0	0		
Κυκλάδες	996.644	835.587	1.390.791	-16%	40%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022 στις Κυκλάδες, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχει το αεροδρόμιο της Σαντορίνης (59%) και ακολουθούν το αεροδρόμιο της Μυκόνου (41%) και της Πάρου (0,04%). Τα αεροδρόμια της Σύρου και της Νάξου δεν κατέγραψαν διεθνή κίνηση για το 2022.

Διάγραμμα 57: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.1.3 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2022 το 24% των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της χώρας ενώ τα Δωδεκάνησα το 18%. Την περίοδο 2019-2021, οι διεθνείς αφίξεις στα αεροδρόμια των Δωδεκανήσων σημείωσαν πτώση κατά -41% (από 3,6 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλα τα αεροδρόμια κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Ρόδου (-40%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2021), Κω (-42%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 680 χιλ. το 2021) και Καρπάθου (-57%, από 99 χιλ. το 2019 σε 43 χιλ. το 2021).

Το 2022, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στα Δωδεκάνησα ξεπέρασαν τα επίπεδα του 2019 σημειώνοντας την περίοδο 2019-2022 αύξηση κατά +7% (από 3,6 εκατ. το 2019 σε 3,9 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τα αεροδρόμια της Ρόδου (+9%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,5 εκατ. το 2022) και της Κω (+5%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ το αεροδρόμιο της Καρπάθου (-11%, από 99 χιλ. το 2019 σε 88 χιλ. το 2022) μείωση.

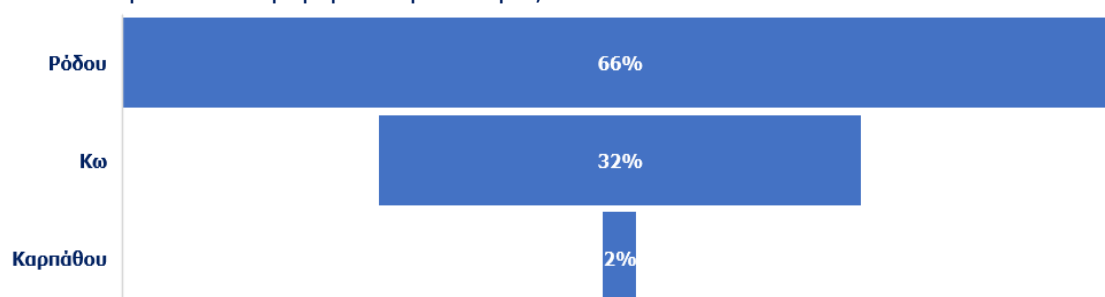
Πίνακας 45: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ρόδου	2.343.299	1.400.557	2.548.501	-40%	9%
Κω	1.178.287	680.384	1.239.197	-42%	5%
Καρπάθου	99.085	42.769	88.089	-57%	-11%
Δωδεκάνησα	3.620.671	2.123.710	3.875.787	-41%	7%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αφίξεων για το 2022 στα Δωδεκάνησα, παρατηρούμε ότι τα 2/3 των αφίξεων καταγράφονται στο αεροδρόμιο της Ρόδου (66%) και ακολουθούν τα αεροδρόμια της Κω (32%) και της Καρπάθου (2%).

Διάγραμμα 58: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.2 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2019-2022

4.2.1 Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στα αεροδρόμια της Ελλάδας, την περίοδο 2019-2021, σημειώθηκε μείωση στις αφίξεις εσωτερικού κατά -40% (από 8,6 εκατ. το 2019 σε 5,2 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-41% ή -1,6 εκατ. αφίξεις, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-40% ή -657 χιλ. αφίξεις, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 973 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-42% ή -452 χιλ. αφίξεις, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 619 χιλ. το 2021), Κρήτης (-40% ή -393 χιλ. αφίξεις, από 992 χιλ. το 2019 σε 599 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-29% ή -127 χιλ. αφίξεις, από 443 χιλ. το 2019 σε 316 χιλ. το 2021).

Το 2022, η Ελλάδα υποδέχτηκε στα αεροδρόμια της το 94% της αεροπορικής κίνησης εσωτερικού του 2019 καταγράφοντας την περίοδο 2019-2022 μείωση κατά -6% (από 8,6 εκατ. το 2019 σε 8,1 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+0,02% σε 259 χιλ.), Πελοποννήσου (+2% σε 12 χιλ.) και Στερεάς Ελλάδας (+9% σε 5,5 χιλ.). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-5% σε 3,8 εκατ.), Νοτίου Αιγαίου (-9% σε 1,5 εκατ.), Κεντρικής Μακεδονίας (-11% σε 957 χιλ.), Κρήτης (-4% σε 948 χιλ.), Βορείου Αιγαίου (-3% σε 429 χιλ.), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5% σε 144 χιλ.), Θεσσαλίας (-2% σε 26 χιλ.), Ηπείρου (-59% σε 21 χιλ.), Δυτικής Μακεδονίας (-18% σε 3 χιλ.) και Δυτικής Ελλάδας (-56% σε 2 χιλ.).

Πίνακας 46: Αφίξεις εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

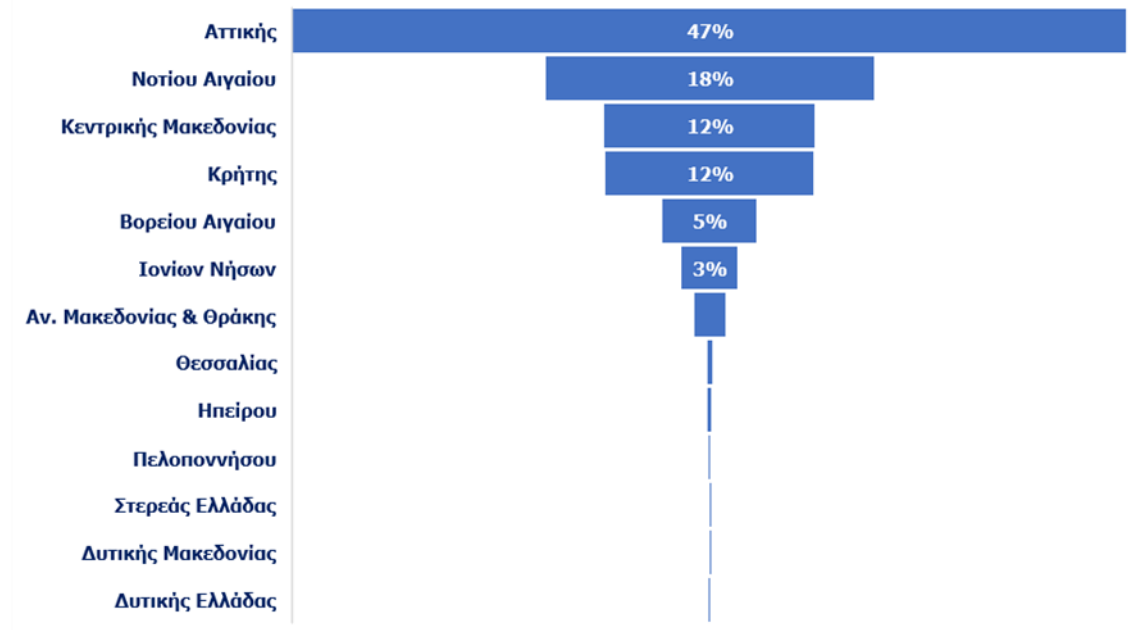
Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019 - 2021	%Δ 2019 - 2022
Αττικής	3.989.842	2.370.343	3.782.527	-41%	-5%
Νοτίου Αιγαίου	1.630.081	972.763	1.490.138	-40%	-9%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.070.857	618.905	956.897	-42%	-11%
Κρήτης	991.611	598.674	947.512	-40%	-4%
Βορείου Αιγαίου	442.720	315.588	428.824	-29%	-3%
Ιονίων Νήσων	259.208	161.091	259.252	-38%	0%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	151.263	94.151	143.517	-38%	-5%
Θεσσαλίας	26.594	18.359	26.044	-31%	-2%
Ηπείρου	50.993	21.428	21.114	-58%	-59%
Πελοποννήσου	12.013	8.395	12.238	-30%	2%
Στερεάς Ελλάδας	5.108	4.607	5.546	-10%	9%
Δυτικής Μακεδονίας	3.547	2.251	2.921	-37%	-18%
Δυτικής Ελλάδας	5.214	1.677	2.284	-68%	-56%
Ελλάδα	8.639.051	5.188.232	8.078.814	-40%	-6%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των αεροπορικών αφίξεων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2022, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (47%), Νοτίου Αιγαίου (18%), Κεντρικής Μακεδονίας (12%) και Κρήτης (12%). Δηλαδή τα αεροδρόμια των 4 αυτών Περιφερειών υποδέχτηκαν το 2022 το 89% των αφίξεων εσωτερικού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 59: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων εσωτερικού στα αεροδρόμια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2022

4.2.2 Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού στις Κυκλάδες ανά αεροδρόμιο

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2022 το 18% των αεροπορικών αφίξεων εσωτερικού της χώρας ενώ οι Κυκλάδες το 12%. Την περίοδο 2019-2021, οι αφίξεις εσωτερικού στα αεροδρόμια των Κυκλάδων σημείωσαν πτώση κατά -43% (από 1,0 εκατ. το 2019 σε 589 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλα τα αεροδρόμια σημείωσαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Σαντορίνης (-53%, από 586 χιλ. το 2019 σε 273 χιλ. το 2021), Μυκόνου (-46%, από 255 χιλ. το 2019 σε 138 χιλ. το 2021), Πάρου (-6%, από 104 χιλ. το 2019 σε 97 χιλ. το 2021), Νάξου (-10%, από 50 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2021), Μήλου (-15%, από 38 χιλ. το 2019 σε 32 χιλ. το 2021) και Σύρου (-15%, από 5 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021).

Το 2022, τα αεροδρόμια των Κυκλάδων υποδέχτηκαν το 91% της κίνησης εσωτερικού που κατεγράφη το 2019 σημειώνοντας την περίοδο 2019-2022 μείωση κατά -9% (από 1,0 εκατ. το 2019 σε 949 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τα αεροδρόμια της Σαντορίνης (-22%, από 586 χιλ. το 2019 σε 459 χιλ. το 2022) και της Μυκόνου (-6%, από 255 χιλ. το 2019 σε 240 χιλ. το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα τα αεροδρόμια της Πάρου (+35%, από 104 χιλ. το 2019 σε 139 χιλ. το 2022), της Νάξου (+20%, από 50 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2022), της Μήλου (+16%, από 38 χιλ. το 2019 σε 44 χιλ. το 2022) και της Σύρου (+38%, από 5 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2022) αύξηση.

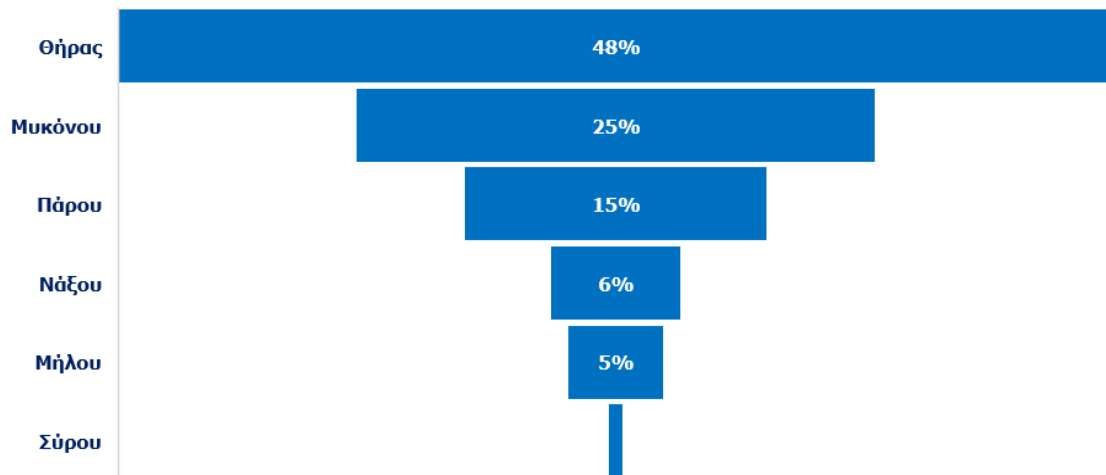
Πίνακας 47: Αφίξεις εσωτερικού στις Κυκλάδες ανά αεροδρόμιο, 2019-2022

Αεροδρόμιο	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Θήρας	586.109	272.723	458.775	-53%	-22%
Μυκόνου	254.667	137.823	239.895	-46%	-6%
Πάρου	103.532	97.278	139.357	-6%	35%
Νάξου	49.768	44.894	59.787	-10%	20%
Μήλου	37.879	32.118	43.963	-15%	16%
Σύρου	4.976	4.208	6.846	-15%	38%
Κυκλάδες	1.036.931	589.044	948.623	-43%	-9%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων εσωτερικού στις Κυκλάδες για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στο αεροδρόμιο της Σαντορίνης (48%) και ακολουθούν τα αεροδρόμια της Μυκόνου (25%), της Πάρου (15%), της Νάξου (6%), της Μήλου (5%) και της Σύρου (1%).

Διάγραμμα 60: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων εσωτερικού των Κυκλάδων ανά αεροδρόμιο, 2022

4.2.3 Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού στα Δωδεκάνησα ανά αεροδρόμιο

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2022 το 18% των αεροπορικών αφίξεων εσωτερικού της χώρας ενώ τα Δωδεκάνησα το 7%. Την περίοδο 2019-2021, οι αφίξεις εσωτερικού στα αεροδρόμια των Δωδεκανήσων σημείωσαν πτώση κατά -35% (από 593 χιλ. το 2019 σε 384 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλα τα αεροδρόμια σημείωσαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση το αεροδρόμιο της Αστυπάλαιας (+6%, από 7 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, τα υπόλοιπα αεροδρόμια: Ρόδου (-37%, από 400 χιλ. το 2019 σε 253 χιλ. το 2021), Κω (-40%, από 137 χιλ. το 2019 σε 83 χιλ. το 2021), Καρπάθου (-15%, από 30 χιλ. το 2019 σε 26 χιλ. το 2021), Λέρου (-30%, από 10 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2021), Καλύμνου (-5%, από 4 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021), Καστελόριζου (-9%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021), και Κάσου (-18%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2021).

Το 2022, τα αεροδρόμια των Δωδεκανήσων υποδέχτηκαν το 91% της κίνησης εσωτερικού που κατεγράφη το 2019 σημειώνοντας την περίοδο 2019-2022 μείωση κατά -9% (από 593 χιλ. το 2019 σε 542 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τα αεροδρόμια της Ρόδου (-13%, από 400 χιλ. το 2019 σε 350 χιλ. το 2022), της Κω (-7%, από 137 χιλ. το 2019 σε 128 χιλ. το 2022), της Λέρου (-15%, από 10 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2022) και της Κάσου (-37%, από 1 χιλ. το 2019 σε 743 αφίξεις το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα τα αεροδρόμια της Καρπάθου (+13%, από 30 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2022), της Αστυπάλαιας (+55%, από 7 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2022), της Καλύμνου (+57%, από 4 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2022) και του Καστελόριζου (+14%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2022) αύξηση.

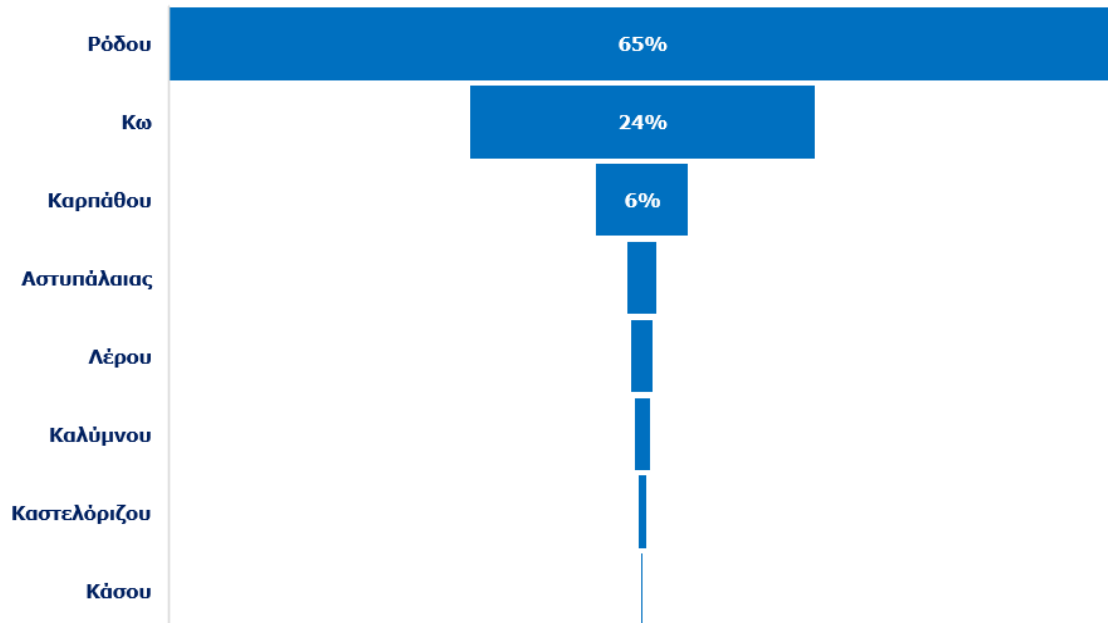
Πίνακας 48: Αφίξεις εσωτερικού στα Δωδεκάνησα ανά αεροδρόμιο, 2019-2022

Αεροδρόμιο	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ρόδου	400.156	252.852	349.718	-37%	-13%
Κω	137.362	83.053	127.720	-40%	-7%
Καρπάθου	30.466	25.935	34.354	-15%	13%
Αστυπάλαιας	7.095	7.493	10.976	6%	55%
Λέρου	10.155	7.138	8.612	-30%	-15%
Καλύμνου	3.933	3.723	6.184	-5%	57%
Καστελόριζου	2.802	2.559	3.208	-9%	14%
Κάσου	1.181	966	743	-18%	-37%
Δωδεκάνησα	593.150	383.719	541.515	-35%	-9%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων εσωτερικού στα Δωδεκάνησα για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στο αεροδρόμιο της Ρόδου (65%) και ακολουθούν τα αεροδρόμια της Κω (24%), της Καρπάθου (6%), της Αστυπάλαιας (2%), της Λέρου (2%), της Καλύμνου (1%), του Καστελόριζου (1%) και της Κάσου (0,1%).

Διάγραμμα 61: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων εσωτερικού στα Δωδεκάνησα ανά αεροδρόμιο, 2022

4.3 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2019-2022

4.3.1 Ακτοπλοϊκή κίνηση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή καταγράφονται οι διακινηθέντες (επιβίβαση και αποβίβαση με Ε/Γ και Ο/Γ) επιβάτες εσωτερικού από τους κατά τόπους λιμένες της χώρας.

Οι διακινηθέντες εσωτερικού την περίοδο 2019-2021, στους λιμένες της χώρας σημείωσαν πτώση κατά -29% (από 71,5 εκατ. το 2019 σε 50,8 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση: Αττικής (-24%, από 30,5 εκατ. το 2019 σε 23,2 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-31%, από 14,8 εκατ. το 2019 σε 10,2 εκατ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-38%, από 5,5 εκατ. το 2019 σε 3,4 εκατ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-37%, από 4,6 εκατ. το 2019 σε 2,9 εκατ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-32%, από 4,3 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2021), Κρήτης (-38%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 1,9 εκατ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-28%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2021), Ηπείρου (-35%, από 1,8 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021), Βορείου Αιγαίου (-18%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021), Θεσσαλίας (-34%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2021), Πελοποννήσου (-8%, από 985 χιλ. το 2019 σε 903 χιλ. το 2021) και Κεντρικής Μακεδονίας (-38%, από 878 χιλ. το 2019 σε 543 χιλ. το 2021).

Παρόμοια ήταν η εικόνα και την περίοδο 2019-2022, αν και με πιο ήπιους ρυθμούς μείωσης. Συγκεκριμένα, οι διακινηθέντες επιβάτες την περίοδο 2019-2022 κατέγραψαν μείωση κατά -5% (από 71,5 εκατ. το 2019 σε 67,8 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+5%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2022) και Πελοποννήσου (+1%, από 985 χιλ. το 2019 σε 997 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-3%, από 30,5 εκατ. το 2019 σε 29,5 εκατ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-3%, από 14,8 εκατ. το 2019 σε 14,3 εκατ. το 2022), Ιονίων Νήσων (-13%, από 5,5 εκατ. το 2019 σε 4,8 εκατ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 4,6 εκατ. το 2019 σε 4,3 εκατ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-6%, από 4,3 εκατ. το 2019 σε 4,1 εκατ. το 2022), Κρήτης (-17%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 2,6 εκατ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-8%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2022), Ηπείρου (-4%, από 1,8 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022), Θεσσαλίας (-15%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2022) και Κεντρικής Μακεδονίας (-6%, από 878 χιλ. το 2019 σε 822 χιλ. το 2022).

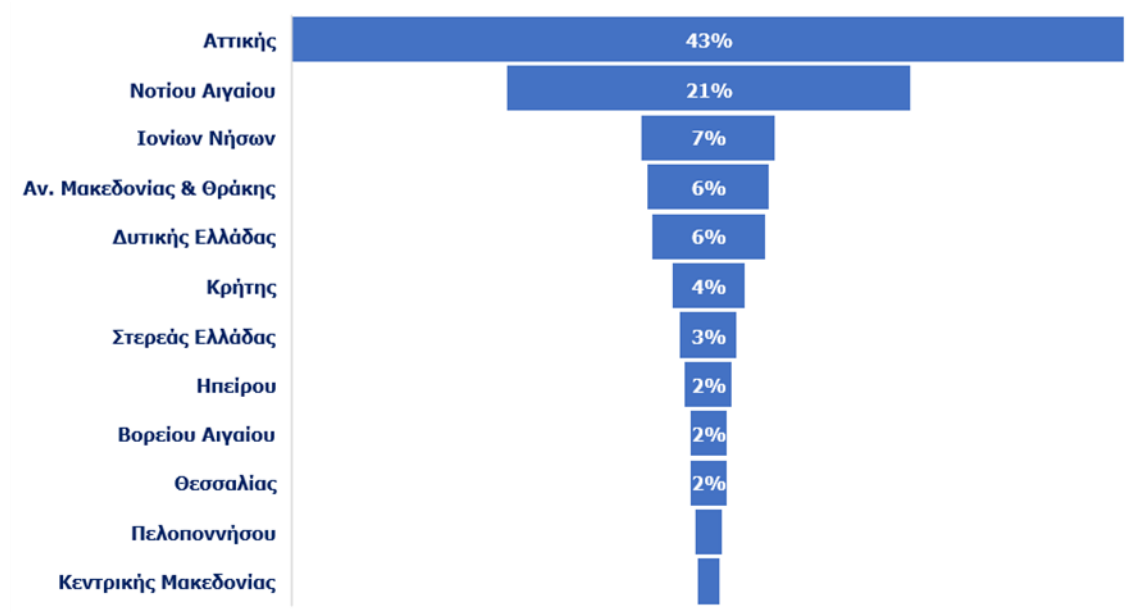
Πίνακας 49: Διακινηθέντες εσωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττικής	30.485.427	23.227.682	29.471.787	-24%	-3%
Νοτίου Αιγαίου	14.793.013	10.202.414	14.321.848	-31%	-3%
Ιονίων Νήσων	5.500.435	3.387.896	4.763.893	-38%	-13%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	4.560.142	2.854.186	4.326.368	-37%	-5%
Δυτικής Ελλάδας	4.337.932	2.952.860	4.063.851	-32%	-6%
Κρήτης	3.137.320	1.949.815	2.600.519	-38%	-17%
Στερεάς Ελλάδας	2.219.910	1.596.925	2.049.541	-28%	-8%
Ηπείρου	1.760.639	1.147.626	1.690.474	-35%	-4%
Βορείου Αιγαίου	1.282.019	1.053.367	1.342.159	-18%	5%
Θεσσαλίας	1.546.644	1.026.352	1.309.899	-34%	-15%
Πελοποννήσου	984.872	903.211	997.215	-8%	1%
Κεντρικής Μακεδονίας	878.349	543.012	821.636	-38%	-6%
Ελλάδα	71.486.702	50.845.346	67.759.190	-29%	-5%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (43%) και Νοτίου Αιγαίου (21%). Δηλαδή οι δύο αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 65% της συνολικής διακίνησης της Ελλάδας για το 2022.

Διάγραμμα 62: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2022

4.3.2 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου για το 2022, αντιπροσωπεύει το 21% των διακινήθωντων εσωτερικού της χώρας ενώ οι Κυκλάδες αντιπροσωπεύουν το 18% της συνολικής διακίνησης. Την περίοδο 2019-2021, οι λιμένες των Κυκλάδων σημείωσαν μείωση στην διακίνηση επιβατών κατά -28% (από 12,2 εκατ. το 2019 σε 8,7 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν πτώση: Πάρου (-15%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 2,3 εκατ. το 2021), Θήρας (-46%, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2021), Νάξου (-20%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2021), Μυκόνου (-43%, από 1,7 εκατ. το 2019 σε 953 χιλ. το 2021), Μήλου (-9%, από 952 χιλ. το 2019 σε 870 χιλ. το 2021), Τήνου (-34%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 665 χιλ. το 2021), Σύρου (-29%, από 731 χιλ. το 2019 σε 523 χιλ. το 2021), Κέας-Κύθνου (-4%, από 477 χιλ. το 2019 σε 459 χιλ. το 2021) και Άνδρου (-29%, από 573 χιλ. το 2019 σε 406 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η διακίνηση επιβατών στα λιμάνια των Κυκλάδων κατέγραψε οριακή πτώση κατά -1% (από 12,2 εκατ. το 2019 σε 12,0 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφερειακές Ενότητες Πάρου (+11%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2022), Νάξου (+6%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2022), Μήλου (+14%, από 952 χιλ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2022) και Κέας-Κύθνου (+20%, από 477 χιλ. το 2019 σε 573 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση διακίνησης ενώ αντίθετα οι Ενότητες Θήρας (-20%, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2022), Μυκόνου (-8%, από 1,7 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2022), Τήνου (-5%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 947 χιλ. το 2022), Σύρου (-3%, από 731 χιλ. το 2019 σε 708 χιλ. το 2022) και Άνδρου (-9%, από 573 χιλ. το 2019 σε 521 χιλ. το 2022) μείωση.

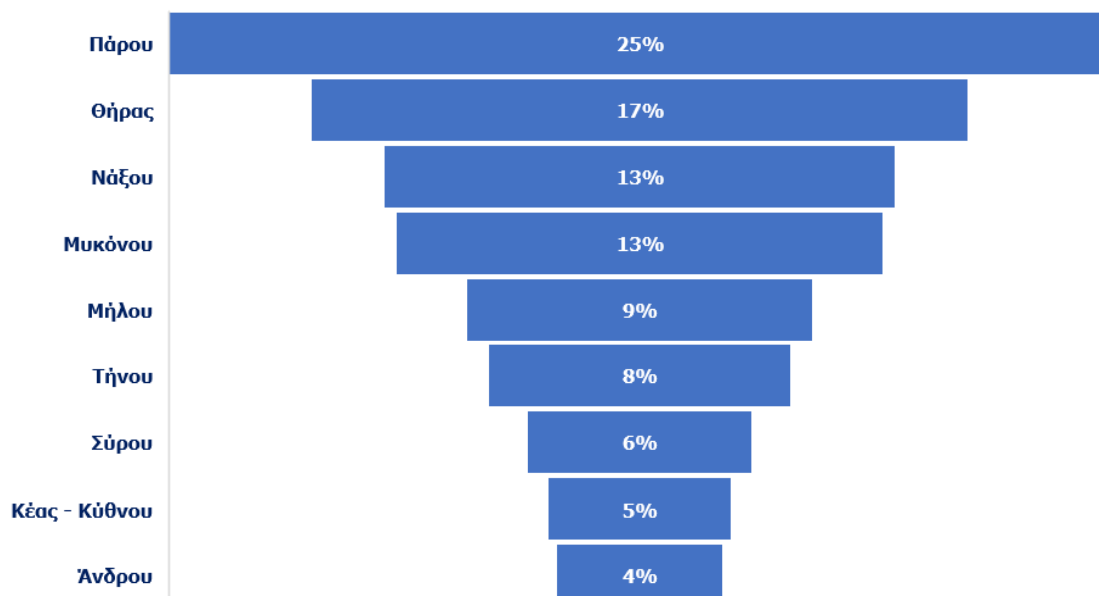
Πίνακας 50: Διακινηθέντες εσωτερικού στα λιμάνια των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Περιφερειακή Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Πάρου	2.665.120	2.277.748	2.951.376	-15%	11%
Θήρας	2.580.553	1.381.729	2.061.844	-46%	-20%
Νάξου	1.507.202	1.208.045	1.602.434	-20%	6%
Μυκόνου	1.667.767	952.982	1.527.249	-43%	-8%
Μήλου	952.478	870.044	1.084.792	-9%	14%
Τήνου	1.001.551	664.899	946.817	-34%	-5%
Σύρου	731.071	522.603	707.876	-29%	-3%
Κέας - Κύθνου	477.110	459.195	573.377	-4%	20%
Άνδρου	572.553	405.528	520.703	-29%	-9%
Κυκλάδες	12.155.405	8.742.773	11.976.468	-28%	-1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια των Κυκλάδων για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Ενότητα Πάρου (25%) και ακολουθούν οι Ενότητες Θήρας (17%), Νάξου και Μυκόνου (13% αντίστοιχα), Μήλου (9%), Τήνου (8%), Σύρου (6%), Κέας-Κύθνου (5%) και Άνδρου (4%).

Διάγραμμα 63: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.3.3 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου για το 2022, αντιπροσωπεύει το 21% των διακινηθέντων εσωτερικού της χώρας ενώ τα Δωδεκάνησα αντιπροσωπεύουν το 3% της συνολικής διακίνησης. Την περίοδο 2019-2021, οι λιμένες των Δωδεκανήσων σημείωσαν μείωση στην διακίνηση επιβατών κατά -45% (από 2,6 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν πτώση, με εξαίρεση την Ενότητα Καρπάθου (+3%, από 58 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Καλύμνου (-34%, από 801 χιλ. το 2019 σε 527 χιλ. το 2021), Ρόδου (-55%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 498 χιλ. το 2021) και Κω (-44%, από 675 χιλ. το 2019 σε 375 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η διακίνηση επιβατών στα λιμάνια των Δωδεκανήσων κατέγραψε πτώση κατά -11% (από 2,6 εκατ. το 2019 σε 2,3 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν πτώση, με εξαίρεση την Ενότητα Καρπάθου (+9%, από 58 χιλ. το 2019 σε 63 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ρόδου (-15%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 937 χιλ. το 2022), Καλύμνου (-5%, από 800 χιλ. το 2019 σε 762 χιλ. το 2022) και Κω (-14%, από 675 χιλ. το 2019 σε 583 χιλ. το 2022).

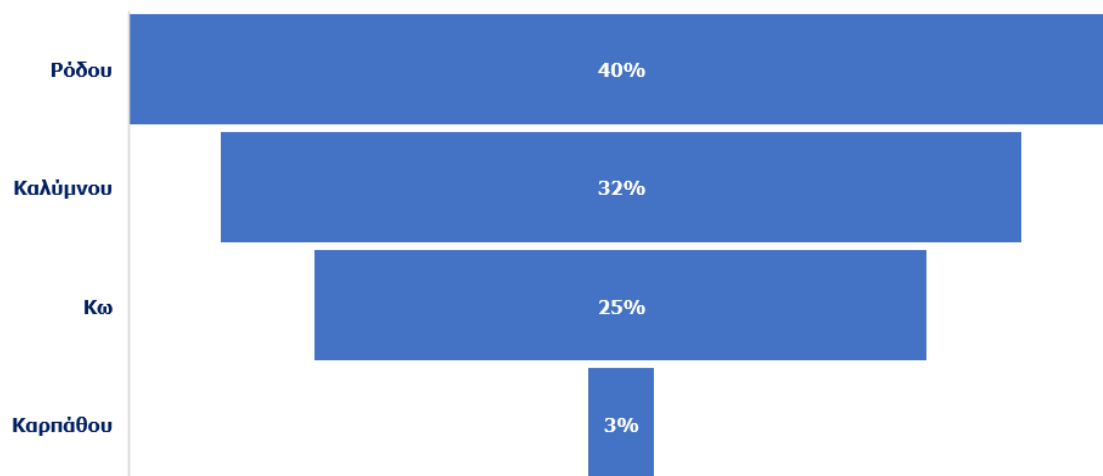
Πίνακας 51: Διακινηθέντες εσωτερικού στα λιμάνια των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Περιφερειακή Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ρόδου	1.104.243	498.024	936.583	-55%	-15%
Καλύμνου	800.652	526.522	762.191	-34%	-5%
Κω	674.908	375.465	583.411	-44%	-14%
Καρπάθου	57.805	59.630	63.195	3%	9%
Δωδεκάνησα	2.637.608	1.459.641	2.345.380	-45%	-11%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια των Δωδεκανήσων για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Ρόδου αντιπροσωπεύει το 40% της επιβατικής κίνησης και ακολουθούν οι Ενότητες Καλύμνου (32%), Κω (25%) και Καρπάθου (3%).

Διάγραμμα 64: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.4 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2019-2022

Οι διακινηθέντες εξωτερικού την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν μείωση κατά -36% (από 1,8 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021). Συγκεκριμένα: Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (-24%, από 957 χιλ. το 2019 σε 726 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-36%, από 482 χιλ. το 2019 σε 308 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (-69%, από 347 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2021) και Λοιποί Λιμένες (-63%, από 7 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021).

Παρόμοια ήταν η εικόνα και την περίοδο 2019-2022, αν και με πιο ήπιους ρυθμούς μείωσης. Συγκεκριμένα, οι διακινηθέντες εξωτερικού την περίοδο 2019-2022 κατέγραψαν μείωση κατά -6% (από 1,8 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση το λιμάνι της Κέρκυρας (+20%, από 347 χιλ. το 2019 σε 419 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, τα υπόλοιπα λιμάνια: Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (-7%, από 957 χιλ. το 2019 σε 891 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-22%, από 482 χιλ. το 2019 σε 377 χιλ. το 2022) και Λοιποί Λιμένες (-89%, από 7 χιλ. το 2019 σε 726 διακινηθέντες το 2022).

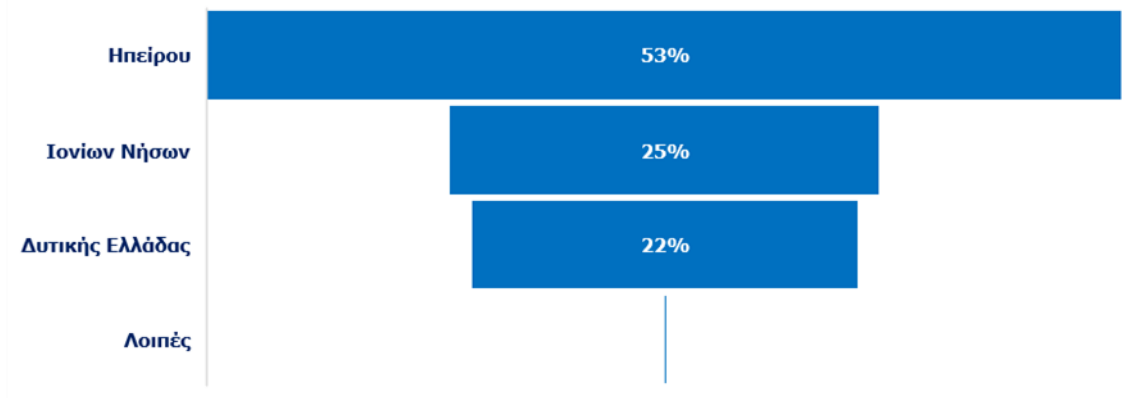
Πίνακας 52: Διακινηθέντες εξωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ηπείρου	956.710	726.333	890.707	-24%	-7%
Ιονίων Νήσων	347.485	109.039	418.703	-69%	20%
Δυτικής Ελλάδας	482.198	308.125	376.517	-36%	-22%
Λοιπές	6.694	2.492	726	-63%	-89%
Ελλάδα	1.793.087	1.145.989	1.686.653	-36%	-6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεξεργασία INSETTE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στην Περιφέρεια Ηπείρου (53%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (25%), Δυτικής Ελλάδας (22%) και Λοιπών (0,04%).

Διάγραμμα 65: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2022

4.5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ, 2019-2022

4.5.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση κατά -48% (από 3.979 το 2019 σε 2.064 το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (+183%, από 6 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 17 κρουαζιερόπλοια το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (-54%, από 1.778 το 2019 σε 821 το 2021), Αττική (-37%, από 677 το 2019 σε 426 το 2021), Ιόνια Νησιά (-58%, από 573 το 2019 σε 238 το 2021), Κρήτη (-39%, από 397 το 2019 σε 244 το 2021), Δυτική Ελλάδα (-33%, από 201 το 2019 σε 134 το 2021), Πελοπόννησο (-24%, από 182 το 2019 σε 138 το 2021), Θεσσαλία (-26%, από 35 το 2019 σε 26 το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-57%, από 7 το 2019 σε 3 το 2021), Βόρειο Αιγαίο (-92%, από 62 το 2019 σε 5 το 2021), Ήπειρο (-81%, από 16 το 2019 σε 3 το 2021) και Στερεά Ελλάδα (-80%, από 45 το 2019 σε 9 το 2021).

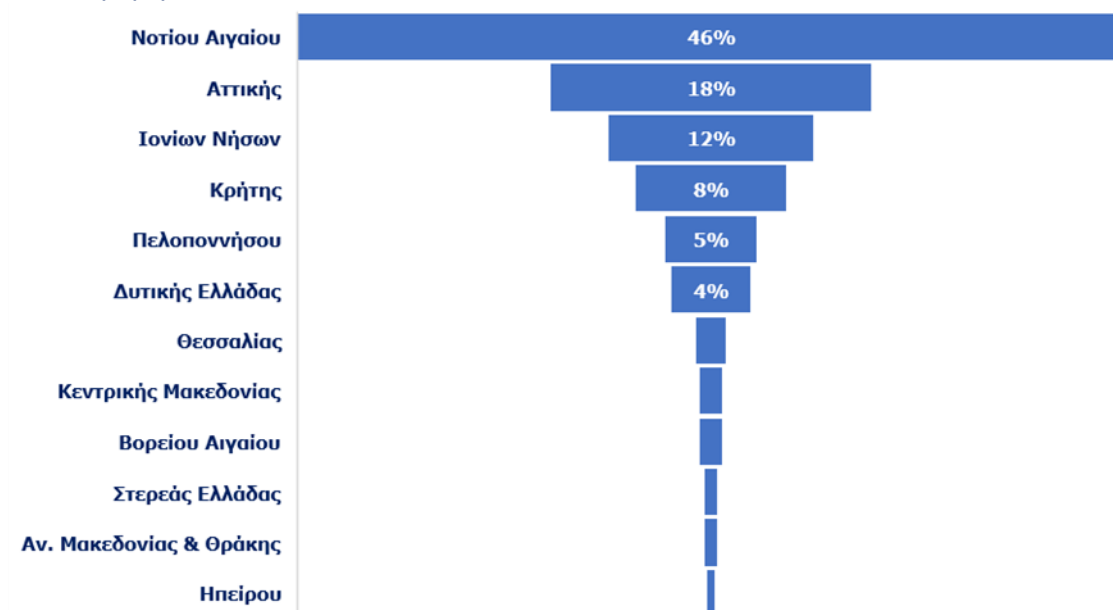
Την περίοδο 2019-2022, η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας κατέγραψε αύξηση κατά +20% (από 3.979 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 4.777 κρουαζιερόπλοια το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-4%, από 573 το 2019 σε 550 το 2022), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 62 το 2019 σε 60 το 2022) και Στερεάς Ελλάδας (-16%, από 45 το 2019 σε 38 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+24%, από 1.778 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 2.205 κρουαζιερόπλοια το 2022), Αττική (+27%, από 677 το 2019 σε 861 το 2022), Κρήτη (+1%, από 397 το 2019 σε 402 το 2022), Πελοπόννησο (+37%, από 182 το 2019 σε 249 το 2022), Δυτική Ελλάδα (+5%, από 201 το 2019 σε 211 το 2022), Θεσσαλία (+131%, από 35 το 2019 σε 81 το 2022), Κεντρική Μακεδονία (+917%, από 6 το 2019 σε 61 το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+400%, από 7 το 2019 σε 35 το 2022) και Ήπειρο (+50%, από 16 το 2019 σε 24 το 2022).

Πίνακας 53: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νοτίου Αιγαίου	1.778	821	2.205	-54%	24%
Αττικής	677	426	861	-37%	27%
Ιονίων Νήσων	573	238	550	-58%	-4%
Κρήτης	397	244	402	-39%	1%
Πελοποννήσου	182	138	249	-24%	37%
Δυτικής Ελλάδας	201	134	211	-33%	5%
Θεσσαλίας	35	26	81	-26%	131%
Κεντρικής Μακεδονίας	6	17	61	183%	917%
Βορείου Αιγαίου	62	5	60	-92%	-3%
Στερεάς Ελλάδας	45	9	38	-80%	-16%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	7	3	35	-57%	400%
Ηπείρου	16	3	24	-81%	50%
Ελλάδα	3.979	2.064	4.777	-48%	20%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (46%), η Αττική (18%), τα Ιόνια Νησιά (12%) και η Κρήτη (8%) δέχονται τον μεγαλύτερο αριθμό κρουαζιερόπλοιων, αντιπροσωπεύοντας για το 2022 το 84% της κίνησης στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 66: Ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

4.5.2 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στις Κυκλάδες ανά λιμάνι

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου υποδέχτηκε το 2022 το 46% των κρουαζιερόπλοιων που επισκέφθηκαν την χώρα ενώ οι Κυκλάδες το 32%. Την περίοδο 2019-2021, η κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατέγραψε μείωση κατά -54% (από 1.778 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 821 κρουαζιερόπλοια το 2021) ενώ στις Κυκλάδες μείωση κατά -59% (από 1.318 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 537 κρουαζιερόπλοια το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι αρνητική, με εξαίρεση τα λιμάνια της Μήλου (+11%, από 38 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 42 κρουαζιερόπλοια το 2021) και της Φολεγάνδρου (+150%, από 2 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 5 κρουαζιερόπλοια το 2021). Ενδεικτικά, τα υπόλοιπα λιμάνια: Σαντορίνη (-68%, από 592 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 191 κρουαζιερόπλοια το 2021), Μύκονο (-54%, από 550 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 252 κρουαζιερόπλοια το 2021), Σύρο (-66%, από 82 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 28 κρουαζιερόπλοια το 2021), Πάρο (-41%, από 27 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 16 κρουαζιερόπλοια το 2021), Σίφνο (-57%, από 7 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 3 κρουαζιερόπλοια το 2021), Τήνο (-100%, από 1 κρουαζιερόπλοιο το 2019 σε 0 κρουαζιερόπλοια το 2021), Νάξο (-100%, από 16 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 0 κρουαζιερόπλοια το 2021), Άνδρο (-100%, από 1 κρουαζιερόπλοιο το 2019 σε 0 κρουαζιερόπλοια το 2021) και Ίο (-100%, από 2 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 0 κρουαζιερόπλοια το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσε αύξηση στην κίνηση κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της κατά +24% (από 1.778 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 2.205 κρουαζιερόπλοια το 2022) ενώ οι Κυκλάδες αύξηση κατά +16% (από 1.318 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 1.523 κρουαζιερόπλοια το 2022). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τα λιμάνια της Σύρου (-9%, από 82 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 75 κρουαζιερόπλοια το 2022), της Νάξου (-63%, από 16 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 6 κρουαζιερόπλοια το 2022), της Άνδρου (-100%, από 1 κρουαζιερόπλοιο το 2019 σε 0 κρουαζιερόπλοια το 2022) και της Ίου (-100%, από 2 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 0 κρουαζιερόπλοια το 2022). Ενδεικτικά, τα υπόλοιπα λιμάνια: Σαντορίνη (+16%, από 592 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 686 κρουαζιερόπλοια το 2022), Μύκονο (+11%, από 550 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 608 κρουαζιερόπλοια το 2022), Πάρο (+130%, από 27 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 62 κρουαζιερόπλοια το 2022), Μήλο (+29%, από 38 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 49 κρουαζιερόπλοια το 2022), Σίφνο (+157%, από 7 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 18 κρουαζιερόπλοια το 2022), Φολεγάνδρο (+400%, από 2 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 10 κρουαζιερόπλοια το 2022) και Τήνο (+800%, από 1 κρουαζιερόπλοιο το 2019 σε 9 κρουαζιερόπλοια το 2022).

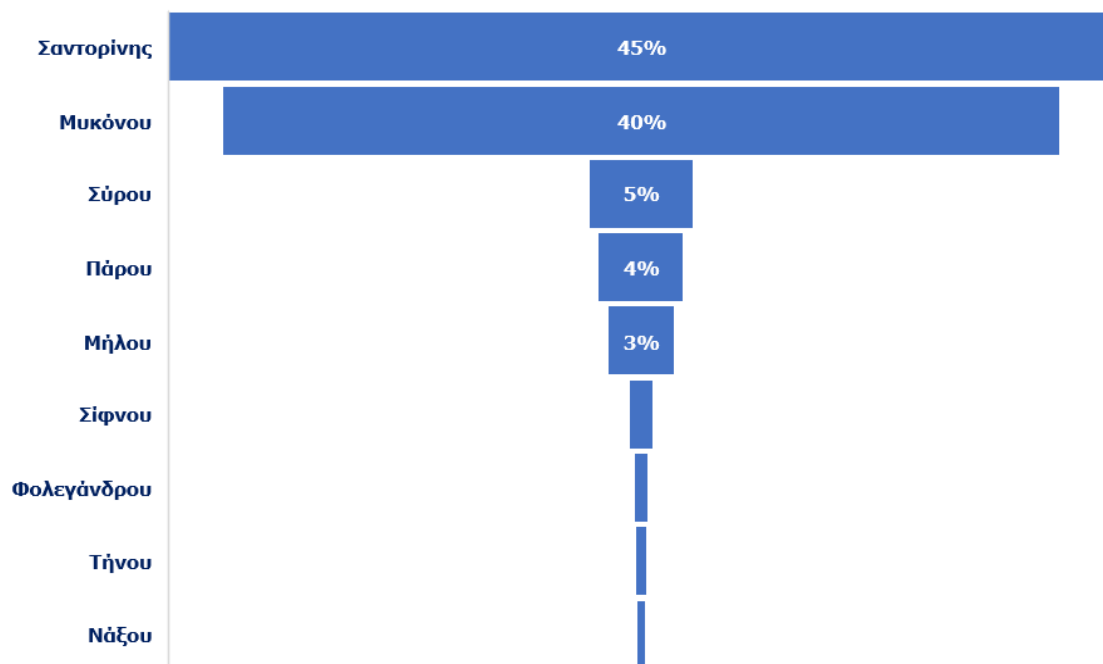
Πίνακας 54: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στις Κυκλάδες ανά λιμάνι, 2019-2022

Λιμάνι	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Σαντορίνης	592	191	686	-68%	16%
Μυκόνου	550	252	608	-54%	11%
Σύρου	82	28	75	-66%	-9%
Πάρου	27	16	62	-41%	130%
Μήλου	38	42	49	11%	29%
Σίφνου	7	3	18	-57%	157%
Φολεγάνδρου	2	5	10	150%	400%
Τήνου	1	0	9	-100%	800%
Νάξου	16	0	6	-100%	-63%
Άνδρου	1	0	0	-100%	-100%
Ίου	2	0	0	-100%	-100%
Κυκλάδες	1.318	537	1.523	-59%	16%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια των Κυκλάδων για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στο λιμάνι της Σαντορίνης (45%) και ακολουθούν τα λιμάνια της Μυκόνου (40%), της Σύρου (5%), της Πάρου (4%), της Μήλου (3%), της Σίφνου (1%), της Φολεγάνδρου (1%), της Τήνου (1%) και της Νάξου (0,4%).

Διάγραμμα 67: Ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στις Κυκλάδες ανά λιμάνι, 2022

4.5.3 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στα Δωδεκάνησα ανά λιμάνι

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου υποδέχτηκε το 2022 το 46% των κρουαζιερόπλοιων που επισκέφθηκαν την χώρα ενώ τα Δωδεκάνησα το 14%. Την περίοδο 2019-2021, η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατέγραψε μείωση κατά -54% (από 1.778 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 821 κρουαζιερόπλοια το 2021) ενώ στα Δωδεκάνησα μείωση κατά -38% (από 460 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 284 κρουαζιερόπλοια το 2021). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια σημείωσαν πτώση: Ρόδος (-24%, από 258 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 195 κρουαζιερόπλοια το 2021), Πάτμος (-48%, από 156 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 81 κρουαζιερόπλοια το 2021), Κω (-79%, από 19 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 4 κρουαζιερόπλοια το 2021), Σύμη (-82%, από 22 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 4 κρουαζιερόπλοια το 2021), Κάλυμνο (-100%, από 1 κρουαζιερόπλοιο το 2019 σε 0 κρουαζιερόπλοια το 2021) και Αστυπάλαια (-100%, από 4 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 0 κρουαζιερόπλοια το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατέγραψε αύξηση στην κίνηση κρουαζιερόπλοιων κατά +24% (από 1.778 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 2.205 κρουαζιερόπλοια το 2022) ενώ στα Δωδεκάνησα αύξηση κατά +48% (από 460 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 682 κρουαζιερόπλοια το 2022). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση το λιμάνι της Αστυπάλαιας (-75%, από 4 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 1 κρουαζιερόπλοιο το 2022). Ενδεικτικά, τα υπόλοιπα λιμάνια: Ρόδος (+48%, από 258 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 381 κρουαζιερόπλοια το 2022), Πάτμος (+37%, από 156 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 214 κρουαζιερόπλοια το 2022), Κω (+121%, από 19 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 42 κρουαζιερόπλοια το 2022), Σύμη (+41%, από 22 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 31 κρουαζιερόπλοια το 2022) και Κάλυμνο (+1.200%, από 1 κρουαζιερόπλοιο το 2019 σε 13 κρουαζιερόπλοια το 2022).

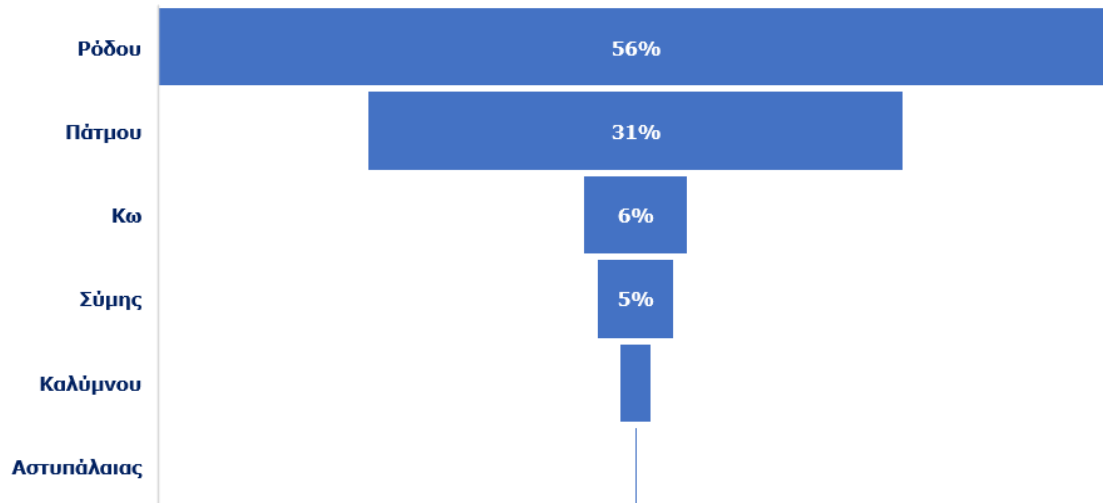
Πίνακας 55: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στα Δωδεκάνησα ανά λιμάνι, 2019-2022

Λιμάνι	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ρόδου	258	195	381	-24%	48%
Πάτμου	156	81	214	-48%	37%
Κω	19	4	42	-79%	121%
Σύμης	22	4	31	-82%	41%
Κάλυμνου	1	0	13	-100%	1200%
Αστυπάλαιας	4	0	1	-100%	-75%
Δωδεκάνησα	460	284	682	-38%	48%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια των Δωδεκανήσων για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στο λιμάνι της Ρόδου (56%) και ακολουθούν τα λιμάνια της Πάτμου (31%), της Κω (6%), της Σύμης (5%), της Καλύμνου (2%) και της Αστυπάλαιας (0,1%).

Διάγραμμα 67: Ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στα Δωδεκάνησα ανά λιμάνι, 2022

4.5.4 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν μείωση κατά -74% (από 5,6 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (+142%, από 5 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (-79%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 475 χιλ. το 2021), Αττική (-71%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 323 χιλ. το 2021), Ιόνια Νησιά (-75%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 265 χιλ. το 2021), Κρήτη (-70%, από 607 χιλ. το 2019 σε 185 χιλ. το 2021), Δυτική Ελλάδα (-70%, από 415 χιλ. το 2019 σε 124 χιλ. το 2021), Πελοπόννησο (-66%, από 65 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2021), Θεσσαλία (-47%, από 15 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-65%, από 3 χιλ. το 2019 σε 938 αφίξεις το 2021), Βόρειο Αιγαίο (-85%, από 17 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021), Ήπειρο (-69%, από 2 χιλ. το 2019 σε 655 αφίξεις το 2021) και Στερεά Ελλάδα (-91%, από 5 χιλ. το 2019 σε 443 αφίξεις το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της χώρας σημείωσαν μείωση κατά -17% (από 5,6 εκατ. το 2019 σε 4,6 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-10%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. 2022), Αττικής (-11%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 988 χιλ. το 2022), Ιονίων Νήσων (-34%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 693 χιλ. το 2022), Κρήτης (-18%, από 607 χιλ. το 2019 σε 500 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-39%, από 415 χιλ. το 2019 σε 251 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (-27%, από 65 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2022), Βορείου Αιγαίου (-37%, από 17 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2022) και Στερεάς Ελλάδας (-30%, από 5 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Θεσσαλίας (+188%, από 15 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (+654%, από 5 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+393%, από 3 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2022) και Ηπείρου (+165%, από 2 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2022) αύξηση. Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι παρόλο που η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων (+20%) για την περίοδο 2019-2022 σημείωσε αύξηση οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας για την ίδια περίοδο κατέγραψε μείωση (-17%).

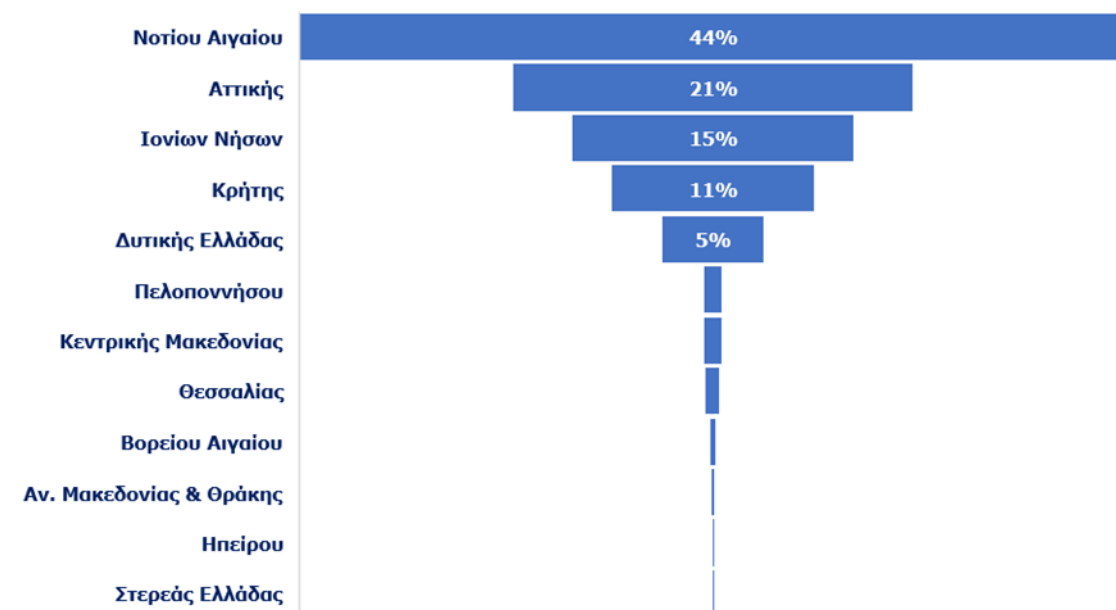
Πίνακας 56: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νοτίου Αιγαίου	2.264.893	474.777	2.034.469	-79%	-10%
Αττικής	1.108.221	322.896	987.864	-71%	-11%
Ιονίων Νήσων	1.044.160	265.325	693.150	-75%	-34%
Κρήτης	607.268	184.507	500.392	-70%	-18%
Δυτικής Ελλάδας	414.935	123.846	251.478	-70%	-39%
Πελοποννήσου	65.392	22.270	47.668	-66%	-27%
Θεσσαλίας	15.429	8.232	44.512	-47%	188%
Κεντρικής Μακεδονίας	4.865	11.777	36.670	142%	654%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	2.699	938	13.315	-65%	393%
Βορείου Αιγαίου	17.217	2.649	10.862	-85%	-37%
Ηπείρου	2.137	655	5.671	-69%	165%
Στερεάς Ελλάδας	5.168	443	3.599	-91%	-30%
Ελλάδα	5.552.384	1.418.315	4.629.650	-74%	-17%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (44%), η Αττική (21%), τα Ιόνια Νησιά (15%) και η Κρήτη (11%) δέχονται τον μεγαλύτερο όγκο, αντιπροσωπεύοντας για το 2022 το 91% των συνολικών αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας.

Διάγραμμα 69: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

4.5.5 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις Κυκλάδες ανά Λιμάνι

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2022 το 44% των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας της χώρας ενώ οι Κυκλάδες το 34%. Την περίοδο 2019-2021, οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατέγραψαν μείωση κατά -79% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 475 χιλ. το 2021) ενώ των Κυκλάδων μείωση κατά -82% (από 1,8 εκατ. το 2019 σε 321 χιλ. το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι αρνητική, με εξαίρεση το λιμάνι της Φολεγάνδρου (+173%, από 229 αφίξεις το 2019 σε 625 αφίξεις το 2021). Ενδεικτικά, τα υπόλοιπα λιμάνια: Σαντορίνη (-89%, από 981 χιλ. το 2019 σε 104 χιλ. το 2021), Μύκονο (-74%, από 787 χιλ. το 2019 σε 202 χιλ. το 2021), Σύρο (-86%, από 27 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021), Μήλο (-67%, από 24 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021), Πάρο (-47%, από 5 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021), Σίφνο (-82%, από 2 χιλ. το 2019 σε 285 αφίξεις το 2021), Νάξο (-100%, από 1 χιλ. το 2019 σε 0 αφίξεις το 2021), Τήνο (-100%, από 64 αφίξεις το 2019 σε 0 αφίξεις το 2021), Άνδρο (-100%, από 458 αφίξεις το 2019 σε 0 αφίξεις το 2021) και Ίο (-100%, από 708 αφίξεις το 2019 σε 0 αφίξεις το 2021).

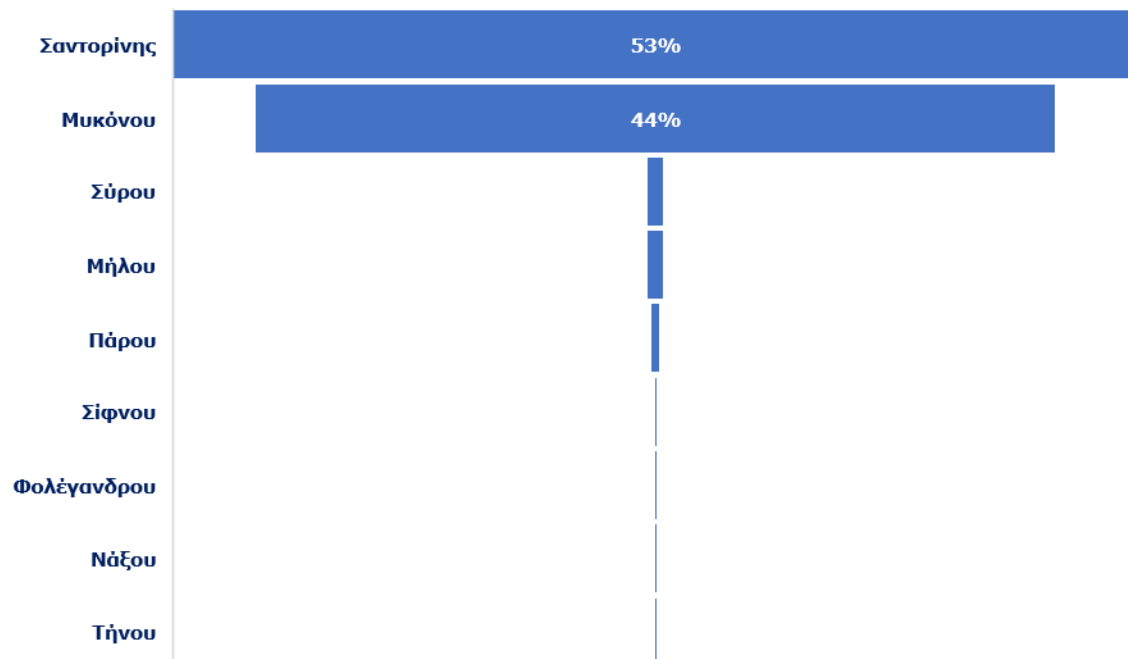
Την περίοδο 2019-2022, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσε μείωση στις αφίξεις επιβατών στα λιμάνια της κατά -10% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2022) ενώ οι Κυκλάδες μείωση κατά -15% (από 1,8 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια σημείωσαν μείωση στις αφίξεις επιβατών, με εξαίρεση τα λιμάνια της Πάρου (+40%, από 5 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2022), της Φολεγάνδρου (+384%, από 229 αφίξεις το 2019 σε 1 χιλ. το 2022) και της Τήνου (+363%, από 64 αφίξεις το 2019 σε 296 αφίξεις το 2022). Ενδεικτικά, τα υπόλοιπα λιμάνια: Σαντορίνη (-16%, από 981 χιλ. το 2019 σε 827 χιλ. το 2022), Μύκονο (-13%, από 787 χιλ. το 2019 σε 686 χιλ. το 2022), Σύρο (-43%, από 27 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2022), Μήλο (-40%, από 24 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2022), Σίφνο (-27%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022), Νάξο (-31%, από 1 χιλ. το 2019 σε 886 αφίξεις το 2022), Άνδρο (-100%, από 458 αφίξεις το 2019 σε 0 αφίξεις το 2022) και Ίο (-100%, από 708 αφίξεις το 2019 σε 0 αφίξεις το 2022).

Πίνακας 57: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στις Κυκλάδες ανά λιμάνι, 2019-2022

Λιμάνι	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Σαντορίνης	980.771	104.074	826.602	-89%	-16%
Μυκόνου	787.490	201.821	685.918	-74%	-13%
Σύρου	26.748	3.833	15.257	-86%	-43%
Μήλου	23.641	7.909	14.209	-67%	-40%
Πάρου	4.871	2.579	6.830	-47%	40%
Σίφνου	1.610	285	1.168	-82%	-27%
Φολέγανδρου	229	625	1.109	173%	384%
Νάξου	1.293	0	886	-100%	-31%
Τήνου	64	0	296	-100%	363%
Άνδρου	458	0	0	-100%	-100%
Ίου	708	0	0	-100%	-100%
Κυκλάδες	1.827.883	321.126	1.552.275	-82%	-15%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια των Κυκλάδων για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στο λιμάνι της Σαντορίνης (53%) και ακολουθούν τα λιμάνια της Μυκόνου (44%), της Σύρου (1%), της Μήλου (1%), της Πάρου (0,4%), της Σίφνου (0,1%), της Φολεγάνδρου (0,1%), της Νάξου (0,1%) και της Τήνου (0,02%).

Διάγραμμα 70: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις Κυκλάδες ανά λιμάνι, 2022

4.5.6 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στα Δωδεκάνησα ανά λιμάνι

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 2022 το 44% των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας της χώρας ενώ τα Δωδεκάνησα το 10%. Την περίοδο 2019-2021, οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατέγραψαν μείωση κατά -79% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 475 χιλ. το 2021) ενώ των Δωδεκανήσων μείωση κατά -65% (από 437 χιλ. το 2019 σε 154 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια κατέγραψαν μείωση: Ρόδος (-58%, από 308 χιλ. το 2019 σε 131 χιλ. το 2021), Πάτμος (-81%, από 113 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2021), Κως (-85%, από 5 χιλ. το 2019 σε 757 αφίξεις το 2021), Σύμη (-94%, από 9 χιλ. το 2019 σε 574 αφίξεις το 2021), Κάλυμνος (-100%, από 47 αφίξεις το 2019 σε 0 αφίξεις το 2021) και Αστυπάλαιας (-100%, από 2 χιλ. το 2019 σε 0 αφίξεις το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσε μείωση στις αφίξεις επιβατών στα λιμάνια της κατά -10% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2022) ενώ στα Δωδεκάνησα αύξηση κατά +10% (από 437 χιλ. το 2019 σε 482 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τα λιμάνια της Ρόδου (+20%, από 308 χιλ. το 2019 σε 370 χιλ. το 2022), της Κω (+60%, από 5 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2022) και της Καλύμνου (+972%, από 47 αφίξεις το 2019 σε 504 αφίξεις το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα τα λιμάνια της Πάτμου (-13%, από 113 χιλ. το 2019 σε 99 χιλ. το 2022), της Σύμης (-52%, από 9 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2022) και της Αστυπάλαιας (-97%, από 2 χιλ. το 2019 σε 46 αφίξεις το 2022) μείωση.

Πίνακας 58: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα Δωδεκάνησα ανά λιμάνι, 2019-2022

Λιμάνι	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ρόδου	308.194	130.516	370.343	-58%	20%
Πάτμου	112.721	21.804	98.530	-81%	-13%
Κω	5.150	757	8.257	-85%	60%
Σύμης	9.386	574	4.514	-94%	-52%
Καλύμνου	47	0	504	-100%	972%
Αστυπάλαιας	1.512	0	46	-100%	-97%
Δωδεκάνησα	437.010	153.651	482.194	-65%	10%

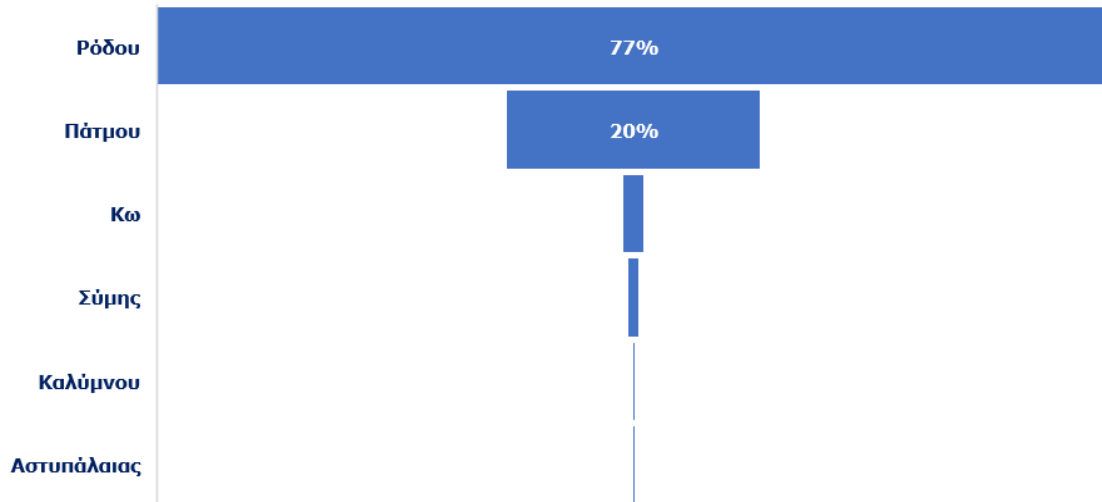
Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια των Δωδεκανήσων για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στο λιμάνι της Ρόδου (77%) και ακολουθούν τα λιμάνια της Πάτμου

(20%), της Κω (2%), της Σύμης (1%), της Καλύμνου (0,1%) και της Αστυπάλαιας (0,01%).

Διάγραμμα 71: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στα Δωδεκάνησα ανά λιμάνι, 2022

4.6 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, 2019-2022

4.6.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στα μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση κατά -65% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-63% ή -1,8 εκατ., από 2,8 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2021), Κρήτης (-79% ή -668 χιλ., από 845 χιλ. το 2019 σε 178 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-70% ή -481 χιλ., από 688 χιλ. το 2019 σε 206 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-75% ή -294 χιλ., από 391 χιλ. το 2019 σε 96 χιλ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-43% ή -232 χιλ., από 536 χιλ. το 2019 σε 304 χιλ. το 2021), και Δυτικής Ελλάδας (-76% ή -170 χιλ., από 223 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2021).

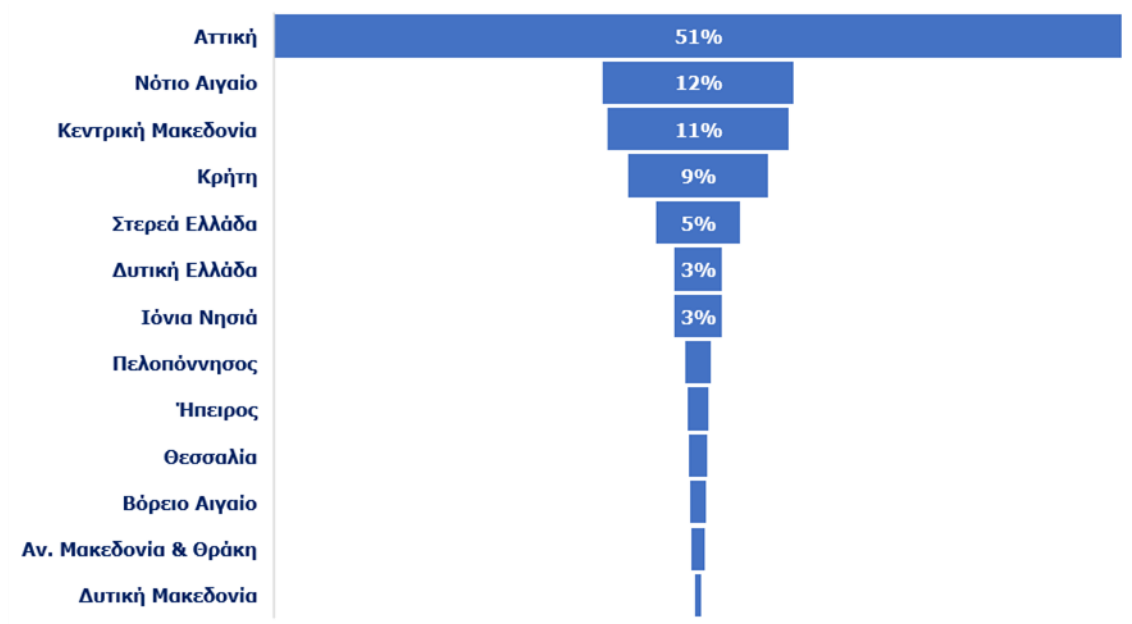
Την περίοδο 2019-2022, ο αριθμός των επισκεπτών στα μουσεία της Ελλάδας μειώθηκε κατά -21% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 4,6 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+0,1%, από 536 χιλ. το 2019 σε 536 χιλ. το 2022), Ιονίων Νήσων (+66%, από 81 χιλ. το 2019 σε 134 χιλ. το 2022), Ηπείρου (+8%, από 59 χιλ. το 2019 σε 64 χιλ. το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (+3%, από 17 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2022) Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (-15%, από 2,8 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-26%, από 688 χιλ. το 2019 σε 510 χιλ. το 2022), Κρήτη (-53%, από 845 χιλ. το 2019 σε 396 χιλ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-39%, από 391 χιλ. το 2019 σε 239 χιλ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-38%, από 223 χιλ. το 2019 σε 138 χιλ. το 2022), Πελοπόννησο (-24%, από 103 χιλ. το 2019 σε 78 χιλ. το 2022), Θεσσαλία (-23%, από 69 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-3%, από 48 χιλ. το 2019 σε 46 χιλ. το 2022) και Αν. Μακεδονία & Θράκη (-16%, από 51 χιλ. το 2019 σε 43 χιλ. το 2022).

Πίνακας 59: Επισκέπτες σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττική	2.785.289	1.021.057	2.381.160	-63%	-15%
Νότιο Αιγαίο	535.992	304.008	536.474	-43%	0%
Κεντρική Μακεδονία	687.717	206.247	510.428	-70%	-26%
Κρήτη	845.477	177.770	396.459	-79%	-53%
Στερεά Ελλάδα	390.509	96.067	238.646	-75%	-39%
Δυτική Ελλάδα	223.303	53.051	137.823	-76%	-38%
Ιόνια Νησιά	80.883	55.625	134.240	-31%	66%
Πελοπόννησος	102.647	46.165	78.001	-55%	-24%
Ήπειρος	59.056	29.246	63.556	-50%	8%
Θεσσαλία	69.460	11.490	53.327	-83%	-23%
Βόρειο Αιγαίο	47.913	21.538	46.462	-55%	-3%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	50.866	17.423	42.964	-66%	-16%
Δυτική Μακεδονία	16.815	7.794	17.361	-54%	3%
Ελλάδα	5.895.927	2.047.481	4.636.901	-65%	-21%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2022 αντιπροσωπεύει τις μισές περίπου επισκέψεις (51%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν το Νότιο Αιγαίο (12%), η Κεντρική Μακεδονία (11%) και η Κρήτη (9%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 82% των επισκέψεων στα Μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2022.

Διάγραμμα 72: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

4.6.2 Επισκέπτες σε μουσεία των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου το 2022 αντιπροσωπεύει το 12% των επισκέψεων σε μουσεία της Ελλάδας ενώ οι Κυκλάδες το 3% του συνόλου των επισκέψεων. Την περίοδο 2019-2021, οι Κυκλάδες σημείωσαν μείωση στην επισκεψιμότητα των μουσείων της κατά -50% (από 155 χιλ. το 2019 σε 77 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Θήρας (-58%, από 66 χιλ. το 2019 σε 28 χιλ. το 2021), Νάξου (-52%, από 24 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2021), Μήλου (-37%, από 16 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2021), Πάρου (-47%, από 14 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021), Άνδρου (-24%, από 8 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2021), Σύρου (-26%, από 7 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2021), Μυκόνου (-69%, από 11 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021), Τήνου (-26%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021) και Κέας-Κύθνου (-44%, από 4 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, ο αριθμός των επισκεπτών σε μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -11% (από 155 χιλ. το 2019 σε 139 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση την Ενότητα Τήνου (+11%, από 4 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Θήρας (-11%, από 66 χιλ. το 2019 σε 59 χιλ. το 2022), Νάξου (-17%, από 24 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2022), Μήλου (-11%, από 16 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2022), Πάρου (-2%, από 14 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2022), Μυκόνου (-19%, από 11 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2022), Άνδρου (-1%, από 8 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2022), Σύρου (-9%, από 7 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2022) και Κέας-Κύθνου (-18%, από 4 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022).

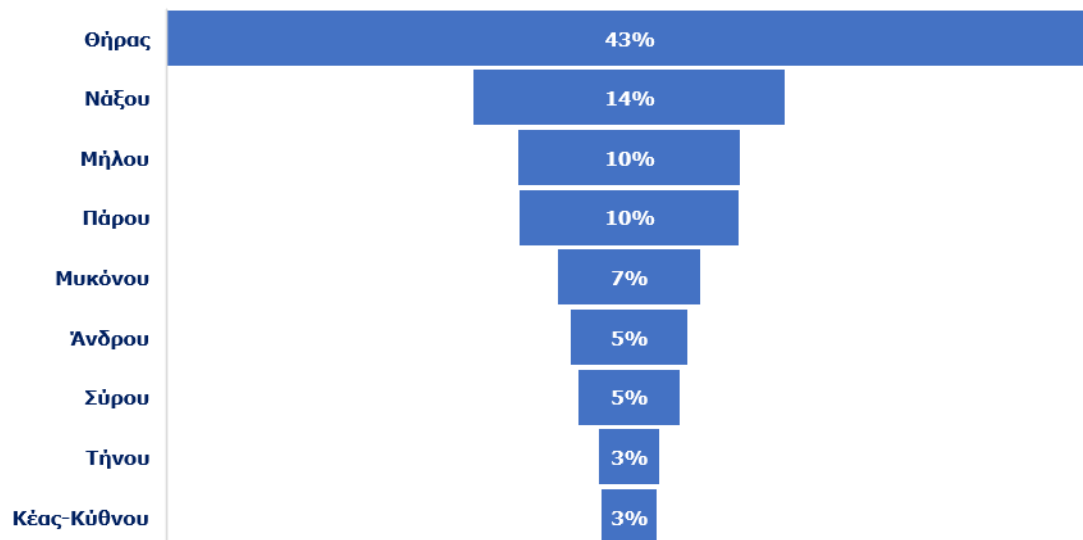
Πίνακας 60: Επισκέπτες σε μουσεία των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Θήρας	66.312	27.828	59.327	-58%	-11%
Νάξου	24.194	11.642	19.996	-52%	-17%
Μήλου	16.075	10.079	14.301	-37%	-11%
Πάρου	14.379	7.580	14.141	-47%	-2%
Μυκόνου	11.350	3.543	9.193	-69%	-19%
Άνδρου	7.579	5.776	7.524	-24%	-1%
Σύρου	7.149	5.323	6.538	-26%	-9%
Τήνου	3.562	2.629	3.969	-26%	11%
Κέας-Κύθνου	4.375	2.452	3.606	-44%	-18%
Κυκλάδες	154.975	76.852	138.595	-50%	-11%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία των Κυκλάδων για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Θήρας (43%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Νάξου (14%), Μήλου (10%), Πάρου (10%), Μυκόνου (7%), Άνδρου (5%), Σύρου (5%), Τήνου (3%) και Κέας-Κύθνου (3%),.

Διάγραμμα 73: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.6.3 Επισκέπτες σε μουσεία των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου το 2022 αντιπροσωπεύει το 12% των επισκέψεων σε μουσεία της Ελλάδας ενώ τα Δωδεκάνησα το 9% του συνόλου των επισκέψεων. Την περίοδο 2019-2021, τα Δωδεκάνησα σημείωσαν μείωση στην επισκεψιμότητα των μουσείων της κατά -40% (από 381 χιλ. το 2019 σε 227 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Ρόδου (-41%, από 353 χιλ. το 2019 σε 210 χιλ. το 2021), Κω (-41%, από 19 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2021), Καλύμνου (-35%, από 8 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2021) και Καρπάθου (-24%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, ο αριθμός των επισκεπτών σε μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψε αύξηση κατά +4% (από 381 χιλ. το 2019 σε 398 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση την Ενότητα Καλύμνου (-28%, από 8 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ρόδου (+3%, από 353 χιλ. το 2019 σε 364 χιλ. το 2022), Κω (+39%, από 19 χιλ. το 2019 σε 26 χιλ. το 2022) και Καρπάθου (+22%, από 1 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022).

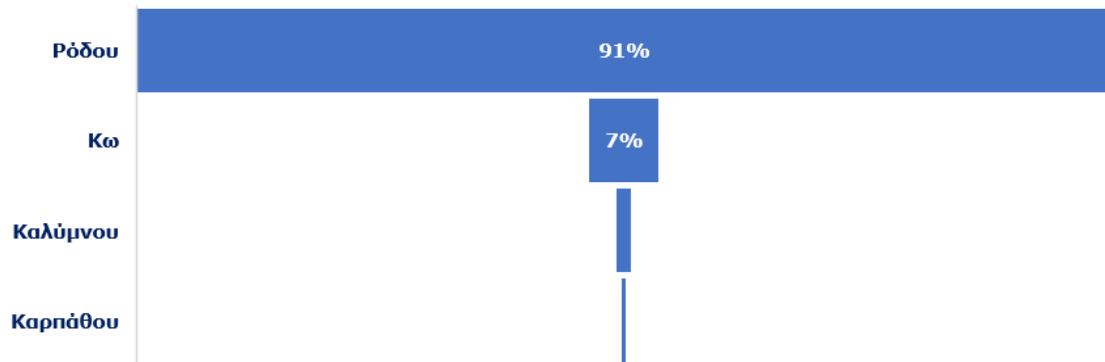
Πίνακας 61: Επισκέπτες σε μουσεία των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ρόδου	352.605	209.734	364.046	-41%	3%
Κω	19.046	11.147	26.403	-41%	39%
Καλύμνου	7.905	5.166	5.654	-35%	-28%
Καρπάθου	1.461	1.109	1.776	-24%	22%
Δωδεκάνησα	381.017	227.156	397.879	-40%	4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία των Δωδεκανήσων για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Ρόδου (91%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Κω (7%), Καλύμνου (1%) και Καρπάθου (0,4%).

Διάγραμμα 74: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.7 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ, 2019-2022

4.7.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση κατά -61% (από 13,7 εκατ. το 2019 σε 5,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-70% ή -4,4 εκατ., από 6,2 εκατ. το 2019 σε 1,9 εκατ. το 2021), Πελοποννήσου (-61% ή -1,2 εκατ., από 1,9 εκατ. το 2019 σε 754 χιλ. το 2021), Κρήτης (-52% ή -1,1 εκατ., από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-42% ή -630 χιλ., από 1,5 εκατ. το 2019 σε 866 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-64% ή -339 χιλ., από 532 χιλ. το 2019 σε 193 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-64% ή -260 χιλ., από 409 χιλ. το 2019 σε 149 χιλ. το 2021) και Κεντρικής Μακεδονίας (-64% ή -254 χιλ., από 398 χιλ. το 2019 σε 144 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, ο αριθμός των επισκεπτών στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας μειώθηκε κατά -20% (από 13,7 εκατ. το 2019 σε 10,9 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+33%, από 237 χιλ. το 2019 σε 314 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+14%, από 79 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2022) και Θεσσαλίας (+3%, από 19 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (-30%, από 6,2 εκατ. το 2019 σε 4,3 εκατ. το 2022), Κρήτη (-13%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,9 εκατ. το 2022), Πελοπόννησος (-18%, από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2022), Νότιο Αιγαίο (-2%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-22%, από 532 χιλ. το 2019 σε 416 χιλ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-14%, από 398 χιλ. το 2019 σε 341 χιλ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-18%, από 409 χιλ. το 2019 σε 337 χιλ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-7%, από 92 χιλ. το 2019 σε 85 χιλ. το 2022), Ήπειρο (-5%, από 88 χιλ. το 2019 σε 84 χιλ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (-12%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022).

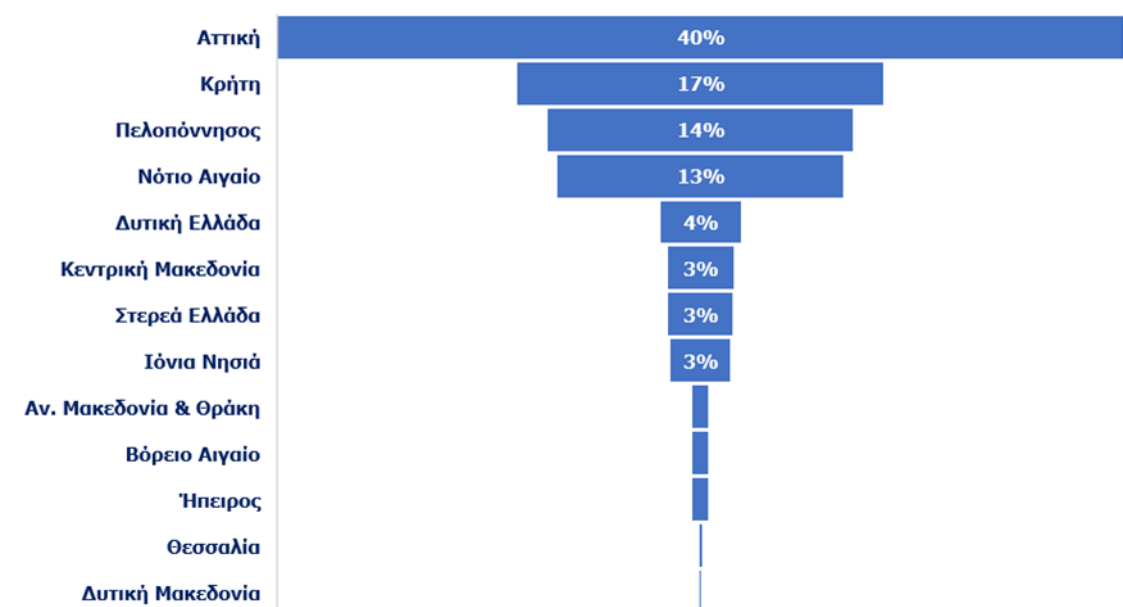
Πίνακας 62: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττική	6.234.154	1.859.098	4.335.887	-70%	-30%
Κρήτη	2.155.260	1.027.230	1.879.905	-52%	-13%
Πελοπόννησος	1.922.164	754.106	1.571.397	-61%	-18%
Νότιο Αιγαίο	1.495.796	866.204	1.470.747	-42%	-2%
Δυτική Ελλάδα	532.089	193.421	416.051	-64%	-22%
Κεντρική Μακεδονία	398.153	143.964	340.746	-64%	-14%
Στερεά Ελλάδα	409.071	148.871	336.737	-64%	-18%
Ιόνια Νησιά	236.943	187.299	314.459	-21%	33%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	78.638	31.338	89.936	-60%	14%
Βόρειο Αιγαίο	92.014	47.264	85.388	-49%	-7%
Ήπειρος	88.471	46.732	84.471	-47%	-5%
Θεσσαλία	18.662	3.035	19.220	-84%	3%
Δυτική Μακεδονία	1.936	983	1.707	-49%	-12%
Ελλάδα	13.663.351	5.309.545	10.946.651	-61%	-20%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική αντιπροσωπεύει το 40% των επισκέψεων που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (17%), η Πελοπόννησος (14%) και το Νότιο Αιγαίο (13%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 85% των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2022.

Διάγραμμα 75: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

4.7.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου το 2022 αντιπροσωπεύει το 13% των επισκέψεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας ενώ οι Κυκλάδες το 5% του συνόλου. Την περίοδο 2019-2021, οι Κυκλάδες σημείωσαν μείωση στην επισκεψιμότητα των αρχαιολογικών της χώρων κατά -49% (από 596 χιλ. το 2019 σε 302 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση τις Ενότητες Άνδρου (+189%, από 173 επισκέπτες το 2019 σε 500 επισκέπτες το 2021) και Κέας-Κύθνου (+9%, από 212 επισκέπτες το 2019 σε 231 επισκέπτες το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Θήρας (-51%, από 337 χιλ. το 2019 σε 164 χιλ. το 2021), Μυκόνου (-54%, από 173 χιλ. το 2019 σε 79 χιλ. το 2021), Νάξου (-31%, από 45 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2021), Μήλου (-33%, από 40 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2021) και Τήνου (-42%, από 2 χιλ. το 2019 σε 882 επισκέπτες το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -9% (από 596 χιλ. το 2019 σε 545 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση τις Ενότητες Νάξου (+18%, από 45 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2022) και Άνδρου (+138%, από 173 επισκέπτες το 2019 σε 411 επισκέπτες το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Θήρας (-14%, από 337 χιλ. το 2019 σε 291 χιλ. το 2022), Μυκόνου (-6%, από 173 χιλ. το 2019 σε 163 χιλ. το 2022), Μήλου (-10%, από 40 χιλ. το 2019 σε 36 χιλ. το 2022), Τήνου (-10%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022) και Κέας-Κύθνου (-14%, από 212 επισκέπτες το 2019 σε 183 επισκέπτες το 2022).

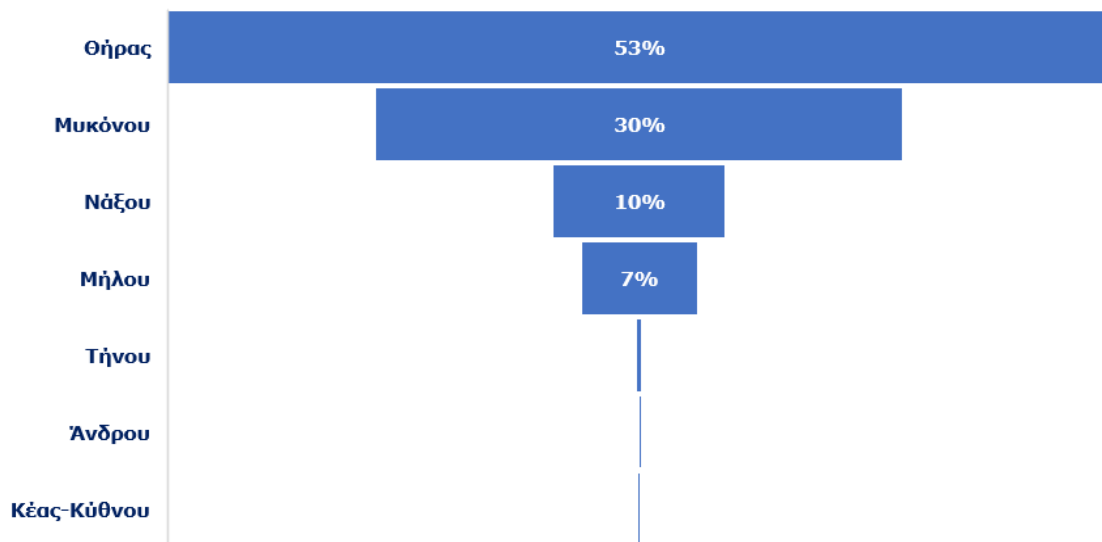
Πίνακας 63: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Θήρας	337.063	163.823	291.133	-51%	-14%
Μυκόνου	172.665	78.808	163.123	-54%	-6%
Νάξου	44.856	31.003	53.073	-31%	18%
Μήλου	39.776	26.676	35.900	-33%	-10%
Τήνου	1.520	882	1.363	-42%	-10%
Άνδρου	173	500	411	189%	138%
Κέας-Κύθνου	212	231	183	9%	-14%
Κυκλάδες	596.265	301.923	545.186	-49%	-9%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους των Κυκλάδων για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Θήρας (53%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Μυκόνου (30%), Νάξου (10%), Μήλου (7%), Τήνου (0,3%), Άνδρου (0,1%) και Κέας-Κύθνου (0,0,3%).

Διάγραμμα 76: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.7.3 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου το 2022 αντιπροσωπεύει το 13% των επισκέψεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας ενώ τα Δωδεκάνησα το 8% του συνόλου. Την περίοδο 2019-2021, τα Δωδεκάνησα σημείωσαν μείωση στην επισκεψιμότητα των αρχαιολογικών της χώρων κατά -37% (από 900 χιλ. το 2019 σε 564 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Ρόδου (-35%, από 731 χιλ. το 2019 σε 475 χιλ. το 2021) και Κω (-47%, από 169 χιλ. το 2019 σε 89 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψε αύξηση κατά +3% (από 900 χιλ. το 2019 σε 926 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με την Ενότητα Ρόδου (+5%, από 731 χιλ. το 2019 σε 765 χιλ. το 2022) να καταγράφει αύξηση ενώ αντίθετα η Ενότητα της Κω (-5%, από 169 χιλ. το 2019 σε 160 χιλ. το 2022) μείωση.

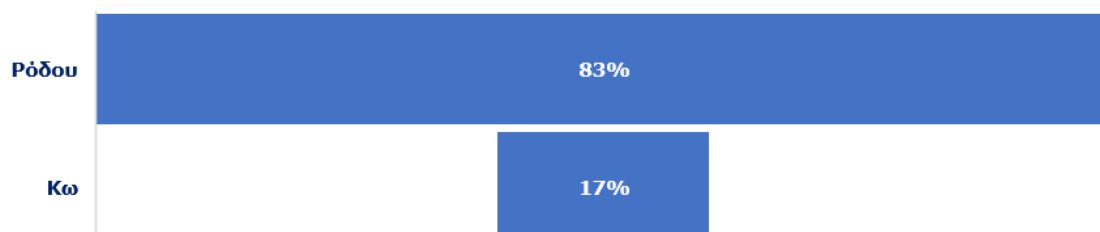
Πίνακας 64: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ρόδου	730.517	475.450	765.350	-35%	5%
Κω	169.014	88.831	160.211	-47%	-5%
Δωδεκάνησα	899.531	564.281	925.561	-37%	3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους των Δωδεκανήσων για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Ρόδου (83%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθεί η Ενότητα Κω (17%).

Διάγραμμα 77: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.8 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ (ΣΕ €), 2019-2022

4.8.1 Εισπράξεις σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στα μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν μείωση κατά -56% (από € 23,3 εκατ. το 2019 σε € 10,4 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-57% ή - € 7,7 εκατ., από € 13,5 εκατ. το 2019 σε € 5,8 εκατ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-77% ή - € 1,6 εκατ., από € 2,1 εκατ. το 2019 σε € 474 χιλ. το 2021), Κρήτης (-44% ή - € 1,0 εκατ., από € 2,3 εκατ. το 2019 σε € 1,3 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-40% ή - € 976 χιλ., από € 2,4 εκατ. το 2019 σε € 1,4 εκατ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-76% ή - € 715 χιλ., από € 935 χιλ. το 2019 σε € 220 χιλ. το 2021) και Κεντρικής Μακεδονίας (-52% ή - € 712 χιλ., από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 669 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στα μουσεία της Ελλάδας παρουσίασαν οριακή αύξηση κατά +0,1% (από € 23,3 εκατ. το 2019 σε € 23,4 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-45%, από € 2,1 εκατ. το 2019 σε € 1,1 εκατ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-37%, από € 935 χιλ. το 2019 σε € 587 χιλ. το 2022) και Πελοποννήσου (-2%, από € 159 χιλ. το 2019 σε € 156 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+4%, από € 13,5 εκατ. το 2019 σε € 14,1 εκατ. το 2022), Νότιο Αιγαίο (+10%, από € 2,4 εκατ. το 2019 σε € 2,7 εκατ. το 2022), Κρήτη (+8%, από € 2,3 εκατ. το 2019 σε € 2,4 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (8%, από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 1,5 εκατ. το 2022), Ιόνια Νησιά (+65%, από € 263 χιλ. το 2019 σε € 434 χιλ. το 2022), Ήπειρο (+41%, από € 79 χιλ. το 2019 σε € 111 χιλ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (+7%, από € 95 χιλ. το 2019 σε € 102 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+7%, από € 69 χιλ. το 2019 σε € 74 χιλ. το 2022), Θεσσαλία (+15%, από 26 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (+13%, από € 13 χιλ. το 2019 σε € 15 χιλ. το 2022).

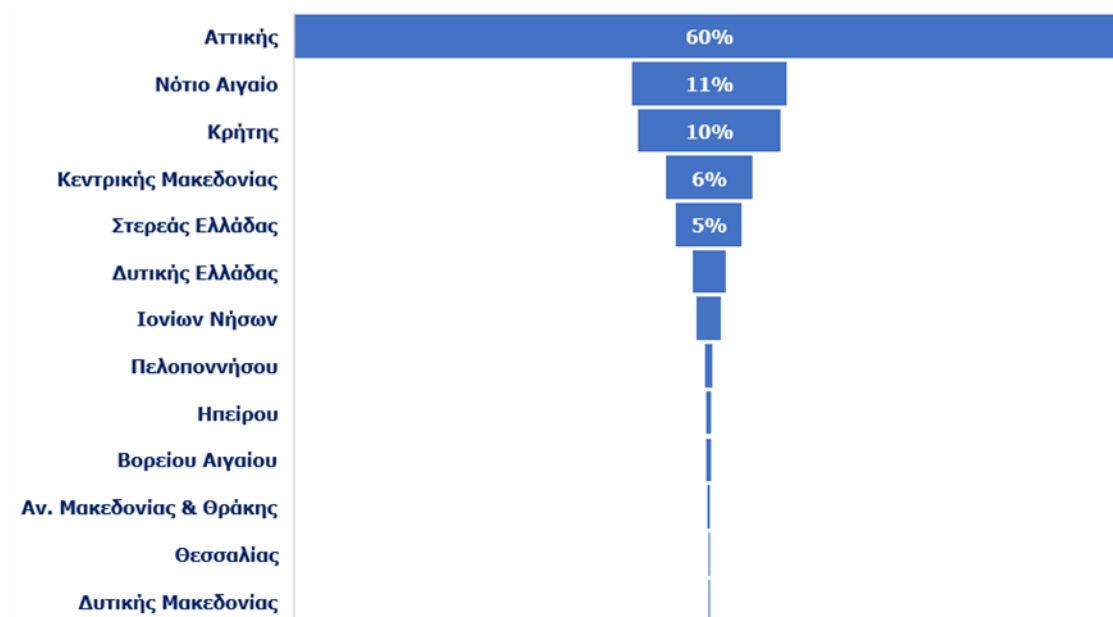
Πίνακας 65: Εισπράξεις σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττικής	13.546.010	5.835.488	14.117.747	-57%	4%
Νότιο Αιγαίο	2.410.001	1.434.381	2.651.530	-40%	10%
Κρήτης	2.277.840	1.266.613	2.449.235	-44%	8%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.380.806	668.752	1.491.388	-52%	8%
Στερεάς Ελλάδας	2.088.808	474.007	1.143.663	-77%	-45%
Δυτικής Ελλάδας	935.207	219.906	587.280	-76%	-37%
Ιονίων Νήσων	262.705	209.368	433.667	-20%	65%
Πελοποννήσου	159.499	106.944	155.842	-33%	-2%
Ηπείρου	79.259	64.636	111.395	-18%	41%
Βορείου Αιγαίου	95.252	46.526	101.861	-51%	7%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	69.026	39.085	73.714	-43%	7%
Θεσσαλίας	25.730	11.555	29.537	-55%	15%
Δυτικής Μακεδονίας	12.883	8.383	14.606	-35%	13%
Σύνολο	23.343.026	10.385.644	23.361.465	-56%	0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2022 αντιπροσωπεύει πάνω από τις μισές εισπράξεις (60%) που καταγράφηκαν στην Ελλάδα και ακολουθούν το Νότιο Αιγαίο (11%), η Κρήτη (10%) και η Κεντρική Μακεδονία (6%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 89% των εισπράξεων στα μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2022.

Διάγραμμα 78: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

4.8.2 Εισπράξεις σε μουσεία των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου το 2022 αντιπροσωπεύει το 11% των εισπράξεων σε μουσεία της Ελλάδας ενώ οι Κυκλάδες το 2% του συνόλου. Την περίοδο 2019-2021, οι Κυκλάδες σημείωσαν μείωση εισπράξεων κατά -49% (από € 392 χιλ. το 2019 σε € 202 χιλ. το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Σύρου (+4%, από € 9 χιλ. το 2019 σε € 9 χιλ. το 2021), Κέας-Κύθνου (+2%, από € 4 χιλ. το 2019 σε € 5 χιλ. το 2021) και Τήνου (+11%, από € 4 χιλ. το 2019 σε € 4 χιλ. το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Θήρας (-49%, από € 248 χιλ. το 2019 σε € 126 χιλ. το 2021), Μήλου (-6%, από € 21 χιλ. το 2019 σε € 20 χιλ. το 2021), Πάρου (-22%, από € 18 χιλ. το 2019 σε € 14 χιλ. το 2021), Άνδρου (-42%, από € 16 χιλ. το 2019 σε € 9 χιλ. το 2021), Μυκόνου (-73%, από € 33 χιλ. το 2019 σε € 9 χιλ. το 2021) και Νάξου (-85%, από € 39 χιλ. το 2019 σε € 6 χιλ. το 2021) μείωση.

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στα μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψαν αύξηση κατά +8% (από € 392 χιλ. το 2019 σε € 421 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Μυκόνου (-11%, από € 33 χιλ. το 2019 σε € 29 χιλ. το 2022), Άνδρου (-37%, από € 16 χιλ. το 2019 σε € 10 χιλ. το 2022) και Νάξου (-80%, από € 39 χιλ. το 2019 σε € 8 χιλ. το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Θήρας (+20%, από € 248 χιλ. το 2019 σε € 298 χιλ. το 2022), Πάρου (+50%, από € 18 χιλ. το 2019 σε € 27 χιλ. το 2022), Μήλου (+23%, από € 21 χιλ. το 2019 σε € 26 χιλ. το 2022), Σύρου (+20%, από € 9 χιλ. το 2019 σε € 10 χιλ. το 2022), Τήνου (+73%, από € 4 χιλ. το 2019 σε € 7 χιλ. το 2022) και Κέας-Κύθνου (+39%, από € 4 χιλ. το 2019 σε € 6 χιλ. το 2022) αύξηση.

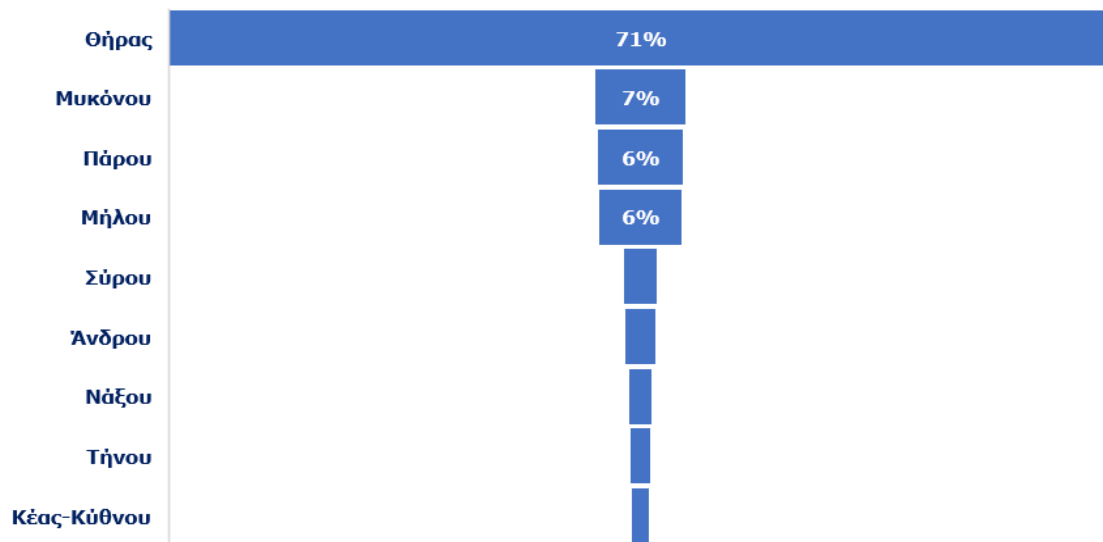
Πίνακας 66: Εισπράξεις σε μουσεία των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Θήρας	247.817	126.315	298.093	-49%	20%
Μυκόνου	32.800	8.824	29.206	-73%	-11%
Πάρου	18.065	14.158	27.169	-22%	50%
Μήλου	21.331	19.954	26.261	-6%	23%
Σύρου	8.639	8.955	10.359	4%	20%
Άνδρου	15.507	9.039	9.838	-42%	-37%
Νάξου	39.444	5.795	7.767	-85%	-80%
Τήνου	3.809	4.226	6.592	11%	73%
Κέας-Κύθνου	4.420	4.511	6.152	2%	39%
Κυκλάδες	391.832	201.777	421.437	-49%	8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε μουσεία των Κυκλάδων για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Θήρας (71%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Μυκόνου (7%), Πάρου (6%), Μήλου (6%), Σύρου (2%), Άνδρου (2%), Νάξου (2%), Τήνου (2%) και Κέας-Κύθνου (1%).

Διάγραμμα 79: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.8.3 Εισπράξεις σε μουσεία των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου το 2022 αντιπροσωπεύει το 11% των εισπράξεων σε μουσεία της Ελλάδας ενώ τα Δωδεκάνησα το 10% του συνόλου. Την περίοδο 2019-2021, τα Δωδεκάνησα σημείωσαν μείωση εισπράξεων κατά -39% (από € 2,0 εκατ. το 2019 σε € 1,2 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση την Ενότητα Καρπάθου (+20%, από € 2 χιλ. το 2019 σε € 2 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ρόδου (-39%, από € 1,9 εκατ. το 2019 σε € 1,2 εκατ. το 2021), Κω (-43%, από € 86 χιλ. το 2019 σε € 49 χιλ. το 2021) και Καλύμνου (-24%, από € 14 χιλ. το 2019 σε € 11 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στα μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψαν αύξηση κατά +11% (από € 2,0 εκατ. το 2019 σε € 2,2 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση την Ενότητα Καλύμνου (-13%, από € 14 χιλ. το 2019 σε € 12 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ρόδου (+10%, από € 1,9 εκατ. το 2019 σε € 2,1 εκατ. το 2022), Κω (+32%, από € 86 χιλ. το 2019 σε € 113 χιλ. το 2022) και Καρπάθου (+104%, από € 2 χιλ. το 2019 σε € 4 χιλ. το 2022).

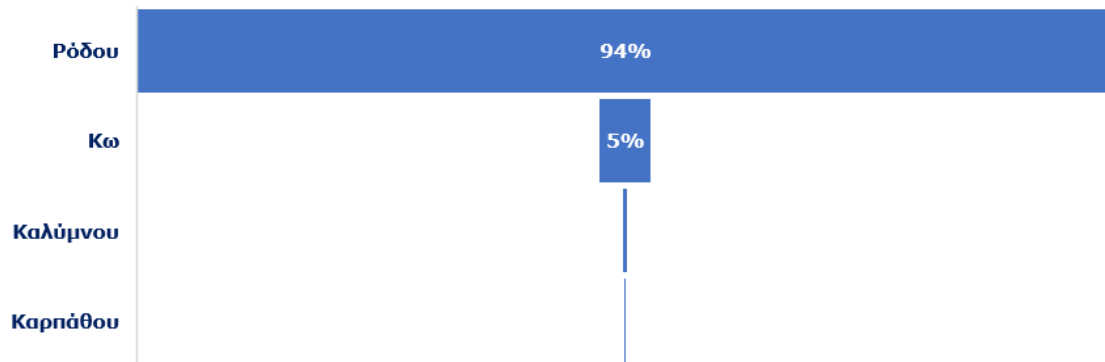
Πίνακας 67: Εισπράξεις σε μουσεία των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ρόδου	1.916.602	1.170.896	2.101.010	-39%	10%
Κω	85.692	48.820	113.206	-43%	32%
Καλύμνου	14.086	10.739	12.227	-24%	-13%
Καρπάθου	1.789	2.149	3.650	20%	104%
Δωδεκάνησα	2.018.169	1.232.604	2.230.093	-39%	11%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε μουσεία των Δωδεκανήσων για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Ρόδου (94%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Κω (5%), Καλύμνου (1%) και Καρπάθου (0,2%).

Διάγραμμα 80: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.9 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ (ΣΕ €), 2019-2022

4.9.1 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν μείωση κατά -59% (από € 107,6 εκατ. το 2019 σε € 44,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (+0,4%, από € 250 το 2019 σε € 251 το 2021). Οι υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (-63% ή - € 37,9 εκατ., από € 59,7 εκατ. το 2019 σε € 21,8 εκατ. το 2021), Κρήτης (-51% ή - € 7,9 εκατ., από € 15,4 εκατ. το 2019 σε € 7,5 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-47% ή - € 5,8 εκατ., από € 12,4 εκατ. το 2019 σε € 6,5 εκατ. το 2021), Πελοποννήσου (-58% ή - € 6,1 εκατ., από € 10,5 εκατ. το 2019 σε € 4,4 εκατ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-67% ή - € 2,5 εκατ., από € 3,7 εκατ. το 2019 σε € 1,2 εκατ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-61% ή - € 1,7 εκατ., από € 2,8 εκατ. το 2019 σε € 1,1 εκατ. το 2021) και Κεντρικής Μακεδονίας (-55% ή - € 771 χιλ., από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 632 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας μειώθηκαν κατά -9% (από € 107,6 εκατ. το 2019 σε € 98,2 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+29%, από € 908 χιλ. το 2019 σε € 1,2 εκατ. το 2022), Βορείου Αιγαίου (+10%, από € 233 χιλ. το 2019 σε € 257 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (+383%, από € 3 χιλ. το 2019 σε € 16 χιλ. το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (+248%, από € 250 το 2019 σε € 870 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (-6%, από € 59,7 εκατ. το 2019 σε € 55,8 εκατ. το 2021), Κρήτη (-10%, από € 15,4 εκατ. το 2019 σε € 13,9 εκατ. το 2022), Νότιο Αιγαίο (-7%, από € 12,4 εκατ. το 2019 σε € 11,5 εκατ. το 2022), Πελοπόννησος (-19%, από € 10,5 εκατ. το 2019 σε € 8,5 εκατ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-26%, από € 3,7 εκατ. το 2019 σε € 2,7 εκατ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-12%, από € 2,8 εκατ. το 2019 σε € 2,5 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-10%, από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 1,3 εκατ. το 2022), Ήπειρος (-2%, από € 249 χιλ. το 2019 σε € 243 χιλ. το 2022) και Αν. Μακεδονία & Θράκη (-16%, από € 268 χιλ. το 2019 σε € 224 χιλ. το 2022).

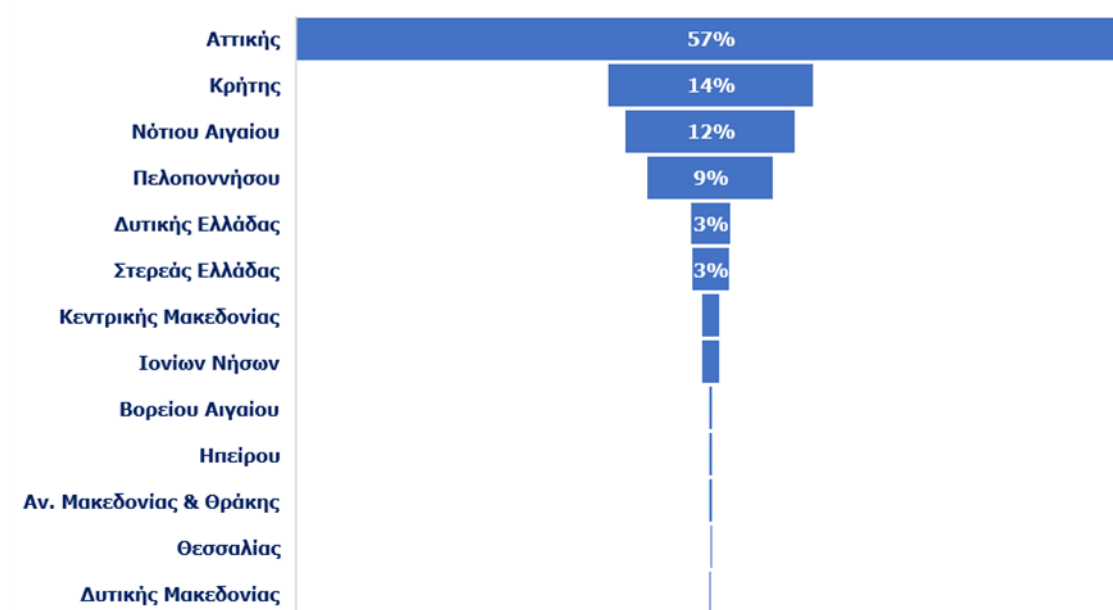
Πίνακας 68: Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττικής	59.673.091	21.821.349	55.822.400	-63%	-6%
Κρήτης	15.430.219	7.510.819	13.923.133	-51%	-10%
Νότιου Αιγαίου	12.392.739	6.543.037	11.482.280	-47%	-7%
Πελοποννήσου	10.495.760	4.436.045	8.534.107	-58%	-19%
Δυτικής Ελλάδας	3.720.409	1.220.578	2.745.826	-67%	-26%
Στερεάς Ελλάδας	2.817.993	1.098.161	2.491.640	-61%	-12%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.403.192	632.230	1.260.791	-55%	-10%
Ιονίων Νήσων	907.794	667.884	1.171.647	-26%	29%
Βορείου Αιγαίου	233.466	140.448	257.408	-40%	10%
Ηπείρου	249.340	179.863	243.151	-28%	-2%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	268.184	95.721	224.050	-64%	-16%
Θεσσαλίας	3.383	3.164	16.345	-6%	383%
Δυτικής Μακεδονίας	250	251	870	0%	248%
Σύνολο	107.595.820	44.349.550	98.173.648	-59%	-9%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στους αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2022 αντιπροσωπεύει το 57% των εισπράξεων που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (14%), το Νότιο Αιγαίο (12%) και η Πελοπόννησος (9%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 91% των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2022.

Διάγραμμα 81: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

4.9.2 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου το 2022 αντιπροσωπεύει το 12% των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας ενώ οι Κυκλάδες το 4% του συνόλου. Την περίοδο 2019-2021, οι Κυκλάδες σημείωσαν μείωση εισπράξεων στους αρχαιολογικούς της χώρους κατά -53% (από € 4,9 εκατ. το 2019 σε € 2,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν πτώση, με εξαίρεση τις Ενότητες Άνδρου (+108%, από € 166 το 2019 σε € 345 το 2021) και Κέας-Κύθνου (+43%, από € 215 το 2019 σε € 307 το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Θήρας (-53%, από € 3,0 εκατ. το 2019 σε € 1,4 εκατ. το 2021), Μυκόνου (-55%, από € 1,7 εκατ. το 2019 σε € 768 χιλ. το 2021), Νάξου (-28%, από € 118 χιλ. το 2019 σε € 85 χιλ. το 2021), Μήλου (-30%, από € 102 χιλ. το 2019 σε € 72 χιλ. το 2021) και Τήνου (-31%, από € 2 χιλ. το 2019 σε € 1 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψαν πτώση κατά -19% (από € 4,9 εκατ. το 2019 σε € 4,0 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Θήρας (-11%, από € 3,0 εκατ. το 2019 σε € 2,6 εκατ. το 2022), Μυκόνου (-35%, από € 1,7 εκατ. το 2019 σε € 1,1 εκατ. το 2022) και Κέας-Κύθνου (-24%, από € 215 το 2019 σε € 164 το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Νάξου (+23%, από € 118 χιλ. το 2019 σε € 145 χιλ. το 2022), Μήλου (+2%, από € 102 χιλ. το 2019 σε € 105 χιλ. το 2022), Τήνου (+41%, από € 2 χιλ. το 2019 σε € 3 χιλ. το 2022) και Άνδρου (+99%, από € 166 το 2019 σε € 331 το 2022) αύξηση.

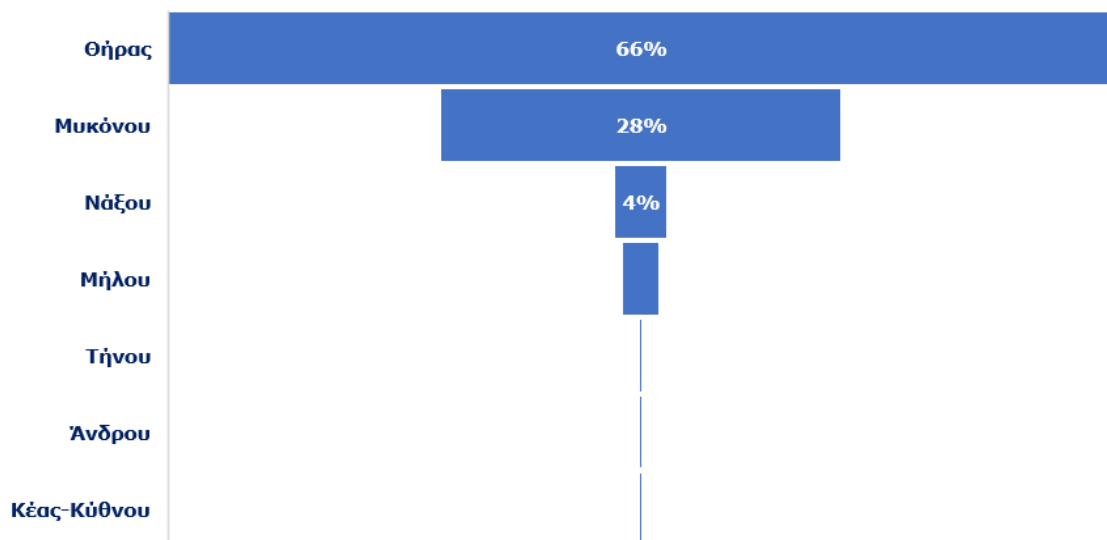
Πίνακας 69: Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Θήρας	2.967.319	1.383.981	2.627.478	-53%	-11%
Μυκόνου	1.721.964	768.104	1.113.508	-55%	-35%
Νάξου	118.020	84.895	145.334	-28%	23%
Μήλου	102.473	72.084	104.974	-30%	2%
Τήνου	2.026	1.394	2.849	-31%	41%
Άνδρου	166	345	331	108%	99%
Κέας-Κύθνου	215	307	164	43%	-24%
Κυκλάδες	4.912.183	2.311.110	3.994.638	-53%	-19%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους των Κυκλάδων για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Θήρας (66%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Μυκόνου (28%), Νάξου (4%), Μήλου (3%), Τήνου (0,1%), Άνδρου (0,01%) και Κέας-Κύθνου (0,004%).

Διάγραμμα 82: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.9.3 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου το 2022 αντιπροσωπεύει το 12% των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας ενώ τα Δωδεκάνησα το 8% του συνόλου. Την περίοδο 2019-2021, τα Δωδεκάνησα σημείωσαν μείωση εισπράξεων στους αρχαιολογικούς τους χώρους κατά -43% (από € 7,5 εκατ. το 2019 σε € 4,2 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν πτώση: Ρόδου (-43%, από € 6,5 εκατ. το 2019 σε € 3,7 εκατ. το 2021) και Κω (-49%, από € 980 χιλ. το 2019 σε € 504 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψαν οριακή αύξηση κατά +0,1% (από € 7,5 εκατ. το 2019 σε € 7,5 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με την Ενότητα της Ρόδου (+1%, από € 6,5 εκατ. το 2019 σε € 6,6 εκατ. το 2022) να καταγράφει αύξηση ενώ αντίθετα η Ενότητα της Κω (-6%, από € 980 χιλ. το 2019 σε € 924 χιλ. το 2022) μείωση.

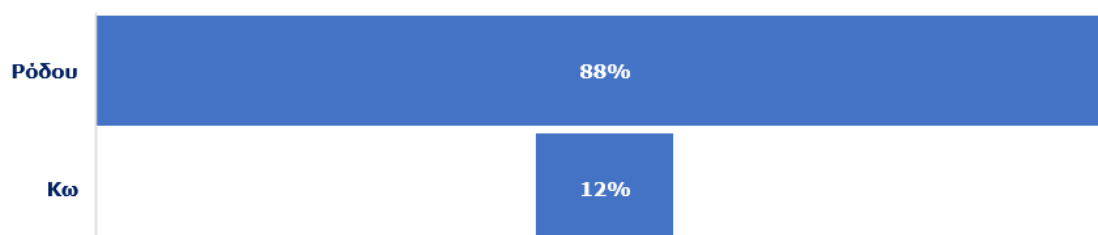
Πίνακας 70 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ρόδου	6.500.919	3.727.623	6.563.812	-43%	1%
Κω	979.637	504.304	923.830	-49%	-6%
Δωδεκάνησα	7.480.556	4.231.927	7.487.642	-43%	0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους των Δωδεκανήσων για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Ρόδου καταγράφει το 88% και η Ενότητα Κω το 12%.

Διάγραμμα 83: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2019-2022

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2019-2022

Η συγκέντρωση και επεξεργασία ταξιδιωτικών στοιχείων ανά Περιφέρεια, όπως αυτά συλλέγονται μέσω της Έρευνας Συνόρων¹⁵, ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2016 και έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συγκεντρώνει στοιχεία για την περιφερειακή κατανομή των ταξιδιωτικών εισπράξεων, καθώς και των επισκέψεων και διανυκτερεύσεων των εισερχόμενων ταξιδιωτών¹⁶. Η ταξινόμηση των Περιφερειών γίνεται σύμφωνα με την επίσημη στατιστική ταξινόμηση της ΕΕ (NUTS 2013/EU-28) και συγκεκριμένα με το δεύτερο επίπεδο αυτής (NUTS 2), που συμπίπτει με την διοικητική διαίρεση της χώρας σε 13 Περιφέρειες. Ως επισκέψεις, ορίζονται οι επισκέψεις που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται δύο Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια **άφιξη** και δύο **επισκέψεις**.

5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα

Οι επισκέψεις στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -55% (από 36,6 εκατ. το 2019 σε 16,4 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των επισκέψεων τους, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες: Κεντρικής Μακεδονίας (-57% ή -3,8 εκατ., από 6,8 εκατ. το 2019 σε 2,9 εκατ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-91% ή -3,5 εκατ., από 3,8 εκατ. το 2019 σε 333 χιλ. το 2021), Αττικής (-55% ή -3,3 εκατ., από 5,9 εκατ. το 2019 σε 2,6 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-47% ή -3,3 εκατ., από 6,9 εκατ. το 2019 σε 3,6 εκατ. το 2021), Κρήτης (-40% ή -2,1 εκατ., από 5,3 εκατ. το 2019 σε 3,1 εκατ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-43% ή -1,3 εκατ., από 3,0 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι επισκέψεις στην Ελλάδα κατέγραψαν μείωση κατά -14% (από 36,6 εκατ. το 2019 σε 31,4 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των επισκέψεων τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+4%, από 3,0 εκατ. το 2019 σε 3,2 εκατ. το 2022) και Ηπείρου (+5%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες:

---

¹⁵ Για συνοπτική παρουσίαση της μεθοδολογίας της Έρευνας Συνόρων βλ. [εδώ](#).

¹⁶ Δεν περιλαμβάνονται μεγέθη από κρουαζιέρες, πέραν όσων καταγράφονται από την Έρευνα Συνόρων.

Νότιο Αιγαίο (-3%, από 6,9 εκατ. το 2019 σε 6,7 εκατ. το 2022), Αττική (-5%, από 5,9 εκατ. το 2019 σε 5,6 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-18%, από 6,8 εκατ. το 2019 σε 5,6 εκατ. το 2022), Κρήτη (-3%, από 5,3 εκατ. το 2019 σε 5,1 εκατ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-71%, από 3,8 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2022), Πελοπόννησο (-1%, από 899 χιλ. το 2019 σε 891 χιλ. το 2022), Θεσσαλία (-20%, από 806 χιλ. το 2019 σε 646 χιλ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-29%, από 817 χιλ. το 2019 σε 582 χιλ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-23%, από 679 χιλ. το 2019 σε 521 χιλ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-45%, από 359 χιλ. το 2019 σε 196 χιλ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (-43%, από 304 χιλ. το 2019 σε 174 χιλ. το 2022).

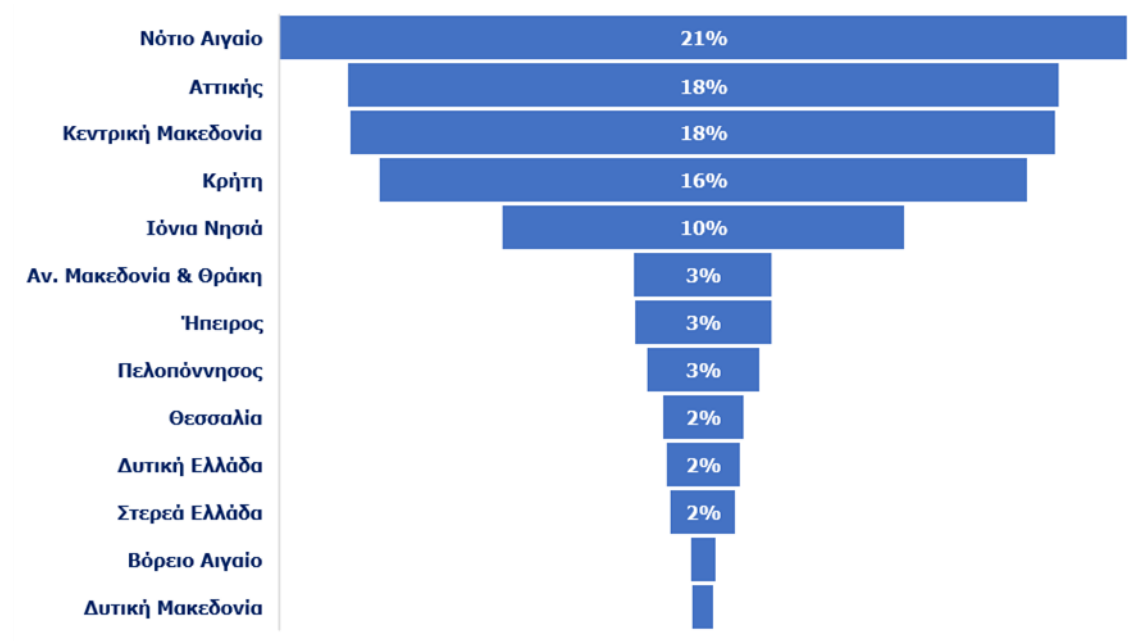
Πίνακας 71: Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2019-2022

Περιφέρειες	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νότιο Αιγαίο	6.893	3.624	6.696	-47%	-3%
Αττικής	5.923	2.640	5.624	-55%	-5%
Κεντρική Μακεδονία	6.761	2.934	5.568	-57%	-18%
Κρήτη	5.288	3.148	5.114	-40%	-3%
Ιόνια Νησιά	3.048	1.742	3.176	-43%	4%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	3.833	333	1.096	-91%	-71%
Ήπειρος	1.033	425	1.083	-59%	5%
Πελοπόννησος	899	477	891	-47%	-1%
Θεσσαλία	806	274	646	-66%	-20%
Δυτική Ελλάδα	817	351	582	-57%	-29%
Στερεά Ελλάδα	679	240	521	-65%	-23%
Βόρειο Αιγαίο	359	99	196	-72%	-45%
Δυτική Μακεδονία	304	88	174	-71%	-43%
Ελλάδα	36.643	16.376	31.367	-55%	-14%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (21%), η Αττική (18%), η Κεντρική Μακεδονία (18%), η Κρήτη (16%) και τα Ιόνια Νησιά (10%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεπτών, αντιπροσωπεύοντας για το 2022 το 83% των συνολικών επισκέψεων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 84: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 21% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2022. Την περίοδο 2019-2021, η Περιφέρεια κατέγραψε μείωση επισκέψεων κατά -47% (από 6,9 εκατ. το 2019 σε 3,6 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο: Γερμανία (-26%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 870 χιλ. το 2021), Ην. Βασίλειο (-52%, από 862 χιλ. το 2019 σε 414 χιλ. το 2021), Γαλλία (-6%, από 427 χιλ. το 2019 σε 399 χιλ. το 2021), Ιταλία (-54%, από 504 χιλ. το 2019 σε 234 χιλ. το 2021), Πολωνία (-9%, από 212 χιλ. το 2019 σε 192 χιλ. το 2021), Ολλανδία (-23%, από 220 χιλ. το 2019 σε 170 χιλ. το 2021), ΗΠΑ (-68%, από 627 χιλ. το 2019 σε 200 χιλ. το 2021), Ρωσία (-81%, από 175 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2021) και Λοιπές (-59%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι επισκέψεις στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσαν πτώση κατά -3% (από 6,9 εκατ. το 2019 σε 6,7 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (+13%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2022), του Ην. Βασιλείου (+37%, από 862 χιλ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2022), της Γαλλίας (+24%, από 427 χιλ. το 2019 σε 531 χιλ. το 2022) και της Ολλανδίας (+30%, από 220 χιλ. το 2019 σε 287 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές των ΗΠΑ (-5%, από 627 χιλ. το 2019 σε 596 χιλ. το 2022), της Ιταλίας (-21%, από 504 χιλ. το 2019 σε 397 χιλ. το 2022), της Πολωνίας (-14%, από 212 χιλ. το 2019 σε 182 χιλ. το 2022) και των Λοιπών (-19%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2022) μείωση. Δεν διαθέτουμε στοιχεία για την αγορά της Ρωσίας το 2022 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας.

Πίνακας 72: Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (σε χιλ.), 2019-2022

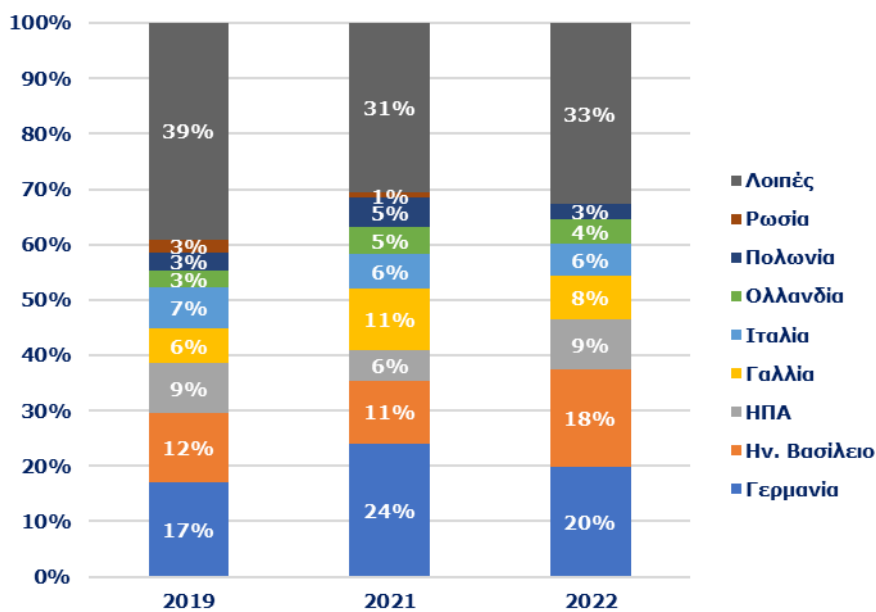
Χώρες Προέλευσης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Γερμανία	1.176	870	1.333	-26%	13%
Ην. Βασίλειο	862	414	1.176	-52%	37%
ΗΠΑ	627	200	596	-68%	-5%
Γαλλία	427	399	531	-6%	24%
Ιταλία	504	234	397	-54%	-21%
Ολλανδία	220	170	287	-23%	30%
Πολωνία	212	192	182	-9%	-14%
Ρωσία	175	34	(:)	-81%	
Λοιπές	2.691	1.112	2.193	-59%	-19%
Σύνολο	6.893	3.624	6.696	-47%	-3%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη δημοσιευμένα λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, οι επισκέπτες από την Γερμανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 20% (17% το 2019) και ακολουθούν από το Ην. Βασίλειο με 18% (12% το 2019), από τις ΗΠΑ με 9% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2019), από την Γαλλία με 8% (6% το 2019), από την Ιταλία με 6% (7% το 2019), από την Ολλανδία με 4% (3% το 2019), από την Πολωνία με 3% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2019) και από τις Λοιπές με 33% (39% το 2019).

Διάγραμμα 85: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2019-2022

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -43% (από 232,5 εκατ. το 2019 σε 131,4 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των διανυκτερεύσεων τους, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (-44% ή -23,3 εκατ., από 53,2 εκατ. το 2019 σε 29,9 εκατ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-48% ή -19,5 εκατ., από 40,8 εκατ. το 2019 σε 21,3 εκατ. το 2021), Κρήτης (-38% ή -16,4 εκατ., από 43,3 εκατ. το 2019 σε 26,9 εκατ. το 2021), Αττικής (-37% ή -12,6 εκατ., από 34,0 εκατ. το 2019 σε 21,4 εκατ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-39% ή -9,4 εκατ., από 23,7 εκατ. το 2019 σε 14,4 εκατ. το 2021).

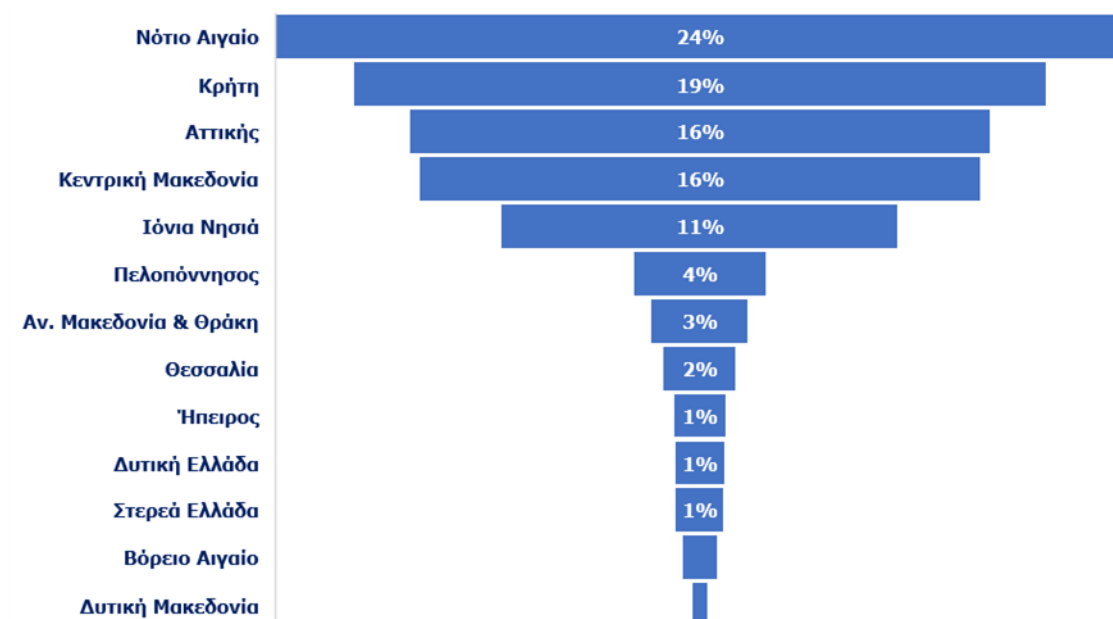
Την περίοδο 2019-2022, οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα κατέγραψαν μείωση κατά -7% (από 232,5 εκατ. το 2019 σε 216,9 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των διανυκτερεύσεων τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αττικής (+3%, από 34,0 εκατ. το 2019 σε 35,1 εκατ. το 2022), Ιονίων Νήσων (+1%, από 23,7 εκατ. το 2019 σε 24,0 εκατ. το 2022) και Πελοποννήσου (+24%, από 6,5 εκατ. το 2019 σε 8,0 εκατ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (-3%, από 53,2 εκατ. το 2019 σε 51,4 εκατ. το 2022), Κρήτη (-3%, από 43,3 εκατ. το 2019 σε 41,9 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-17%, από 40,8 εκατ. το 2019 σε 33,9 εκατ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-42%, από 10,2 εκατ. το 2019 σε 5,9 εκατ. το 2022), Θεσσαλία (-9%, από 4,9 εκατ. το 2019 σε 4,6 εκατ. το 2022), Ήπειρο (-21%, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 3,2 εκατ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-34%, από 4,5 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-1%, από 3,0 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-26%, από 2,9 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (-36%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 971 χιλ. το 2022).

Πίνακας 73: Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2019-2022

Περιφέρειες	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νότιο Αιγαίο	53.169	29.914	51.371	-44%	-3%
Κρήτη	43.256	26.872	41.891	-38%	-3%
Αττικής	34.028	21.432	35.135	-37%	3%
Κεντρική Μακεδονία	40.808	21.296	33.926	-48%	-17%
Ιόνια Νησιά	23.744	14.391	24.026	-39%	1%
Πελοπόννησος	6.466	4.093	8.042	-37%	24%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	10.171	2.539	5.891	-75%	-42%
Θεσσαλία	4.889	2.410	4.436	-51%	-9%
Ήπειρος	4.003	1.972	3.178	-51%	-21%
Δυτική Ελλάδα	4.530	2.372	2.977	-48%	-34%
Στερεά Ελλάδα	2.978	1.796	2.962	-40%	-1%
Βόρειο Αιγαίο	2.902	1.270	2.144	-56%	-26%
Δυτική Μακεδονία	1.520	1.002	971	-34%	-36%
Ελλάδα	232.464	131.357	216.949	-43%	-7%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (24%), την Κρήτη (19%), την Αττική (16%), την Κεντρική Μακεδονία (16%) και τα Ιόνια Νησιά (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 86% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2022.

Διάγραμμα 86: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 24% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2022. Την περίοδο 2019-2021, η Περιφέρεια κατέγραψε μείωση διανυκτερεύσεων κατά -44% (από 53,2 εκατ. το 2019 σε 29,9 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο: Γερμανία (-28%, από 10,3 εκατ. το 2019 σε 7,4 εκατ. το 2021), Ην. Βασίλειο (-51%, από 7,0 εκατ. το 2019 σε 3,4 εκατ. το 2021), Γαλλία (-2%, από 3,4 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2021), Ιταλία (-52%, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 1,9 εκατ. το 2021), ΗΠΑ (-54%, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2021), Ολλανδία (-18%, από 1,8 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2021), Πολωνία (-10%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2021), Ρωσία (-80%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 324 χιλ. το 2021) και Λοιπές (-55%, από 19,6 εκατ. το 2019 σε 8,9 εκατ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσαν πτώση κατά -3% (από 53,2 εκατ. το 2019 σε 51,4 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (+6%, από 10,3 εκατ. το 2019 σε 10,9 εκατ. το 2022), του Ην. Βασιλείου (+35%, από 7,0 εκατ. το 2019 σε 9,5 εκατ. το 2022), της Γαλλίας (+27%, από 3,4 εκατ. το 2019 σε 4,3 εκατ. το 2022) και της Ολλανδίας (+34%, από 1,8 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές των ΗΠΑ (-0,2%, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 3,9 εκατ. το 2022), της Ιταλίας (-28%, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 2,9 εκατ. το 2022), της Πολωνίας (-14%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2022) και των Λοιπών (-17%, από 19,6 εκατ. το 2019 σε 16,2 εκατ. το 2022) μείωση. Δεν διαθέτουμε στοιχεία για την αγορά της Ρωσίας το 2022 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας.

Πίνακας 74: Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (σε χιλ.), 2019-2022

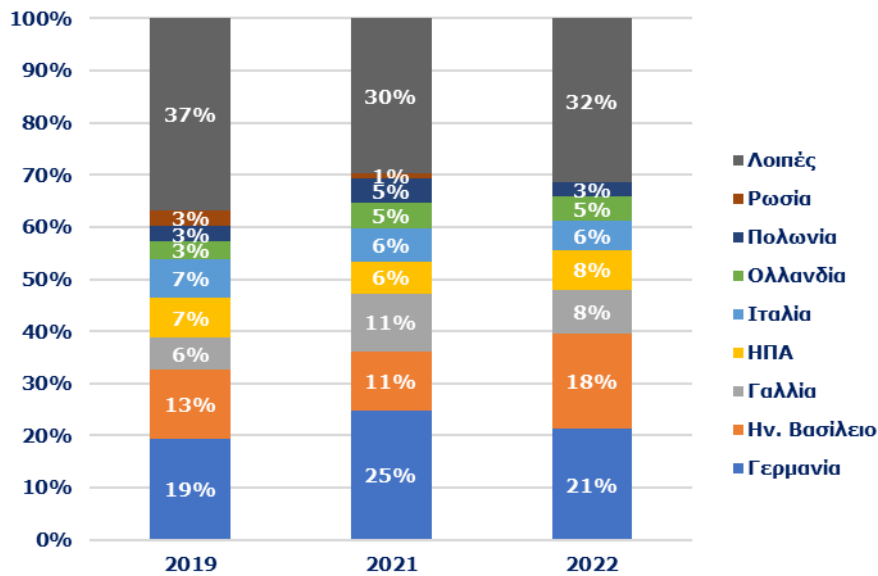
Χώρες Προέλευσης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Γερμανία	10.295	7.415	10.890	-28%	6%
Ην. Βασίλειο	7.015	3.416	9.474	-51%	35%
Γαλλία	3.370	3.298	4.264	-2%	27%
ΗΠΑ	3.955	1.834	3.947	-54%	0%
Ιταλία	3.960	1.895	2.852	-52%	-28%
Ολλανδία	1.795	1.468	2.407	-18%	34%
Πολωνία	1.568	1.411	1.349	-10%	-14%
Ρωσία	1.600	324	(:)	-80%	
Λοιπές	19.610	8.852	16.187	-55%	-17%
Σύνολο	53.169	29.914	51.371	-44%	-3%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύνολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη δημοσιευμένα λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, οι επισκέπτες από την Γερμανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 21% (19% το 2019) και ακολουθούν από το Ην. Βασίλειο με 18% (13% το 2019), από την Γαλλία με 8% (6% το 2019), από τις ΗΠΑ με 8% (7% το 2019), από την Ιταλία με 6% (7% το 2019), από την Ολλανδία με 5% (3% το 2019), από την Πολωνία με 3% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2019) και από τις Λοιπές με 32% (37% το 2019).

Διάγραμμα 87: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2019-2022

Πηγή: ΤΥΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν πτώση κατά -42% (από € 17,7 δισ. το 2019 σε € 10,3 δισ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (-40% ή - € 2,1 δισ., από € 5,2 δισ. το 2019 σε € 3,1 δισ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-55% ή - € 1,2 δισ., από € 2,3 δισ. το 2019 σε € 1,0 δισ. το 2021), Κρήτης (-33% ή - € 1,2 δισ., από € 3,6 δισ. το 2019 σε € 2,4 δισ. το 2021), Αττικής (-43% ή - € 1,1 δισ., από € 2,6 δισ. το 2019 σε € 1,5 δισ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-32% ή - € 614 εκατ., από € 1,9 δισ. το 2019 σε € 1,3 δισ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στην Ελλάδα κατέγραψαν πτώση κατά -2% (από € 17,7 δισ. το 2019 σε € 17,3 δισ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+2%, από € 3,6 δισ. το 2019 σε € 3,7 δισ. το 2022), Αττικής (+10%, από € 2,6 δισ. το 2019 σε € 2,8 δισ. το 2022), Ιονίων Νήσων (+36%, από € 1,9 δισ. το 2019 σε € 2,6 δισ. το 2022), Πελοποννήσου (+9%, από € 417 εκατ. το 2019 σε € 453 εκατ. το 2022) και Στερεάς Ελλάδας (+20%, από € 180 εκατ. το 2019 σε € 217 εκατ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (-9%, από € 5,2 δισ. το 2019 σε € 4,7 δισ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-33%, από € 2,3 δισ. το 2019 σε € 1,5 δισ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-17%, από € 440 εκατ. το 2019 σε € 367 εκατ. το 2022), Ήπειρο (-0,4%, από € 261 εκατ. το 2019 σε € 260 εκατ. το 2022), Θεσσαλία (-35%, από € 355 εκατ. το 2019 σε € 231 εκατ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-14%, από € 257 εκατ. το 2019 σε € 221 εκατ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-24%, από € 165 εκατ. το 2019 σε € 125 εκατ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (-36%, από € 76 εκατ. το 2019 σε € 49 εκατ. το 2022).

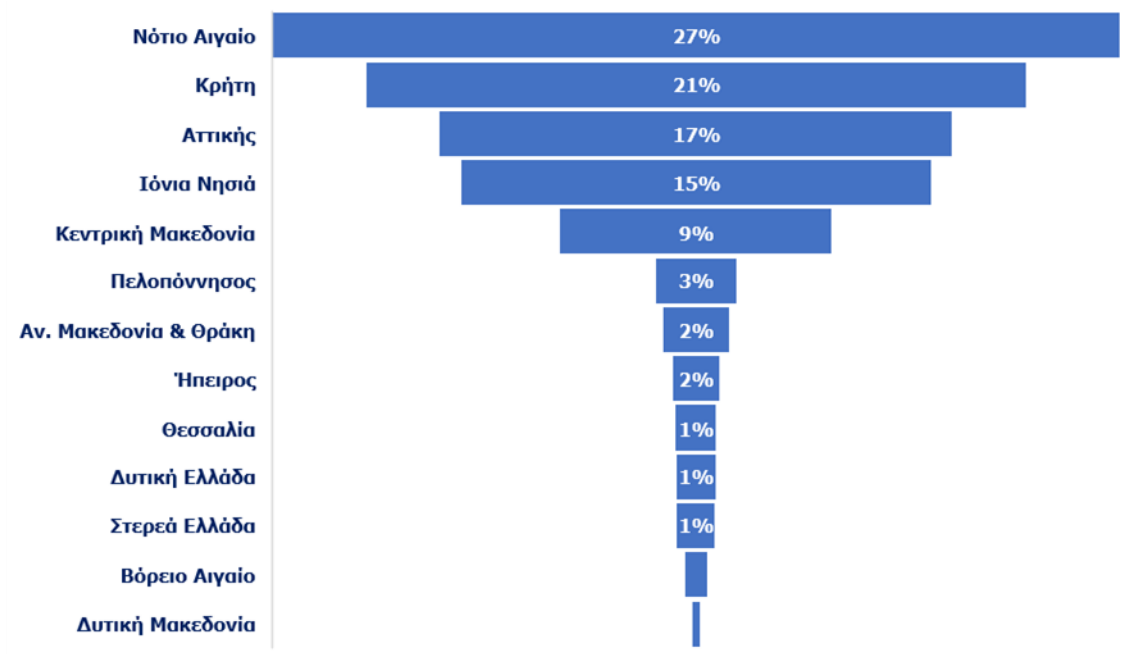
Πίνακας 75: Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2019-2022

Περιφέρειες	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νότιο Αιγαίο	5.175	3.121	4.707	-40%	-9%
Κρήτη	3.601	2.395	3.661	-33%	2%
Αττικής	2.592	1.466	2.849	-43%	10%
Ιόνια Νησιά	1.911	1.297	2.608	-32%	36%
Κεντρική Μακεδονία	2.250	1.012	1.511	-55%	-33%
Πελοπόννησος	417	250	453	-40%	9%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	440	134	367	-69%	-17%
Ήπειρος	261	127	260	-51%	0%
Θεσσαλία	355	179	231	-50%	-35%
Δυτική Ελλάδα	257	128	221	-50%	-14%
Στερεά Ελλάδα	180	113	217	-37%	20%
Βόρειο Αιγαίο	165	68	125	-59%	-24%
Δυτική Μακεδονία	76	38	49	-50%	-36%
Ελλάδα	17.680	10.328	17.257	-42%	-2%

Πηγή: TrE - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2022, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (27%), την Κρήτη (21%), την Αττική (17%), τα Ιόνια Νησιά (15%) και την Κεντρική Μακεδονία (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 89% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2022.

Διάγραμμα 88: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύει το 27% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2022. Την περίοδο 2019-2021, η Περιφέρεια κατέγραψε μείωση εισπράξεων κατά -40% (από € 5,2 δισ. το 2019 σε € 3,1 δισ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο, με εξαίρεση τις αγορές της Γαλλίας (+6%, από € 332 εκατ. το 2019 σε € 351 εκατ. το 2021) και της Πολωνίας (+5%, από € 128 εκατ. το 2019 σε € 135 εκατ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (-25%, από € 994 εκατ. το 2019 σε € 750 εκατ. το 2021), Ην. Βασίλειο (-39%, από € 667 εκατ. το 2019 σε € 406 εκατ. το 2021), ΗΠΑ (-48%, από € 502 εκατ. το 2019 σε € 259 εκατ. το 2021), Ιταλία (-55%, από € 383 εκατ. το 2019 σε € 172 εκατ. το 2021), Ολλανδία (-7%, από € 141 εκατ. το 2019 σε € 131 εκατ. το 2021), Ρωσία (-78%, από € 134 εκατ. το 2019 σε € 30 εκατ. το 2021) και Λοιπές (-53%, από € 1,9 δισ. το 2019 σε € 887 εκατ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσαν πτώση κατά -9% (από € 5,2 δισ. το 2019 σε € 4,7 δισ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (+1%, από € 994 εκατ. το 2019 σε € 1.008 εκατ. το 2022), του Ην. Βασιλείου (+12%, από € 667 εκατ. το 2019 σε € 745 εκατ. το 2022), της Γαλλίας (+21%, από € 332 εκατ. το 2019 σε € 401 εκατ. το 2022) και της Ολλανδίας (+23%, από € 141 εκατ. το 2019 σε € 174 εκατ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές των ΗΠΑ (-4%, από € 502 εκατ. το 2019 σε € 482 εκατ. το 2022), της Ιταλίας (-37%, από € 383 εκατ. το 2019 σε € 243 εκατ. το 2022), της Πολωνίας (-35%, από € 128 εκατ. το 2019 σε € 83 εκατ. το 2022) και των Λοιπών (-17%, από € 1,9 δισ. το 2019 σε € 1,6 δισ. το 2022) μείωσαν. Δεν διαθέτουμε στοιχεία για την αγορά της Ρωσίας το 2022 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας.

Πίνακας 76: Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (σε εκατ. €), 2019-2022

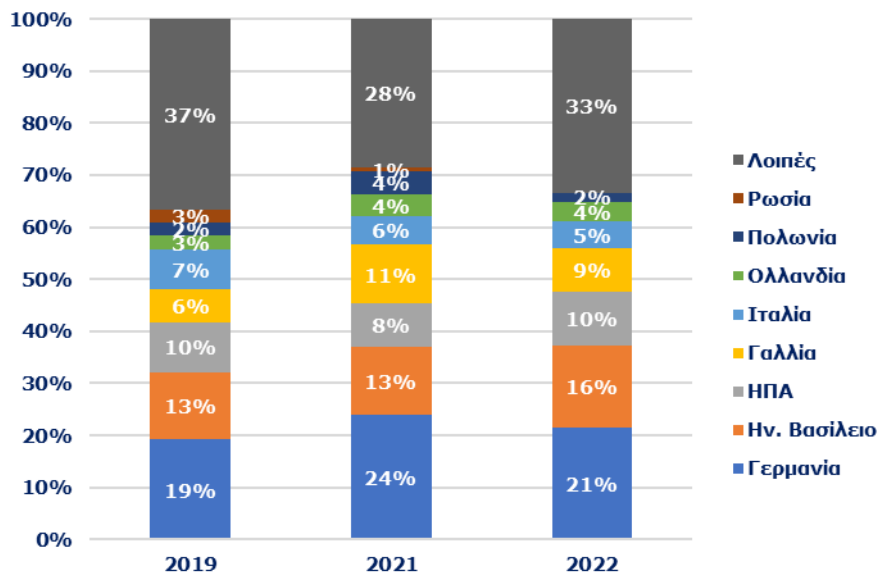
Χώρες Προέλευσης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Γερμανία	994	750	1.008	-25%	1%
Ην. Βασίλειο	667	406	745	-39%	12%
ΗΠΑ	502	259	482	-48%	-4%
Γαλλία	332	351	401	6%	21%
Ιταλία	383	172	243	-55%	-37%
Ολλανδία	141	131	174	-7%	23%
Πολωνία	128	135	83	5%	-35%
Ρωσία	134	30	(:)	-78%	
Λοιπές	1.892	887	1.571	-53%	-17%
Σύνολο	5.175	3.121	4.707	-40%	-9%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύνολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη δημοσιευμένα λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, οι επισκέπτες από την Γερμανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 21% (19% το 2019) και ακολουθούν από το Ην. Βασίλειο με 16% (13% το 2019), από τις ΗΠΑ με 10% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2019), από την Γαλλία με 9% (6% το 2019), από την Ιταλία με 5% (7% το 2019), από την Ολλανδία με 4% (3% το 2019), από την Πολωνία με 2% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2019) και από τις Λοιπές με 33% (37% το 2019).

Διάγραμμα 89: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2019-2022

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2 ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2019-2022

5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 σημείωσε αύξηση κατά (+31%, από € 482 το 2019 σε € 631 το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+15%, από € 751 το 2019 σε € 861 το 2021), Κρήτη (+12%, από € 681 το 2019 σε € 761 το 2021), Ιόνια Νησιά (+19%, από € 627 το 2019 σε € 745 το 2021), Βόρειο Αιγαίο (+49%, από € 460 το 2019 σε € 683 το 2021), Θεσσαλία (+48%, από € 440 το 2019 σε € 654 το 2021), Αττική (+27%, από € 438 το 2019 σε € 555 το 2021), Πελοπόννησο (+13%, από € 464 το 2019 σε € 523 το 2021), Στερεά Ελλάδα (+77%, από € 265 το 2019 σε € 470 το 2021), Δυτική Μακεδονία (+72%, από € 248 το 2019 σε € 428 το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+251%, από € 115 το 2019 σε € 403 το 2021), Δυτική Ελλάδα (+16%, από € 315 το 2019 σε € 365 το 2021), Κεντρική Μακεδονία (+4%, από € 333 το 2019 σε € 345 το 2021) και Ήπειρος (+18%, από € 253 το 2019 σε € 299 το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη σημείωσε αύξηση κατά (+14%, από € 482 το 2019 σε € 550 το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-6%, από € 751 το 2019 σε € 703 το 2022), Θεσσαλίας (-19%, από € 440 το 2019 σε € 357 το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (-18%, από € 333 το 2019 σε € 271 το 2022) και Ηπείρου (-5%, από € 253 το 2019 σε € 240 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Ιόνια Νησιά (+31%, από € 627 το 2019 σε € 821 το 2022), Κρήτη (+5%, από € 681 το 2019 σε € 716 το 2022), Βόρειο Αιγαίο (+39%, από € 460 το 2019 σε € 638 το 2022), Πελοπόννησο (+10%, από € 464 το 2019 σε € 509 το 2022), Αττική (+16%, από € 438 το 2019 σε € 507 το 2022), Στερεά Ελλάδα (+57%, από € 265 το 2019 σε € 416 το 2022), Δυτική Ελλάδα (+20%, από € 315 το 2019 σε € 379 το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+192%, από € 115 το 2019 σε € 334 το 2022) και Δυτική Μακεδονία (+13%, από € 248 το 2019 σε € 280 το 2022).

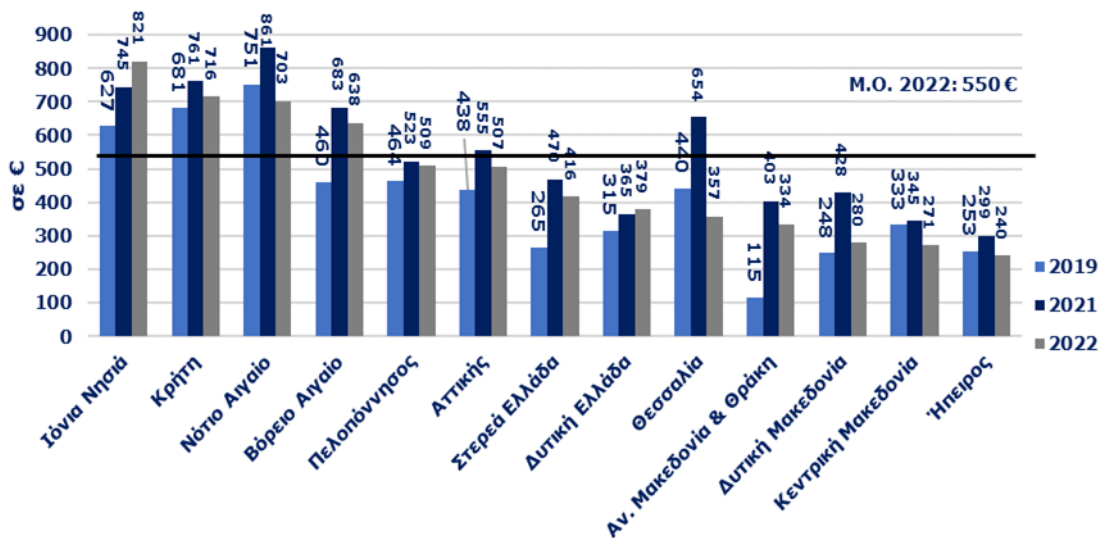
Πίνακας 77: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2022

Περιφέρειες	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ιόνια Νησιά	627	745	821	19%	31%
Κρήτη	681	761	716	12%	5%
Νότιο Αιγαίο	751	861	703	15%	-6%
Βόρειο Αιγαίο	460	683	638	49%	39%
Πελοπόννησος	464	523	509	13%	10%
Αττικής	438	555	507	27%	16%
Στερεά Ελλάδα	265	470	416	77%	57%
Δυτική Ελλάδα	315	365	379	16%	20%
Θεσσαλία	440	654	357	48%	-19%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	115	403	334	251%	192%
Δυτική Μακεδονία	248	428	280	72%	13%
Κεντρική Μακεδονία	333	345	271	4%	-18%
Ήπειρος	253	299	240	18%	-5%
Ελλάδα	482	631	550	31%	14%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Ιονίων Νήσων (€ 627 το 2019, € 745 το 2021 και € 821 το 2022), Κρήτης (€ 681 το 2019, € 761 το 2021 και € 716 το 2022), Νοτίου Αιγαίου (€ 751 το 2019, € 861 το 2021 και € 703 το 2022), Βορείου Αιγαίου (μόνο το 2021 και το 2022, € 460 το 2019, € 683 το 2021 και € 638 το 2022) και Θεσσαλίας (μόνο το 2021, € 440 το 2019, € 654 το 2021 και € 357 το 2022).

Διάγραμμα 90: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2022

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2019-2021 κατά +15% (από € 751 το 2019 σε € 861 το 2021). Η αύξηση αυτή είναι απόρροια της αύξησης που σημείωσαν όλες οι αγορές, με εξαίρεση την αγορά της Ιταλίας (-3%, από € 761 το 2019 σε € 737 το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: ΗΠΑ (+62%, από € 800 το 2019 σε € 1.299 το 2021), Ην. Βασίλειο (+27%, από € 774 το 2019 σε € 980 το 2021), Ρωσία (+14%, από € 769 το 2019 σε € 880 το 2021), Γαλλία (+13%, από € 779 το 2019 σε € 880 το 2021), Γερμανία (+2%, από € 845 το 2019 σε € 862 το 2021), Ολλανδία (+21%, από € 639 το 2019 σε € 772 το 2021), Πολωνία (+16%, από € 607 το 2019 σε € 705 το 2021) και Λοιπές (+13%, από € 703 το 2019 σε € 798 το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η ΜΔΕ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου σημείωσε μείωση κατά -6% (από € 751 το 2019 σε € 703 το 2022). Επιμέρους, όλες οι αγορές σημείωσαν μείωση στην ΜΔΕ, με εξαίρεση τις αγορές των ΗΠΑ (+1%, από € 800 το 2019 σε € 808 το 2022) και των Λοιπών (+2%, από € 703 το 2019 σε € 716 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (-11%, από € 845 το 2019 σε € 756 το 2022), Γαλλία (-3%, από € 779 το 2019 σε € 756 το 2022), Ην. Βασίλειο (-18%, από € 774 το 2019 σε € 634 το 2022), Ιταλία (-20%, από € 761 το 2019 σε € 612 το 2022), Ολλανδία (-5%, από € 639 το 2019 σε € 606 το 2022) και Πολωνία (-25%, από € 607 το 2019 σε € 455 το 2022). Δεν διαθέτουμε στοιχεία για την αγορά της Ρωσίας το 2022 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η ΜΔΕ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου έχει υπερκεράσει κατά 56%, 37% και 28% την συνολική ΜΔΕ που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2019, 2021 και 2022 αντίστοιχα.

Πίνακας 78: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (σε €), 2019-2022

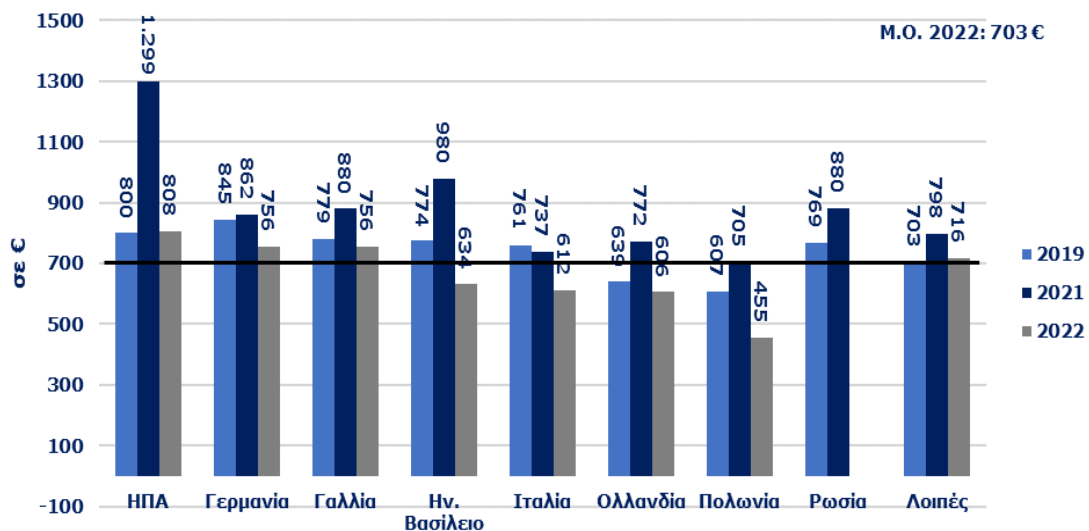
Χώρες Προέλευσης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
ΗΠΑ	800	1.299	808	62%	1%
Γερμανία	845	862	756	2%	-11%
Γαλλία	779	880	756	13%	-3%
Ην. Βασίλειο	774	980	634	27%	-18%
Ιταλία	761	737	612	-3%	-20%
Ολλανδία	639	772	606	21%	-5%
Πολωνία	607	705	455	16%	-25%
Ρωσία	769	880	(:)	14%	
Λοιπές	703	798	716	13%	2%
Σύνολο	751	861	703	15%	-6%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη δημοσιευμένα λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας

Συγκριτικά με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές των ΗΠΑ (€ 800 το 2019, € 1.299 το 2021 και € 808 το 2022), της Γερμανίας (€ 845 το 2019, € 862 το 2021 και € 756 το 2022) και της Γαλλίας (€ 779 το 2019, € 880 το 2021 και € 756 το 2022) να καταγράφουν υψηλότερη ΜΔΕ και για τα 3 έτη, του Ην. Βασιλείου (€ 774 το 2019, € 980 το 2021 και € 634 το 2022) και της Ρωσίας (€ 769 το 2019 και € 880 το 2021) μόνο τα έτη 2019 και 2021, της Ιταλίας (€ 761 το 2019, € 737 το 2021 και € 612 το 2022) μόνο το 2019, των Λοιπών (€ 703 το 2019, € 798 το 2021 και € 716 το 2022) μόνο το 2022 ενώ αντίθετα οι αγορές της Ολλανδίας (€ 639 το 2019, € 772 το 2021 και € 606 το 2022) και της Πολωνίας (€ 607 το 2019, € 705 το 2021 και € 455 το 2022) κατέγραψαν χαμηλότερη ΜΔΕ σε σύγκριση με το Μέσο Όρο της Περιφέρειας και για τα 3 έτη.

Διάγραμμα 91: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (σε €), 2019-2022

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 σημείωσε αύξηση κατά +3% (από € 76 το 2019 σε € 79 το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή με τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+7%, από € 97 το 2019 σε € 104 το 2021), Ιονίων Νήσων (+12%, από € 80 το 2019 σε € 90 το 2021), Κρήτης (+7%, από € 83 το 2019 σε € 89 το 2021), Θεσσαλίας (+2%, από € 73 το 2019 σε € 74 το 2021), Στερεάς Ελλάδας (+4%, από € 60 το 2019 σε € 63 το 2021) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+22%, από € 43 το 2019 σε € 53 το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Αττικής (-10%, από € 76 το 2019 σε € 68 το 2021), Ηπείρου (-1%, από € 65 το 2019 σε € 64 το 2021), Πελοποννήσου (-5%, από € 64 το 2019 σε € 61 το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-5%, από € 57 το 2019 σε € 54 το 2021), Βορείου Αιγαίου (-6%, από € 57 το 2019 σε € 53 το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-14%, από € 55 το 2019 σε € 48 το 2021) και Δυτικής Μακεδονίας (-24%, από € 50 το 2019 σε € 38 το 2021) μείωση.

Την περίοδο 2019-2022 η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση κατέγραψε αύξηση κατά +5% (από € 76 το 2019 σε € 80 το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-6%, από € 97 το 2019 σε € 92 το 2022), Πελοποννήσου (-13%, από € 64 το 2019 σε € 56 το 2022), Θεσσαλίας (-28%, από € 73 το 2019 σε € 52 το 2022) και Κεντρικής Μακεδονίας (-19%, από € 55 το 2019 σε € 45 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Ιονίων Νήσων (+35%, από € 80 το 2019 σε € 109 το 2022), Κρήτης (+5%, από € 83 το 2019 σε € 87 το 2022), Ηπείρου (+25%, από € 65 το 2019 σε € 82 το 2022), Αττικής (+6%, από € 76 το 2019 σε € 81 το 2022), Δυτικής Ελλάδας (+30%, από € 57 το 2019 σε € 74 το 2022), Στερεάς Ελλάδας (+21%, από € 60 το 2019 σε € 73 το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+44%, από € 43 το 2019 σε € 62 το 2022), Βορείου Αιγαίου (+2%, από € 57 το 2019 σε € 58 το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (+1%, από € 50 το 2019 σε € 50 το 2022).

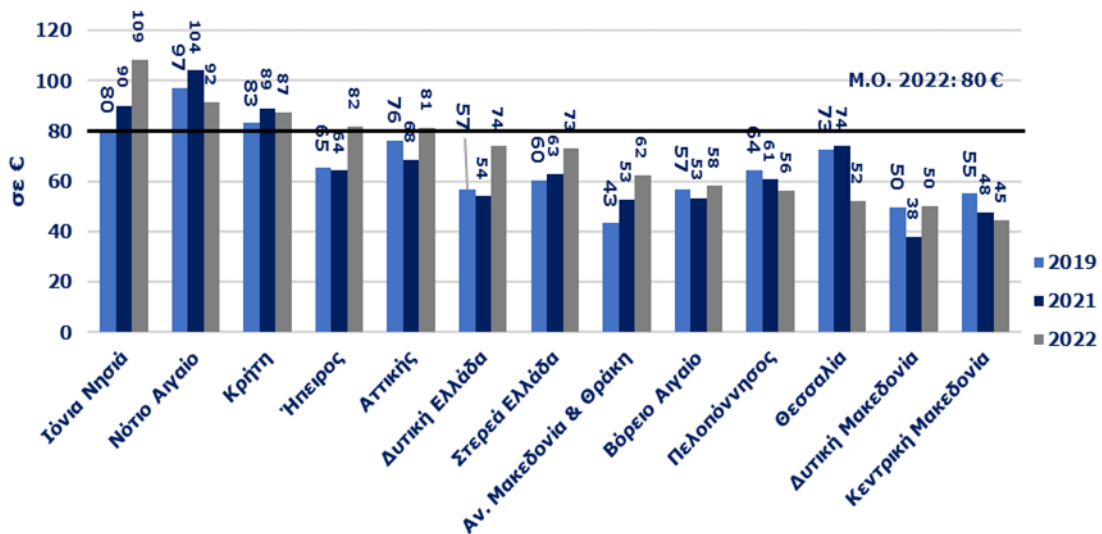
Πίνακας 79: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2022

Περιφέρειες	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ιόνια Νησιά	80	90	109	12%	35%
Νότιο Αιγαίο	97	104	92	7%	-6%
Κρήτη	83	89	87	7%	5%
Ήπειρος	65	64	82	-1%	25%
Αττικής	76	68	81	-10%	6%
Δυτική Ελλάδα	57	54	74	-5%	30%
Στερεά Ελλάδα	60	63	73	4%	21%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	43	53	62	22%	44%
Βόρειο Αιγαίο	57	53	58	-6%	2%
Πελοπόννησος	64	61	56	-5%	-13%
Θεσσαλία	73	74	52	2%	-28%
Δυτική Μακεδονία	50	38	50	-24%	1%
Κεντρική Μακεδονία	55	48	45	-14%	-19%
Ελλάδα	76	79	80	3%	5%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Ιονίων Νήσων (€ 80 το 2019, € 90 το 2021 και € 109 το 2022), Νοτίου Αιγαίου (€ 97 το 2019, € 104 το 2021 και € 92 το 2022), Κρήτης (€ 83 το 2019, € 89 το 2021 και € 87 το 2022), Ηπείρου (μόνο το 2022, € 65 το 2019, € 64 το 2021 και € 82 το 2022) και Αττικής (μόνο το 2019 και το 2022, € 76 το 2019, € 68 το 2021 και € 81 το 2022).

Διάγραμμα 92: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2022

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2019-2021 κατά +7% (από € 97 το 2019 σε € 104 το 2021). Η αύξηση αυτή είναι απόρροια της αύξησης που σημείωσαν όλες οι αγορές, με εξαίρεση την αγορά της Ιταλίας (-6%, από € 97 το 2019 σε € 91 το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: ΗΠΑ (+11%, από € 127 το 2019 σε € 141 το 2021), Ην. Βασίλειο (+25%, από € 95 το 2019 σε € 119 το 2021), Γαλλία (+8%, από € 99 το 2019 σε € 106 το 2021), Γερμανία (+5%, από € 97 το 2019 σε € 101 το 2021), Πολωνία (+17%, από € 82 το 2019 σε € 96 το 2021), Ρωσία (+10%, από € 84 το 2019 σε € 92 το 2021), Ολλανδία (+14%, από € 79 το 2019 σε € 89 το 2021) και Λοιπές (+4%, από € 97 το 2019 σε € 100 το 2021).

Αντίθετα, την περίοδο 2019-2022, η ΜΔΔ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου σημείωσε μείωση κατά -6% (από € 97 το 2019 σε € 92 το 2022). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν μείωση, με εξαίρεση την αγορά των Λοιπών (+1%, από € 97 το 2019 σε € 97 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: ΗΠΑ (-4%, από € 127 το 2019 σε € 122 το 2022), Γαλλία (-5%, από € 99 το 2019 σε € 94 το 2022), Γερμανία (-4%, από € 97 το 2019 σε € 93 το 2022), Ιταλία (-12%, από € 97 το 2019 σε € 85 το 2022), Ην. Βασίλειο (-17%, από € 95 το 2019 σε € 79 το 2022), Ολλανδία (-8%, από € 79 το 2019 σε € 72 το 2022) και Πολωνία (-25%, από € 82 το 2019 σε € 61 το 2022). Δεν διαθέτουμε στοιχεία για την αγορά της Ρωσίας το 2022 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η ΜΔΔ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου έχει υπερκεράσει κατά 28%, 33% και 15% την συνολική ΜΔΔ που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2019, 2021 και 2022 αντίστοιχα.

Πίνακας 80: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (σε €), 2019-2022

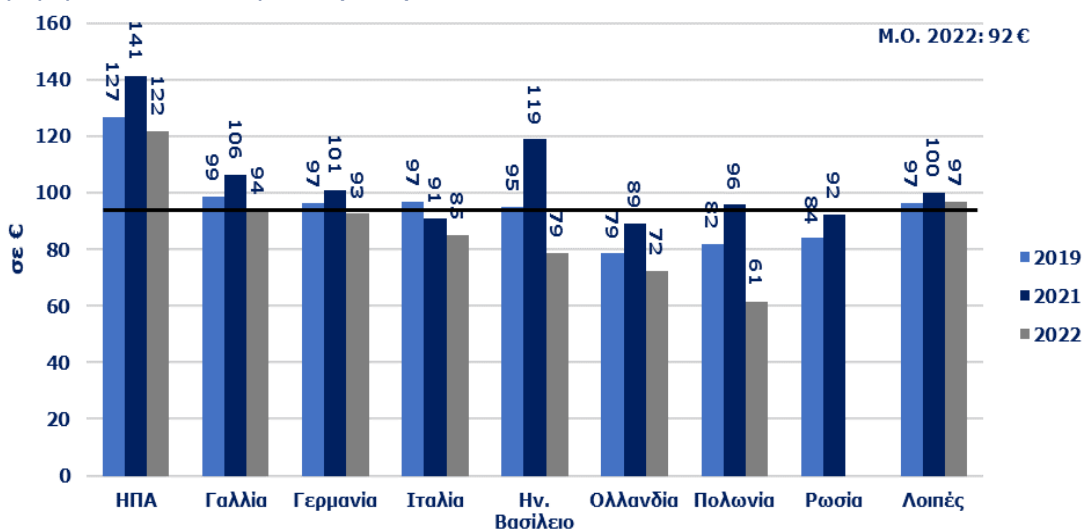
Χώρες Προέλευσης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
ΗΠΑ	127	141	122	11%	-4%
Γαλλία	99	106	94	8%	-5%
Γερμανία	97	101	93	5%	-4%
Ιταλία	97	91	85	-6%	-12%
Ην. Βασίλειο	95	119	79	25%	-17%
Ολλανδία	79	89	72	14%	-8%
Πολωνία	82	96	61	17%	-25%
Ρωσία	84	92	(:)	10%	
Λοιπές	97	100	97	4%	1%
Σύνολο	97	104	92	7%	-6%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη δημοσιευμένα λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές των ΗΠΑ (€ 127 το 2019, € 141 το 2021 και € 122 το 2022) και της Γαλλίας (€ 99 το 2019, € 106 το 2021 και € 94 το 2022) να καταγράφουν υψηλότερη ΜΔΔ από τον Μ.Ο. της Περιφέρειας και για τα 3 έτη, της Γερμανίας (€ 97 το 2019, € 101 το 2021 και € 93 το 2022) και των Λοιπών (€ 97 το 2019, € 100 το 2021 και € 97 το 2022) μόνο το 2022, του Ην. Βασιλείου (€ 95 το 2019, € 119 το 2021 και € 79 το 2022) μόνο το 2021 ενώ αντίθετα οι αγορές της Ιταλίας (€ 97 το 2019, € 91 το 2021 και € 85 το 2022), της Ολλανδίας (€ 79 το 2019, € 89 το 2021 και € 72 το 2022), της Πολωνίας (€ 82 το 2019, € 96 το 2021 και € 61 το 2022) και της Ρωσίας (€ 84 το 2019, € 92 το 2021) κατέγραψαν χαμηλότερη ΜΔΔ από τον Μ.Ο. της Περιφέρειας και για τα τρία έτη.

Διάγραμμα 93: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (σε €), 2019-2022

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 σημείωσε αύξηση κατά +26% (από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,0 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις να σημειώνονται στις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+187%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,6 διανυκτερεύσεις το 2021), Δυτικής Μακεδονίας (+127%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 11,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Στερεάς Ελλάδας (+71%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,5 διανυκτερεύσεις το 2021), Βορείου Αιγαίου (+58%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 12,8 διανυκτερεύσεις το 2021), Θεσσαλίας (+45%, από 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,8 διανυκτερεύσεις το 2021), Αττικής (+41%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,1 διανυκτερεύσεις το 2021), Δυτικής Ελλάδας (+22%, από 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,7 διανυκτερεύσεις το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (+20%, από 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Ηπείρου (+20%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,6 διανυκτερεύσεις το 2021) και Πελοποννήσου (+19%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,6 διανυκτερεύσεις το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η Μέση Διάρκεια Παραμονής κατέγραψε αύξηση κατά +9% (από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-1%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2022), Ιονίων Νήσων (-3%, από 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,6 διανυκτερεύσεις το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-8%, από 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,1 διανυκτερεύσεις το 2022) και Ηπείρου (-24%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,9 διανυκτερεύσεις το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Βόρειο Αιγαίο (+35%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 10,9 διανυκτερεύσεις το 2022), Πελοπόννησος (+25%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Κρήτη (+0,1%, από 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,2 διανυκτερεύσεις το 2022), Θεσσαλία (+13%, από 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022), Αττική (+9%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,2 διανυκτερεύσεις το 2022), Κεντρική Μακεδονία (+1%, από 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,1 διανυκτερεύσεις το 2022), Στερεά Ελλάδα (+30%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,7 διανυκτερεύσεις το 2022), Δυτική Μακεδονία (+12%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,6 διανυκτερεύσεις το 2022) και Αν. Μακεδονία & Θράκη (+103%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,4 διανυκτερεύσεις το 2022).

Πίνακας 81: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2019-2022

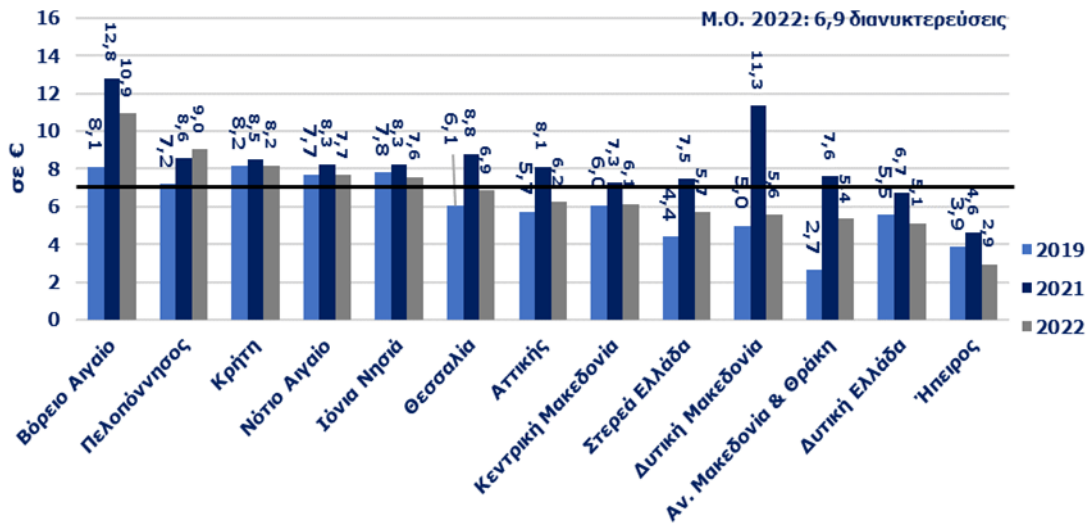
Περιφέρειες	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Βόρειο Αιγαίο	8,1	12,8	10,9	58%	35%
Πελοπόννησος	7,2	8,6	9,0	19%	25%
Κρήτη	8,2	8,5	8,2	4%	0%
Νότιο Αιγαίο	7,7	8,3	7,7	7%	-1%
Ιόνια Νησιά	7,8	8,3	7,6	6%	-3%
Θεσσαλία	6,1	8,8	6,9	45%	13%
Αττικής	5,7	8,1	6,2	41%	9%
Κεντρική Μακεδονία	6,0	7,3	6,1	20%	1%
Στερεά Ελλάδα	4,4	7,5	5,7	71%	30%
Δυτική Μακεδονία	5,0	11,3	5,6	127%	12%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2,7	7,6	5,4	187%	103%
Δυτική Ελλάδα	5,5	6,7	5,1	22%	-8%
Ήπειρος	3,9	4,6	2,9	20%	-24%
Ελλάδα	6,3	8,0	6,9	26%	9%

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Η εικόνα στην Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη είναι μικτή με τις Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου (8,1 διανυκτερεύσεις το 2019, 12,8 διανυκτερεύσεις το 2021 και 10,9 διανυκτερεύσεις το 2022), της Πελοποννήσου (7,2 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,6 διανυκτερεύσεις το 2021 και 9,0 διανυκτερεύσεις το 2022), της Κρήτης (8,2 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,5 διανυκτερεύσεις το 2021 και 8,2 διανυκτερεύσεις το 2022), του Νοτίου Αιγαίου (7,7 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,3 διανυκτερεύσεις το 2021 και 7,7 διανυκτερεύσεις το 2022) και των Ιονίων Νήσων (7,8 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,3 διανυκτερεύσεις το 2021 και 7,6 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της χώρας και για τα 3 έτη, της Θεσσαλίας (6,1 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,8 διανυκτερεύσεις το 2021 και 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022), της Αττικής (5,7 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,1 διανυκτερεύσεις το 2021 και 6,2 διανυκτερεύσεις το 2022) και της Δυτικής Μακεδονίας (5,0 διανυκτερεύσεις το 2019, 11,3 διανυκτερεύσεις το 2021 και 5,6 διανυκτερεύσεις το 2022) μόνο το 2019, ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (6,0 διανυκτερεύσεις το 2019, 7,3 διανυκτερεύσεις το 2021 και 6,1 διανυκτερεύσεις το 2022), Στερεάς Ελλάδας (4,4 διανυκτερεύσεις το 2019, 7,5 διανυκτερεύσεις το 2021 και 5,7 διανυκτερεύσεις το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (2,7 διανυκτερεύσεις το 2019, 7,6 διανυκτερεύσεις το 2021 και 5,4 διανυκτερεύσεις το 2022), Δυτικής Ελλάδας (5,5 διανυκτερεύσεις το 2019, 6,7 διανυκτερεύσεις το 2021 και 5,1 διανυκτερεύσεις το 2022) και Ηπείρου (3,9 διανυκτερεύσεις το 2019,

4,6 διανυκτερεύσεις το 2021 και 2,9 διανυκτερεύσεις το 2022) σημείωσαν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μ.Ο της χώρας και για τα 3 έτη.

Διάγραμμα 94: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2019-2022

Πηγή: ΤΥΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2019-2021 κατά +7% (από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,3 διανυκτερεύσεις το 2021). Η αύξηση αυτή είναι απόρροια της αύξησης που σημείωσαν όλες οι επιμέρους αγορές, με εξαίρεση τις αγορές της Γερμανίας (-3%, από 8,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,5 διανυκτερεύσεις το 2021) και της Πολωνίας (-1%, από 7,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,4 διανυκτερεύσεις το 2021). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Ρωσία (+4%, από 9,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,5 διανυκτερεύσεις το 2021), ΗΠΑ (+46%, από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,2 διανυκτερεύσεις το 2021), Ολλανδία (+6%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,7 διανυκτερεύσεις το 2021), Γαλλία (+5%, από 7,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Ην. Βασίλειο (+1%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,2 διανυκτερεύσεις το 2021), Ιταλία (+3%, από 7,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,1 διανυκτερεύσεις το 2021) και Λοιπές (+9%, από 7,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,0 διανυκτερεύσεις το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η ΜΔΠ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου σημείωσε μείωση κατά -1% (από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις αγορές της Ολλανδίας (+3%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,4 διανυκτερεύσεις το 2022), της Γαλλίας (+2%, από 7,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,0 διανυκτερεύσεις το 2022), των ΗΠΑ (+5%, από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,6 διανυκτερεύσεις το 2022) και των Λοιπών (+1%, από 7,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,4 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές της Γερμανίας (-7%, από 8,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,2 διανυκτερεύσεις το 2022), του Ην. Βασιλείου (-1%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,1 διανυκτερεύσεις το 2022), της Πολωνίας (-0,1%, από 7,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,4 διανυκτερεύσεις το 2022) και της Ιταλίας (-8%, από 7,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,2 διανυκτερεύσεις το 2022) μείωση. Δεν διαθέτουμε στοιχεία για την αγορά της Ρωσίας το 2022 λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η ΜΔΠ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου έχει υπερκεράσει κατά 22%, 3% και 11% την συνολική ΜΔΠ που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2019, 2021 και 2022 αντίστοιχα.

Πίνακας 82: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (σε διανυκτερεύσεις), 2019-2022

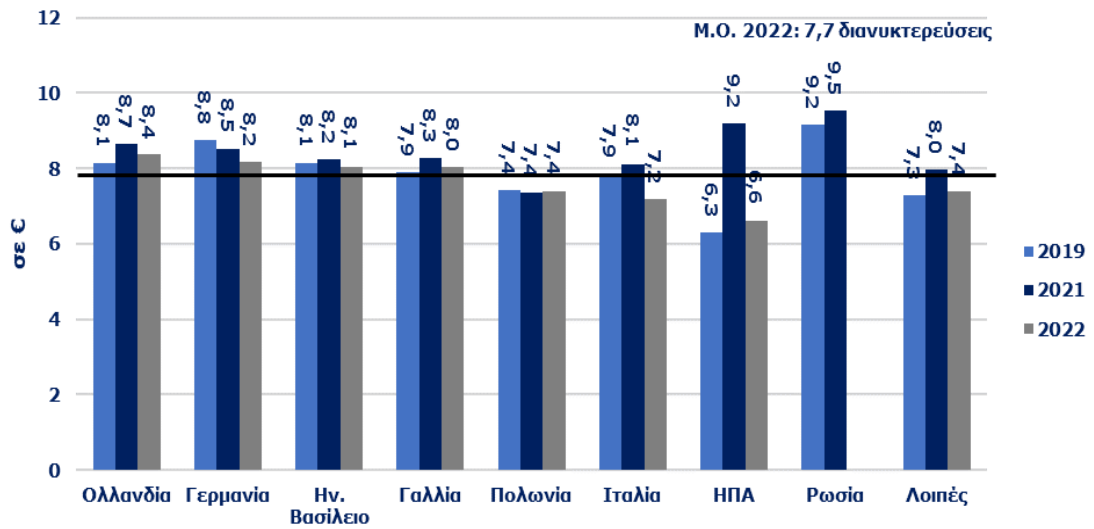
Χώρες Προέλευσης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ολλανδία	8,1	8,7	8,4	6%	3%
Γερμανία	8,8	8,5	8,2	-3%	-7%
Ην. Βασίλειο	8,1	8,2	8,1	1%	-1%
Γαλλία	7,9	8,3	8,0	5%	2%
Πολωνία	7,4	7,4	7,4	-1%	0%
Ιταλία	7,9	8,1	7,2	3%	-8%
ΗΠΑ	6,3	9,2	6,6	46%	5%
Ρωσία	9,2	9,5	(:)	4%	
Λοιπές	7,3	8,0	7,4	9%	1%
Σύνολο	7,7	8,3	7,7	7%	-1%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETTE - Intelligence

Το σύμβολο (:) υποδηλώνει στοιχεία μη δημοσιευμένα λόγω χαμηλής αντιπροσωπευτικότητας

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Ολλανδίας (8,1 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,7 διανυκτερεύσεις το 2021 και 8,4 διανυκτερεύσεις το 2022), της Γερμανίας (8,8 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,5 διανυκτερεύσεις το 2021 και 8,2 διανυκτερεύσεις το 2022) και της Γαλλίας (7,9 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,3 διανυκτερεύσεις το 2021 και 8,0 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν υψηλότερη ΜΔΠ και για τα τρία έτη σε σύγκριση με το σύνολο της Περιφέρειας, της Ρωσίας (9,2 διανυκτερεύσεις το 2019 και 9,5 διανυκτερεύσεις το 2021) μόνο τα έτη 2019 και 2021, του Ην. Βασιλείου (8,1 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,2 διανυκτερεύσεις το 2021 και 8,1 διανυκτερεύσεις το 2022) μόνο τα έτη 2019 και 2022, της Ιταλίας (7,9 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,1 διανυκτερεύσεις το 2021 και 7,2 διανυκτερεύσεις το 2022) μόνο το 2019, των ΗΠΑ (6,3 διανυκτερεύσεις το 2019, 9,2 διανυκτερεύσεις το 2021 και 6,6 διανυκτερεύσεις το 2022) μόνο το 2021 ενώ αντίθετα οι αγορές της Πολωνίας (7,4 διανυκτερεύσεις το 2019, 7,4 διανυκτερεύσεις το 2021 και 7,4 διανυκτερεύσεις το 2022) και των Λοιπών (7,3 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,0 διανυκτερεύσεις το 2021 και 7,4 διανυκτερεύσεις το 2022) κατέγραψαν χαμηλότερη ΜΔΠ και για τα τρία έτη σε σύγκριση με το σύνολο της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 95: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (διανυκτερεύσεις), 2019-2022

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ-ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ-ΜΕΣΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ-ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ, 2019-2022

Τα στοιχεία για τις αφίξεις και διανυκτερεύσεις πελατών στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και κάμπινγκ της χώρας συγκεντρώνονται από την Έρευνα Κίνησης Καταλυμάτων Ξενοδοχειακού Τύπου και Κάμπινγκ που διενεργείται σε μηνιαία βάση από την ΕΛΣΤΑΤ, με τη συμπλήρωση ειδικού δελτίου από κάθε κατάλυμα, για κάθε μήνα λειτουργίας του. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και διανυκτερεύσεις στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα καταλύματα) της χώρας (NACE Rev. 2, 55.2), ως το έτος 2019 συγκεντρώνονταν από δειγματοληπτική έρευνα. Από το έτος αναφοράς 2020 λόγω των συνθηκών που διαμορφώθηκαν από την πανδημία της νόσου του κορονοϊού, η συλλογή των στοιχείων γίνεται από το σύνολο των καταλυμάτων που λειτούργησαν σε μηνιαία βάση. Οι πληροφορίες για τις μονάδες αναφοράς (καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και κάμπινγκ, NACE Rev. 2, 55.1 & 55.3) προέρχονται από το μητρώο του ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου της Ελλάδας, στο οποίο περιλαμβάνονται περίπου 10.000 ξενοδοχεία και 300 κάμπινγκ, ενώ για τα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια, NACE Rev. 2, 55.2) προέρχονται από το Στατιστικό Μητρώο καταλυμάτων σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της ΕΛΣΤΑΤ, το οποίο ενημερώνεται από τα στοιχεία του αντίστοιχου μητρώου του Υπουργείου Τουρισμού και περιλαμβάνει περίπου 27.000 καταλύματα. Τα αποτελέσματα της έρευνας αναφέρονται στο 100% των συνολικών διαθέσιμων κλινών.

5.3.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν πτώση κατά -46% (από 27,1 εκατ. το 2019 σε 14,6 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση: Νότιο Αιγαίο (-43%, από 5,8 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2021), Κρήτη (-41%, από 5,0 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2021), Αττική (-53%, από 4,8 εκατ. το 2019 σε 2,3 εκατ. το 2021), Κεντρική Μακεδονία (-46%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2021), Ιόνια Νησιά (-42%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2021), Πελοπόννησο (-46%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 805 χιλ. το 2021), Θεσσαλία (-51%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 556 χιλ. το 2021), Στερεά Ελλάδα (-48%, από 817 χιλ. το 2019 σε 425 χιλ. το 2021), Δυτική Ελλάδα (-47%, από 705 χιλ. το 2019 σε 374 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-50%, από 720 χιλ. το 2019 σε 360 χιλ. το 2021), Ήπειρο (-44%, από 611 χιλ. το 2019 σε 340 χιλ. το 2021), Βόρειο Αιγαίο (-54%, από 402

χιλ. το 2019 σε 183 χιλ. το 2021) και Δυτική Μακεδονία (-48%, από 152 χιλ. το 2019 σε 79 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) σημείωσαν πτώση κατά -8% (από 27,1 εκατ. το 2019 σε 24,9 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση: Νότιο Αιγαίο (-6%, από 5,8 εκατ. το 2019 σε 5,4 εκατ. το 2022), Κρήτη (-3%, από 5,0 εκατ. το 2019 σε 4,9 εκατ. το 2022), Αττική (-10%, από 4,8 εκατ. το 2019 σε 4,4 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-10%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 2,8 εκατ. το 2022), Ιόνια Νησιά (-7%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2022), Πελοπόννησο (-16%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2022), Θεσσαλία (-18%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 941 χιλ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-10%, από 817 χιλ. το 2019 σε 735 χιλ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-5%, από 705 χιλ. το 2019 σε 668 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-12%, από 720 χιλ. το 2019 σε 631 χιλ. το 2022), Ήπειρο (-3%, από 611 χιλ. το 2019 σε 592 χιλ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-12%, από 402 χιλ. το 2019 σε 354 χιλ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (-17%, από 152 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2022).

Πίνακας 83: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

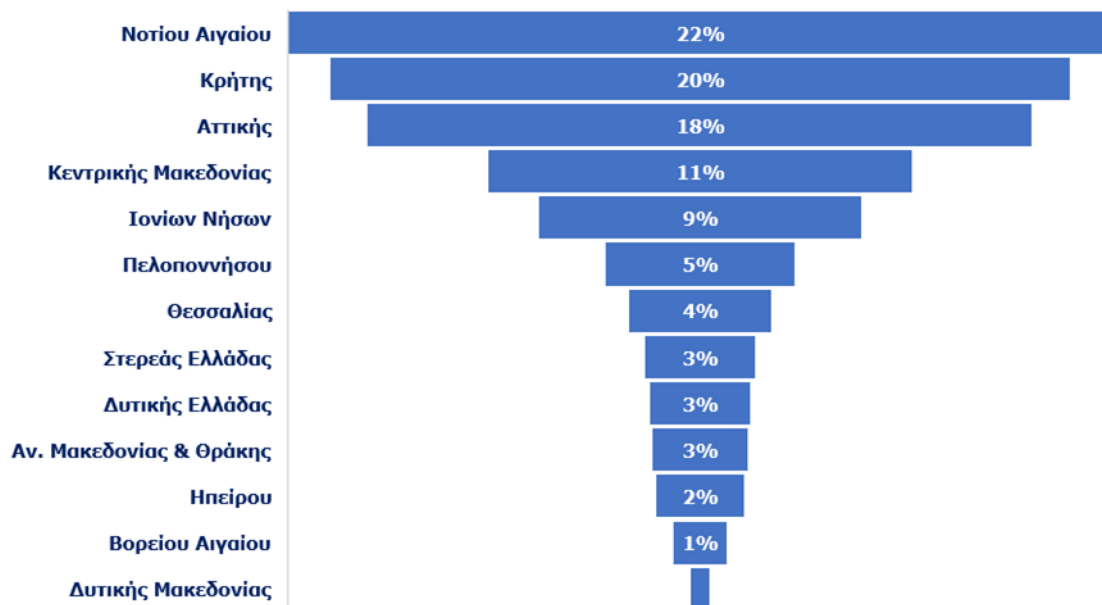
Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νοτίου Αιγαίου	5.756.216	3.253.906	5.422.141	-43%	-6%
Κρήτης	5.033.786	2.970.799	4.868.120	-41%	-3%
Αττικής	4.844.993	2.265.178	4.379.766	-53%	-10%
Κεντρικής Μακεδονίας	3.092.167	1.658.459	2.793.746	-46%	-10%
Ιονίων Νήσων	2.290.210	1.325.386	2.129.309	-42%	-7%
Πελοποννήσου	1.492.741	805.477	1.252.734	-46%	-16%
Θεσσαλίας	1.145.714	556.126	940.753	-51%	-18%
Στερεάς Ελλάδας	817.403	424.945	735.320	-48%	-10%
Δυτικής Ελλάδας	704.592	373.859	668.379	-47%	-5%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	720.197	360.118	630.606	-50%	-12%
Ηπείρου	611.459	340.259	591.962	-44%	-3%
Βορείου Αιγαίου	401.790	182.843	353.857	-54%	-12%
Δυτικής Μακεδονίας	152.498	78.556	126.390	-48%	-17%
Ελλάδα	27.063.766	14.595.911	24.893.083	-46%	-8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (22%), της Κρήτης (20%), της Αττικής (18%), της Κεντρικής Μακεδονίας (11%) και των Ιονίων Νήσων (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες

αντιπροσωπεύουν για το 2022 το 79% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα.

Διάγραμμα 96: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια, 2022

Επιπροσθέτως, την περίοδο 2019-2021, οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα μειώθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (-49%, από 19,7 εκατ. το 2019 σε 10,1 εκατ. το 2021) απ' ό τι αυτές των ημεδαπών (-39%, από 7,4 εκατ. το 2019 σε 4,5 εκατ. το 2021). Τέλος, την περίοδο 2019-2021, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων μειώθηκε (από 73% το 2019 σε 69% το 2021) σε αντίθεση με των ημεδαπών που αυξήθηκε (από 27% το 2019 σε 31% το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι αφίξεις αλλοδαπών μειώθηκαν σε μικρότερο βαθμό (-7%, από 19,7 εκατ. το 2019 σε 18,2 εκατ. το 2022) απ' ό τι αυτές των ημεδαπών (-10%, από 7,4 εκατ. το 2019 σε 6,7 εκατ. το 2022). Τέλος, την περίοδο 2019-2022, το μερίδιο των αλλοδαπών και των ημεδαπών σε όρους αφίξεων παρέμεινε αμετάβλητο (73% και 27% αντίστοιχα).

5.3.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά -43% σε σύγκριση με το 2019 (από 5,8 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2021). Συγκεκριμένα, οι Κυκλάδες κατέγραψαν μείωση κατά -52% (από 1,9 εκατ. το 2019 σε 892 χιλ. το 2021). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων σημείωσαν μείωση κατά -55% (από 1,5 εκατ. το 2019 σε 696 χιλ. το 2021) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -42% (από 339 χιλ. το 2019 σε 196 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Θήρας (-56%, από 706 χιλ. το 2019 σε 308 χιλ. το 2021), Μυκόνου (-54%, από 616 χιλ. το 2019 σε 283 χιλ. το 2021), Πάρου (-42%, από 160 χιλ. το 2019 σε 93 χιλ. το 2021), Νάξου (-54%, από 158 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2021), Σύρου (-31%, από 69 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2021), Μήλου (-34%, από 56 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2021), Τήνου (-60%, από 64 χιλ. το 2019 σε 26 χιλ. το 2021), Άνδρου (-36%, από 29 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2021) και Κέας-Κύθνου (-35%, από 11 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2021). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2021 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (78% έναντι 22%).

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσώπευε το 2022 το 22% των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, καταγράφοντας μείωση κατά -6% σε σύγκριση με το 2019 (από 5,8 εκατ. το 2019 σε 5,4 εκατ. το 2022). Συγκεκριμένα, οι Κυκλάδες αντιπροσώπευαν το 2022 το 7% των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα σημειώνοντας μείωση κατά -6% (από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2022). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων σημείωσαν μείωση κατά -6% (από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2022) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -8% (από 339 χιλ. το 2019 σε 313 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Ενότητα Κέας-Κύθνου (+19%, από 11 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Θήρας (-5%, από 706 χιλ. το 2019 σε 673 χιλ. το 2022), Μυκόνου (-4%, από 616 χιλ. το 2019 σε 589 χιλ. το 2022), Πάρου (-7%, από 160 χιλ. το 2019 σε 148 χιλ. το 2022), Νάξου (-13%, από 158 χιλ. το 2019 σε 138 χιλ. το 2022), Σύρου (-16%, από 69 χιλ. το 2019 σε 58 χιλ. το 2022), Μήλου (-5%, από 56 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2022), Τήνου (-13%, από 64 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2022) και Άνδρου (-10%, από 29 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2022). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2022 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (82% έναντι 18%).

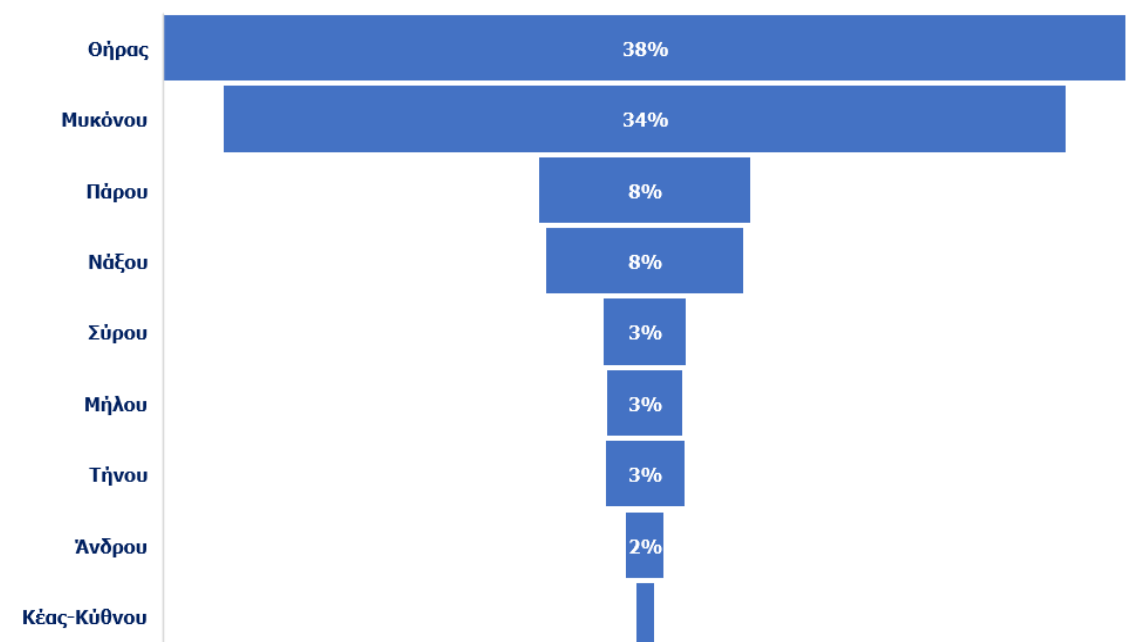
Πίνακας 84: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ	%Δ
					2019-2021	2019-2022
Θήρας	Αλλοδαποί	631.537	271.180	608.721	-57%	-4%
	Ημεδαποί	74.010	36.365	63.790	-51%	-14%
Μυκόνου	Αλλοδαποί	573.126	251.962	540.660	-56%	-6%
	Ημεδαποί	43.141	30.772	48.192	-29%	12%
Πάρου	Αλλοδαποί	123.319	66.792	111.020	-46%	-10%
	Ημεδαποί	36.812	25.897	37.166	-30%	1%
Νάξου	Αλλοδαποί	117.657	51.294	102.140	-56%	-13%
	Ημεδαποί	40.282	21.138	35.886	-48%	-11%
Σύρου	Αλλοδαποί	22.289	16.215	21.204	-27%	-5%
	Ημεδαποί	46.612	31.545	36.926	-32%	-21%
Μήλου	Αλλοδαποί	40.375	24.563	36.359	-39%	-10%
	Ημεδαποί	15.538	12.488	16.995	-20%	9%
Τήνου	Αλλοδαποί	8.077	5.142	8.199	-36%	2%
	Ημεδαποί	55.715	20.541	47.397	-63%	-15%
Άνδρου	Αλλοδαποί	9.556	5.686	9.048	-40%	-5%
	Ημεδαποί	19.924	13.060	17.514	-34%	-12%
Κέας-Κύθνου	Αλλοδαποί	3.946	2.762	3.810	-30%	-3%
	Ημεδαποί	7.039	4.343	9.317	-38%	32%
Σύνολο	Αλλοδαποί	1.529.882	695.596	1.441.161	-55%	-6%
	Ημεδαποί	339.073	196.149	313.183	-42%	-8%
Σύνολο Περιφέρειας		1.868.955	891.745	1.754.344	-52%	-6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, η Ενότητα Θήρας (38%) καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Μυκόνου (34%), Πάρου και Νάξου (8% αντίστοιχα), Σύρου, Μήλου και Τήνου (3% αντίστοιχα), Άνδρου (2%) και Κέας-Κύθνου (1%).

Διάγραμμα 97: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5.3.3 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά -43% σε σύγκριση με το 2019 (από 5,8 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2021). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία των Δωδεκανήσων κατέγραψαν μείωση κατά -39% (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2021). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων σημείωσαν μείωση κατά -39% (από 3,6 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2021) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -41% (από 289 χιλ. το 2019 σε 170 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Ρόδου (-36%, από 2,4 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2021), Κω (-44%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 727 χιλ. το 2021), Καλύμνου (-39%, από 80 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2021) και Καρπάθου (-61%, από 90 χιλ. το 2019 σε 35 χιλ. το 2021). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2021 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (93% έναντι 7%).

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσώπευε το 2022 το 22% των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, καταγράφοντας μείωση κατά -6% σε σύγκριση με το 2019 (από 5,8 εκατ. το 2019 σε 5,4 εκατ. το 2022). Συγκεκριμένα, τα Δωδεκάνησα αντιπροσώπευαν το 2022 το 15% των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα σημειώνοντας μείωση κατά -6% (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 3,7 εκατ. το 2022). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων σημείωσαν μείωση κατά -5% (από 3,6 εκατ. το 2019 σε 3,4 εκατ. το 2022) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -9% (από 289 χιλ. το 2019 σε 262 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Ενότητα Καρπάθου (+2%, από 90 χιλ. το 2019 σε 92 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ρόδου (-6%, από 2,4 εκατ. το 2019 σε 2,3 εκατ. το 2022), Κω (-4%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2022) και Καλύμνου (-9%, από 80 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2022). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2022 τα μερίδια των αλλοδαπών και των ημεδαπών παρέμειναν αμετάβλητα (93% έναντι 7%).

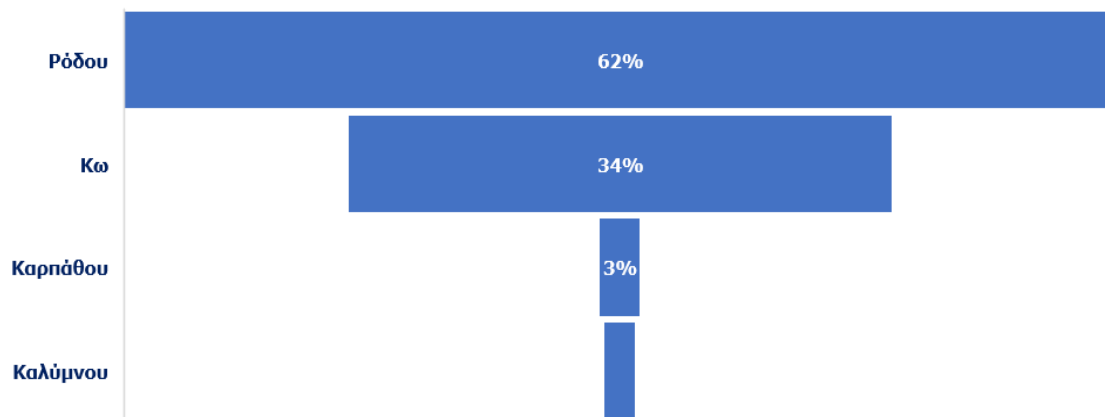
Πίνακας 85: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ρόδου	Αλλοδαποί	2.236.949	1.438.356	2.101.370	-36%	-6%
	Ημεδαποί	182.613	113.046	161.051	-38%	-12%
Κω	Αλλοδαποί	1.229.686	691.246	1.177.478	-44%	-4%
	Ημεδαποί	68.229	35.444	63.621	-48%	-7%
Καρπάθου	Αλλοδαποί	79.287	29.146	79.745	-63%	1%
	Ημεδαποί	10.589	6.114	12.186	-42%	15%
Καλύμνου	Αλλοδαποί	52.119	32.919	46.831	-37%	-10%
	Ημεδαποί	27.789	15.890	25.515	-43%	-8%
Σύνολο	Αλλοδαποί	3.598.041	2.191.667	3.405.424	-39%	-5%
	Ημεδαποί	289.220	170.494	262.373	-41%	-9%
Σύνολο Περιφέρειας		3.887.261	2.362.161	3.667.797	-39%	-6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, η Ενότητα Ρόδου (62%) καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Κω (34%), Καρπάθου (3%) και Καλύμνου (2%).

Διάγραμμα 98: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5.3.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -47% (από 109,2 εκατ. το 2019 σε 58,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Νότιο Αιγαίο (-46%, από 30,6 εκατ. το 2019 σε 16,5 εκατ. το 2021), Κρήτη (-45%, από 28,0 εκατ. το 2019 σε 15,4 εκατ. το 2021), Ιόνια Νησιά (-47%, από 12,8 εκατ. το 2019 σε 6,8 εκατ. το 2021), Κεντρική Μακεδονία (-46%, από 10,8 εκατ. το 2019 σε 5,8 εκατ. το 2021), Αττική (-52%, από 10,3 εκατ. το 2019 σε 4,9 εκατ. το 2021), Πελοπόννησο (-45%, από 3,9 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2021), Θεσσαλία (-46%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-42%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2021), Στερεά Ελλάδα (-49%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021), Δυτική Ελλάδα (-47%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021), Βόρειο Αιγαίο (-53%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 943 χιλ. το 2021), Ήπειρο (-48%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 803 χιλ. το 2021) και Δυτική Μακεδονία (-46%, από 313 χιλ. το 2019 σε 168 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) κατέγραψαν μείωση κατά -7% (από 109,2 εκατ. το 2019 σε 101,9 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Νότιο Αιγαίο (-7%, από 30,6 εκατ. το 2019 σε 28,5 εκατ. το 2022), Κρήτη (-4%, από 28,0 εκατ. το 2019 σε 26,8 εκατ. το 2022), Ιόνια Νησιά (-6%, από 12,8 εκατ. το 2019 σε 12,1 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-9%, από 10,8 εκατ. το 2019 σε 9,8 εκατ. το 2022), Αττική (-6%, από 10,3 εκατ. το 2019 σε 9,7 εκατ. το 2022), Πελοπόννησο (-13%, από 3,9 εκατ. το 2019 σε 3,4 εκατ. το 2022), Θεσσαλία (-9%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-5%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-11%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,9 εκατ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-11%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-13%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022), Ήπειρο (-6%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (-20%, από 313 χιλ. το 2019 σε 249 χιλ. το 2022).

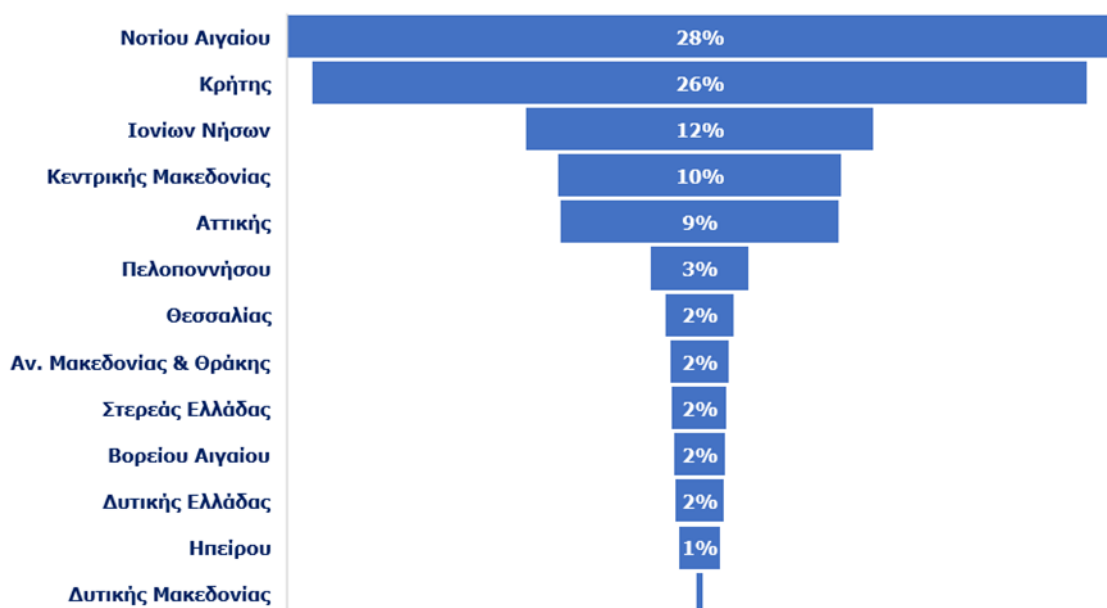
Πίνακας 86: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νοτίου Αιγαίου	30.592.824	16.522.661	28.478.737	-46%	-7%
Κρήτης	27.962.541	15.438.808	26.827.274	-45%	-4%
Ιονίων Νήσων	12.790.429	6.769.045	12.058.229	-47%	-6%
Κεντρικής Μακεδονίας	10.809.343	5.792.499	9.835.772	-46%	-9%
Αττικής	10.260.847	4.926.062	9.657.945	-52%	-6%
Πελοποννήσου	3.936.868	2.151.118	3.441.825	-45%	-13%
Θεσσαλίας	2.661.626	1.428.986	2.414.483	-46%	-9%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	2.152.142	1.238.431	2.036.923	-42%	-5%
Στερεάς Ελλάδας	2.163.593	1.102.170	1.919.741	-49%	-11%
Βορείου Αιγαίου	2.005.706	942.827	1.777.231	-53%	-11%
Δυτικής Ελλάδας	1.999.273	1.061.237	1.741.135	-47%	-13%
Ηπείρου	1.558.985	803.131	1.462.910	-48%	-6%
Δυτικής Μακεδονίας	312.803	167.669	248.818	-46%	-20%
Ελλάδα	109.206.980	58.344.644	101.901.023	-47%	-7%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (28%), της Κρήτης (26%), των Ιονίων Νήσων (12%), της Κεντρικής Μακεδονίας (10%) και της Αττικής (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2022 το 85% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της χώρας.

Διάγραμμα 99: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

Επιπροσθέτως, την περίοδο 2019-2021, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα μειώθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (-49%, από 92,4 εκατ. το 2019 σε 47,6 εκατ. το 2021) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (-36%, από 16,8 εκατ. το 2019 σε 10,8 εκατ. το 2021). Τέλος, την περίοδο 2019-2021, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων μειώθηκε (από 85% το 2019 σε 82% το 2021) σε αντίθεση με των ημεδαπών που αυξήθηκε (από 15% το 2019 σε 18% το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών μειώθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (-6%, από 92,4 εκατ. το 2019 σε 86,6 εκατ. το 2022) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (-9%, από 16,8 εκατ. το 2019 σε 15,3 εκατ. το 2022). Τέλος, την περίοδο 2019-2022, το μερίδιο των αλλοδαπών και των ημεδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων παρέμεινε αμετάβλητο (85% και 15% αντίστοιχα).

5.3.5 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε μείωση διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά -46% (από 30,6 εκατ. το 2019 σε 16,5 εκατ. το 2021). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία των Κυκλάδων σημείωσαν μείωση κατά -48% (από 6,0 εκατ. το 2019 σε 3,1 εκατ. το 2021). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων σημείωσαν μείωση κατά -50% (από 5,1 εκατ. το 2019 σε 2,5 εκατ. το 2021) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -34% (από 912 χιλ. το 2019 σε 599 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Θήρας (-49%, από 2,1 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021), Μυκόνου (-51%, από 2,1 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2021), Πάρου (-42%, από 614 χιλ. το 2019 σε 355 χιλ. το 2021), Νάξου (-58%, από 603 χιλ. το 2019 σε 253 χιλ. το 2021), Σύρου (-27%, από 228 χιλ. το 2019 σε 166 χιλ. το 2021), Μήλου (-27%, από 156 χιλ. το 2019 σε 113 χιλ. το 2021), Τήνου (-45%, από 139 χιλ. το 2019 σε 76 χιλ. το 2021), Άνδρου (-43%, από 98 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2021) και Κέας-Κύθνου (-21%, από 30 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2021). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2021 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (81% έναντι 19%).

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσώπευε το 2022 το 28% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας μείωση κατά -7% σε σύγκριση με το 2019 (από 30,6 εκατ. το 2019 σε 28,5 εκατ. το 2022). Συγκεκριμένα, οι Κυκλάδες αντιπροσώπευαν το 2022 το 6% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα σημειώνοντας μείωση κατά -4% (από 6,0 εκατ. το 2019 σε 5,8 εκατ. το 2022). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων σημείωσαν μείωση κατά -4% (από 5,1 εκατ. το 2019 σε 4,9 εκατ. το 2022) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -4% (από 912 χιλ. το 2019 σε 874 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Ενότητα Κέας-Κύθνου (+29%, από 30 χιλ. το 2019 σε 38 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Μυκόνου (-2%, από 2,1 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2022), Θήρας (-4%, από 2,1 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2022), Πάρου (-5%, από 614 χιλ. το 2019 σε 582 χιλ. το 2022), Νάξου (-8%, από 603 χιλ. το 2019 σε 557 χιλ. το 2022), Σύρου (-19%, από 228 χιλ. το 2019 σε 185 χιλ. το 2022), Μήλου (-3%, από 156 χιλ. το 2019 σε 151 χιλ. το 2022), Τήνου (-5%, από 139 χιλ. το 2019 σε 131 χιλ. το 2022) και Άνδρου (-12%, από 98 χιλ. το 2019 σε 86 χιλ. το 2022). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2022 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (85% έναντι 15%).

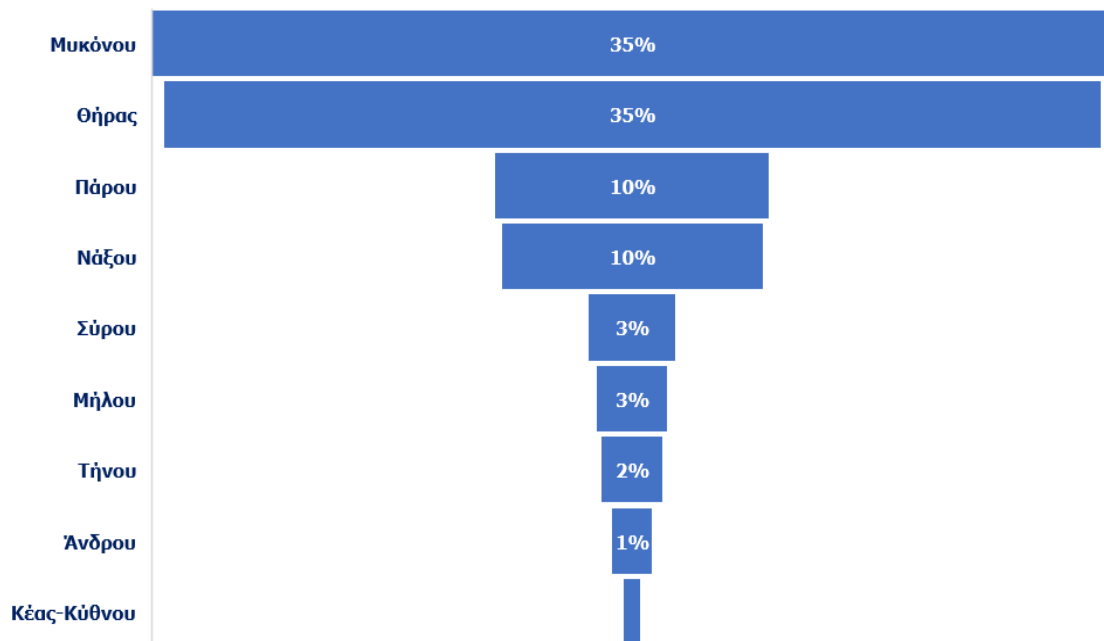
Πίνακας 87: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Μυκόνου	Αλλοδαποί	1.963.107	929.803	1.914.844	-53%	-2%
	Ημεδαποί	108.405	90.449	122.513	-17%	13%
Θήρας	Αλλοδαποί	1.889.481	955.672	1.817.144	-49%	-4%
	Ημεδαποί	186.617	112.964	172.191	-39%	-8%
Πάρου	Αλλοδαποί	484.705	266.367	450.382	-45%	-7%
	Ημεδαποί	129.147	88.492	131.987	-31%	2%
Νάξου	Αλλοδαποί	483.586	189.266	440.153	-61%	-9%
	Ημεδαποί	119.853	63.437	116.376	-47%	-3%
Σύρου	Αλλοδαποί	89.055	63.302	80.509	-29%	-10%
	Ημεδαποί	138.808	102.924	104.858	-26%	-24%
Μήλου	Αλλοδαποί	115.477	79.556	107.353	-31%	-7%
	Ημεδαποί	40.288	33.908	43.814	-16%	9%
Τήνου	Αλλοδαποί	24.041	17.094	24.864	-29%	3%
	Ημεδαποί	114.766	58.947	106.534	-49%	-7%
Άνδρου	Αλλοδαποί	38.382	20.476	34.787	-47%	-9%
	Ημεδαποί	59.581	35.147	51.548	-41%	-13%
Κέα-Κύθνου	Αλλοδαποί	15.540	10.662	14.169	-31%	-9%
	Ημεδαποί	14.225	12.759	24.168	-10%	70%
Σύνολο	Αλλοδαποί	5.103.374	2.532.198	4.884.205	-50%	-4%
	Ημεδαποί	911.690	599.027	873.989	-34%	-4%
Σύνολο Περιφέρειας		6.015.064	3.131.225	5.758.194	-48%	-4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, οι Ενότητες Μυκόνου και Σαντορίνης εμφάνισαν το 2022 το υψηλότερο ποσοστό (35% αντίστοιχα) διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Πάρου και Νάξου (10% αντίστοιχα), Σύρου και Μήλου (3% αντίστοιχα), Τήνου (2%) και Άνδρου και Κέα-Κύθνου (1% αντίστοιχα).

Διάγραμμα 100: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5.3.6 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε μείωση διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά -46% (από 30,6 εκατ. το 2019 σε 16,5 εκατ. το 2021). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία των Δωδεκανήσων σημείωσαν μείωση κατά -46% (από 24,6 εκατ. το 2019 σε 13,4 εκατ. το 2021). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων σημείωσαν μείωση κατά -46% (από 23,6 εκατ. το 2019 σε 12,8 εκατ. το 2021) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -38% (από 979 χιλ. το 2019 σε 608 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Ρόδου (-44%, από 15,1 εκατ. το 2019 σε 8,4 εκατ. το 2021), Κω (-47%, από 8,6 εκατ. το 2019 σε 4,6 εκατ. το 2021), Καλύμνου (-41%, από 323 χιλ. το 2019 σε 191 χιλ. το 2021) και Καρπάθου (-69%, από 568 χιλ. το 2019 σε 178 χιλ. το 2021). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2021 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (95% έναντι 5%).

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσώπευε το 2022 το 28% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας μείωση κατά -7% σε σύγκριση με το 2019 (από 30,6 εκατ. το 2019 σε 28,5 εκατ. το 2022). Συγκεκριμένα, τα Δωδεκάνησα αντιπροσώπευαν το 2022 το 22% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα σημειώνοντας μείωση κατά -8% (από 24,6 εκατ. το 2019 σε 22,7 εκατ. το 2022). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων σημείωσαν μείωση κατά -7% (από 23,6 εκατ. το 2019 σε 22,0 εκατ. το 2022) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -21% (από 979 χιλ. το 2019 σε 770 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Ρόδου (-7%, από 15,1 εκατ. το 2019 σε 14,0 εκατ. το 2022), Κω (-8%, από 8,6 εκατ. το 2019 σε 7,9 εκατ. το 2022), Καρπάθου (-3%, από 568 χιλ. το 2019 σε 549 χιλ. το 2022) και Καλύμνου (-10%, από 323 χιλ. το 2019 σε 291 χιλ. το 2022). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2022 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (97% έναντι 3%).

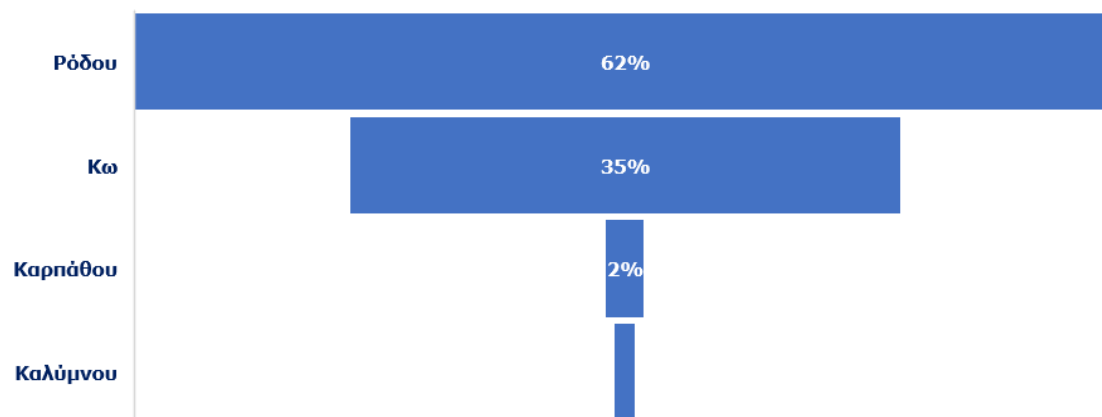
Πίνακας 88: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ρόδου	Αλλοδαποί	14.493.694	8.022.445	13.559.213	-45%	-6%
	Ημεδαποί	609.361	426.407	447.354	-30%	-27%
Κω	Αλλοδαποί	8.345.642	4.459.459	7.670.321	-47%	-8%
	Ημεδαποί	238.493	113.902	203.888	-52%	-15%
Καρπάθου	Αλλοδαποί	522.207	158.002	503.756	-70%	-4%
	Ημεδαποί	45.304	20.219	44.825	-55%	-1%
Καλύμνου	Αλλοδαποί	236.861	143.836	217.543	-39%	-8%
	Ημεδαποί	86.198	47.166	73.643	-45%	-15%
Σύνολο	Αλλοδαποί	23.598.404	12.783.742	21.950.833	-46%	-7%
	Ημεδαποί	979.356	607.694	769.710	-38%	-21%
Σύνολο Περιφέρειας		24.577.760	13.391.436	22.720.543	-46%	-8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, η Ενότητα Ρόδου εμφάνισε το 2022 το υψηλότερο ποσοστό (62%) διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Κω (35%), Καρπάθου (2%) και Καλύμνου (1%).

Διάγραμμα 101: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5.3.7 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε Ξενοδοχειακά καταλύματα της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε οριακή μείωση κατά -1% (από 4,04 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες της Κρήτης (-6%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2021), των Ιονίων Νήσων (-9%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,1 διανυκτερεύσεις το 2021), του Νοτίου Αιγαίου (-4%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,1 διανυκτερεύσεις το 2021), της Κεντρικής Μακεδονίας (-0,1%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021), της Στερεάς Ελλάδας (-2%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2021) και της Ηπείρου (-7%, από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2021) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου (+3%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2021), της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+15%, από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2021), της Δυτικής Ελλάδας (+0,04%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,8 διανυκτερεύσεις το 2021), της Πελοποννήσου (+1%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2021), της Θεσσαλίας (+11%, από 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2021), της Αττικής (+3%, από 2,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,2 διανυκτερεύσεις το 2021) και της Δυτικής Μακεδονίας (+4%, από 2,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,1 διανυκτερεύσεις το 2021) να καταγράφουν αύξηση. Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι και για τα τρία εξεταζόμενα έτη μόνο οι νησιωτικές Περιφέρειες καταγράφουν Μέση Διάρκεια Παραμονής υψηλότερη από τον Εθνικό Μέσο Όρο.

Την περίοδο 2019-2022, η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) κατέγραψαν αύξηση κατά +1% (από 4,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,1 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Κρήτης (-1%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-1%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,3 διανυκτερεύσεις το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-8%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2022), Ηπείρου (-3%, από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (-4%, από 2,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,0 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου (+1%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2022), των Ιονίων Νήσων (+1%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,7 διανυκτερεύσεις το 2022), της

Κεντρικής Μακεδονίας (+1%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022), της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+8%, από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,2 διανυκτερεύσεις το 2022), της Πελοποννήσου (+4%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2022), της Θεσσαλίας (+10%, από 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2022) και της Αττικής (+4%, από 2,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,2 διανυκτερεύσεις το 2022) αύξηση. Επίσης, για το 2022 θα πρέπει να αναφέρουμε ότι και για τα τρία εξεταζόμενα έτη μόνο οι νησιωτικές Περιφέρειες καταγράφουν Μέση Διάρκεια Παραμονής υψηλότερη από τον Εθνικό Μέσο Όρο.

Πίνακας 89: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ιονίων Νήσων	5,6	5,1	5,7	-9%	1%
Κρήτης	5,6	5,2	5,5	-6%	-1%
Νοτίου Αιγαίου	5,3	5,1	5,3	-4%	-1%
Βορείου Αιγαίου	5,0	5,2	5,0	3%	1%
Κεντρικής Μακεδονίας	3,5	3,5	3,5	0%	1%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	3,0	3,4	3,2	15%	8%
Πελοποννήσου	2,6	2,7	2,7	1%	4%
Στερεάς Ελλάδας	2,6	2,6	2,6	-2%	-1%
Δυτικής Ελλάδας	2,8	2,8	2,6	0%	-8%
Θεσσαλίας	2,3	2,6	2,6	11%	10%
Ηπείρου	2,5	2,4	2,5	-7%	-3%
Αττικής	2,1	2,2	2,2	3%	4%
Δυτικής Μακεδονίας	2,1	2,1	2,0	4%	-4%
Ελλάδα	4,0	4,0	4,1	-1%	1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3.8 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε Ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Οι Κυκλάδες την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν αύξηση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά +9% (από 3,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας κατέγραψε αύξηση κατά +9% (από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,6 διανυκτερεύσεις το 2021) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +14% (από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Πάρου (-0,1%, από 3,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,8 διανυκτερεύσεις το 2021), Νάξου (-9%, από 3,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021) και Άνδρου (-11%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,0 διανυκτερεύσεις το 2021) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Μυκόνου (+7%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,6 διανυκτερεύσεις το 2021), Σύρου (+5%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021), Θήρας (+18%, από 2,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021), Κέας-Κύθνου (+22%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Μήλου (+10%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2021) και Τήνου (+36%, από 2,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,0 διανυκτερεύσεις το 2021) αύξηση.

Οι Κυκλάδες την περίοδο 2019-2022 εμφάνισαν αύξηση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά +2% (από 3,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2022). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσε αύξηση κατά +2% (από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2022) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +4% (από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,8 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Ενότητες Σύρου (-4%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,2 διανυκτερεύσεις το 2022) και Άνδρου (-2%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Πάρου (+3%, από 3,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2022), Νάξου (+6%, από 3,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Κέας-Κύθνου (+8%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,9 διανυκτερεύσεις το 2022), Μυκόνου (+3%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022), Θήρας (+1%, από 2,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Μήλου (+2%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,8 διανυκτερεύσεις το 2022) και Τήνου (+9%, από 2,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2022).

Πίνακας 90: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Πάρου	Αλλοδαποί	3,9	4,0	4,1	1%	3%
	Ημεδαποί	3,5	3,4	3,6	-3%	1%
Νάξου	Αλλοδαποί	4,1	3,7	4,3	-10%	5%
	Ημεδαποί	3,0	3,0	3,2	1%	9%
Σύρου	Αλλοδαποί	4,0	3,9	3,8	-2%	-5%
	Ημεδαποί	3,0	3,3	2,8	10%	-5%
Άνδρου	Αλλοδαποί	4,0	3,6	3,8	-10%	-4%
	Ημεδαποί	3,0	2,7	2,9	-10%	-2%
Κέας-Κύθνου	Αλλοδαποί	3,9	3,9	3,7	-2%	-6%
	Ημεδαποί	2,0	2,9	2,6	45%	28%
Μυκόνου	Αλλοδαποί	3,4	3,7	3,5	8%	3%
	Ημεδαποί	2,5	2,9	2,5	17%	1%
Θήρας	Αλλοδαποί	3,0	3,5	3,0	18%	0%
	Ημεδαποί	2,5	3,1	2,7	23%	7%
Μήλου	Αλλοδαποί	2,9	3,2	3,0	13%	3%
	Ημεδαποί	2,6	2,7	2,6	5%	-1%
Τήνου	Αλλοδαποί	3,0	3,3	3,0	12%	2%
	Ημεδαποί	2,1	2,9	2,2	39%	9%
Σύνολο	Αλλοδαποί	3,3	3,6	3,4	9%	2%
	Ημεδαποί	2,7	3,1	2,8	14%	4%
Σύνολο Περιφέρειας		3,2	3,5	3,3	9%	2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3.9 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε Ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Τα Δωδεκάνησα την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά -10% (από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,7 διανυκτερεύσεις το 2021). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σε ξενοδοχεία των δωδεκανήσων σημείωσε μείωση κατά -11% (από 6,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,8 διανυκτερεύσεις το 2021) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +5% (από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,6 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα ήταν επίσης αρνητική: Κω (-5%, από 6,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Ρόδου (-13%, από 6,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,4 διανυκτερεύσεις το 2021), Καρπάθου (-20%, από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,1 διανυκτερεύσεις το 2021) και Καλύμνου (-3%, από 4,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2021).

Τα Δωδεκάνησα την περίοδο 2019-2022 σημείωσαν μείωση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά -2% (από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,2 διανυκτερεύσεις το 2022). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σε ξενοδοχεία των δωδεκανήσων σημείωσε μείωση κατά -2% (από 6,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,4 διανυκτερεύσεις το 2022) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -13% (από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,9 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν επίσης αρνητική: Κω (-4%, από 6,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,3 διανυκτερεύσεις το 2022), Ρόδου (-1%, από 6,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,2 διανυκτερεύσεις το 2022), Καρπάθου (-5%, από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,0 διανυκτερεύσεις το 2022) και Καλύμνου (-0,4%, από 4,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2022).

Πίνακας 91: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε Ξενοδοχειακά καταλύματα των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Κω	Αλλοδαποί	6,8	6,5	6,5	-5%	-4%
	Ημεδαποί	3,5	3,2	3,2	-8%	-8%
Ρόδου	Αλλοδαποί	6,5	5,6	6,5	-14%	0%
	Ημεδαποί	3,3	3,8	2,8	13%	-17%
Καρπάθου	Αλλοδαποί	6,6	5,4	6,3	-18%	-4%
	Ημεδαποί	4,3	3,3	3,7	-23%	-14%
Καλύμνου	Αλλοδαποί	4,5	4,4	4,6	-4%	2%
	Ημεδαποί	3,1	3,0	2,9	-4%	-7%
Σύνολο	Αλλοδαποί	6,6	5,8	6,4	-11%	-2%
	Ημεδαποί	3,4	3,6	2,9	5%	-13%
Σύνολο Περιφέρειας		6,3	5,7	6,2	-10%	-2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3.10 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσε επιδείνωση (από 49% το 2019 σε 43% το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν επιδείνωση, με εξαίρεση την Ενότητα Δυτικής Μακεδονίας (από 15% το 2019 σε 16% το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ιόνια Νησιά (από 57% το 2019 σε 53% το 2021), Νότιο Αιγαίο (από 58% το 2019 σε 51% το 2021), Κρήτη (από 57% το 2019 σε 51% το 2021), Κεντρική Μακεδονία (από 44% το 2019 σε 39% το 2021), Αττική (από 49% το 2019 σε 34% το 2021), Πελοπόννησο (από 32% το 2019 σε 31% το 2021), Θεσσαλία (από 32% το 2019 σε 31% το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 34% το 2019 σε 31% το 2021), Δυτική Ελλάδα (από 33% το 2019 σε 30% το 2021), Βόρειο Αιγαίο (από 35% το 2019 σε 29% το 2021), Ήπειρο (από 30% το 2019 σε 26% το 2021) και Στερεά Ελλάδα (από 27% το 2019 σε 25% το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας σημείωσε βελτίωση (από 49% το 2019 σε 51% το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν βελτίωση, με εξαίρεση τις Ενότητες Νοτίου Αιγαίου (από 58% το 2019 σε 56% το 2022) και Αττικής (από 49% το 2019 σε 48% το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ιόνια Νησιά (από 57% το 2019 σε 61% το 2022), Κρήτη (από 57% το 2019 σε 59% το 2022), Κεντρική Μακεδονία (από 44% το 2019 σε 49% το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 34% το 2019 σε 40% το 2022), Πελοπόννησο (από 32% το 2019 σε 37% το 2022), Θεσσαλία (από 32% το 2019 σε 37% το 2022), Βόρειο Αιγαίο (από 35% το 2019 σε 37% το 2022), Δυτική Ελλάδα (από 33% το 2019 σε 34% το 2022), Ήπειρο (από 30% το 2019 σε 33% το 2022), Στερεά Ελλάδα (από 27% το 2019 σε 32% το 2022) και Δυτική Μακεδονία (από 15% το 2019 σε 16% το 2022).

Πίνακας 92: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022
Ιονίων Νήσων	57%	53%	61%
Κρήτης	57%	51%	59%
Νοτίου Αιγαίου	58%	51%	56%
Κεντρικής Μακεδονίας	44%	39%	49%
Αττικής	49%	34%	48%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	34%	31%	40%
Πελοποννήσου	32%	31%	37%
Θεσσαλίας	32%	31%	37%
Βορείου Αιγαίου	35%	29%	37%
Δυτικής Ελλάδας	33%	30%	34%
Ηπείρου	30%	26%	33%
Στερεάς Ελλάδας	27%	25%	32%
Δυτικής Μακεδονίας	15%	16%	16%
Ελλάδα	49%	43%	51%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3.11 Πληρότητα Ξενοδοχειακών καταλυμάτων στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021 σημείωσε επιδείνωση (από 58% το 2019 σε 51% το 2021). Επιμέρους στις Κυκλάδες, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφερειακές Ενότητες της Μυκόνου (από 66% το 2019 σε 55% το 2021), της Θήρας (από 50% το 2019 σε 49% το 2021) και της Νάξου (από 38,3% το 2019 σε 37,8% το 2021) να εμφανίζουν επιδείνωση ενώ αντίθετα οι Ενότητες της Κέας-Κύθνου (από 23% το 2019 σε 51% το 2021), της Πάρου (από 40% το 2019 σε 46% το 2021), της Σύρου (από 35% το 2019 σε 44% το 2021), της Μήλου (από 25% το 2019 σε 31% το 2021), της Άνδρου (από 26% το 2019 σε 30% το 2021) και της Τήνου (από 24% το 2019 σε 28% το 2021) βελτίωση.

Την περίοδο 2019-2022, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου σημείωσε επιδείνωση (από 58% το 2019 σε 56% το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες εμφάνισαν αύξηση των πληροτήτων τους, με εξαίρεση την Ενότητα Μυκόνου (από 66% το 2019 σε 63% το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Θήρας (από 50% το 2019 σε 51% το 2022), Πάρου (από 40% το 2019 σε 48% το 2022), Νάξου (από 38% το 2019 σε 42% το 2022), Σύρου (από 35% το 2019 σε 39% το 2022), Άνδρου (από 26% το 2019 σε 38% το 2022), Κέας-Κύθνου (από 23% το 2019 σε 35% το 2022), Τήνου (από 24% το 2019 σε 30% το 2022) και Μήλου (από 25% το 2019 σε 30% το 2022).

Πίνακας 93: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022
Μυκόνου	66%	55%	63%
Θήρας	50%	49%	51%
Πάρου	40%	46%	48%
Νάξου	38%	38%	42%
Σύρου	35%	44%	39%
Άνδρου	26%	30%	38%
Κέας-Κύθνου	23%	51%	35%
Τήνου	24%	28%	30%
Μήλου	25%	31%	30%
Σύνολο Περιφέρειας	58%	51%	56%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3.12 Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021 σημείωσε επιδείνωση (από 58% το 2019 σε 51% το 2021). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφερειακές Ενότητες Κω (από 66% το 2019 σε 57% το 2021) και Ρόδου (από 61% το 2019 σε 51% το 2021) να εμφανίζουν επιδείνωση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Καρπάθου (από 41% το 2019 σε 43% το 2021) και Καλύμνου (από 26% το 2019 σε 33% το 2021) βελτίωση.

Την περίοδο 2019-2022, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου σημείωσε επιδείνωση (από 58% το 2019 σε 56% το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφερειακές Ενότητες Κω (από 66% το 2019 σε 61% το 2022) και Ρόδου (από 61% το 2019 σε 58% το 2022) να εμφανίζουν επιδείνωση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Καρπάθου (από 41% το 2019 σε 51% το 2022) και Καλύμνου (από 26% το 2019 σε 30% το 2022) βελτίωση.

Πίνακας 94: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022
Κω	66%	57%	61%
Ρόδου	61%	51%	58%
Καρπάθου	41%	43%	51%
Καλύμνου	26%	33%	30%
Σύνολο Περιφέρειας	58%	51%	56%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.4 ΑΦΙΞΕΙΣ-ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ-ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, 2019-2022

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) διενεργεί και την [Έρευνα συλλογικών καταλυμάτων σύντομης διαμονής](#) (ενοικιαζόμενα δωμάτια). Η έρευνα διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό 692/2011 της Ε.Ε. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις πελατών (αλλοδαπών και ημεδαπών) στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της χώρας συγκεντρώνονται από δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιείται στα καταλύματα αυτά.

5.4.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -53% (από 6,7 εκατ. το 2019 σε 3,1 εκατ. το 2021). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -59% (από 5,0 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2021) και των ημεδαπών μείωση κατά -35% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2021, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-53% ή -1,0 εκατ., από 1,9 εκατ. το 2019 σε 889 χιλ. το 2021), Κρήτης (-62% ή -682 χιλ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 414 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-61% ή -645 χιλ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 410 χιλ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-46% ή -307 χιλ., από 671 χιλ. το 2019 σε 364 χιλ. το 2021). Οι τέσσερις αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2021 το 66% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2022 σημείωσαν μείωση κατά -8% (από 6,7 εκατ. το 2019 σε 6,1 εκατ. το 2022). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -9% (από 5,0 εκατ. το 2019 σε 4,6 εκατ. το 2022) και των ημεδαπών μείωση κατά -8% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2022).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2022, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής: Νότιο Αιγαίο (-10%, από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022), Κρήτης (-7%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (-7%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 986 χιλ. το 2022), Ιονίων Νήσων (-6%, από 671 χιλ. το 2019 σε 633 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (-9%, από 373 χιλ. το 2019 σε 340 χιλ. το 2022), Ηπείρου (-11%,

από 364 χιλ. το 2019 σε 322 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (-11%, από 325 χιλ. το 2019 σε 288 χιλ. το 2022), Αττικής (-3%, από 278 χιλ. το 2019 σε 268 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-9%, από 204 χιλ. το 2019 σε 186 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-8%, από 159 χιλ. το 2019 σε 146 χιλ. το 2022), Βορείου Αιγαίου (-10%, από 155 χιλ. το 2019 σε 139 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-13%, από 70 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (-32%, από 21 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2022). Οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης, Κεντρικής Μακεδονίας και Ιονίων Νήσων αντιπροσώπευαν για το 2022 το 71% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

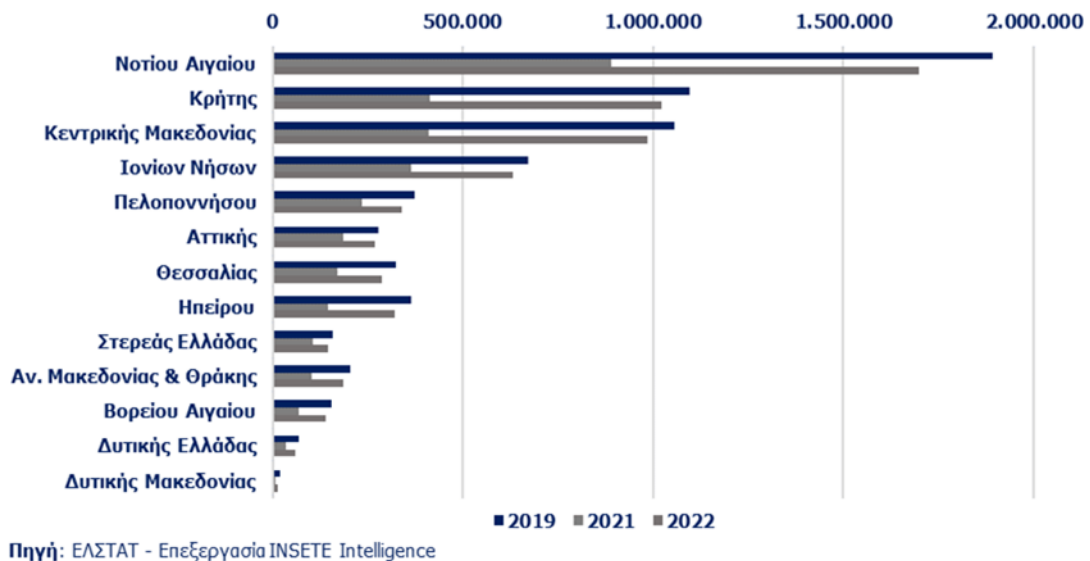
Πίνακας 95: Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	1.360.945	655.038	1.206.148	-52%	-11%
	Ημεδαποί	532.027	233.980	492.005	-56%	-8%
Κρήτης	Αλλοδαποί	1.015.320	355.993	949.200	-65%	-7%
	Ημεδαποί	80.885	58.125	74.181	-28%	-8%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	938.572	313.867	876.377	-67%	-7%
	Ημεδαποί	116.185	96.008	109.212	-17%	-6%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	632.395	331.812	596.336	-48%	-6%
	Ημεδαποί	38.368	32.184	36.818	-16%	-4%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	183.670	81.929	164.902	-55%	-10%
	Ημεδαποί	189.212	152.710	175.116	-19%	-7%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	258.685	59.335	227.229	-77%	-12%
	Ημεδαποί	105.475	86.026	95.105	-18%	-10%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	179.517	58.630	156.019	-67%	-13%
	Ημεδαποί	145.396	113.281	131.824	-22%	-9%
Αττικής	Αλλοδαποί	123.797	82.614	121.349	-33%	-2%
	Ημεδαποί	153.976	102.200	146.845	-34%	-5%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	166.972	73.274	155.146	-56%	-7%
	Ημεδαποί	36.952	29.740	31.250	-20%	-15%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	36.765	12.403	32.218	-66%	-12%
	Ημεδαποί	121.832	93.240	114.118	-23%	-6%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	105.432	32.132	91.832	-70%	-13%
	Ημεδαποί	49.253	36.206	46.944	-26%	-5%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	24.186	9.378	20.279	-61%	-16%
	Ημεδαποί	45.720	26.757	40.218	-41%	-12%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	3.620	1.064	2.164	-71%	-40%
	Ημεδαποί	17.466	5.401	12.232	-69%	-30%
Σύνολο Χώρας	Αλλοδαποί	5.029.876	2.067.469	4.599.199	-59%	-9%
	Ημεδαποί	1.632.747	1.065.858	1.505.868	-35%	-8%
Σύνολο Χώρας		6.662.623	3.133.327	6.105.067	-53%	-8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τέλος, το 2022, το μερίδιο των αλλοδαπών και των ημεδαπών σε σύγκριση με το 2019 παρέμεινε αμετάβλητο (75% αλλοδαποί και 25% ημεδαποί). Αξιοσημείωτο είναι ότι το 2021 το μερίδιο των αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής ήταν χαμηλότερο του 2022 ενώ των ημεδαπών υψηλότερο (66% έναντι 34%).

Διάγραμμα 102: Εξέλιξη των αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019, 2021 και 2022

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021, κατέγραψε μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -53% (από 1,9 εκατ. το 2019 σε 889 χιλ. το 2021). Επιμέρους, οι αλλοδαποί σημείωσαν μείωση κατά -52% (από 1,4 εκατ. το 2019 σε 655 χιλ. το 2021) και οι ημεδαποί μείωση κατά -56% (από 532 χιλ. το 2019 σε 234 χιλ. το 2021). Την περίοδο 2019-2022, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσε μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -10% (από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022). Επιμέρους, οι αλλοδαποί σημείωσαν μείωση κατά -11% (από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2022) και οι ημεδαποί μείωση κατά -8% (από 532 χιλ. το 2019 σε 492 χιλ. το 2022). Το 2022, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσώπευε το 28% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.4.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -56% (από 32,3 εκατ. το 2019 σε 14,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -60% (από 26,4 εκατ. το 2019 σε 10,7 εκατ. το 2021) και των ημεδαπών μείωση κατά -39% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 3,6 εκατ. το 2021).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2021, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-61% ή -5,1 εκατ., από 8,4 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-60% ή -3,4 εκατ., από 5,6 εκατ. το 2019 σε 2,3 εκατ. το 2021), Κρήτης (-55% ή -3,1 εκατ., από 5,6 εκατ. το 2019 σε 2,5 εκατ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-52% ή -2,6 εκατ., από 5,0 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2021). Οι τέσσερις αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2021 το 74% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2022 σημείωσαν μείωση κατά -10% (από 32,3 εκατ. το 2019 σε 29,0 εκατ. το 2022). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -10% (από 26,4 εκατ. το 2019 σε 23,9 εκατ. το 2022) και των ημεδαπών μείωση κατά -12% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 5,2 εκατ. το 2022).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2022, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής: Νότιο Αιγαίο (-10%, από 8,4 εκατ. το 2019 σε 7,5 εκατ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (-6%, από 5,6 εκατ. το 2019 σε 5,3 εκατ. το 2022), Κρήτης (-8%, από 5,6 εκατ. το 2019 σε 5,2 εκατ. το 2022), Ιονίων Νήσων (-14%, από 5,0 εκατ. το 2019 σε 4,3 εκατ. το 2022), Ηπείρου (-13%, από 1,7 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2022), Θεσσαλίας (-14%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 973 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (-10%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 926 χιλ. το 2022), Βορείου Αιγαίου (-13%, από 885 χιλ. το 2019 σε 767 χιλ. το 2022), Αττικής (-11%, από 715 χιλ. το 2019 σε 636 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-11%, από 622 χιλ. το 2019 σε 554 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-18%, από 231 χιλ. το 2019 σε 189 χιλ. το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (-26%, από 42 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2022). Οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου, Κεντρικής Μακεδονίας, Κρήτης και

Ιονίων Νήσων αντιπροσώπευαν για το 2022 το 77% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

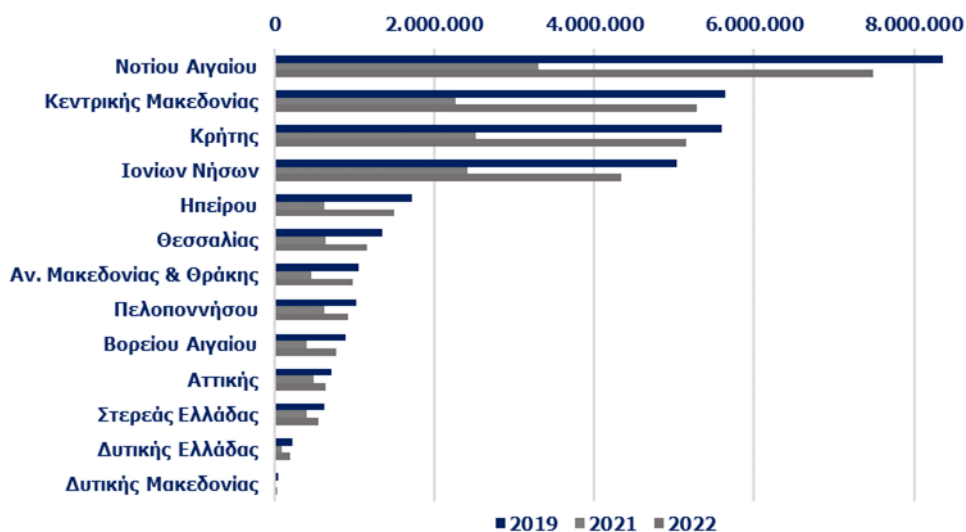
Πίνακας 96: Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	6.081.967	2.456.750	5.538.643	-60%	-9%
	Ημεδαποί	2.282.470	844.489	1.949.784	-63%	-15%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	5.217.908	1.943.792	4.893.776	-63%	-6%
	Ημεδαποί	415.978	329.655	387.520	-21%	-7%
Κρήτης	Αλλοδαποί	5.253.003	2.318.695	4.872.208	-56%	-7%
	Ημεδαποί	338.956	193.923	284.453	-43%	-16%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	4.772.731	2.196.233	4.091.957	-54%	-14%
	Ημεδαποί	264.017	219.538	250.276	-17%	-5%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	1.404.505	343.787	1.199.531	-76%	-15%
	Ημεδαποί	317.732	283.605	300.585	-11%	-5%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	865.636	254.665	731.434	-71%	-16%
	Ημεδαποί	489.003	387.850	427.699	-21%	-13%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	907.484	344.155	853.137	-62%	-6%
	Ημεδαποί	142.932	112.483	120.296	-21%	-16%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	553.012	256.384	498.245	-54%	-10%
	Ημεδαποί	474.427	372.492	428.232	-21%	-10%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	646.245	246.527	569.037	-62%	-12%
	Ημεδαποί	238.649	162.951	198.131	-32%	-17%
Αττικής	Αλλοδαποί	361.572	232.365	335.263	-36%	-7%
	Ημεδαποί	353.863	261.245	300.920	-26%	-15%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	242.460	63.704	195.037	-74%	-20%
	Ημεδαποί	379.992	335.937	358.702	-12%	-6%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	84.228	19.080	68.626	-77%	-19%
	Ημεδαποί	146.720	67.930	120.577	-54%	-18%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	6.355	1.982	4.847	-69%	-24%
	Ημεδαποί	35.720	14.069	26.161	-61%	-27%
	Αλλοδαποί	26.397.106	10.678.119	23.851.741	-60%	-10%
	Ημεδαποί	5.880.459	3.586.167	5.153.336	-39%	-12%
Σύνολο Χώρας		32.277.565	14.264.286	29.005.077	-56%	-10%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η αναλογία αλλοδαπών και ημεδαπών στα μερίδια των διανυκτερεύσεων το 2022, επανήλθε στα προ πανδημίας επίπεδα (82% αλλοδαποί έναντι 18% ημεδαποί).

Διάγραμμα 103: Εξέλιξη των διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019, 2021 και 2022

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021, κατέγραψε μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -61% (από 8,4 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν μείωση κατά -60% (από 6,1 εκατ. το 2019 σε 2,5 εκατ. το 2021) και οι ημεδαποί μείωση κατά -63% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 844 χιλ. το 2021). Την περίοδο 2019-2022, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσε μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -10% (από 8,4 εκατ. το 2019 σε 7,5 εκατ. το 2022). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν μείωση κατά -9% (από 6,1 εκατ. το 2019 σε 5,5 εκατ. το 2022) και οι ημεδαποί μείωση κατά -15% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 1,9 εκατ. το 2022). Το 2022, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσώπευε το 26% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.4.3 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε μείωση κατά -6% (από 4,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,6 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -2% (από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2021) και των ημεδαπών μείωση κατά -7% (από 3,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2021).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2021, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-12%, από 7,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,6 διανυκτερεύσεις το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-14%, από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2021), Ηπείρου (-9%, από 4,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-4%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,8 διανυκτερεύσεις το 2021), Θεσσαλίας (-10%, από 4,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,7 διανυκτερεύσεις το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-16%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,7 διανυκτερεύσεις το 2021), Πελοποννήσου (-3%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2021) και Δυτικής Ελλάδας (-27%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2021) να καταγράφουν μείωση στην Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (+19%, από 5,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,1 διανυκτερεύσεις το 2021), Βορείου Αιγαίου (+5%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,0 διανυκτερεύσεις το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (+4%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2021), Αττικής (+4%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2021) και Δυτικής Μακεδονίας (+24%, από 2,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2021) αύξηση.

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2022 κατέγραψε μείωση κατά -2% (από 4,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,8 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2022) και των ημεδαπών μείωση κατά -5% (από 3,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2022).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2022, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-9%, από 7,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019

σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2022), Κρήτης (-1%, από 5,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Ηπείρου (-2%, από 4,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,7 διανυκτερεύσεις το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-0,2%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2022), Θεσσαλίας (-3%, από 4,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-4%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,8 διανυκτερεύσεις το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-5%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2022), Πελοποννήσου (-1%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2022) και Αττικής (-8%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+0,3%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,4 διανυκτερεύσεις το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+1%, από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (+8%, από 2,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,2 διανυκτερεύσεις το 2022) αύξηση.

Πίνακας 97: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	7,5	6,6	6,9	-12%	-9%
	Ημεδαποί	6,9	6,8	6,8	-1%	-1%
Κρήτης	Αλλοδαποί	5,2	6,5	5,1	26%	-1%
	Ημεδαποί	4,2	3,3	3,8	-20%	-8%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	6,1	7,7	6,2	25%	1%
	Ημεδαποί	4,8	4,5	4,2	-7%	-13%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	5,6	6,2	5,6	11%	0%
	Ημεδαποί	3,6	3,4	3,5	-4%	-1%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	5,4	4,7	5,5	-14%	1%
	Ημεδαποί	3,9	3,8	3,8	-2%	0%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	5,4	5,8	5,3	7%	-3%
	Ημεδαποί	3,0	3,3	3,2	9%	5%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	6,6	5,1	6,1	-22%	-8%
	Ημεδαποί	3,1	3,6	3,1	16%	1%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	4,8	4,3	4,7	-10%	-3%
	Ημεδαποί	3,4	3,4	3,2	2%	-4%
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	4,5	3,8	4,6	-16%	3%
	Ημεδαποί	4,3	3,6	4,0	-16%	-8%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	3,0	3,1	3,0	4%	0%
	Ημεδαποί	2,5	2,4	2,4	-3%	-2%
Αττικής	Αλλοδαποί	2,9	2,8	2,8	-4%	-5%
	Ημεδαποί	2,3	2,6	2,0	11%	-11%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	1,8	1,9	2,2	6%	28%
	Ημεδαποί	2,0	2,6	2,1	27%	5%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	3,5	2,0	3,4	-42%	-3%
	Ημεδαποί	3,2	2,5	3,0	-21%	-7%
Σύνολο Χώρας	Αλλοδαποί	5,2	5,2	5,2	-2%	-1%
	Ημεδαποί	3,6	3,4	3,4	-7%	-5%
Σύνολο Χώρας		4,8	4,6	4,8	-6%	-2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργειακή INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021, κατέγραψε μείωση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -16% (από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,7 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν μείωση κατά -16% (από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,8 διανυκτερεύσεις το 2021) και οι ημεδαποί μείωση κατά -16% (από 4,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,6 διανυκτερεύσεις το 2021). Την περίοδο 2019-2022, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημείωσε οριακή μείωση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -0,2% (από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +3% (από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,6 διανυκτερεύσεις το 2022) και οι ημεδαποί μείωση κατά -8% (από 4,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2022).

5.5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ-ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ-ΜΕΣΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2019-2022

5.5.1 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -40% (από 476 χιλ. το 2019 σε 286 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-18%, από 135 χιλ. το 2019 σε 112 χιλ. το 2021), Πελοπόννησο (-35%, από 88 χιλ. το 2019 σε 57 χιλ. το 2021), Νότιο Αιγαίο (-63%, από 58 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2021), Θεσσαλία (-32%, από 29 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2021), Δυτική Ελλάδα (-52%, από 32 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2021), Ιόνια Νησιά (-43%, από 26 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2021), Στερεά Ελλάδα (-40%, από 22 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-68%, από 34 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2021), Ήπειρο (-52%, από 22 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2021), Κρήτη (-51%, από 14 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2021), Αττική (-71%, από 14 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021) και Βόρειο Αιγαίο (-100%, από 791 αφίξεις το 2019 σε 0 αφίξεις το 2021).

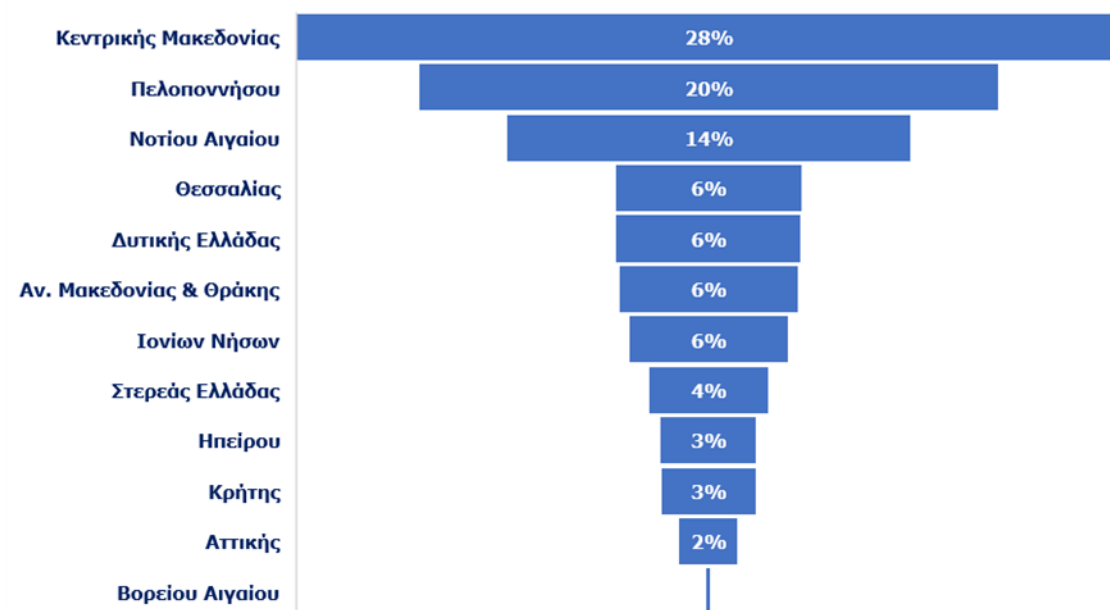
Την περίοδο 2019-2022, οι αφίξεις σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσαν μείωση κατά -13% (από 476 χιλ. το 2019 σε 415 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-13%, από 135 χιλ. το 2019 σε 118 χιλ. το 2022), Πελοπόννησο (-6%, από 88 χιλ. το 2019 σε 83 χιλ. το 2022), Νότιο Αιγαίο (-0,2%, από 58 χιλ. το 2019 σε 58 χιλ. το 2022), Θεσσαλία (-9%, από 29 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-18%, από 32 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-24%, από 34 χιλ. το 2019 σε 26 χιλ. το 2022), Ιόνια Νησιά (-11%, από 26 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-20%, από 22 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2022), Ήπειρο (-37%, από 22 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2022), Κρήτη (-5%, από 14 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2022), Αττική (-38%, από 14 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2022) και Βόρειο Αιγαίο (-12%, από 791 αφίξεις το 2019 σε 698 αφίξεις το 2022).

Πίνακας 98: Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Κεντρικής Μακεδονίας	135.377	111.571	118.085	-18%	-13%
Πελοποννήσου	88.410	57.308	83.032	-35%	-6%
Νοτίου Αιγαίου	58.152	21.633	58.027	-63%	0%
Θεσσαλίας	29.276	20.032	26.784	-32%	-9%
Δυτικής Ελλάδας	32.208	15.414	26.563	-52%	-18%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	34.058	10.900	25.818	-68%	-24%
Ιονίων Νήσων	25.622	14.674	22.897	-43%	-11%
Στερεάς Ελλάδας	21.616	13.047	17.270	-40%	-20%
Ηπείρου	22.027	10.570	13.837	-52%	-37%
Κρήτης	14.345	6.998	13.636	-51%	-5%
Αττικής	13.786	3.962	8.559	-71%	-38%
Βορείου Αιγαίου	791	0	698	-100%	-12%
Ελλάδα	475.668	286.109	415.206	-40%	-13%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα κάμπινγκ των Περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας (28%), της Πελοποννήσου (20%) και του Νοτίου Αιγαίου (14%). Δηλαδή οι τρεις αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2022 το 62% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ.

Διάγραμμα 104: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, 2022

5.5.2 Αφίξεις σε κάμπινγκ στις Κυκλάδες ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε μείωση αφίξεων σε κάμπινγκ κατά -63% (από 58 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2021). Συγκεκριμένα, οι Κυκλάδες, σημείωσαν μείωση κατά -64% (από 58 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2021). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ των Κυκλάδων σημείωσαν μείωση κατά -63% (από 45 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2021) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -69% (από 12 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Θήρας (-61%, από 27 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2021), Πάρου (-65%, από 11 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021), Μήλου (-45%, από 4 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021), Μυκόνου (-63%, από 6 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021), Κέας-Κύθνου (-23%, από 975 αφίξεις το 2019 σε 749 αφίξεις το 2021), Άνδρου (-21%, από 777 αφίξεις το 2019 σε 612 αφίξεις το 2021), Σύρου (από 0 αφίξεις το 2019 σε 474 αφίξεις το 2021) και Νάξου (-99%, από 8 χιλ. το 2019 σε 113 αφίξεις το 2021). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2021 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων σε κάμπινγκ των Κυκλάδων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (82% έναντι 18%).

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσώπευε το 2022 το 14% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ, σημειώνοντας οριακή μείωση κατά -0,2% (από 58 χιλ. το 2019 σε 58 χιλ. το 2022). Συγκεκριμένα, οι Κυκλάδες αντιπροσωπεύουν το 2022 το 14% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ, σημειώνοντας μείωση κατά -2% σε σύγκριση με το 2019 (από 58 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2022). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ των Κυκλάδων σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 45 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2022) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -5% (από 12 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Θήρας (+4%, από 27 χιλ. το 2019 σε 28 χιλ. το 2022), Πάρου (+3%, από 11 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2022), Κέας-Κύθνου (+19%, από 975 αφίξεις το 2019 σε 1 χιλ. το 2022) και Σύρου (από 0 αφίξεις το 2019 σε 1 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Νάξου (-6%, από 8 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2022), Μυκόνου (-51%, από 6 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2022), Μήλου (-14%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2022) και Άνδρου (-7%, από 777 αφίξεις το 2019 σε 725 αφίξεις το 2022) μείωση. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2022 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων σε κάμπινγκ των Κυκλάδων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (79% έναντι 21%).

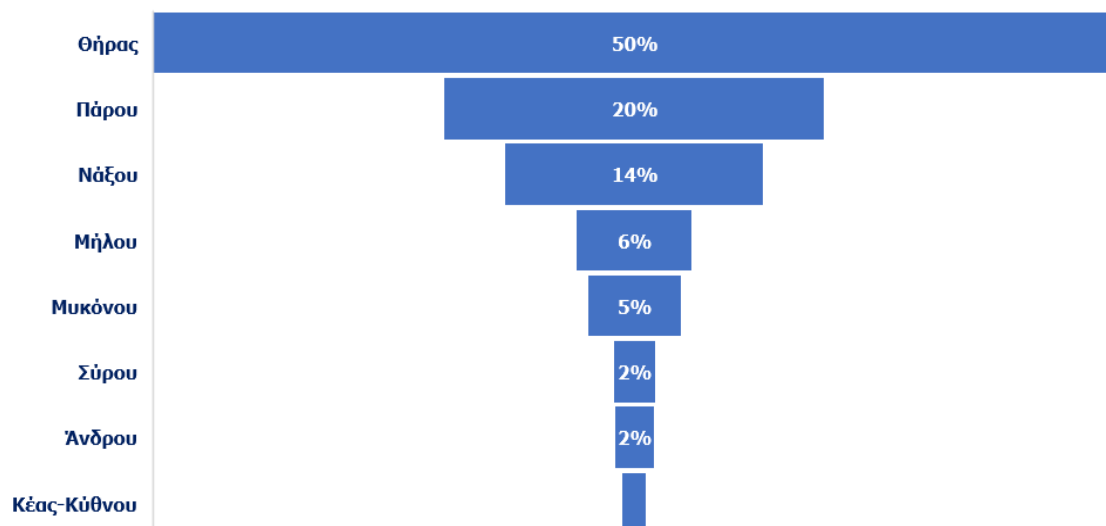
Πίνακας 99: Αφίξεις σε κάμπινγκ στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Θήρας	Αλλοδαποί	24.249	9.152	25.517	-62%	5%
	Ημεδαποί	3.025	1.408	2.759	-53%	-9%
Πάρου	Αλλοδαποί	7.161	3.384	7.480	-53%	4%
	Ημεδαποί	3.763	447	3.723	-88%	-1%
Νάξου	Αλλοδαποί	6.248	73	5.854	-99%	-6%
	Ημεδαποί	1.897	40	1.773	-98%	-7%
Μυκόνου	Αλλοδαποί	5.470	1.937	2.660	-65%	-51%
	Ημεδαποί	128	117	104	-9%	-19%
Μήλου	Αλλοδαποί	1.650	1.330	1.521	-19%	-8%
	Ημεδαποί	2.291	847	1.874	-63%	-18%
Κέας-Κύθνου	Αλλοδαποί	148	135	366	-9%	147%
	Ημεδαποί	827	614	796	-26%	-4%
Άνδρου	Αλλοδαποί	461	412	389	-11%	-16%
	Ημεδαποί	316	200	336	-37%	6%
Σύρου	Αλλοδαποί	0	373	937		
	Ημεδαποί	0	101	295		
Σύνολο	Αλλοδαποί	45.387	16.796	44.724	-63%	-1%
	Ημεδαποί	12.247	3.774	11.660	-69%	-5%
Σύνολο Περιφέρειας		57.634	20.570	56.384	-64%	-2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, η Ενότητα Θήρας καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο με 50% και ακολουθούν οι Ενότητες Πάρου (20%), Νάξου (14%), Μήλου (6%), Μυκόνου (5%), Σύρου (2%), Άνδρου (2%) και Κέας-Κύθνου (1%).

Διάγραμμα 105: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε κάμπινγκ στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5.5.3 Αφίξεις σε κάμπινγκ στα Δωδεκάνησα ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε μείωση αφίξεων σε κάμπινγκ κατά -63% σε σύγκριση με το 2019 (από 58 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2021). Συγκεκριμένα, τα Δωδεκάνησα σημείωσαν αύξηση κατά +105% σε σύγκριση με το 2019 (από 518 αφίξεις το 2019 σε 1 χιλ. το 2021). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ των Δωδεκανήσων σημείωσαν αύξηση κατά +165% (από 318 αφίξεις το 2019 σε 842 αφίξεις το 2021) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +11% (από 200 αφίξεις το 2019 σε 221 αφίξεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με την Ενότητα Καλύμνου (-27%, από 518 αφίξεις το 2019 σε 377 αφίξεις το 2021) να καταγράφει μείωση ενώ αντίθετα η Ενότητα Κω (από 0 αφίξεις το 2019 σε 686 αφίξεις το 2021) αύξηση. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2021 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων σε κάμπινγκ των Δωδεκανήσων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (79% έναντι 21%).

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσώπευε το 2022 το 14% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ, σημειώνοντας οριακή μείωση κατά -0,2% σε σύγκριση με το 2019 (από 58 χιλ. το 2019 σε 58 χιλ. το 2022). Συγκεκριμένα, τα Δωδεκάνησα αντιπροσωπεύουν το 2022 το 0,4% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ, σημειώνοντας αύξηση κατά +217% σε σύγκριση με το 2019 (από 518 αφίξεις το 2019 σε 2 χιλ. το 2022). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ των Δωδεκανήσων σημείωσαν αύξηση κατά +290% (από 318 αφίξεις το 2019 σε 1 χιλ. το 2022) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +102% (από 200 αφίξεις το 2019 σε 403 αφίξεις το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με την Ενότητα Καλύμνου (-41%, από 518 αφίξεις το 2019 σε 305 αφίξεις το 2022) να καταγράφει μείωση ενώ αντίθετα η Ενότητα Κω (από 0 αφίξεις το 2019 σε 1 χιλ. το 2022) αύξηση. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2022 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων σε κάμπινγκ των Δωδεκανήσων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (75% έναντι 25%).

Πίνακας 100: Αφίξεις σε κάμπινγκ στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

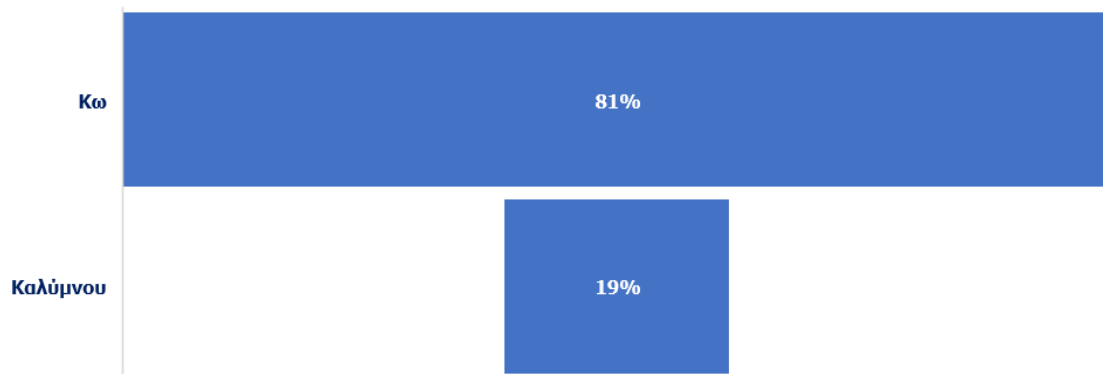
Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Κω	Αλλοδαποί	0	580	1.109		
	Ημεδαποί	0	106	229		
Καλύμνου	Αλλοδαποί	318	262	131	-18%	-59%
	Ημεδαποί	200	115	174	-43%	-13%
Σύνολο	Αλλοδαποί	318	842	1.240	165%	290%
	Ημεδαποί	200	221	403	11%	102%
Σύνολο Περιφέρειας		518	1.063	1.643	105%	217%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, η Ενότητα Κω καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο με 81% και ακολουθεί η Ενότητα Καλύμνου με 19%.

Διάγραμμα 106: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε κάμπινγκ στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5.5.4 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -39% (από 2,1 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-29%, από 865 χιλ. το 2019 σε 616 χιλ. το 2021), Πελοπόννησο (-30%, από 327 χιλ. το 2019 σε 228 χιλ. το 2021), Νότιο Αιγαίο (-61%, από 193 χιλ. το 2019 σε 75 χιλ. το 2021), Ιόνια Νησιά (-43%, από 127 χιλ. το 2019 σε 73 χιλ. το 2021), Θεσσαλία (-34%, από 101 χιλ. το 2019 σε 67 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-64%, από 165 χιλ. το 2019 σε 59 χιλ. το 2021), Ήπειρο (-40%, από 75 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2021), Δυτική Ελλάδα (-59%, από 108 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2021), Στερεά Ελλάδα (-43%, από 71 χιλ. το 2019 σε 40 χιλ. το 2021), Κρήτη (-50%, από 44 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2021), Αττική (-73%, από 31 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021) και Βόρειο Αιγαίο (-100%, από 2 χιλ. το 2019 σε 0 διανυκτερεύσεις το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσαν μείωση κατά -13% (από 2,1 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-11%, από 865 χιλ. το 2019 σε 773 χιλ. το 2022), Πελοπόννησο (-6%, από 327 χιλ. το 2019 σε 307 χιλ. το 2022), Νότιο Αιγαίο (-0,03%, από 193 χιλ. το 2019 σε 193 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-31%, από 165 χιλ. το 2019 σε 114 χιλ. το 2022), Ιόνια Νησιά (-12%, από 127 χιλ. το 2019 σε 112 χιλ. το 2022), Θεσσαλία (-8%, από 101 χιλ. το 2019 σε 93 χιλ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-34%, από 108 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2022), Ήπειρο (-22%, από 75 χιλ. το 2019 σε 58 χιλ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-21%, από 71 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2022), Κρήτη (-7%, από 44 χιλ. το 2019 σε 41 χιλ. το 2022), Αττική (-38%, από 31 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2022) και Βόρειο Αιγαίο (-26%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022).

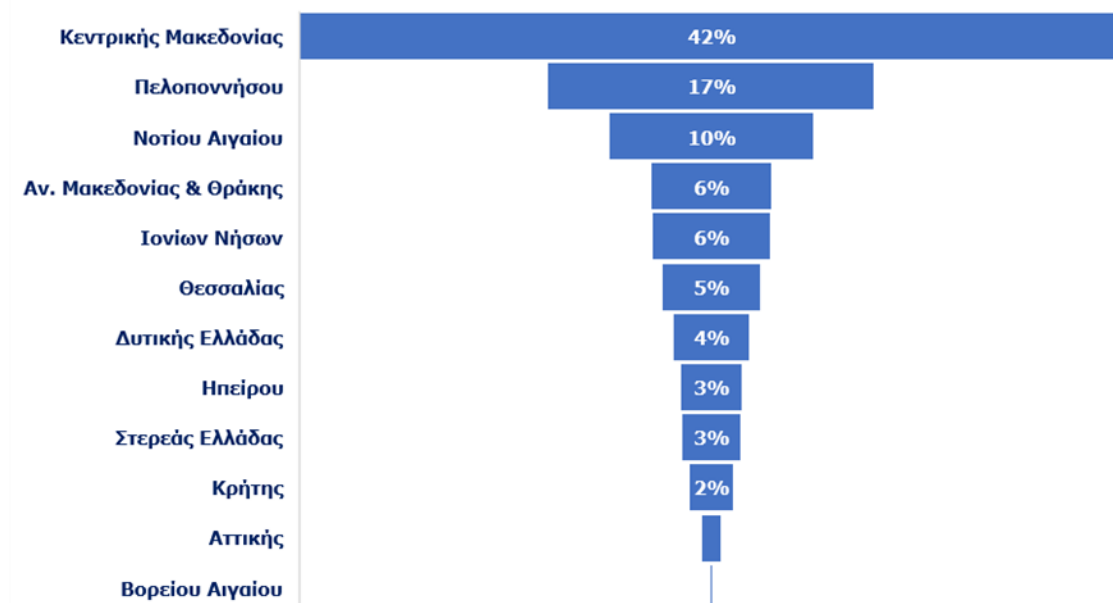
Πίνακας 101: Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Κεντρικής Μακεδονίας	864.520	615.988	772.666	-29%	-11%
Πελοποννήσου	327.337	227.824	306.870	-30%	-6%
Νοτίου Αιγαίου	192.891	74.705	192.837	-61%	0%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	164.664	59.121	114.427	-64%	-31%
Ιονίων Νήσων	127.343	72.794	112.172	-43%	-12%
Θεσσαλίας	101.474	66.702	93.057	-34%	-8%
Δυτικής Ελλάδας	108.484	44.643	71.602	-59%	-34%
Ηπείρου	75.119	45.357	58.495	-40%	-22%
Στερεάς Ελλάδας	70.681	40.173	55.778	-43%	-21%
Κρήτης	44.344	22.240	41.212	-50%	-7%
Αττικής	31.049	8.336	19.191	-73%	-38%
Βορείου Αιγαίου	2.017	0	1.497	-100%	-26%
Ελλάδα	2.109.923	1.277.883	1.839.804	-39%	-13%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα κάμπινγκ των Περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας (42%), της Πελοποννήσου (17%) και του Νοτίου Αιγαίου (10%). Δηλαδή οι 3 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2022 το 69% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της χώρας.

Διάγραμμα 107: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, 2022

5.5.5 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στις Κυκλάδες ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ κατά -61% (από 193 χιλ. το 2019 σε 75 χιλ. το 2021). Συγκεκριμένα, οι Κυκλάδες κατέγραψαν μείωση κατά -63% σε σύγκριση με το 2019 (από 191 χιλ. το 2019 σε 71 χιλ. το 2021). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ των Κυκλάδων σημείωσαν μείωση κατά -61% (από 143 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2021) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -68% (από 48 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Ενότητα Σύρου (από 0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Θήρας (-56%, από 84 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2021), Πάρου (-71%, από 47 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2021), Μήλου (-34%, από 14 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2021), Μυκόνου (-64%, από 17 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2021), Άνδρου (-8%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021), Κέας-Κύθνου (-17%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2021) και Νάξου (-99%, από 26 χιλ. το 2019 σε 266 διανυκτερεύσεις το 2021). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2021 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ των Κυκλάδων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (79% έναντι 21%).

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσώπευε το 2022 το 10% των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της χώρας, σημειώνοντας οριακή μείωση κατά -0,03% σε σύγκριση με το 2019 (από 193 χιλ. το 2019 σε 193 χιλ. το 2022). Συγκεκριμένα, οι Κυκλάδες αντιπροσωπεύουν το 2022 το 10% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ, σημειώνοντας μείωση κατά -2% σε σύγκριση με το 2019 (από 191 χιλ. το 2019 σε 187 χιλ. το 2022). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ των Κυκλάδων σημείωσαν μείωση κατά -3% (από 143 χιλ. το 2019 σε 140 χιλ. το 2022) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -1% (από 48 χιλ. το 2019 σε 47 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Θήρας (+6%, από 84 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2022), Σύρου (από 0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4 χιλ. το 2022) και Κέας-Κύθνου (+38%, από 1 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Πάρου (-3%, από 47 χιλ. το 2019 σε 46 χιλ. το 2022), Νάξου (-12%, από 26 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2022), Μήλου (-12%, από 14 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2022), Μυκόνου (-44%, από 17 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2022) και Άνδρου (-19%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022) μείωση. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2022 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ των Κυκλάδων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (75% έναντι 25%).

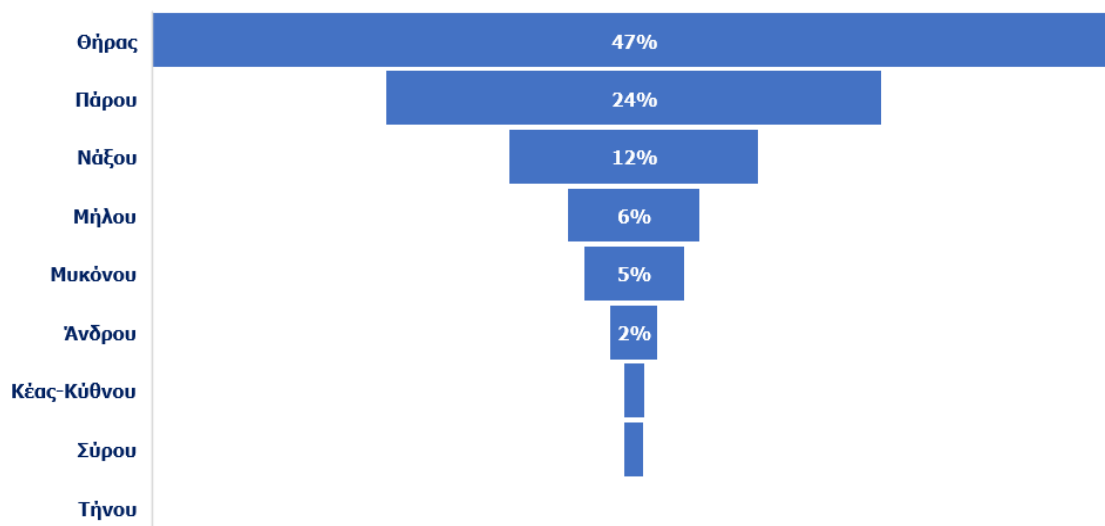
Πίνακας 102: Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Θήρας	Αλλοδαποί	72.109	30.832	78.393	-57%	9%
	Ημεδαποί	11.403	6.000	10.276	-47%	-10%
Πάρου	Αλλοδαποί	28.516	11.582	25.317	-59%	-11%
	Ημεδαποί	18.525	2.048	20.372	-89%	10%
Νάξου	Αλλοδαποί	18.392	198	16.082	-99%	-13%
	Ημεδαποί	7.767	68	6.912	-99%	-11%
Μήλου	Αλλοδαποί	6.020	4.151	5.549	-31%	-8%
	Ημεδαποί	7.831	4.986	6.585	-36%	-16%
Μυκόνου	Αλλοδαποί	16.271	5.669	8.961	-65%	-45%
	Ημεδαποί	411	376	306	-9%	-26%
Σύρου	Αλλοδαποί	0	1.338	3.027		
	Ημεδαποί	0	455	1.440		
Κέας-Κύθνου	Αλλοδαποί	443	392	1.061	-12%	140%
	Ημεδαποί	950	767	857	-19%	-10%
Άνδρου	Αλλοδαποί	1.497	1.577	1.271	5%	-15%
	Ημεδαποί	816	552	612	-32%	-25%
Σύνολο	Αλλοδαποί	143.248	55.739	139.661	-61%	-3%
	Ημεδαποί	47.703	15.252	47.360	-68%	-1%
Σύνολο Περιφέρειας		190.951	70.991	187.021	-63%	-2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, η Ενότητα Θήρας καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο με 47% και ακολουθούν οι Ενότητες Πάρου (24%), Νάξου (12%), Μήλου (6%), Μυκόνου (5%), Άνδρου (2%), Κέας-Κύθνου (1%) και Σύρου (1%).

Διάγραμμα 108: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ στις Κυκλάδες ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5.5.6 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στα Δωδεκάνησα ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε μείωση διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ κατά -61% (από 193 χιλ. το 2019 σε 75 χιλ. το 2021). Συγκεκριμένα, τα Δωδεκάνησα σημείωσαν αύξηση κατά +91% σε σύγκριση με το 2019 (από 2 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ των Δωδεκανήσων σημείωσαν αύξηση κατά +132% (από 1 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +24% (από 727 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 899 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με την Ενότητα Καλύμνου (-27%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2021) να καταγράφει μείωση ενώ αντίθετα η Ενότητα Κω (από 0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2 χιλ. το 2021) αύξηση. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2021 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ των Δωδεκανήσων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (76% έναντι 24%).

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιπροσώπευε το 2022 το 10% των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της χώρας, σημειώνοντας οριακή μείωση κατά -0,03% σε σύγκριση με το 2019 (από 193 χιλ. το 2019 σε 193 χιλ. το 2022). Συγκεκριμένα, τα Δωδεκάνησα αντιπροσωπεύουν το 2022 το 0,3% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ, σημειώνοντας αύξηση κατά +200% σε σύγκριση με το 2019 (από 2 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2022). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ των Δωδεκανήσων σημείωσαν αύξηση κατά +245% (από 1 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +125% (από 727 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με την Ενότητα Καλύμνου (-39%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022) να καταγράφει μείωση ενώ αντίθετα η Ενότητα Κω (από 0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5 χιλ. το 2022) αύξηση. Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2022 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ των Δωδεκανήσων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (72% έναντι 28%).

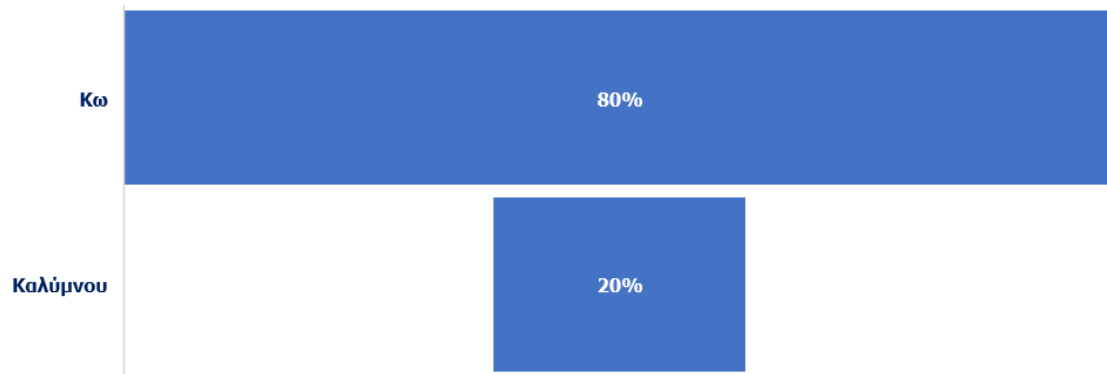
Πίνακας 103: Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Κω	Αλλοδαποί	0	1.876	3.569		
	Ημεδαποί	0	429	1.068		
Καλύμνου	Αλλοδαποί	1.213	939	610	-23%	-50%
	Ημεδαποί	727	470	569	-35%	-22%
Σύνολο	Αλλοδαποί	1.213	2.815	4.179	132%	245%
	Ημεδαποί	727	899	1.637	24%	125%
Σύνολο Περιφέρειας		1.940	3.714	5.816	91%	200%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, η Κω καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο με 80% και ακολουθεί η Κάλυμνος με 20%.

Διάγραμμα 109: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ στα Δωδεκάνησα ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5.5.7 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε αύξηση κατά +1% (από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,5 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-14%, από 6,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2021), Ιονίων Νήσων (-0,2%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2021), Θεσσαλίας (-4%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-6%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-14%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,9 διανυκτερεύσεις το 2021), Αττικής (-7%, από 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,1 διανυκτερεύσεις το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-100%, από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 0 διανυκτερεύσεις το 2021) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+12%, από 4,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,4 διανυκτερεύσεις το 2021), Ηπείρου (+26%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Πελοποννήσου (+7%, από 3,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2021), Νοτίου Αιγαίου (+4%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021) και Κρήτης (+3%, από 3,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,2 διανυκτερεύσεις το 2021) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2022, η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσε οριακή μείωση κατά -0,1% (από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+38%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (+2%, από 6,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,5 διανυκτερεύσεις το 2022), Ηπείρου (+44%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,9 διανυκτερεύσεις το 2022), Θεσσαλίας (+22%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,2 διανυκτερεύσεις το 2022) και Νοτίου Αιγαίου (+0,2%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-24%, από 4,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,7 διανυκτερεύσεις το 2022), Πελοποννήσου (-6%, από 3,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,2 διανυκτερεύσεις το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-10%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Κρήτης (-13%, από 3,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2022), Αττικής (-0,4%, από 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,2 διανυκτερεύσεις το 2022)

και Βορείου Αιγαίου (-16%, από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,1 διανυκτερεύσεις το 2022) μείωση.

Πίνακας 104: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ιονίων Νήσων	5,0	5,0	6,9	0%	38%
Κεντρικής Μακεδονίας	6,4	5,5	6,5	-14%	2%
Ηπείρου	3,4	4,3	4,9	26%	44%
Θεσσαλίας	3,5	3,3	4,2	-4%	22%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	4,8	5,4	3,7	12%	-24%
Πελοποννήσου	3,7	4,0	3,5	7%	-6%
Νοτίου Αιγαίου	3,3	3,5	3,3	4%	0%
Στερεάς Ελλάδας	3,3	3,1	3,2	-6%	-1%
Δυτικής Ελλάδας	3,4	2,9	3,0	-14%	-10%
Κρήτης	3,1	3,2	2,7	3%	-13%
Αττικής	2,3	2,1	2,2	-7%	0%
Βορείου Αιγαίου	2,5		2,1		-16%
Ελλάδα	4,4	4,5	4,4	1%	0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.5.8 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Οι Κυκλάδες την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν αύξηση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ κατά +4% (από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σημείωσε αύξηση κατά +5% (από 3,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2021) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +4% (από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Μήλου (+19%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,2 διανυκτερεύσεις το 2021), Θήρας (+14%, από 3,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021), Άνδρου (+17%, από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021) και Κέας-Κύθνου (+8%, από 1,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 1,5 διανυκτερεύσεις το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Πάρου (-17%, από 4,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,6 διανυκτερεύσεις το 2021), Μυκόνου (-1%, από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,9 διανυκτερεύσεις το 2021) και Νάξου (-27%, από 3,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2021) μείωση. Η ΜΔΠ της Ενότητας Σύρου για το 2021 ήταν 3,8 διανυκτερεύσεις.

Οι Κυκλάδες την περίοδο 2019-2022 σημείωσαν αύξηση στην Μέση Διάρκεια Παραμονής στα κάμπινγκ κατά +0,1% (από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2022). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σημείωσε μείωση κατά -1% (από 3,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2022) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +4% (από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,1 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Μήλου (+2%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,6 διανυκτερεύσεις το 2022), Μυκόνου (+13%, από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2022), Θήρας (+2%, από 3,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2022) και Κέας-Κύθνου (+16%, από 1,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 1,7 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Πάρου (-5%, από 4,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,1 διανυκτερεύσεις το 2022), Νάξου (-6%, από 3,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,0 διανυκτερεύσεις το 2022) και Άνδρου (-13%, από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2022) μείωση. Η ΜΔΠ της Ενότητας Σύρου για το 2022 ήταν 3,6 διανυκτερεύσεις.

Πίνακας 105: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ των Κυκλάδων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Πάρου	Αλλοδαποί	4,0	3,4	3,4	-14%	-15%
	Ημεδαποί	4,9	4,6	5,5	-7%	11%
Σύρου	Αλλοδαποί	0,0	3,6	3,2		
	Ημεδαποί	0,0	4,5	4,9		
Μήλου	Αλλοδαποί	3,6	3,1	3,6	-14%	0%
	Ημεδαποί	3,4	5,9	3,5	72%	3%
Μυκόνου	Αλλοδαποί	3,0	2,9	3,4	-2%	13%
	Ημεδαποί	3,2	3,2	2,9	0%	-8%
Θήρας	Αλλοδαποί	3,0	3,4	3,1	13%	3%
	Ημεδαποί	3,8	4,3	3,7	13%	-1%
Νάξου	Αλλοδαποί	2,9	2,7	2,7	-8%	-7%
	Ημεδαποί	4,1	1,7	3,9	-58%	-5%
Άνδρου	Αλλοδαποί	3,2	3,8	3,3	18%	1%
	Ημεδαποί	2,6	2,8	1,8	7%	-29%
Κέας-Κύθνου	Αλλοδαποί	3,0	2,9	2,9	-3%	-3%
	Ημεδαποί	1,1	1,2	1,1	9%	-6%
Σύνολο	Αλλοδαποί	3,2	3,3	3,1	5%	-1%
	Ημεδαποί	3,9	4,0	4,1	4%	4%
Σύνολο Περιφέρειας		3,3	3,5	3,3	4%	0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.5.9 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα

Τα Δωδεκάνησα την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν μείωση στην Μέση Διάρκεια Παραμονής κατά -7% (από 3,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σημείωσε μείωση κατά -12% (από 3,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2021) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +12% (από 3,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,1 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η Ενότητα Καλύμνου (-0,2%, από 3,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,7 διανυκτερεύσεις το 2021) κατέγραψε οριακή μείωση ενώ η Ενότητα Κω σημείωσε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2021.

Τα Δωδεκάνησα την περίοδο 2019-2022 σημείωσαν μείωση στην Μέση Διάρκεια Παραμονής κατά -5% (από 3,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σημείωσε μείωση κατά -12% (από 3,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2022) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +12% (από 3,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,1 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, η Ενότητα Καλύμνου (+3%, από 3,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2022) κατέγραψε αύξηση ενώ η Ενότητα Κω κατέγραψε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022.

Πίνακας 106: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ των Δωδεκανήσων ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Καλύμνου	Αλλοδαποί	3,8	3,6	4,7	-6%	22%
	Ημεδαποί	3,6	4,1	3,3	12%	-10%
Κω	Αλλοδαποί	0,0	3,2	3,2		
	Ημεδαποί	0,0	4,0	4,7		
Σύνολο	Αλλοδαποί	3,8	3,3	3,4	-12%	-12%
	Ημεδαποί	3,6	4,1	4,1	12%	12%
Σύνολο Περιφέρειας		3,7	3,5	3,5	-7%	-5%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

6.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2021

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 2.005 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός για το 2021, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 2.095 ξενοδοχεία¹⁷ τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 158.138 δωμάτια στις κατηγορίες 2*, 3*, 4* και 5*. Με τον τρόπο αυτό κατέστη δυνατό να αναλυθούν όχι μόνο χρηματοοικονομικοί αλλά και λειτουργικοί δείκτες ανά κατηγορία και ανά προορισμό¹⁸.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 47% των μονάδων και το 57% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 32% των μονάδων και το 45% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 22% των μονάδων και το 30% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 17% των μονάδων και το 22% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Για τις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Στερεάς Ελλάδας για τα ξενοδοχεία 5* και Δυτικής Μακεδονίας για τα ξενοδοχεία 4*, δεν υπήρχε επαρκές δείγμα για την ανάλυση των ισολογισμών των ξενοδοχείων που ευρίσκονται σε αυτές. Στις περιπτώσεις αυτές προβήκαμε μόνο σε εκτίμηση του Κύκλου Εργασιών τους -λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο εργασιών ξενοδοχείων άλλων Περιφερειών με παρόμοια χαρακτηριστικά-, ενώ τα μεγέθη ΚΠΦΤΑ¹⁹, ΚΠΦ²⁰, Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια δεν εκτιμήθηκαν. Εκτιμούμε όμως ότι λόγω του μικρού αριθμού δωματίων στις εν λόγω Περιφέρειες, η παράλειψή τους δεν αλλοιώνει ουσιωδώς την εκτίμηση των συνολικών μεγεθών που προαναφέρθηκαν, ανά κατηγορία.

---

¹⁷ Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, η ταυτοποίηση των ξενοδοχείων έγινε αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ, ενώ την προηγούμενη χρονιά (2018) στα στοιχεία συμπεριλαμβάνονταν και τα στοιχεία του ΜΗΤΕ.

¹⁸ Για αναλυτική μεθοδολογία βλ. σελ. 8 και 9 [αντίστοιχης μελέτης με στοιχεία 2015](#).

¹⁹ Κέρδη Προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.

²⁰ Κέρδη Προ Φόρων

6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα

Πίνακας 107: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2021

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Δωμάτια	97.342	124.955	102.357	92.524
Κύκλος Εργασιών	2.876.914.941	1.455.095.778	598.495.622	347.055.135
ΚΠΦΤΑ	1.120.566.964	542.407.004	202.462.669	107.018.630
ως % του Κύκλου Εργασιών	39%	37%	34%	31%
ΚΠΦ	381.041.980	181.242.185	71.378.062	41.699.882
ως % του Κύκλου Εργασιών	13%	12%	12%	12%
Καθαρά Πάγια	11.358.920.130	4.338.944.710	1.092.422.376	434.449.693
Ίδια Κεφάλαια	5.946.199.720	3.540.648.776	1.980.343.445	1.648.197.640
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	8.407.346.746	2.652.308.822	719.450.121	240.016.156
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	1,4	0,7	0,4	0,1
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	7,5	4,9	3,6	2,2

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2021:

- Υπάρχει μια αρκετά ισομερής κατανομή δωματίων στα ξενοδοχεία 5*, 4*, 3* και 2*.
- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* υπερβαίνει τα € 5,2 δισ. αθροιστικά ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια ανήλθαν σε περίπου € 13,1 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 12,0 δισ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 17,2 δισ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τα ξενοδοχεία 3* και 4*, έχουν σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική σημασία με όρους Κύκλου Εργασιών, Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ), Επενδεδυμένων Παγίων και Επενδεδυμένων Κεφαλαίων, τόσο Ιδίων όσο και Δανείων.
- Τα 5* ξενοδοχεία, έχουν επίσης καλύτερο δείκτη κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ σε σύγκριση με τις υπόλοιπες κατηγορίες ξενοδοχείων και οριακά καλύτερο δείκτη ΚΠΦ. Συγκεκριμένα, οι δείκτες κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ κρίνονται ως πολύ ικανοποιητικοί σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων.
- Τέλος, η χρηματοοικονομική επάρκεια (βάσει των δεικτών Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υγιής σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων, με εξαίρεση τα 5* ξενοδοχεία για τον δείκτη Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ που κρίνεται ως υψηλός.

Πίνακας 108: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2021

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	29.555	11.645	5.847	3.751
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	116.691	34.724	10.673	4.696
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	61.086	28.335	19.347	17.814
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	86.369	21.226	7.029	2.594

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 108, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι ενώ ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* είναι περίπου διπλάσιος των 4* (που με τη σειρά τους είναι περίπου διπλάσιος των 3* και περίπου τριπλάσιος των 2*), τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο είναι υπερδιπλάσια στα ξενοδοχεία 5* σε σχέση με τα αντίστοιχα 4*. Δηλαδή η απόδοση, με όρους Κύκλου Εργασιών ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* υπολείπεται αυτής των ξενοδοχείων 4*. Η εικόνα αυτή συνάδει και με την εικόνα στους δείκτες χρηματοοικονομικής επάρκειας του Πίνακα 107.

6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στις Κυκλάδες

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης στις Κυκλάδες βασίζεται στην ταυτοποίηση 192 ξενοδοχείων τα οποία διαθέτουν 7.643 δωμάτια στις κατηγορίες 5*, 4*, 3* και 2*.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 44% των μονάδων και το 54% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 21% των μονάδων και το 23% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 18% των μονάδων και το 23% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 8% των μονάδων και το 12% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Πίνακας 109: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στις Κυκλάδες, 2021

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Δωμάτια	6.168	7.469	7.753	6.911
Κύκλος Εργασιών	398.253.021	139.724.703	98.582.761	61.773.883
ΚΠΦΤΑ	195.660.604	53.724.974	39.207.157	12.449.888
ως % του Κύκλου Εργασιών	49%	38%	40%	20%
ΚΠΦ	115.355.971	30.783.829	20.803.583	4.839.837
ως % του Κύκλου Εργασιών	29%	22%	21%	8%
Καθαρά Πάγια	779.658.099	256.043.387	117.554.043	73.982.222
Ίδια Κεφάλαια	595.626.729	415.453.971	195.789.407	182.301.609
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	571.780.400	192.769.887	65.299.119	29.739.859
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	1,0	0,5	0,3	0,2
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	2,9	3,6	1,7	2,4

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2021:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* ανέρχεται σε € 698 εκατ. περίπου ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια σε περίπου € 1,4 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός σε περίπου € 860 εκατ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 1,2 δισ. περίπου.
- Τα ξενοδοχεία 5*, αν και έχουν μικρότερο αριθμό δωματίων σε σχέση με τις υπόλοιπες κατηγορίες, έχουν σημαντικά μεγαλύτερο Κύκλο Εργασιών, Κερδοφορία (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ), Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια.
- Ο δείκτης ΚΠΦΤΑ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των 5*, 4* και 3* ξενοδοχείων κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ των 2* ως ικανοποιητικός. Παράλληλα, ο δείκτης ΚΠΦ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των

ξενοδοχείων 5*, 4* και 3* κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ των 2* ως ικανοποιητικός.

- Τέλος, οι δείκτες Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ κρίνονται ως υγιείς σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων.

Πίνακας 110: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στις Κυκλάδες, 2021

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	64.568	18.707	12.715	8.938
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	126.404	34.281	15.162	10.705
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	96.567	55.624	25.253	26.378
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	92.701	25.809	8.422	4.303

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 110, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου, εξαιρέση αποτελούν τα Ίδια Κεφάλαια των 2* ξενοδοχείων τα οποία είναι υψηλότερα από τα αντίστοιχα των 3*.

Συγκριτικά με τους αντίστοιχους δείκτες για το σύνολο της χώρας (βλ. Πίνακα 108), παρατηρούμε ότι ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο, τα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο, τα Ίδια Κεφαλαία ανά Δωμάτιο και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο είναι υψηλότερα σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων των Κυκλάδων, με εξαίρεση τα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο για τα 4* ξενοδοχεία.

6.1.3 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στα Δωδεκάνησα

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης στα Δωδεκάνησα βασίζεται στην ταυτοποίηση 340 ξενοδοχείων τα οποία διαθέτουν 43.530 δωμάτια στις κατηγορίες 5*, 4*, 3* και 2*.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 53% των μονάδων και το 64% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 49% των μονάδων και το 59% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 27% των μονάδων και το 37% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 24% των μονάδων και το 28% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Πίνακας 111: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στα Δωδεκάνησα, 2021

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Δωμάτια	28.311	29.115	13.890	12.672
Κύκλος Εργασιών	562.874.647	329.793.333	64.879.415	28.991.109
ΚΠΦΤΑ	222.612.223	133.164.196	14.765.438	9.268.901
ως % του Κύκλου Εργασιών	40%	40%	23%	32%
ΚΠΦ	50.292.816	55.972.058	838.362	4.188.738
ως % του Κύκλου Εργασιών	9%	17%	1%	14%
Καθαρά Πάγια	2.394.338.534	993.350.411	154.692.605	53.825.222
Ίδια Κεφάλαια	1.201.479.113	789.158.313	224.409.448	219.243.977
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	1.391.324.426	497.098.141	110.496.584	21.299.526
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	1,2	0,6	0,5	0,1
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	6,2	3,7	7,5	2,3

Πηγή: ICAP, ΕΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2021:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* ανέρχεται σε € 987 εκατ. περίπου ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια ανέρχονται περίπου σε € 2,4 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός σε € 2,0 δισ. περίπου. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 3,6 δισ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων σε σύγκριση με τα 4*, έχουν σημαντικά μεγαλύτερο Κύκλο Εργασιών, ΚΠΦΤΑ, Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια ενώ τα 4* εμφανίζουν υψηλότερα ΚΠΦ.
- Ο δείκτης ΚΠΦΤΑ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των ξενοδοχείων 5*, 4* και 2* κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ των 3* ως ικανοποιητικός. Παράλληλα, ο δείκτης ΚΠΦ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των

ξενοδοχείων 4* και 2* κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός, των 5* ως ικανοποιητικός ενώ των 3* ως χαμηλός.

- Τέλος, οι δείκτες Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ κρίνονται ως υγιείς σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων, με εξαίρεση τον δείκτη Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ για τα 5* και 3* ξενοδοχεία που κρίνεται ως υψηλός.

Πίνακας 112: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στα Δωδεκάνησα, 2021

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	19.882	11.327	4.671	2.288
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	84.573	34.118	11.137	4.248
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	42.439	27.105	16.156	17.301
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	49.144	17.074	7.955	1.681

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 112, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου, εξαίρεση αποτελούν τα Ίδια Κεφάλαια των 2* ξενοδοχείων τα οποία είναι υψηλότερα από τα αντίστοιχα των 3*.

Συγκριτικά με τους αντίστοιχους δείκτες για το σύνολο της χώρας (βλ. Πίνακα 108), παρατηρούμε ότι ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο, τα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο, τα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο είναι χαμηλότερα σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων των Δωδεκανήσων, εξαίρεση αποτελούν για τα 4* ξενοδοχεία ο δείκτης Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο και για τα 3* ξενοδοχεία οι δείκτες Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο, Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο και Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο.

6.2 ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2019-2022

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) πελατών ξενοδοχείων υπολογίζεται από την ReviewPro, εταιρεία που ειδικεύεται στην μέτρηση της online φήμης των ξενοδοχείων. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται για κάθε ξενοδοχείο, μέσω ανάλυσης των μεταβλητών που συνδέονται με τις αναρτήσεις σχολίων πελατών σε εκατοντάδες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες σχολιασμού ξενοδοχείων και ιστοσελίδες OTAs (online travel agents – διαδικτυακά ταξιδιωτικά γραφεία). Επίσης, λαμβάνει υπόψιν όχι μόνο τις ημερήσιες κριτικές αλλά και τα ιστορικά δεδομένα των τελευταίων 365 ημερών δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στις πιο πρόσφατες κριτικές. Δείκτες άνω του 80% υποδηλώνουν θετική εμπειρία. Ο δείκτης είναι ποιοτικός και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της εξέλιξης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Για τον υπολογισμό έχουν αναλυθεί τα στοιχεία 1.086 ξενοδοχείων από την Ελλάδα, διαφόρων κατηγοριών και από διαφορετικές περιοχές της χώρας. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι τα στοιχεία που παρουσιάζονται για το 2022 βασίζονται σε 379.043 αξιολογήσεις από πελάτες ελληνικών ξενοδοχείων. Συνεπώς, ο δείκτης GRI αποτυπώνει το ανταγωνιστικό επίπεδο του ελληνικού ξενοδοχειακού προϊόντος.

6.2.1 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 113: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-22

Περιφέρεια	2019	2022
Ήπειρος	91,0%	90,8%
Κυκλάδες	90,5%	90,2%
Δυτική Μακεδονία	Μ.Δ.	88,6%
Βόρειο Αιγαίο	87,1%	88,0%
Πελοπόννησος	86,2%	87,2%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	86,7%	87,0%
Κεντρική Μακεδονία	86,9%	87,0%
Θεσσαλία	87,0%	86,7%
Κρήτη	87,1%	86,5%
Στερεά Ελλάδα	85,8%	86,3%
Δωδεκάνησα	86,4%	86,1%
Αττική	85,9%	85,0%
Ιόνια Νησιά	85,3%	84,5%
GRI	87,1%	87,0%

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

επέλεξαν για την διαμονή τους ξενοδοχεία παρέχόμενες υπηρεσίες τους τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στις επιμέρους Περιφέρειες.

Στον Πίνακα 113 καταγράφεται ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και ανά Περιφέρεια (με εξαίρεση την Δυτική Μακεδονία για το 2019 και την Δυτική Ελλάδα) και ανά κατηγορία αστεριού (με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας). Από τα στοιχεία, παρατηρούμε ότι οι πελάτες που

έμειναν ικανοποιημένοι από τις

Συγκεκριμένα, το επίπεδο ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων στο σύνολο της Ελλάδας, σημείωσε οριακή επιδείνωση την περίοδο 2019-2022 (από 87,1% το 2019 σε 87,0% το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες της Ηπείρου (από 91,0% το 2019 σε 90,8% το 2022), των Κυκλάδων (από 90,5% το 2019 σε 90,2% το 2022), της Θεσσαλίας (από 87,0% το 2019 σε 86,7% το 2022), της Κρήτης (από 87,1% το 2019 σε 86,5% το 2022), των Δωδεκανήσων (από 86,4% το 2019 σε 86,1% το 2022), της Αττικής (από 85,9% το 2019 σε 85,0% το 2022) και των Ιονίων Νήσων (από 85,3% το 2019 σε 84,5% το 2022) να καταγράφουν επιδείνωση ενώ αντιθετα οι Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (από 87,1% το 2019 σε 88,0% το 2022), Πελοποννήσου (από 86,2% το 2019 σε 87,2% το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (από 86,7% το 2019 σε 87,0% το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (από 86,9% το 2019 σε 87,0% το 2022) και Στερεάς Ελλάδας (από 85,8% το 2019 σε 86,3% το 2022) βελτίωση. Για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας δεν διατίθενται στοιχεία για το 2019 ενώ για το 2022 το επίπεδο Ικανοποίησης των πελατών της ανήλθε στο 88,6%. Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι η Ήπειρος και οι Κυκλάδες εμφάνισαν τα υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης ενώ η Αττική και τα Ιόνια Νησιά από τα χαμηλότερα.

6.2.2 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στις Κυκλάδες ανά κατηγορία αστεριού

Πίνακας 114: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στις Κυκλάδες ανά κατηγορία αστεριού, 2019-22

	2019	2022
5*	91,2%	91,0%
4*	90,4%	90,6%
3*	90,3%	89,3%
1*- 2*	90,6%	90,0%
GRI	90,5%	90,2%

Πηγή: Review Pro-Επεξεργασία INSETE Intelligence

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων στις Κυκλάδες σημείωσε επιδείνωση την περίοδο 2019-2022 (από 90,5% το 2019 σε 90,2% το 2022). Αξιοσημείωτο είναι ότι οι Κυκλάδες κατέχουν το 2^ο υψηλότερο επίπεδο ικανοποίησης πελατών ξενοδοχείων από όλες τις εξεταζόμενες Περιφέρειες, πίσω μόνο από την Περιφέρεια Ηπείρου.

Επιμέρους, όλες οι κατηγορίες αστεριών την περίοδο 2019-2022 κατέγραψαν επιδείνωση, με εξαίρεση τα 4* (από 90,4% το 2019 σε 90,6% το 2022) ξενοδοχεία. Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες κατηγορίες: 5* (από 91,2% το 2019 σε 91,0% το 2022), 3* (από 90,3% το 2019 σε 89,3% το 2022) και 1*-2* (από 90,6% το 2019 σε 90,0% το 2022). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι Κυκλάδες σημειώνουν το υψηλότερο επίπεδο ικανοποίησης στα 4* και το 2^ο υψηλότερο στα 5*, 3* και 1*-2* ξενοδοχεία.

6.2.3 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στα Δωδεκάνησα ανά κατηγορία αστεριού

Πίνακας 115: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στα Δωδεκάνησα ανά κατηγορία αστεριού, 2019-22

	2019	2022
5*	90,7%	89,5%
4*	85,7%	85,4%
3*	84,7%	84,2%
1*- 2*	84,9%	85,2%
GRI	86,4%	86,1%

Πηγή: Review Pro-Επεξεργασία INSETE Intelligence

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων στα Δωδεκάνησα σημείωσε επιδείνωση την περίοδο 2019-2022 (από 86,4% το 2019 σε 86,1% το 2022). Επιπροσθέτως, τα Δωδεκάνησα σημείωσαν το 3^ο χαμηλότερο επίπεδο ικανοποίησης πελατών ξενοδοχείων από όλες τις εξεταζόμενες Περιφέρειες.

Επιμέρους, όλες οι κατηγορίες αστεριών σημείωσαν επιδείνωση, με εξαίρεση τα 1*-2* (από 84,9% το 2019 σε 85,2% το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες κατηγορίες: 5* (από 90,7% το 2019 σε 89,5% το 2022), 4* (από 85,7% το 2019 σε 85,4% το 2022) και 3* (από 84,7% το 2019 σε 84,2% το 2022). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι τα Δωδεκάνησα το 2022 σημείωσαν την 3^η καλύτερη επίδοση ικανοποίησης πελατών στα 5* ξενοδοχεία.

7 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

7.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία σχετικά με την στρατηγική ανάπτυξης του τουρισμού στα Δωδεκάνησα τα οποία προέρχονται από την μελέτη Σχέδια Δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα και η οποία περιέχει τα σχετικά αναλυτικά στοιχεία στην ενότητα «Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου/Δωδεκάνησα».

Τα Δωδεκάνησα αποτελούν έναν από τους κορυφαίους εμβληματικούς και δημοφιλείς ελληνικούς προορισμούς, ιδιαίτερα στα προϊόντα Ήλιος & Θάλασσα και Πολιτιστικού τουρισμού, με σημαντικές όμως δυνατότητες για περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη και επέκταση της τουριστικής περιόδου μέσω της ανάπτυξης του Ναυτικού τουρισμού και των εναλλακτικών/θεματικών προϊόντων τα οποία θα βοηθήσουν στον εμπλουτισμό/διαφοροποίηση/αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος τους. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα προϊόντα που μπορούν να υποστηρίξουν την τουριστική ανάπτυξη των Δωδεκανήσων και ο βαθμός ωριμότητάς τους. Τα Δωδεκάνησα μπορούν να προσφέρουν μια διεθνώς ανταγωνιστική ολοκληρωμένη τουριστική εμπειρία τόσο συνολικά όσο και σε επιμέρους προορισμούς της, όπως η Ρόδος και η Κως.

Πίνακας 116: Προϊοντική εστίαση στα Δωδεκάνησα

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, INSETE, Αύγουστος 2021

Η περαιτέρω ανάπτυξη των προϊόντων του πίνακα προϋποθέτει την υλοποίηση επενδύσεων και δράσεων όπως:

- Προσέλκυση στρατηγικού επενδυτή στο πλαίσιο παραχώρησης της διαχείρισης 23 περιφερειακών αεροδρομίων μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται αυτά των Καρπάθου, Λέρου, Καλύμνου, Αστυπάλαιας, Καστελόριζου και Κάσου
- Αναβάθμιση, συντήρηση, αποκατάσταση και βελτίωση των λιμενικών υποδομών, ιδίως σε μικρότερα νησιά των Δωδεκανήσων και συναρτώμενων βασικών υποδομών (αναμονής, υγείας, ασφάλειας, ιατρικής περίθαλψης, φωτισμού, πληροφόρησης και εξυπηρέτησης των επιβατών κλπ.) με στόχο τη βελτίωση/ολοκλήρωση ενδοπεριφερειακών/διαπεριφερειακών συνδέσεων
- Συντήρηση, επέκταση/πύκνωση και αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών και περιβάλλοντος χώρου για τον ελλιμενισμό των τουριστικών σκαφών αναψυχής στα νησιά των Δωδεκανήσων
- Αναβάθμιση των λιμένων που αποτελούν πύλες εισόδου για το yachting, με εκσυγχρονισμό υποδομών, εξέταση για τη δημιουργία νέων πύλων εισόδου και ορθολογικοποίηση του δικτύου λιμένων αναψυχής (αγκυροβόλια, μαρίνες) στη λογική «hub and spoke» με κύριους και δευτερεύοντες κόμβους του δικτύου, με συνεπακόλουθη κατηγοριοποίηση των απαραίτητων επενδύσεων σε υποδομές/ευέλικτες λύσεις και βελτίωση συστημάτων ασφάλειας στη θάλασσα
- Αναβάθμιση και αύξηση της ελκυστικότητας του αστικού κέντρου των νησιών μέσω χωρικών αναπλάσεων, επέκτασης πεζοδρόμων, ανακαίνισης εγκαταλελειμμένων ιστορικών κτιρίων, ανάπλασης προσόψεων κτιρίων, ενίσχυση της δημόσιας ασφάλειας, βελτίωσης δρόμων, πεζοδρομίων και της οδικής ασφάλειας και τοποθέτηση ραμπών
- Προώθηση σχεδίων αισθητικής και ενεργειακής αναβάθμισης των νησιών (δημόσια κτίρια, υπογειοποίηση των καλωδίων ηλεκτρισμού και τηλεπικοινωνιών, δημιουργία και ανάπτυξη δικτύου έξυπνου αστικού φωτισμού)
- Δημιουργία πολυχώρων ψηφιακής αναπαράστασης ιστορικών και άλλων πόρων υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, χρήση τεχνολογιών ψηφιακής αφήγησης και περιήγησης εικονικής πραγματικότητας και επαυξημένης πραγματικότητας και σύμμειξη φυσικού και ψηφιακού περιεχομένου για την ενίσχυση της εμπειρίας και των δραστηριοτήτων των επισκεπτών Πολιτιστικού & Θρησκευτικού τουρισμού

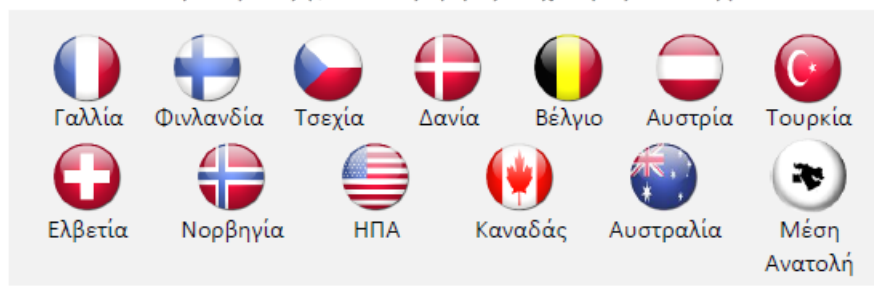
- Δημιουργία ενιαίας διαδικτυακής τουριστικής πύλης για τον Προορισμό «Δωδεκάνησα» και πλήρης διασύνδεσή της με τις τουριστικές πύλες που θα δημιουργηθούν για κάθε κύριο και συμπληρωματικό προϊόν με σκοπό την γρήγορη, εύκολη και ολοκληρωμένη παροχή και αναζήτηση πληροφόρησης στον επισκέπτη για όλες τις προσφερόμενες τουριστικές εμπειρίες, δραστηριότητες, παροχές και τις υπάρχουσες επιχειρήσεις με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και εμφάνιση των αποτελεσμάτων σε μορφή λίστας και διαδραστικού χάρτη
- Εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου τοπικής τουριστικής προβολής και εφαρμογή δυναμικής στρατηγικής επικοινωνίας και προώθησης του brand «Δωδεκάνησα» στο πλαίσιο ανάπτυξης του Περιφερειακού Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού (DMO)

Η υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων και επενδύσεων θα επιτρέψει την περαιτέρω ανάπτυξη τόσο σε εδραιωμένες αγορές των Δωδεκανήσων όσο και σε νέες αγορές, όπως αυτές παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα. Οι προτεινόμενες αγορές προς ανάπτυξη διακρίνονται για την υψηλή τουριστική δαπάνη τους και μπορούν να συμβάλλουν θετικά στην μεγέθυνση των τουριστικών μεγεθών της Περιφέρειας. Επιπλέον, η περαιτέρω στόχευση στην εγχώρια αγορά μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση των πληροτήτων και στην άμβλυση της εποχικότητας.

Πίνακας 117: Υφιστάμενες αγορές και αγορές στόχοι για τα Δωδεκάνησα
Υφιστάμενες εδραιωμένες αγορές

Υφιστάμενες ή / και νέες αγορές-στόχοι προς ανάπτυξη

Εγχώριος τουρισμός

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, INSETE, Αύγουστος 2021

Σύμφωνα με την μελέτη των Σχεδίων Δράσης (βλ. αν.), στόχος των παραπάνω είναι η βελτίωση των τουριστικών ροών και εισπράξεων στην Περιφέρεια αλλά και η μείωση της εποχικότητας και η αύξηση της Δαπάνης και της Διάρκειας Παραμονής. Στον κατωτέρω πίνακα, παρουσιάζονται:

- τα μεγέθη του 2019 και οι Στόχοι για την Περιφέρεια για το 2030 και η κατανομή τους ανά τρίμηνο,
- καθώς και οι αντίστοιχοι Δείκτες Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ), Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια (ΜΔΕ) και Μέσης Διάρκειας Παραμονής (ΜΔΠ), σε ετήσια βάση.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι στόχος των Σχεδίων Δράσης είναι:

- η περαιτέρω ανάπτυξη του τουριστικού ρεύματος (+16,2% επισκέψεις), με σημαντική όμως άμβλυση της εποχικότητας (μείωση της συμμετοχής του 3ου τριμήνου κατά 4,5 π.μ. στις ετήσιες επισκέψεις)
- η αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη (+20,9%), που θα προκύψει κατά κύριο λόγο από την αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (+17,1%) και δευτερευόντως από την αύξηση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής (+3,2%)
- ως αποτέλεσμα, η αύξηση των διανυκτερεύσεων (+19,9%) και -κυρίως- των εισπράξεων (+40,4%) θα είναι σημαντικά μεγαλύτερη από αυτή των επισκέψεων, ενώ θα αμβλυθεί η εποχικότητα και σε αυτά τα μεγέθη με παρόμοιο τρόπο όπως στις επισκέψεις (μείωση κατά 4,9 π.μ. και 4,8 π.μ. αντίστοιχα).

Πίνακας 118: Βασικά Μεγέθη/Δείκτες των Δωδεκανήσων για το 2019 και οι στόχοι για το 2030

		Δωδεκάνησα				Σύνολο	% Δ Στόχος 2030/2019
		Ποσοστιαία κατανομή ανά τρίμηνο					
		1ο τρίμηνο	2ο τρίμηνο	3ο τρίμηνο	4ο τρίμηνο		
Επισκέψεις	2019	1,2%	26,4%	59,0%	13,4%	6.456.992	
	Στόχος	2,3%	28,0%	54,5%	15,2%	7.500.000	16,2%
Διανυκτερεύσεις	2019	0,2%	27,6%	63,2%	9,1%	34.355.723	
	Στόχος	0,4%	30,0%	58,2%	11,4%	41.198.334	19,9%
Έσοδα (σε €)	2019	0,1%	24,9%	65,7%	9,3%	3.154.911.427	
	Στόχος	0,4%	27,1%	60,9%	11,6%	4.429.641.075	40,4%

Δωδεκάνησα			
Βασικοί Δείκτες	2019	Στόχος	% Δ Στόχος 2030/2019
ΜΔΕ (€)	489	591	20,9%
ΜΔΔ (€)	92	108	17,1%
ΜΔΠ (σε διανυκτερεύσεις)	5,3	5,5	3,2%

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, INSETE, Αύγουστος 2021

7.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία σχετικά με την στρατηγική ανάπτυξης του τουρισμού στις Κυκλάδες τα οποία προέρχονται από την μελέτη Σχέδια Δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα και η οποία περιέχει τα σχετικά αναλυτικά στοιχεία στην ενότητα «Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου/Κυκλάδες».

Οι Κυκλάδες αποτελούν έναν από τους κορυφαίους εμβληματικούς και αναγνωρίσιμους ελληνικούς προορισμούς, ιδιαίτερα στα προϊόντα Ήλιος & Θάλασσα (με χαρακτηριστικά τουρισμού Πολυτελείας ιδιαίτερα στα νησιά της Μυκόνου και της Σαντορίνης), Ναυτικού και Γαστρονομικού τουρισμού, με σημαντικές όμως δυνατότητες για περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη και επέκταση της τουριστικής περιόδου μέσω της ανάπτυξης του Πολιτιστικού τουρισμού, του City Break, του MICE και των εναλλακτικών/θεματικών προϊόντων τα οποία θα βοηθήσουν στον εμπλουτισμό/διαφοροποίηση/αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος τους. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα προϊόντα που μπορούν να υποστηρίξουν την τουριστική ανάπτυξη των Κυκλάδων και ο βαθμός ωριμότητάς τους. Είναι προφανές ότι οι Κυκλάδες μπορούν να προσφέρουν μια διεθνώς ανταγωνιστική ολοκληρωμένη τουριστική εμπειρία τόσο συνολικά όσο και στους επιμέρους προορισμούς της, όπως η Σαντορίνη και η Μύκονος.

Πίνακας 119: Προϊοντική εστίαση στις Κυκλάδες

Εδραιωμένα / ιδιαίτερα ανεπτυγμένα	Δυνατότητα ανάπτυξης / ανάδειξης σε εδραιωμένα / ιδιαίτερα ανεπτυγμένα	Υφιστάμενα ή προς ανάπτυξη υποστηρικτικά / δευτερεύοντα
 Sun & Beach	 Πολιτιστικός & Θρησκευτικός Τουρισμός	 City Break
 Ναυτικός Τουρισμός (yachting)	 Αθλητικός Τουρισμός	 MICE
 Ναυτικός Τουρισμός (κρουαζιέρα)		 Αγροτουρισμός
 Γαστρονομικός Τουρισμός		 Οικοτουρισμός
		 Τουρισμός Ευεξίας

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, INSETE, Αύγουστος 2021

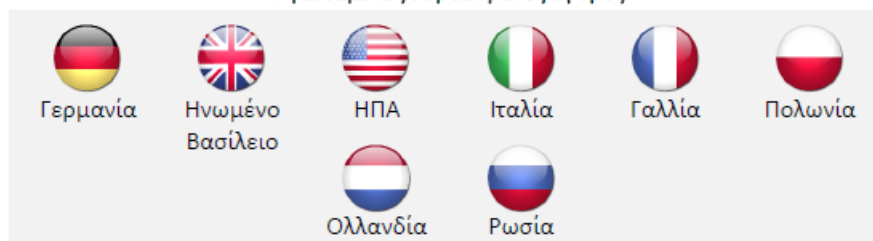
Η περαιτέρω ανάπτυξη των προϊόντων του πίνακα προϋποθέτει την υλοποίηση επενδύσεων και δράσεων όπως:

- Προσέλκυση στρατηγικού επενδυτή στο πλαίσιο παραχώρησης της διαχείρισης των 23 περιφερειακών αεροδρομίων μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται αυτά της Μήλου, της Πάρου, της Νάξου και της Σύρου
- Αναβάθμιση λιμένων σε βασικές υποδομές (αναμονής, υγείας, πρόσδεσης δέστρες, επέκταση προβλήτας ή και λιμενοβραχίονα) ή και δημιουργία δευτερευόντων λιμενικών υποδομών για τη βελτίωση/ολοκλήρωση ενδοπεριφερειακών/διαπεριφερειακών λιμενικών συνδέσεων και την κάλυψη των αναγκών της κρουαζιέρας
- Αναβάθμιση και αύξηση της ελκυστικότητας του αστικού κέντρου των νησιών μέσω χωρικών αναπλάσεων, επέκτασης πεζοδρόμων, ανακαίνισης εγκαταλελειμμένων ιστορικών κτιρίων, ανάπλασης προσόψεων κτιρίων, ενίσχυση της δημόσιας ασφάλειας, βελτίωσης δρόμων, πεζοδρομίων, διαβάσεων και τοποθέτησης ραμπών
- Κατασκευή νέου λιμένα στην Σαντορίνη διαχωρίζοντας την επιβατική κίνηση από την εμπορική δραστηριότητα
- Βελτίωση/συντήρηση κεντρικού και επαρχιακού οδικού δικτύου, οδών πρόσβασης σε τουριστικούς προορισμούς, ενδοπεριφερειακών συνδέσεων με λιμένες και δημιουργία επαρκών χώρων στάθμευσης
- Προστασία και ανάδειξη ιστορικού, πολιτιστικού, λαογραφικού και αρχιτεκτονικού/κτιριακού αποθέματος των νησιών και αξιοποίηση/ανάδειξη αποθέματος μετα-βιομηχανικών κτιρίων/εγκαταστάσεων
- Συντήρηση υφιστάμενων και χάραξη νέων πεζοπορικών, ποδηλατικών και ορειβατικών διαδρομών, βελτίωση σήμανσης μονοπατιών σε εκείνα τα οποία παρουσιάζουν ελλείψεις με εφαρμογή κοινού συστήματος σήμανσης, πιστοποίηση ποιότητας αθλητικών εγκαταστάσεων και συλλόγων δραστηριοτήτων περιπέτειας που προσφέρουν υπηρεσίες σε ΑμεΑ, πιστοποίηση ποιότητας και καταλληλότητας των αθλητικών υποδομών και εγκαταστάσεων
- Εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου τοπικής τουριστικής προβολής και εφαρμογή δυναμικής στρατηγικής επικοινωνίας και προώθησης του brand «Κυκλάδες» στο πλαίσιο ανάπτυξης του Περιφερειακού Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού (DMO)
- Δημιουργία ενιαίας διαδικτυακής τουριστικής πύλης για τον Προορισμό «Κυκλάδες» και πλήρης διασύνδεσή της με τις τουριστικές πύλες που θα δημιουργηθούν για κάθε κύριο και συμπληρωματικό προϊόν με σκοπό την

γρήγορη, εύκολη και ολοκληρωμένη παροχή και αναζήτηση πληροφόρησης στον επισκέπτη για όλες τις προσφερόμενες τουριστικές εμπειρίες, δραστηριότητες, παροχές και τις υπάρχουσες επιχειρήσεις με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και εμφάνιση των αποτελεσμάτων σε μορφή λίστας και διαδραστικού χάρτη

Η υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων και επενδύσεων θα επιτρέψει την περαιτέρω ανάπτυξη τόσο σε εδραιωμένες αγορές των Κυκλάδων όσο και σε νέες αγορές, όπως αυτές παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα. Οι προτεινόμενες αγορές προς ανάπτυξη διακρίνονται για την υψηλή τουριστική δαπάνη τους και μπορούν να συμβάλλουν θετικά στην μεγέθυνση των τουριστικών μεγεθών της Περιφέρειας. Επιπλέον, η περαιτέρω στόχευση στην εγχώρια αγορά μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση των πληροτήτων και στην άμβλυση της εποχικότητας.

Πίνακας 120: Υφιστάμενες αγορές και αγορές στόχοι για των Κυκλάδων
Υφιστάμενες εδραιωμένες αγορές

Υφιστάμενες ή / και νέες αγορές-στόχοι προς ανάπτυξη

Εγχώριος τουρισμός

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

Σύμφωνα με την μελέτη των Σχεδίων Δράσης (βλ. αν.), στόχος των παραπάνω είναι η βελτίωση των τουριστικών ροών και εισπράξεων στην Περιφέρεια αλλά και η μείωση της εποχικότητας και η αύξηση της Δαπάνης και της Διάρκειας Παραμονής. Στον κατωτέρω πίνακα, παρουσιάζονται:

- τα μεγέθη του 2019 και οι Στόχοι για την Περιφέρεια για το 2030 και η κατανομή τους ανά τρίμηνο,

- καθώς και οι αντίστοιχοι Δείκτες Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ), Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια (ΜΔΕ) και Μέσης Διάρκειας Παραμονής (ΜΔΠ), σε ετήσια βάση.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι στόχος των Σχεδίων Δράσης είναι:

- η περαιτέρω ανάπτυξη του τουριστικού ρεύματος (+21,2% επισκέψεις), με σημαντική όμως άμβλυση της εποχικότητας (μείωση της συμμετοχής του 3ου τριμήνου κατά 5,7 π.μ. στις ετήσιες επισκέψεις)
- η αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη (+15,9%), που θα προκύψει κατά κύριο λόγο από την αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (+11,9%) και δευτερευόντως από την αύξηση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής (+3,6%)
- ως αποτέλεσμα, η αύξηση των διανυκτερεύσεων (+25,5%) και -κυρίως- των εισπράξεων (+40,4%) θα είναι σημαντικά μεγαλύτερη από αυτή των επισκέψεων, ενώ θα αμβλυωθεί η εποχικότητα και σε αυτά τα μεγέθη με παρόμοιο τρόπο όπως στις επισκέψεις (μείωση κατά 6,2 π.μ. και 5,7 π.μ. αντίστοιχα).

Πίνακας 121: Βασικά Μεγέθη/Δείκτες των Κυκλάδων για το 2019 και οι στόχοι για το 2030

Βασικά Μεγέθη		Κυκλάδες				Σύνολο	% Δ Στόχος 2030/2019
		Ποσοστιαία κατανομή ανά τρίμηνο					
		1ο τρίμηνο	2ο τρίμηνο	3ο τρίμηνο	4ο τρίμηνο		
Επισκέψεις	2019	2,6%	24,5%	59,6%	13,3%	3.094.077	21,2%
	Στόχος	4,7%	26,2%	53,9%	15,2%	3.750.000	
Διανυκτερεύσεις	2019	2,3%	25,6%	61,1%	10,9%	18.812.953	25,5%
	Στόχος	4,4%	27,7%	54,9%	13,0%	23.613.774	
Έσοδα (σε €)	2019	1,8%	25,7%	63,3%	9,2%	2.019.884.951	40,4%
	Στόχος	3,4%	28,0%	57,6%	11,0%	2.836.882.573	

Βασικοί Δείκτες	Κυκλάδες		
	2019	Στόχος	% Δ Στόχος 2030/2019
ΜΔΕ (€)	653	757	15,9%
ΜΔΔ (€)	107	120	11,9%
ΜΔΠ (σε διανυκτερεύσεις)	6,1	6,3	3,6%

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το INSETE στο πλαίσιο της Πράξης:
«Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την
ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του»
με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα**
“Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020” και
συγχρηματοδοτείται από το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**

 Ευρωπαϊκή Ένωση <small>Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο</small>	 <small>ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ</small> <small>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ</small> <small>ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ</small> <small>ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ</small> <small>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ</small> <small>ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»</small>	ΕΠΑνΕΚ 2014-2020 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	 ΕΣΠΑ 2014-2020 <small>ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη</small>
<p>Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης</p>			